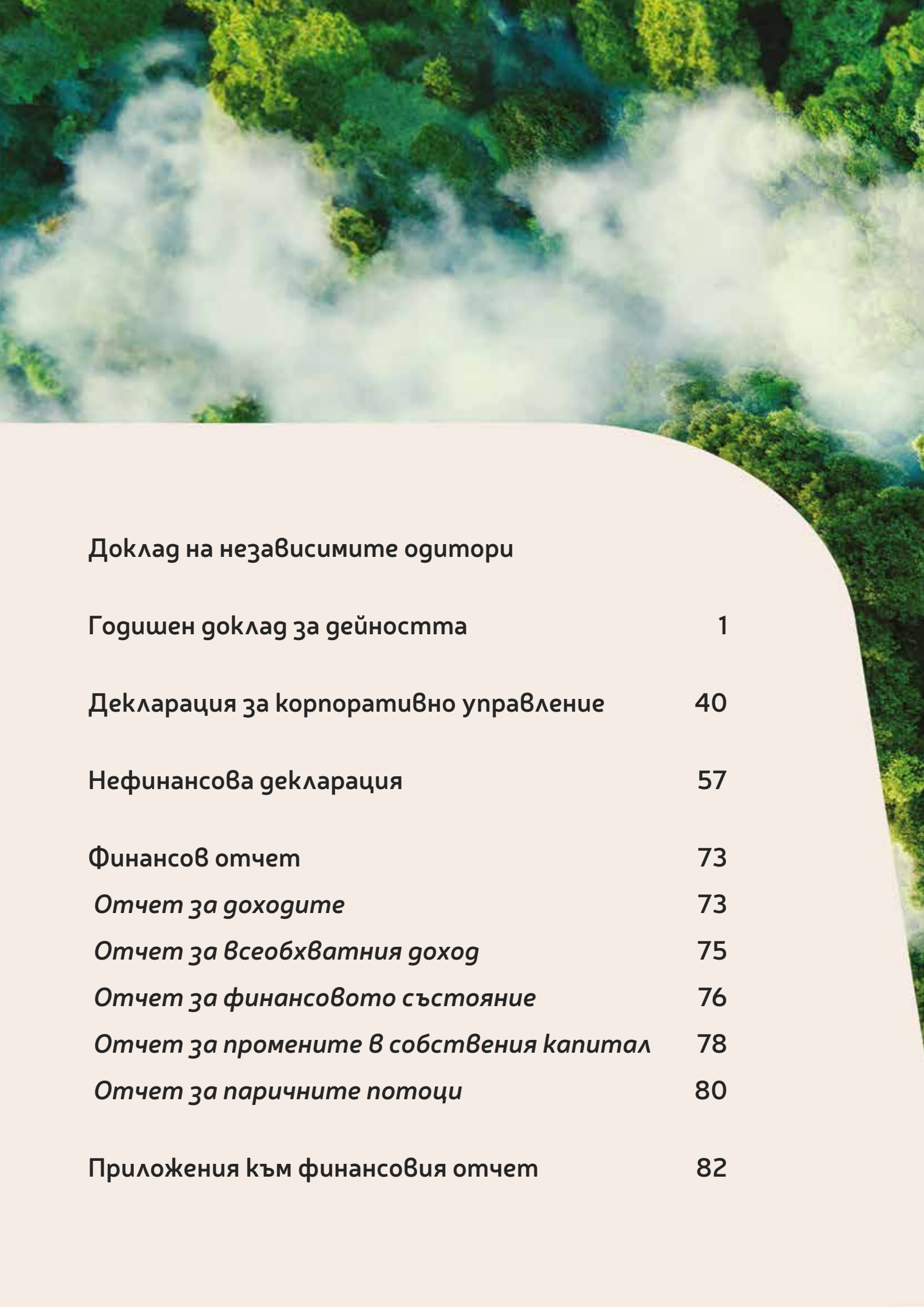

2022

**ГОДИШЕН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

Доклад на независимите одитори

Годишен доклад за дейността	1
Декларация за корпоративно управление	40
Нефинансова декларация	57
Финансов отчет	73
<i>Отчет за доходите</i>	73
<i>Отчет за всеобхватния доход</i>	75
<i>Отчет за финансовото състояние</i>	76
<i>Отчет за промените в собствения капитал</i>	78
<i>Отчет за паричните потоци</i>	80
Приложения към финансовия отчет	82

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
home.kpmg/bg

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД
ул. „Стара Планина“ № 5, ет. 5
София 1000, България
+359 (2) 9580980
info@bakertilly.bg
www.bakertilly.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на „Юробанк България“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 60 до стр. 196 финансов отчет на „Юробанк България“ АД („Банката“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., отчета за доходите, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Банката към 31 декември 2022 г. и за нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ние определихме въпроса, описан по-долу, като ключов одиторски въпрос:

Обезценка по отношение на кредити и аванси на клиенти

Към 31 декември 2022 г. финансовият отчет включва:

- Брутна стойност на кредити и аванси на клиенти в размер на 10,410,620 хил. лева (31 декември 2021 г.: 9,092,689 хил. лева) и загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби („ОКЗ“) в размер на 347,187 хил. лева (31 декември 2021 г.: загуба от обезценка за ОКЗ: 298,738 хил. лева), както са представени в приложение 18 към финансовия отчет;
- Нетен размер на разходи за обезценка за кредитни загуби, признат в отчета за доходите в размер на 71,878 хил. лева (2021: 83,375 хил. лева), както е представен в приложение 12 към финансовия отчет;

Виж също следните приложения към финансовия отчет:

- 2.2.15 Обезценка на финансови активи
- 3.1 Обезценка на кредити и вземания
- 5.2.1 Кредитен риск

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Загуба от обезценка по отношение на кредити и аванси на клиенти (общо „кредити“, „експозиции“) представлява най-добрата прогнозна оценка на Банката за очакваните кредитни загуби („ОКЗ“), свързани с тези експозиции към отчетната дата. Измерването им изисква от Банката да прави сложни преценки и допускания.</p> <p>Както е описано в приложение 3.1 към финансовия отчет, очакваните кредитни загуби са били определени в съответствие със счетоводните политики на Банката, които следват изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти („МСФО 9“). Съгласно изискванията на МСФО 9, Банката изготвя приблизителна оценка на очакваните кредитни загуби, като отчита класификацията по фази на кредитните експозиции.</p> <p>За редовни експозиции (Фаза 1 и Фаза 2 кредити в йерархията на МСФО 9), както и за експозиции във Фаза 3, които не надвишават конкретни прагове, определени за различните сегменти, съгласно „Счетоводната политика за обезценка на кредитни експозиции“ на</p>	<p>Нашите процедури, изпълнени, където е приложимо, с помощта на наши специалисти по управление на финансовия риск, оценители и ИТ специалисти, включиха без да се ограничават до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка доколко са подходящи счетоводните политики за обезценка на кредити и свързаните с тях методи и модели спрямо изискванията на съответния счетоводен стандарт, нашето разбиране за бизнеса и практиките в индустрията. По-конкретно ние подложихме на критична оценка преценката на Управителния съвет, за това дали нивото на сложност на методологията е подходящо на база на оценката на фактори на ниво дружество и на ниво портфейл; • Отправихме съответните запитвания към служителите на Банката в отделите за управление на риска, вътрешен одит и информационни технологии с цел да придобием разбиране за процеса на приблизително оценяване на ОКЗ,

Банката, очакваните кредитни загуби се определят на база на статистически модели, в които са заложили данни, на база на историческа информация на Банката за обслужване на дълга, както и прогнозна информация и макроикономически сценарии. Основните допускания в тази област, наред с останалото, са свързани с вероятността длъжникът да не изпълни задължението си („вероятност от неизпълнение“), оценката на задължението, което няма да бъде възстановено от длъжника в случай на неизпълнение („загуба при неизпълнение“) и размерът на експозицията при неизпълнение („експозиция при неизпълнение“). В резултат на геополитическата нестабилност след избухването на руско-украинската война, неблагоприятните макроикономически ефекти от повишаването на цените на енергията и другите суровини, инфлационен натиск и проблемите в глобалните вериги на доставки, както и от повишаването на лихвите нива, оценката на ОКЗ на колективна база беше свързана с допълнителни усложнения и повишена несигурност при приблизителното оценяване. Наред с останалото, се изискваше прилагането на корекции извън модела от страна на ръководството при определяне на оценката на колективните загуби от обезценка в края на годината.

За експозиции във Фаза 3 надвишаващи конкретни прагове, определени за различните сегменти, съгласно „Счетоводната политика за обезценка на кредитни експозиции“ на Банката, очакваните кредитни загуби се определят на индивидуална база, посредством анализ на дисконтирани парични потоци. Процесът включва елементи на субективност и разчитане на редица съществени допускания, включително такива по отношение на очакваните постъпления от продажбата на свързаното обезпечение и минималния период за реализиране на обезпечението.

Вследствие на горепосочените фактори и сложности, ние сметохме, че очакваните кредитни загуби на кредити и аванси са свързани със значителен риск от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, което изискваше нашето повишено внимание при одита и като такова беше определено като ключов одиторски въпрос.

използваните в него приложения на информационните технологии, основните източници на данни и допусканията, използвани в модела на ОКЗ. Също така, направихме оценка и тестване на контролната среда на информационните технологии на Банката за сигурност и достъп до данните и промени в програмите;

- Оценка и тестове на проектирането и внедряването, както и оперативната ефективност на избрани основни контроли по отношение на одобрение, отчитане и наблюдение на кредити, включително, но не само, контроли свързани с коректността на класификацията на експозициите на такива, по които има изпълнение и такива, по които няма изпълнение, изчисление на дните просрочие, класификация по фази и изчисление на ОКЗ;
- За избраната извадка от кредити извършихме критична оценка, която се базира на наличната документация (актуализирани финансови индикатори, специфика на изплащането, събития на неизпълнение, реструктурирана експозиция) и на дискусия с кредитните инспектори и служители в отдела за управление на риска, за наличие на обстоятелства, които да наложат класификация във Фаза 2 или във Фаза 3 към 31 декември 2022 г.;

За ОКЗ, оценени на колективна база:

- Получаване на съответните макроикономически прогнози на Банката и критичен анализ на оценката на Банката за прогнозната информация и макроикономическите сценарии, използвани при изчислението на ОКЗ, чрез потвърждаващи запитвания към Управителния съвет и проверка на публично достъпна информация;
- Критичен анализ на вероятност от неизпълнение, загуба при неизпълнение и експозиция при неизпълнение за извадка от портфейлите на Банката, като се позоваваме, наред с останалото, на нашия собствен анализ на данните на Банката за минали случаи на неизпълнение, реализирани загуби от тези неизпълнения, договорни парични потоци и продължителност на договора;

	<ul style="list-style-type: none"> • Тестване на съществени корекции след модела, за да се отрази текущата пазарна волатилност, която не е отразена в първоначалните модели за ОКЗ. Като част от процедурата, ние оценихме данните, допусканията и методите, използвани при изчисляването на корекциите; • Преизчисляване на очакваните кредитни загуби към 31 декември 2022 г. за избрани портфейли на Банката на база на модела за ОКЗ на Банката; <p>За ОКЗ, оценени на индивидуална база:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За тези кредити, за които са идентифицирани обстоятелства, които да изискат класификация във Фаза 3, критичен анализ на основните допускания, използвани от Управителния съвет при изготвяне на приблизителната оценка на бъдещите парични потоци, използвани при изчисление на обезценките, включително време за продажба и реализируема стойност на обезпечението, чрез позоваване на основните споразумения за обезпечение и оценки, чиято уместност и надеждност оценихме независимо; <p>Общо за кредитни експозиции:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проверка дали оповестяванията по отношение на ОКЗ във финансовия отчет на Банката включват и описват по подходящ начин съответната количествена и качествена информация, изисквана от приложимата рамка за финансово отчитане.
--	--

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от

нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката („Инвестиционен посредник“) в хода и контекста на нашия одит на финансовия и отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на инвестиционния посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- КПМГ Одит ООД и Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет на Банката за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. от общото събрание на акционерите, проведено на 25 юли 2022 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 1 ноември 2022 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Банката представлява пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от КПМГ Одит ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, КПМГ Одит ООД е предоставило следните услуги на Банката, които не са посочени в годишния доклад за дейността или финансовия отчет на Банката:
  - Одит на финансова информация със специално предназначение на „Юробанк България“ АД, изготвена към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., в съответствие със счетоводните инструкции на Групата Юробанк СА към компонентите, обект на консолидация;
  - Преглед на финансова информация със специално предназначение на „Юробанк България“ АД, изготвена към и за периода, завършващ на 30 юни 2022 г., в съответствие със счетоводните инструкции на Групата Юробанк СА към компонентите, обект на консолидация;
  - Преглед на съкратения междинен финансов отчет на „Юробанк България“ АД, изготвен в съответствие с МСС 34 *Междинно финансово отчитане* към 30 юни 2022 г.;
  - Преглед на съкратения междинен финансов отчет на „Юробанк България“ АД, изготвен в съответствие с МСС 34 *Междинно финансово отчитане* към 30 септември 2022 г.;
  - Договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Банката съгласно изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2021 г.;
  - Договорени процедури във връзка с предварителните вноски на Банката за 2022 г. в Единния фонд за реструктуриране в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/81 на Съвета и Решение SRB/ES/20121/57.

За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД е предоставило следните услуги на Банката, които не са посочени в годишния доклад за дейността или финансовия отчет на Банката:

- Преглед на съкратения междинен финансов отчет на „Юробанк България“ АД, изготвен в съответствие с МСС 34 *Междинно финансово отчитане* към 30 септември 2022 г.;

- Договорени процедури във връзка със системите за вътрешен контрол на Банката съгласно изискванията на чл. 76, ал. 7, т. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 5 от Наредба 14 на БНБ за 2021 г.

София, 30 март 2023 г.

За КПМГ Одит ООД

Вписано под № 045 в Регистъра на регистрираните одитори

IVAN
ANDONOV
ANDONOV

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:05:02 +03'00'

Иван Андонов
Управител

SEVDALINA
NIKOLAEVA
DIMOVA

Digitally signed by
SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30
19:18:47 +03'00'

Севдалина Димова
*Регистриран одитор,
отговорен за одита*

Бул. „България“ № 45/А
София 1000, България

За Бейкър Тили Клиту и

Партньори ЕООД:

Вписано под № 129 в Регистъра на регистрираните одитори

Galina
Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova

Digitally signed by
Galina Dimitrova
Lokmadjieva-Nedkova
Date: 2023.03.30
21:36:37 +03'00'

Галина Локмаджиева
*Управител и Регистриран одитор,
отговорен за одита*

ул. „Стара Планина“ № 5, ет. 5 София 1404,
България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Ръководството на Банката представя годишен доклад за дейността
към 31 декември 2022 г.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Юробанк България АД (Банката или Пощенска банка) е акционерно дружество (акциите му не се търгуват публично на нито една фондова борса), създадено в съответствие с българското законодателство. Тя е лицензирана кредитна институция и инвестиционен посредник, предлагащ обслужване на физически лица, корпоративно и инвестиционно банкиране в България. Централният офис на Банката се намира в град София. Адресът на управление е п.к. 1766 гр. София, ул. „Околовръстен път“ 260.

Дейността на Банката се регулира от приложимото законодателство за кредитните институции и инвестиционните посредници. Основните надзорни органи са Българска народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор (КФН). От 1 октомври 2020 г. Пощенска банка е под надзора на Европейската централна банка, който е част от процеса за сътрудничество между ЕЦБ и БНБ.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Макроикономическа среда

Световната икономика премина през още една турбулентна година. Възстановявайки се от пандемията, тя беше изправена пред нови предизвикателства като конфликта в Украйна, нарастващата инфлация и новата вълна от COVID-19 в Китай. Руската инвазия в Украйна в началото на годината доведе до рязък скок в цените на петрола, природния газ и други суровини, на които Русия е голям износител. Всичко това беше допълнително подсилено от решението на ЕС да се откаже от руския газ и търсенето на алтернативни доставчици. Цените на хранителните продукти също бяха подложени на натиск, след като износът на зърно от Украйна беше почти напълно спрял.

В допълнение, инфлационният натиск се подхранваше от силното търсене след като потребителите започнаха да харчат повече с облекчаването на веригите за доставки, включително и за пътувания след отварянето на границите. За по-високата инфлация допринасяха и стесненият пазар на труда и „анти-инфлационните“ фискални мерки в много държави.

Решението на Китай да премахне почти всички COVID ограничения беше изненадващо, но оптимизмът бързо отслабна след като броят на инфекциите нарасна до рекордни нива. Към края на годината обаче, икономическата ситуация изглеждаше по-добра. Европа успя да напълни газозите си хранилища, а меката зима намали търсенето на природен газ. Цените на суровия петрол и газа спаднаха, в някои случаи дори под нивата отпреди инвазията. Инфлацията в повечето държави премина своя пик след като мерките на паричната политика започнаха да дават желаня ефект. Въпреки това остават някои тревожни фактори като например забавянето на ръста на търговията и фактът, че в някои държави по-високото потребление е за сметка на спестяванията. Растежът на световния БВП се предвижда да се забави от очакваните 3% през 2022 г. до 1,7% през 2023, преди да се върне на ниво от 2,7% през 2024 г.

Основните рискове в негативна посока са упорито високата инфлация, допълнителната ескалация на конфликта в Украйна, забавянето на възстановяването на Китай и нова дългова криза. Последното е особено притеснително, защото много държави увеличиха нивата си на задлъжнялост по време на пандемията и свикнаха към среда с ниски лихвени проценти и висока ликвидност на международните дългови пазари. С промяната на паричната политика обаче, държавите се изправят пред значително по-високи нива на обслужване на дълга, докато някои може дори да не успеят да получат финансиране и ще трябва да вземат трудни фискални решения. Инфлацията също представлява значим риск, тъй като високата базисна инфлация в много страни означава, че цените ще останат високи в средносрочен план.

ЕС се придвижва към стагнация. През първата половина на 2022 г. икономиките очертаха стабилен ръст, подхранван от масовото харчене след COVID. Но след като инфлацията достигна рекордни стойности и започна да оказва влияние върху бюджетите на потребителите, потребителското доверие спадна и икономиките поеха по пътя към рецесията. Повечето от страните-членки се очаква да изпитат кратка рецесия през зимата, преди да се върнат отново към растеж. В ЕС и в еврозоната БВП се очаква да нарасне с 3,5%, но с едва 0,8% през 2023 (в еврозоната с 0,9%), което ще се подобри до 1,6% през 2024 г. (в еврозоната с 1,5%).

Осъзнавайки, че инфлацията не е временно явление, централните банки по света започнаха бързо, синхронно и настойчиво затягане на паричната политика. Федералният резерв увеличи основния си лихвен процент от 0-0,25% в началото на годината до 4,25-4,5% в края, като повишенията вероятно ще продължат и през 2023 г. Лихвените проценти са на най-високото си ниво през последните 15 години и се очаква да имат значителен ефект върху растежа на икономиката. Въпреки че се задейства по-късно в сравнение с другите големи централни банки, ЕЦБ реши да предприеме действия през юли и до края на годината повиши лихвата по депозитното улеснение общо с 2,5% до ниво от 2%. Количественото затягане обаче тепърва предстои. На последното си заседание за годината, ЕЦБ обяви, че портфейлът по Програмата за закупуване на активи (APP) ще намалява с темп от 15 млрд. евро на месец след март 2023. Падежиращите главници по Програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация (PEPP) ще продължат да бъдат инвестирани поне до края на 2024 г.

Икономическият растеж в България също се забавя. През четвъртото тримесечие на годината ръстът на БВП беше 2,1%, което е спад спрямо 3,1%, 4,5% и 5,1% през предходните три. Потреблението все още е основният двигател на растежа увеличавайки се с 5,2% на годишна база.

Приносът на външния сектор беше отрицателен, като износът се повиши с 8,3% на годишна база, докато ръстът на вноса беше 10,5%. Липсата на големи разходи за инфраструктурни проекти и несигурната политическа и икономическа среда доведоха до спад в бруто образуването на основен капитал с 4,3% на годишна база. Брутото капиталобразуване обаче беше положително (2,7% на годишна база) поради изменението на запасите. За цялата година номиналният БВП е малко над 165 млрд. лв., а реалният ръст е 3,4%. Потреблението на домакинствата беше в подем в началото на годината, но изключително високата инфлация започна да дава своето отражение през втората половина. Финансовата ситуация на домакинствата се влоши чувствително и това намери отражение в проучванията на доверието на потребителите и в тяхното желание да потребяват.

Външната търговия на България се развиваше изключително бурно, стимулирана от високите цени на енергийните ресурси и инфлацията. В номинално изражение износът нарасна с внушителните 40.2% на годишна база до 87,5 млрд. лв., докато стойността на вноса скочи с 44,1% до 108 млрд. лв. за първите 11 месеца на годината.

Износът за страните от ЕС и за трети страни растеше с успоредни темпове – съответно с 39% и 35,5%. От друга страна, вносът от трети страни се увеличаваше с много по-бързи темпове, отколкото от партньорите на България от ЕС – съответно с 59% и 29,5%. Основната причина за това бяха по-високите цени на енергийните ресурси, които представляват значителен дял от вноса на страната и са причината за над една трета от увеличението на вноса и износа в номинално изражение. По-високите цени на суровините (основно метали и руди) и на хранителните продукти и техните производни съставляват по-голямата част от оставащото. Най-големият търговски партньор на страната е Германия с дял от над 12% от външната търговия, следвана от Румъния и Турция съответно с 8,4% и 7,3%.

През 2022 г. преките чуждестранни инвестиции отбелязаха подем и скочиха с впечатляващите 86% на годишна база до 2,2 млрд. евро (2,7% от БВП) – едно от най-високите нива в историята в номинално изражение. През последната година се наблюдаваше значителна промяна във вида на инвестициите. Потокът на инвестициите в дялов капитал и в дългови инструменти беше положителен (съответно 460 млн. и 470 млн. евро), докато година по-рано имаше отлив и при двата вида (50 млн. и 590 млн. евро). Реинвестираната печалба беше с 30% по-ниска от тази през 2021 г. (1,3 млрд. срещу 1,85 млрд. евро), но данните бяха повлияни от значителните дивиденди изплатени от някои компании през годината. Най-големият нетен поток от инвестиции идва от Швейцария (483 млн. евро), Кипър (384 млн. евро) и Австрия (380 млн. евро). Най-големите изходящи потоци са към Нидерландия (178 млн. евро) и Обединеното кралство (111 млн. евро).

Инфлацията достигна най-високото си ниво за последните 25 години. Измерена чрез индекса на потребителските цени, тя беше 16,9% към края на годината. През първата половина на годината основният инфлационен фактор беше цената на природния газ, която нарасна повече от два пъти в сравнение с 2021-ва година. Индексът на потребителските цени достигна своя връх от 18,7% през септември, но през последното тримесечие на годината започна да намалява в унисон с по-ниските цени на природния газ. С напредването на годината обаче инфлационният натиск се натрупваше в широк кръг категории, като водеща роля имаха цените на храните, които в края на декември нараснаха с 26,1% на годишна база. Секторът на хотелиерството и ресторантьорството както и развлекателните дейности бяха друг източник на инфлация, след като домакинствата увеличиха потреблението си след отпадането на всички ограничения свързани с COVID. Вдигането на пенсиите и заплатите допълнително подхранваше инфлацията, която се очаква да остане висока в средносрочен план.

Равнището на безработица спадна до ниво от 3,9%, според данните на НСИ. Броят на безработните беше 125 хил. души, което представлява намаление от близо 20 хил. души за последната година. Коефициентът на заетост във възрастовата група 15-64 години достигна нов рекорд за края на годината от 71,5%. Работната сила се сви с около 40 хил. души през изминалата година и ще продължи да намалява с подобни темпове през следващите, което ще спомогне за запазване на ниското ниво на безработица, но ще оказва все по-голям натиск върху социалноосигурителната система.

Броят на продължително безработните (безработни повече от 2 години) остава почти непроменен - около 42 хил. души, докато тези с основно или без образование намаляват с 5 хил. души. Северозападният район е с най-високо равнище на безработица (6,3%), следван от Североизточния (5,4%). Най-ниското равнище на безработица е отчетено в Южния централен район (около Пловдив) - 2,7%, а Югозападният район (който включва София) е малко след него с 3,1%.

Затегнатият пазар на труда и инфлацията засилваха натиска върху работодателите да повишават заплатите с темп, близък до този на инфлацията. На годишна база увеличението

е 16,2% (докато инфлацията беше 16,9%) до 1947 лв. в края на декември. В почти всички сектори увеличението е двуцифрено, а в три дори надхвърля 20% на годишна база - недвижими имоти, производство на електрическа и топлинна енергия и финансови и застрахователни дейности. Сектор Информационни технологии (ИТ) продължава да бъде най-добре платеният сектор със средна заплата от 4 669 лева (15,6% ръст на годишна база), значително преди втория (производство на електрическа и топлинна енергия), където средната заплата е 3 265 лева (21,2% ръст на годишна база).

В публичния сектор средната заплата е била 2 127 лева (13,7% ръст на годишна база). Въпреки че заплатите в частния сектор нарастват по-бързо през изминалата година - със 17,1% до 1 887 лева, разликата с публичния сектор остава значителна.

Поради липсата на стабилно правителство и парламентарно мнозинство, служебното правителство се стараяше да запази финансовата стабилност на страната и избягваше да прави големи капиталови разходи. Съществена роля за това изигра и стремежът бюджетният дефицит да бъде поддържан в рамките на критериите от Маастрихт и по този начин да се запази отворена вратата за влизане на България в еврозоната в началото на 2024 г. На касова основа бюджетът завърши с дефицит от 0,9% от БВП (1,35 млрд. лв.), но в това влиза и полученото авансово плащане по Механизма за възстановяване и устойчивост в размер на 2,7 млрд. лв. На основата на начисления дефицитът беше 2,8%, което е малко под прага съгласно критериите от Маастрихт.

Бюджетните приходи са 64,8 млрд. лева, което е с 12,4 млрд. лева повече от 2021 г. Около 3,2 млрд. лева от тях обаче идват от свръхпечалбите на енергийните дружества, а други 2,7 млрд. лева - от Механизма за възстановяване и устойчивост. Данъчните приходи възлизат на 46,8 млрд. лева, което е с 14% повече от 2021 г., но въпреки това са с около 700 млн. лева под заложените. Разходите са нараснали с 18% (9,8 млрд. лева) до 64,4 млрд. лева, като това число обаче отново включва 3,2 млрд. лева еднократни разходи за енергийни субсидии. Капиталовите разходи нараснаха с близо 50% до 5,59 млрд. лева, но дори и това е едва 70% от заложената в бюджета сума. Разходите за лихви са 651 млн. лева, или само с 4% по-високи от тези през 2021 г., но те със сигурност ще растат през следващите години, което ще означава ограничаване на други разходни пера. Приходите на социалноосигурителните фондове (основно пенсии и здравно осигуряване) са 13,9 млрд. лева, докато разходите са 24,4 млрд. лева - с над 10 млрд. лева над приходите - число, което със сигурност ще се увеличи през следващата година поради двуцифреното увеличение на пенсиите, очаквано от 1 юли 2023 г.

Държавният дълг нарасна с 4,6 млрд. лв. през 2022 г. до 37,1 млрд. лева, или 22,9% от БВП. Поради високият номинален ръст на БВП това е под нивото от 2021 г. (23,4%). В края на 2022 г. България се завърна на международните дългови пазари, емитирайки облигации на стойност 2,25 млрд. евро със 7- и 12-годишен матуритет и среднопретеглена доходност от 4,5%. Освен това правителството емитира на местния пазар ценни книжа за 2,6 млрд. лв. със средна доходност от 2,02%, но и с много по-кратък матуритет – една втора ще падежират след 3,5 години.

През 2023 г. рейтинговата агенция FITCH направи три прегледа на кредитния рейтинг на България и във всеки от тях потвърди рейтинга на страната от BBB с положителна перспектива. S&P направи два прегледа, като също потвърди рейтинга на ниво BBB, но със стабилна перспектива. Третата голяма рейтингова агенция, Moody's, не направи никакви актуализации в рамките на годината и запази рейтинга на ниво Baa1.

Банкова система

Резултатите на банковата система надминаха всички предишни рекорди. Активите, кредитите и депозитите нарастваха с ускоряващ се темп, а ръстът на приходите изпреварваше значително този на разходите. Поради подобряването на качеството на портфейлите разходите за обезценка останаха без промяна. Нетната печалба на банките за първи път надхвърли 2 млрд. лв. и достигна исторически максимум от 2,08 млрд. лв., което е с близо 50% повече отколкото през 2021 г. Възвръщаемостта на капитала се подобри значително - от 8,9% през 2021 г. до 12,3% година по-късно, докато възвръщаемостта на активите беше 1,4% (2021: 1,1%).

Кредитирането отбеляза експлозивен ръст през годината. Брутните кредити се увеличиха с рекордните 10,2 млрд. лева (13,5% ръст на годишна база) до 86,1 млрд. лева. В номинално изражение ръстът е не само с 50% по-висок от този през 2021 г., но и почти три пъти по-висок спрямо 2020-а. Както сегментът банкиране на дребно, така и този на едро отбелязаха подем - кредитите за предприятия се увеличиха с 5,7 млрд. лева (12,3% на годишна база) до 52,1 млрд. лева, а кредитите за домакинства нараснаха с 4,5 млрд. лева (15,2% на годишна база) до 33,9 млрд. лева. За разлика от предходната година повече от половината от новите кредити за предприятия бяха под формата на овърдрафт, докато дългосрочните кредити (с матурирест над 5 години) се свиха два пъти. Тази тенденция отразява както необходимостта на фирмите от допълнителни оборотни средства поради инфлацията, така и нежеланието им да инвестират в дългосрочни проекти в настоящата икономическа и политическа обстановка.

И двата сегмента в банкирането на дребно отбелязаха рекорден ръст - ипотечните кредити скочиха с 2,6 млрд. лева (16,1% на годишна база) до 18,4 млрд. лева, а потребителските кредити с 1,8 млрд. лева (12,8%) до 16,1 млрд. лева. По-внимателен поглед върху данните показва, че най-доброто тримесечие на годината е било третото, докато през четвъртото се наблюдава тенденция към забавяне, поради очакванията на домакинствата за период на подтисната икономическа активност.

Обръщането на лихвения цикъл започна да се отразява в цените на новоотпуснатите кредити. От ниската си точка от 2,3% през май, средните лихвен процент по новооткрити кредити за предприятия започнаха да се покачват и в края на годината достигнаха 3,12% - равнище, на което последно са били през 2019 г. Лихвите по ипотечните кредити също се придвижваха бавно нагоре от 2,5% в средата на годината до 2,6% в края, докато в сегмента на потребителските кредити промяната е по-осезаема, като в края на декември лихвите стигнаха ниво от 9,65% - с цели 1,1 процентни пункта по-високо, отколкото година по-рано.

Ръстът на депозитите е повече от впечатляващ - 16,8 млрд. лева през 2022 г. (15,4% увеличение на годишна база) до 126,2 млрд. лева - близо два пъти повече, отколкото през 2021 г. Депозитите на финансови и нефинансови предприятия нараснаха с 10,7 млрд. лева (близо 26% ръст) до 51,9 млрд. лева, което е над три пъти повече от номиналното увеличение през 2021 г. и предполага, че някои предприятия се справят много добре въпреки високата инфлация и влошаването на икономическите перспективи. Депозитите на домакинства също нараснаха с рекордна сума - 6,2 млрд. лева (9,1% на годишна база) до 74,3 млрд. лева. Съотношението на брутни кредити към депозити се понижи с един процентен пункт до 68%, запазвайки стабилните ликвидни буфери на банките. През втората половина на годината отрицателните лихвени проценти бяха бързо премахнати и банките започнаха активно да търсят допълнителна ликвидност в очакване на спад на новите депозити през следващата година. Лихвените проценти по новите депозити се промениха от отрицателни или нулеви в началото на 2022 г. до близо 1% в края. Това даде минимално отражение върху средният

лихвен процент на цялата депозитна база (няколко базисни пункта), но е сигнал, че банките трябва да са подготвени да плащат повече за ликвидността си през следващите години.

Лихвеният приход на банките порасна с внушителните 20% (590 млн. лева) до 3,63 млрд. лева. Точно половината от нетното увеличение идва от кредитния портфейл, което обаче се дължи по-скоро на увеличението на обема на кредити, отколкото на по-високи лихви, чиито ефект тепърва се очаква да се прояви. Лихвите на междубанковия пазар растяха в унисон с основните лихвени проценти на централните банки, което повиши прихода от пласменти от близо до нула през 2021 г. до почти 200 млн. лв. през 2022-а, допринасяйки с 30% към номиналния ръст на лихвения приход. Разходите за лихви се увеличиха със 120 млн. лева (42% ръст) до 405 млн. лева, но 95% от това се дължи на деривати държани за търгуване, а не на по-скъпо финансиране. Общият приход се увеличи с 824 млн. лева (18,5%). Приходите от такси и комисиони са със 190 млн. лева по-високи (15,2% ръст на годишна база) или 1,43 млрд. лева за годината, а приходите от дивиденди нараснаха повече от два пъти до 362 млн. лева.

Банките успяха да запазят разходите си до голяма степен под контрол. Общите разходи се повишиха със 156 млн. лева (6,9% ръст на годишна база) до 2,43 млрд. лева. Инфлацията на заплащането обаче има по-значима тежест - разходите за персонал са с 12,5% по-високи (122 млн. лв.) и достигат 1,1 млрд. лв. Темпът на нарастване е по-висок от нарастването на средната работна заплата във финансовия и застрахователен сектор, което подсказва, че банките трябва да плащат повече, за да привлекат опитен персонал.

Подобряващото се качество на кредитния портфейл задържа разходите за обезценка на кредити и ценни книжа. През 2022 г. банките заделиха за това 586 млн. лева, което означава, че съотношението на разходите за риск е 0,72% (2021: 0,82%). Коефициентът на необслужваните експозиции достигна ново дъно от 5,17% (2021: 6,55%). Обемът на необслужваните кредити спадна с 10% (522 млн. лв.) до малко над 4,5 млрд. лв. Кредитите с просрочие над 180 дни се свиха до 2,23 млрд. лева, което е малко над половината от всички необслужвани експозиции. Коефициентът на покритие продължи да се повишава до ниво от близо 78% от необслужваните експозиции, което е с около 5 пр.п. по-високо спрямо декември 2021 г.

Бързият растеж на кредитирането и подновените плащания на дивиденди от някои от най-големите български банки влошиха капиталовата адекватност. Към декември 2022 г. общата капиталова адекватност възлиза на все още стабилните 20,9%, което обаче е с над 1,7 процентни пункта по-ниско, отколкото към декември 2021 г. Съотношението на базовия собствен капитал от първи ред към същата дата беше 20%.

Основни промени в регулаторната среда

На 25 юли 2022 г. ЕС прие Делегиран регламент (ЕС) 2022/1288 на Комисията за допълване на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, определящи подробностите относно съдържанието и представянето на информацията във връзка с принципа „да не се причинява значителна вреда“, уточняващи съдържанието, методологиите и представянето на информацията във връзка с показателите за устойчивост и неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, както и съдържанието и представянето на информацията във връзка с насърчаването на екологичните или социалните характеристики и целите на устойчивите инвестиции в предоговорните документи, на уебсайтовете и в периодичните отчети.

На 28 юли 2022 г. БНБ прие Наредба № 43 за реда и условията за определяне и изплащане на максимална дневна сума при спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове. Наредбата е приета на основание чл. 52а, ал. 4 и чл. 101, ал. 7 от Закона за

възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и въвежда подробни правила за определяне и изплащане на максималната дневна сума, която вложителите - физически и юридически лица, имат право да получат в случай на спиране на изпълнението на задълженията на кредитна институция по допустимите депозити за целите на реструктурирането.

На 29 септември 2022 г. Управителният съвет на БНБ увеличи нивото на антицикличния капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в България, на 2.0% в сила от 1 октомври 2023. БНБ е на мнение, че стандартният показател за отклонението на съотношението кредит/БВП от дългосрочния тренд не отразява адекватно тенденциите в цикличните рискове, като при оценката за нивото на антицикличния буфер се вземат под внимание и допълнителни индикатори, фокусирани върху кредитния пазар, задлъжнялостта, пазара на недвижими имоти, както и общото състояние на икономическата среда. Значителното нарастване на цените на енергията, потенциални затруднения във веригите за доставки, индиректни ефекти от забавянето на икономическата активност в основни търговски партньори и влошаване на икономическите нагласи могат да засегнат финансовото състояние и способността на кредитополучателите за обслужване на задълженията. Наред с това, протичащият процес на бързо покачване на лихвените проценти в глобален мащаб се очаква да намери отражение върху обслужването на кредитните задължения от кредитополучателите.

На 21 ноември 2022 г. Европейската комисия прие Регламент (ЕС) 2022/1994 за изменение на техническите стандарти за изпълнение, установени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451, по отношение на собствения капитал, обременяването на активи с тежести, ликвидността и предоставянето на информация за целите на определянето на глобалните системно значими институции, считано от 11 юли 2023 г.

На 30 ноември 2022 г. влезе в сила Регламент (ЕС) 2022/2453 за изменение на техническите стандарти за изпълнение, установени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/637, по отношение на оповестяването на екологични, социални и управленски рискове. Този регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

На 16 декември 2022 г. Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС по отношение на корпоративната устойчивост. С директивата за отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (CSRD) се въвеждат по-подробни изисквания за отчитане на въздействието на дружествата върху околната среда, правата на човека и социалните стандарти въз основа на общи критерии в съответствие с целите на ЕС в областта на климата.

От 31 декември влизат в сила Насоките на ЕБО относно сравнителния анализ на практиките в областта на възнагражденията, разликата в заплащането на жените и мъжете и одобрените по-високи коефициенти съгласно Директива 2013/36/ЕС за данните, които трябва да бъдат събрани през 2023-а за финансовата 2022 година. Насоките имат за цел да осигурят непрекъснат сравнителен анализ на тенденциите и практиките в областта на възнагражденията съгласно Директива 2013/36/ЕС въз основа на данни за всяка година и успоредно с новия сравнителен анализ на възнагражденията на инвестиционните посредници съгласно Директива (ЕС) 2019/2034.

Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България

2022 г. беше една от най-добрите години в историята на Юробанк България. Банката отбеляза сериозен ръст на кредитите и депозитите си, солидно подобрение на приходите и рентабилността си и стабилни показатели за капиталова адекватност, риск и ликвидност. Нетната печалба скочи с повече от една пета до 206,8 млн. лева, много близо до рекордната преди пандемията печалба от 210,5 млн. лева, която обаче беше повлияна от еднократни фактори. Възвръщаемостта на собствения капитал се подобри значително - с 1,3 процентни пункта до 11,2%, докато възвръщаемостта на активите беше малко под 1,4%.

Брутните кредити се увеличиха с 14,5% на годишна база (1,32 млрд. лева) до 10,41 млрд. лева, нараствайки с темп малко по-висок от този на пазара, което доведе до увеличение на пазарния дял с 11 базисни пункта до 12,1%. Юробанк България успява да постигне по-добра доходност на портфейла си от своите конкуренти, поради това че се фокусира върху рентабилността и дългосрочните отношения с клиентите си, а не преследва пазарен дял на всяка цена. Ето защо корпоративните кредити нараснаха само с 6,8% (288 млн. лв.) до 4,55 млрд. лв., което означаваше и загуба на пазарен дял. Последното беше напълно компенсирано от експанзията в ритейл сегмента - потребителските кредити нараснаха с почти една четвърт (371 млн. лв.) до 1,87 млрд. лв. Най-големият фокус обаче беше поставен върху обезпеченото кредитиране. Нарастването на доходите и цените на недвижимите имоти означаваше, че търсенето на ипотечни кредити остана на високи нива и те се увеличиха с над 511 млн. лева (малко под 20% на годишна база) до 3,08 млрд. лева. Кредитите за малък бизнес също са във възходящ тренд растейки със 147 млн. лева (19,4%) до 908 млн. лева.

Положителната тенденция в брутния обем на кредитите беше подкрепена от участието на Банката в различни програми на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), Българската банка за развитие и Фонд мениджър на финансови инструменти за подпомагане на малкия и средния бизнес, както и в гаранционни споразумения по линия на Паневропейския гаранционен фонд в отговор на Covid-19 с ЕИФ.

Депозитите се увеличиха с 1,37 млрд. лева (11,1% ръст на годишна база) до 13,7 млрд. лева. Ритейл депозитите нараснаха с 914 млн. лева (10,2%) до 9,87 млрд. лева, а корпоративните клиенти добавиха още 454 млн. лева към сметките си (13,5% годишно увеличение) до общо 3,81 млрд. лева. Темпът на нарастване беше по-нисък от средния за пазара, но стратегията на Банката беше да използва част от ликвидните си буфери, вместо да се предложат по-високи лихвени проценти по корпоративните депозити, предпазвайки по този начин рентабилността. Съотношението на нетните кредити към депозити се повиши с около 3 базисни точки до 74%, което е с около 9 процентни пункта над средното за пазара. Другите привлечени средства нараснаха с 309 млн. лв. през годината, поради нов средносрочен заем от Юробанк в размер на 50 млн. евро и втори заем в размер на 110 млн. евро, за който Юробанк България подаде заявление да бъде признат като капитал от втори рег. Двата заема са получени от Юробанк С.А.

Общите оперативни приходи нараснаха с 14% на годишна база (69 млн. лева) до 564,2 млн. лева. По-голямата част от увеличението (60 млн. лв.) се дължи на по-високия нетен лихвен доход, който беше с 16% по-висок в сравнение с предходната година. По-големият кредитен портфейл беше водещият фактор, докато увеличението на лихвите имаше по-малка тежест. В същото време нетният доход от такси и комисиони нарасна с почти същия темп 15% или 18 млн. лв. до 142 млн. лв. Най-важните фактори за последното са ръстът на картовия бизнес, валутните операции и по-големия обем парични преводи.

Разходите бяха подложени на нарастващ натиск в условията на висока инфлация. Оперативните разходи се увеличиха с 14,6% (30,2 млн. лв.) до 237 млн. лв. Малко повече от

половината от увеличението е за заплати, което като цяло съответства на средното за пазара. Голяма част от останалото се дължи на разходите за инсталиране и поддръжка на нови информационни системи и на общия инфлационен натиск. Съотношението между разходите и приходите остана непроменено - 42%, което е забележително постижение в настоящата инфлационна среда.

Разходите за обезценка през 2022 г. бяха по-ниски от тези през предходната година – 76.0 млн. лв. сравнено с 84,3 млн. лв., отразявайки подобреното качество на кредитния портфейл. Цената на риска се подобри с около 20 базисни точки до 0,8%, което е близко до средното за системата. Коефициентът на необслужваните експозиции падна под 4% до 3.8%, което представлява солидно подобрение с 1.1 процентни пункта спрямо края на 2021 г. В номинално изражение намалението е с около 50 млн. лева, приблизително половината от което се дължи на отписвания. Коефициентът на покритие се подобри значително през годината - с 21 процентни пункта до 89%.

През 2022 г. Юробанк България все още успяваше да покрие увеличаващите се рисковопрегледени активи чрез органичен капиталов растеж. Междинните печалби за годината бяха добавяни към капиталовата база на Банката, за да се подкрепя разрастването на кредитния портфейл и да се поддържа капиталовата адекватност на стабилни нива. През юни 2022, 50 млн. евро бяха взети от Юробанк С.А. по-рано през годината, за да се изпълни междинната цел за минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения. Съотношението на обща капиталова адекватност, както и съотношението на базовия собствен капитал от първи ред в края на годината беше 20,2%, изключвайки междинната печалба за четвъртото тримесечие на 2022 година. Подготвяйки се за очакваното придобиване през 2023 г., Юробанк България взе заем в размер на 110 млн. евро от банката майка, за който подаде заявление в края на 2022 г. да бъде включен в капитала от втори ред. На 06 март 2023 г. Банката получи одобрение за класифициране на подчинения дълг в размер на 110 млн. евро като инструмент на капитала от втори ред.

Събития след датата на баланса

Придобиване на БНП Париба Лични Финанси

На 5 декември 2022 г. Пощенска банка подписа писмо за пут-опция в полза на *БНП Париба Лични Финанси* за придобиване на бизнеса им в България. След успешното приключване на Консултативния процес, на 20 януари 2023 г. Пощенска банка и БНП Париба Лични Финанси подписаха договор за прехвърляне на бизнеса. Страните са в процес на изпълнение на две предварителни условия - получаване на Разрешение(я) за конкуренция от Комисията за защита на конкуренцията и Одобрение от БНБ. Клонът е един от лидерите на пазара на потребителско финансиране в страната и това придобиване представлява огромна възможност за Банката да навлезе в нов бързо развиващ се и високо печеливш сегмент. През последните повече от 15 години БНП Париба Лични Финанси изгражда разпознаваем франчайз, върху който Банката иска да надгражда и да подобрява. Придобиването не само ще позволи на Юробанк България да увеличи пазарния си дял и да се насочи към второто място в сегмента, но и предлага възможности за кръстосани продажби и нови начини за обслужване на клиентите.

Няма други, значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2022 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Рискът е съставна част от дейността на Банката за постигане на нейните стратегически и бизнес цели. Поемането на риск е присъщо на финансовия бизнес, а оперативните рискове са неизбежна последица от осъществяването на дейността. Затова навременното и ефективно управление на риска е важен приоритет за ръководството на Банката.

Дейността на Банката е изложена на различни финансови рискове и тя включва анализ, оценка, приемане и управление на риска или комбинацията от рискове. Политиките за управление на риска отразяват целите на Банката. Банката не възнамерява да поддържа големи рискови позиции с цел да се увеличи доходността в краткосрочен план. Целта на Банката е да постигне баланс между риск и възвръщаемост и да минимизира потенциалните негативни последици за дейността си.

Последователната и ефективна рамка за идентификация, оценка, мониторинг и контрол на риска е изцяло документирана от звеното за управление на риска в Банката. Тази рамка формира единна основа за дефиниране на стратегиите, политиките и процедурите на всички звена в Банката, които поемат риск. Банковите политики за управление на риска са предназначени да идентифицират и анализират рисковете, да определят лимити и контроли, да следят нивото на различните видове риск и придържането към определените лимити с помощта на надеждна и съвременна информационна система

Надзорният съвет на Банката (НС) е делегирал на Риск комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска. Риск комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Отдел „Риск“, който изпълнява „Риск“ функцията, подкрепя и допълва дейностите на Риск Комитета. Към момента това се допълва от функцията по управление на риска. В допълнение Вътрешен одит извършва независим преглед на управлението на риска и контролната среда.

Управлението на риска в Банката обхваща съществените източници на риск във всички портфейли и операции. Ръководството е отговорно за създаването и развитието на процеси и системи за ефективно и ефикасно извършване на банковите операции, адекватен контрол на риска, разумно управление на дейността, коректни оповестявания към външни и вътрешни потребители и спазване на вътрешните и външни правила и регулации.

Звената, чиято отговорност е измерването, отчитането и контролирането на риска имат ясно определени отговорности, които са независими от звената, откриващи позиции и поемащи риск. Създадените в Банката системи за вътрешен контрол осигуряват адекватно разделение на задълженията, с цел да се предотврати конфликт на интереси между дейностите по поемане, одобряване, мониторинг и контрол на риска.

Звеното за управление на риска в Банката участва активно в създаването и ценообразуването на новите продукти, в изготвянето на нови процедури, във вземането на бизнес решения, както и във въвеждането на ефективни механизми за управление и контрол на риска. Вътрешните процедури подsigуряват за Банката, че рисковете, присъщи на новите продукти и инициативи, се идентифицират своевременно и са обект на адекватен анализ и контрол, преди да бъдат въведени или предприети.

Основните четири вида риск, управлявани и контролирани от страна на Банката, са кредитен риск, пазарен риск (включително лихвен риск в банковия портфейл), ликвиден риск и оперативен риск.

Кредитен риск

Банката е изложена на кредитен риск - рискът, свързан с невъзможността или нежеланието на клиенти или контрагенти да изпълнят задълженията си към Банката, свързани с кредитиране, търговия (с финансови инструменти, валута и т.н.), сетълмент, хеджинг или други трансакции в съответствие с договорния период или погасителен план.

Експозиции към кредитен риск възникват основно от дейности, свързани с предоставяне на заеми на клиенти и от инвестиционни дейности, свързани с придобиване на дългови и други ценни книжа в портфейла на Банката. Кредитен риск има и по задбалансовите финансови инструменти като поети кредитни ангажименти и риск на контрагента в извънборсови операции с деривати.

Банката използва рейтингови системи и подходяща методология на йерархията при оценка на кредитоспособността на корпоративните си клиенти. Рейтинговите системи включват както количествена, така и качествена информация за всеки един отделен кредитополучател с цел оценяване на неговата кредитоспособност и определяне на кредитния му рейтинг. Банката определя кредитното качество на кредитите, отпуснати на корпоративни клиенти, на индивидуална основа като използва съответния рейтинг на клиента, както и на база задълбочени анализи на определен брой качествени и количествени критерии. Класификацията на кредитите на малки предприятия и граждани е базирана на анализи на просрочия по групи. Групирането е на база общи характеристики на съответните продукти, на база на сходните рискове, които носят и на база на вида на обезпечението.

Експозициите към кредитен риск се управляват редовно чрез анализ на способността на настоящите и потенциални кредитополучатели да извършват плащанията за главници и лихви съгласно договора за кредит и чрез промяна на кредитните лимити, където е уместно. Експозицията на всеки кредитополучател е ограничена от съответните лимити, покриващи балансовата и задбалансовата част на експозицията. Задбалансовите ангажименти към клиентите включват валутни и лихвени деривати, банкови гаранции, акредитиви и други финансови инструменти.

В съответствие със своята стратегия за управление на риска, Банката поддържа ниско ниво на концентрация на риска по индустрии и клиенти.

Банката оценява на месечна база рисковите експозиции, свързани с кредитния портфейл чрез класифициране и провизиране на кредитите в съответствие с МСФО и Политиката за провизиране. Провизиите за обезценка отразяват вероятността Банката да не съумее да упражни своите права върху предоставените в нейна полза обезпечения по просрочените кредити.

Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск, представляващ риска от потенциални финансови загуби в резултат на неблагоприятни промени в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове или цени на капиталови инструменти. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент може да варира в следствие на изменения в пазарните променливи и по този начин да окаже влияние върху печалбата на Банката.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен и контрагентски риск“ на

Банката. „Политиката за пазарен и контрагентски риск“ се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари“, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск.

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове цели да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса, както и да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения.

Отдел „Пазарен риск“ на Банката цели да спомогне за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики, за прилагането на стандарти за контрол на пазарните рискове и за осъществяването на връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга.

Склонността на Банката за поемане на пазарен риск е изразен с помощта на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове, както и чрез определени характеристики, като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути. Измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, което се допълва от изготвянето на регулярни стрес тестове. Банката не използва стойност под риск (value at risk -VaR)- базирани лимити.

При решение на ръководството, в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен стойност под риск (VaR) анализ. Системата за оценка на пазарния риск на Банката измерва рисковете, свързани със следните специфични пазарни фактори:

а) Лихвен риск

Дейността на Банката е свързана с поддържане на експозиции, чувствителни към колебанието на пазарните нива на лихвените проценти, което оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Банката. Лихвеният риск е вероятността за промяна в нетния лихвен марж, който може да се увеличи, но също така би могъл и да се намали или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск може да включва риск от преоценка, риск от промяна в кривите на доходността, базисен риск, спред риск, опционен риск и риск от волатилност. Ръководството наблюдава на месечна база нивата на лихвените дисбаланси и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвената политика на Банката.

б) Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща открита позиция както за обвърнайт, така и за дневни позиции, като тези лимити се следят непрекъснато.

в) Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е риск от потенциални загуби поради неблагоприятна промяна в стойността на притежаваните капиталови инструменти. Той включва директен риск, риск от волатилност, спред риск и дивидентен риск.

а) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, свързан с това Банката да не може да посрещне плащания, свързани с финансовите си пасиви, когато станат дължими или да набере достатъчно средства, компенсирани за изтеглени такива. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити или поети ангажменти, свързани с усвояване на одобрени кредити.

Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличените разходи, свързани с поддържането на ликвидни буфери с цел подsigуряване на адекватна ликвидна позиция.

Банката поддържа политики за ликвидността, които подsigуряват наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността. Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, вземани под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и висококачествени ликвидни активи и буфери, профилът на надежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

Банката анализира ликвидната си позиция и при стресови сценарии, разработени да проверят адекватността на ликвидната позиция за устояване на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитни линии и др.).

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвиден риск на Банката.

На стратегическо ниво КУАП управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения.

В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране. Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на КУАП относно управлението на ликвидността се възлагат на ръководителя на управление „Капиталови пазари“.

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и докладване на вътрешния отчет за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът упражнява независим контрол на ликвидния риск и ескалира нарушенията на лимитите до съответните ръководни органи.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА

Пощенска банка, с юридическо име „Юробанк България“ АД, е четвъртата по активи банка в България, с широка клонова мрежа в цялата страна и значителна клиентска база от граждани, фирми и институции. Тя е водещ фактор в нововъведенията и формирането на тенденциите в банковия сектор в страната вече повече от 30 години и е многократно награждавана за своите иновации. Финансовата институция заема стратегическо място в банкирането на гребно и корпоративното банкиране в България. Банката е един от лидерите на пазара

на кредитни и дебитни карти, жилищното и потребителско кредитиране, спестовните продукти, както и по отношение на продуктите за корпоративни клиенти – от малки фирми до големи международни компании с присъствие в страната. Финансовата институция е с една от най-добре развитите клонови мрежи и модерни алтернативни канали за банкиране, като специално обръща внимание на качествено обслужване на своите клиенти.

2022 г. е поредната специална година за Пощенска банка, изпълнена с множество успехи, престижни български и международни признания за усилията ѝ да работи с грижа за човека, обществото и природата, като съчетава най-доброто от традиционното и дигиталното банкиране.

Своего 30-годишно успешно присъствие на българския пазар Пощенска банка, отбеляза със специално събитие под надслов „Заедно създаваме бъдещето“ през октомври в Гранд хотел Милениум в София. Събитието беше уважено от президента на Република България г-н Румен Радев и посланика на Гърция в България Н.п. Димитриос Хронопулос, които произнесоха приветствени речи. Главният изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Пощенска банка Петя Димитрова приветства в словото си главния изпълнителен директор на Юробанк Фокион Каравиас, който също произнесе реч, както и Ставрос Йоану, заместник-главен изпълнителен директор на Юробанк.

През декември Пощенска банка анонсира придобиването на българския клон на БНП Париба Пърсънъл Файненс съгласно подписаното споразумение между двете дружества. С финализирането на сделката, което се очаква да се случи в първата половина на 2023 г., Пощенска банка ще добави нова клиентска база към портфолиото си и нови възможности за кръстосани продажби и внедряване на иновативни дигитални решения за клиентите на двете финансови институции. Това е поредна стъпка към разширяване на пазарния ѝ дял, като Пощенска банка ще бъде единствената финансова институция у нас, осъществила три поредни сливания за изключително кратък период в една предизвикателна среда. Придобиването на БНП Париба Пърсънъл Файненс – клон България е ключово събитие и за стратегията на Юробанк Груп за разширяване на международната ѝ дейност с инвестиция в значими регионални пазари и бизнеси, като се случва малко след като групата обяви увеличи дела си в една от най-големите ритейл банки в Кипър Hellenic Bank.

През месец юли Пощенска банка стана и големият победител в 30-то юбилейно издание на наградите „Банка на годината“, организирани от „Асоциация Банка на годината“. Това е водещото събитие, чрез което бизнесът и обществото дават своята оценка за работата на българската банкова система като значима част от националната икономика. Финансовата институция беше отличена за изключителното си представяне, високите бизнес резултати и ефективност през изминалата година, като получи и приза за най-динамично развиваща се банка в страната. Голямата награда „Банка на годината за 2021 г.“ бе връчена на Петя Димитрова, главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Пощенска банка, от президента Румен Радев.

Малко по-късно през годината тя беше отличена и със специалната награда „Банкер на годината“ за постигнат висок органичен растеж от финансовата институция през 2022 година. Отличието ѝ беше връчено лично от вицепрезидента на Република България Илияна Йотова. Наградите, които се провеждат за двадесет и девети път от вестник „Банкеръ“, традиционно отличават мениджърите на финансовите институции, които са постигнали най-забележителни успехи през настоящата година.

Българската агенция за кредитен рейтинг (БАКР) потвърди през юни 2022 г. дългосрочен кредитен рейтинг ВВВ, стабилна перспектива, за Пощенска банка.

През октомври 2022 г. Пощенска банка стартира и амбициозно партньорство с INSEAD - едно от водещите бизнес училища в света. Споразумението между двете институции ще позволи на служителите на банката да бъдат част от образователните програми на института и ще им помогне да разширят своите кариерни възможности, придобивайки допълнителни знания в разнообразни области като „Дигитална трансформация“, „Иновации“, „Стратегия“, „Лидерство“ и други. Финансовата институция за пореден път дава възможност на свои служители да се включат в авторитетен образователен проект напълно безплатно, осигурявайки им конкурентно предимство. Програмите на престижното бизнес училище INSEAD осигуряват изключително образователно преживяване. Институтът разполага с ключови локации на три различни континента и всяка година над 11 000 ръководители участват в образователните му мастер класове. Училището обединява хора, култури и идеи с амбициозната цел да развие отговорни лидери, които трансформират бизнеса и обществото.

Малко по-рано през годината Пощенска банка спечели две златни отличия от Годишните награди Employer Branding Awards 2022, организирани за пети път у нас от b2b Media. Банката е отличена с първо място в категорията „Excellence in Teamwork“, която се връчва за първи път и отличава иновативните решения в изграждането на

успешен и мотивиран екип. Златното отличие в категория „Employer Branding Idea“ също беше присъдено на Пощенска банка за стратегическия ѝ подход в ангажирането на служителите, като част от утвърждаването на работодателския бранд. По време на водещите награди за най-добър работодател - Career Show Awards 2022, Пощенска банка спечели златното отличие в категория „Иновации в подбор на кадри“ и бронз в категория „Employer Branding стратегия“.

Нещо повече, Пощенска банка лансира собствен иновативен кариерен портал, който разкрива

Заедно откриваме
вселена от нови
възможности

силните страни и предимствата на компанията като Top работодател в страната, разнообразните възможности за обучения и нови професионални възможности за служителите, както и предоставя лесен достъп до свободните позиции и предложения за кариерно

развитие на адрес <https://careers.postbank.bg/>. Банката е и сред най-търсените работодатели на различни кариерни изложения и престижни форуми в страната.

Пощенска банка спечели приза за „Най-добра банка в банкирането на дребно в България“ (Best Retail Banks, Bulgaria) за пети пореден път в конкурса World Finance Banking Awards през 2022 г. Организатор на престижните награди е авторитетното международно издание World Finance, което следи и анализира световната финансовата индустрия, бизнес и икономика. Устойчивата корпоративна политика на Пощенска банка, богатото портфолио от продукти и услуги, даващи добавена стойност, широката клонова мрежа, в съчетание с водещата ѝ позиция в сектора по отношение на подхода към иновациите, са сред предимствата, които открояват финансовата институция сред най-добрите на глобално ниво. Ключов аспект за силното лидерство и успеха на банкирането на дребно, което Пощенска банка демонстрира през годините, се оказва и високото доверие от страна на клиентите, което свидетелства още за богатата дългосрочна експертиза на институцията.

За поредна година Пощенска банка беше определена и като най-добрата банка попечител в България. Признанието идва от престижното световно издание за капиталови пазари, управление на активи и инвестиционна дейност Global Custodian (www.globalcustodian.com). Списанието изготвя всяка година класация на банките, предоставящи попечителски услуги, която базира на проучване, направено сред клиентите на финансовите институции.

През юни институцията получи и златно отличие в категория „Лидер в дигиталните трансформации“ от годишните награди „Компания на годината“, организирани от групата на списание Bulgaria Business Review. Наградата е за успешното внедряване на дигитални решения за своите клиенти и за своя иновативен продукт ONE wallet by Postbank – мобилен портфейл от последно поколение.

Отличието идва малко преди Пощенска банка да получи три златни награди от осмото издание на конкурса b2b Media Awards 2022. В категория „Зелена инициатива“ финансовата институция беше отличена за проекта си „Зелена класна стая“, прераснал в успешна и устойчива зелена инициатива, реализирана в партньорство с Mastercard България и Дирекцията на природен парк „Витоша“. Втората златна награда за банката е в категория „Иновативна кампания в социалните медии“ за дигиталната платформа „Вселена от възможности“ – място за набиране на проекти със социална насоченост и устойчивост в сферата на образованието, зелените проекти и дигитални иновации. Програмата, която бе създадена по повод 30-годишнината на Пощенска банка, предизвика широк обществен интерес и през 2022 г., когато се проведе нейното второ издание. Пощенска банка спечели третата златна награда от конкурса в категорията „Кампания с кауза“ за кампанията „Силата е в нашите ръце“, реализирана съвместно с Visa България, в подкрепа на българските здравни работници и техните усилия в борбата с COVID-19.

За мобилното приложение Digital Office Пощенска банка взе сребро в категория „Нова услуга“ за кампанията „Как въведохме Digital Office в Пощенска банка и останахме заедно“ в седмото издание на конкурса на Българската асоциация на рекламодателите – BAAwards 2022. Социално отговорната кампания на Пощенска банка „Силата е в нашите ръце“, реализирана в подкрепа на българските здравни работници и техните усилия в борбата с COVID-19, бе оценена от журито на същия конкурс с бронзово отличие в категорията „Корпоративна социална отговорност“.

През месец май 2022 г. Пощенска банка е удостоена с 3 награди и от конкурса за най-добри постижения в областта на връзките с обществеността в България „PR Приз 2022“. Кампанията беше отличена с награда EFFIE в престижния конкурс за маркетингова ефективност „EFFIE България 2022“. Рекламната кампания „Всяка мечта си струва“ за потребителски и жилищен кредит с овърдрафт спечели бронза в най-оспорваната категория „Услуги“ и потвърди за пореден път лидерското място на Пощенска банка във финансовия сектор.

Mastercard UNIVERSE, металната кредитна карта от Пощенска банка, спечели престижно отличие в конкурса Elan Awards 2021 към Международната асоциация на производителите на карти (ICMA). Призът за картата е в категорията Environmentally Friendly Cards/ „Екологични карти“ и е признание за иновациите в дизайна, сигурността и техническите постижения при създаването на специалното платежно средство от ново поколение.

Пощенска банка е отличена с приза „Иновативен Менеджмънт“ по време на 12-ото издание на годишните награди Business Lady 2022 на списание и клуб Business Lady. Целта на изданието е да даде трибуна и гласност на успешните бизнес практики у нас и професионални успехи сред дамите в България.

Институцията получи награда за устойчива и последователна подкрепа в изграждането на бъдещите лидери на България и региона. Признанието се дава от Американския университет в България и бе връчено по време на официална церемония, посветена на 30-та годишнина от основаването на висшето учебно заведение.

Малко по-рано компанията получи престижното отличие „Бизнес хонорис кауза“ в годишните награди на вестник „24 часа“, благодарение на иновативните решения и устойчив принос на финансовата институция в подкрепа на образованието.

Пощенска банка спечели отличието „Зелена планета“ от Годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност „Златно сърце“ на списание и клуб Business Lady и списание Bulgaria Business Review. С тази награда финансовата

институция получава поредното признание за своята устойчива зелена политика и постоянните усилия за изграждането на зелено самосъзнание, като акцентът е поставен върху многопластовия проект „Зелена класна стая“, реализиран от банката в партньорство с Mastercard.

По време на 12-та годишна уникална класация на b2b Media бяха отличени най-зелените компании, опериращи в България. Пощенска банка е удостоена със златно отличие в категория „Зелена образователна инициатива“ за своя проект „Зелена класна стая“.

Отново с приз за първо място Пощенска банка бе отличена от журито на конкурса в категория „Зелена идея“. Наградата е в унисон със серията зелени проекти, които банката реализира вече няколко поредни години и по този начин провокира отговорно поведение към природните ресурси, като мотивира възможно най-много хора да оставят своя зелен отпечатък.

Заразвитието на своята политика в областта на корпоративно-социалната отговорност Пощенска банка бе удостоена с наградата в категория „Бизнес с кауза“. Каузата „Бъдеще за децата“ е част от социалните програми на финансовата институция повече от 12 години.

През годината служителите на банката участват в различни бизнес форуми и конференции, сред които международния форум The World Ahead 2022, организиран от The Economist в София, конференцията „Финансов форум Иновации“, организирана от Асоциация Банка на годината, Sofia Economic Forum 2022, форумът „Инфлацията – криза и възможност“, финансовата конференция „България в Евроразона – предимства и възможности“, организирана от Dir.bg, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) и Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия; ежегодната конференция Fintech Summit, организирана от „Капитал“ и F27, форумът „Accelerate Green“, посветен на политиките и практиките за стимулиране на зелените инвестиции в бизнеса, специализираната годишна финансова конференция „Шумът на парите“, организирана от финансовия портал profit.bg, конференцията на тема „Дигитализация и киберсигурност“, организирана от в. „Банкер“, Residential forum 2022, престижният форум „Banking Today“, FinX Conference 2022, в която водещи професионалисти от банковия сектор, предприемачи и финансови анализатори споделиха своя опит и прогнози за развитието на пазарите, престижният форум EXPO Moite pari 2022, водещият финансов форум за дигитални финанси, финтех и банкови иновации #NEXT DIFI 2022, образователната програма на Finance Academy и други.

Пощенска банка успешно интегрира ESG критериите в своето портфолио. Успешната интеграция на ESG стратегията във финансовия сектор беше тема на дискусия в рамките на 13-тата годишна Credit Risk конференция, организирана от ICAP България.

За финансовата институция екологичните, социални и управленски фактори са сред водещите ценности, успоредно с разбирането, че дългът ни към природата е ключов елемент от грижата ни за благополучието на всички заинтересовани страни и на цялото ни общество.

Пощенска банка продължи да предлага различни решения и подкрепа за своите клиенти - физически и юридически лица, които имат или очакват затруднения при обслужване на кредитите си във връзка с предизвикателствата, започнали с пандемията от COVID-19 през 2020 г. Финансовата институция отново подкрепи ликвидните нужди и проекти на микро-, малки и средни предприятия, в рамките на програма „Възстановяване“. През 2021 г., в отговор на предизвикателствата вследствие на

пандемията, свързана с COVID-19, бе разработена и стартирана програмата, чиято цел бе да улесни достъпа на бизнеса до кредити за възстановяване на дейността. През 2022 г., поради големия интерес на предприятията и бързото договаряне на ресурса, както и при отчитане продължаващата необходимост от подобряване на достъпа до финансиране за българския бизнес, от Фонда на фондовете бе ангажиран допълнителен ресурс от 96.2 млн. лв. за осигуряване на ликвидност и средства за нови инвестиции, трансформация и растеж. Средствата са осигурени от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ по линия на REACT-EU.

Опазването на околната среда и борбата с климатичните промени са основополагащи и за корпоративните ценности на Пощенска банка. Като отговорна финансова институция и водещ фактор в нововъведенията и формирането на посоките на развитие на сектора в страната, банката отчита значението на екологичните и климатичните аспекти от дейността си в процеса на вземането на ключовите управленски решения. Сред последните мащабни проекти, които Пощенска банка предприема в тази насока, е процесът по обновяването на служебния автопарк, като компанията инвестира в

над 50 автомобила с хибридно захранване, които да служат за бизнес целите ѝ. Те комбинират мощността на батерията с двигателите с вътрешно горене и със сигурност са значима инвестиция, която допринася за по-екологосъобразна среда и генериране на по-малко вредни емисии сред природата. За активната си ESG политика банката е отличена и в доклада „The Future is Green and Inclusive“ на Мрежите на Глобалния Договор на ООН от Източна Европа.

През 2022 г. Пощенска банка отбеляза 7 години от откриването на първите си специализирани Центрове за жилищно кредитиране и благодарение на професионалната подкрепа на служителите в тях всичко от консултацията, през изготвянето на оферта до усвояването на кредита за покупка на новия ни дом се случва по-лесно и удобно. Финансовата институция успешно наложи и разви мрежа от 31 специализирани Центъра за жилищно кредитиране в едни от най-големите градове в страната, сред които София,

Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Велико Търново, Русе, Благоевград и Стара Загора.

През 2022 г. новият иновативен Premium Banking център на Пощенска банка в Бургас посрещна своите първи клиенти. Специализираният Premium Banking център осигурява комфортна среда в съчетание с безкомпромисни стандарти на обслужване за Premium сегментана институцията. Финансовата институция се развива в унисон с глобалните тенденции в банковия сектор и предоставя на своите клиенти и партньори отлични решения, пространства и концепции, които

да отговорят на най-високите им очаквания.

Първите в страната иновативни зони за видео консултации в банков клон посрещнаха своите клиенти. В съответствие със стратегията за трансформация на клоновата си мрежа и предоставяне на нови и допълнителни възможности, Пощенска банка разработи зони за видео консултация в банков клон. След успешното пилотно прилагане на новия модел за видео консултиране във Финансов център София банката стартира за клиенти и втората Зона за видео консултации, разположена във Финансов център София Бели Дунав. Внедряването на услугата позволява на клиентите да използват нарочно създаденото дигитално пространство, за да се свържат със специализираните

експерти от Онлайн центъра за жилищно кредитиране, както и от Дигиталния хъб на управление „Банкиране малък бизнес“ и да получат професионални съвети и специфични препоръки за желаните от тях финансови продукти, предлагани от банката.

Пощенска банка връчи голямата награда на победителя в промоционалната кампания за дебитни и кредитни карти Visa по време на тържествена церемония на 25 октомври 2022 г. в гр. София. Печелившият участник получи официално ключовете за чисто нов хибриден премиум автомобил Lexus UX 250h Hybrid EXECUTIVE Plus от Ангел Матеев, генерален мениджър сектор „Банкиране на дребно“, Румен Радушев, мениджър сектор „Банкиране на дребно“ във финансовата институция и Красимира Райчева, мениджър на Visa за България. В томболата

със страхотни награди присъстваха още ваучери за пътуване до дестинация по избор, всеки на стойност 8 000 лв., които спечелиха други десет участници, клиенти на банката.

Финансовата институция беше основен партньор през 2022 г. на поредица от бизнес дискусии в София, Пловдив, Стара Загора, Варна, Русе, Бургас, Велико Търново и др., част от проекта „Годишни награди на Imoti.net“, който се провежда за седма поредна година и насърчава добрите практики в сектора. На срещите с представители на бизнеса с имоти, експертите на банката обсъдиха тенденциите в развитието на сектора и като лидер в кредитирането представиха своя анализ на пазара, профила на потребителите и най-актуалните условия за жилищни кредити от Пощенска банка в предизвикателната година.

НОВИ ПРОДУКТИ

Пощенска банка въведе през 2022 г. още иновативни продукти и услуги, съсредоточавайки се в предлагането на удобства и допълнителни ползи за клиентите. В резултат на непрекъснатото развитие на финансовия сектор в посока дигитализация, компаниите трябваше да са по-бързи във внедряването на решения, които създават удобства за клиентите, за да продължат да бъдат успешни. Затова и Пощенска банка продължава да подкрепя своите клиенти като разработва и внедрява модерни и високотехнологични финансови решения, които да ползват от разстояние и през удобния за тях канал за комуникация, даващи им допълнителна добавена стойност.

Финансовата институция стартира специална Младежка програма „Project YOUth“, насочена към деца и младежи, с идеята да ги въведе в света на банковите продукти и услуги, създавайки им уменията да се грижат за своите финанси. Модерното решение е разработено, за да формира финансовите навици и да научи на самостоятелност младите от най-ранна възраст. Едновременно с това им осигурява удобство при извършване на ежедневните им разплащания, като са предвидени и подходящи лимити за това, съобразени с възрастта им. Наред с другите предимства, като възможност за избор от различни атрактивни варианти за дизайн на дебитната карта и подходящи условия по програмата, сред които опцията за индивидуално определяне на лимити и контрол от страна на родител или настойник, ползването на дебитни карти възпитава подходящо потребление, отговорно поведение и разумно управление на личните финанси.

За да подсили максимално отличното изживяване на своите клиенти, Пощенска банка разработи иновативен дизайн за своите дебитни карти, който носи специалното усещане за стил и комфорт. Финансовата институция е първата в страната, която предлага дебитните си пластики с ново естетическо оформление, в което личните данни на притежателя са разположени изцяло на гърба на банковата карта. Новата промяна отразява стремежа на Пощенска банка винаги да предоставя на своите клиенти финансови решения и продукти от висок клас и с безупречно качество. Затова стандартното производство на дебитни карти продължава на следващо ниво.

Пощенска банка пушна на пазара най-новото си финансово решение, което обединява едни от най-търсените от нейните клиенти продукти и предлага богат набор от атрактивни банкови услуги с добавена стойност. Програма „Welcome“ дава възможност на клиентите на институцията да се възползват от потребителски или жилищен кредит в комбинация с ключовото предимство да

използват над 10 допълнителни банкови услуги, включени в пакетната програма „Моето семейство“, без такса за цяла година. По този начин получават нужното финансиране, спестяват време, усилия и средства при ежедневните им банкови операции, а също така могат да се възползват и от специални промоционални условия по кредитна карта. С иновативната концепция банката предлага цялостно банково обслужване, основаващо се на комплексен подход, чрез което отново затвърждава позицията си на предпочитан и доверен финансов партньор.

През месец ноември Пощенска банка предостави на своите клиенти иновативната услуга от ново поколение EVA – дигитален асистент, базирана на технологията на изкуствения интелект. Интуитивен, ефективен и модерен, чатботът е създаден с визия за бъдещето и е достъпен във всички дигитални канали на финансовата институция както за настоящите, така и за бъдещите клиенти. EVA – дигитален асистент е единственият бот на българския пазар, който притежава функционалността „Speech to Text“ – конвертиране на гласовото съобщение в текстов формат, а също така владее и български и английски език. Благодарение на чатбота от ново поколение потребителите мигновено получават отговор на своите въпроси – в рамките на под 0,1 секунда, лесно и удобно в избория от тях канал: www.postbank.bg, e-Postbank, m-Postbank, Viber, Facebook messenger.

През 2022 г. Пощенска банка разшири кръга на ползвателите на своя мобилен портфейл ONE wallet by Postbank, като прави достъпно приложението и за потребители, които не са клиенти на банката. ONE wallet е модерният отговор на динамичните нужди на потребителите днес, като им предоставя услуга с фокус върху удобството, сигурността и отличен контрол за безконтактни картови разплащания и парични преводи през телефон. На всеки регистриран за услугата ползвател се издава безплатна дигитална карта към сметка за електронни пари, с която може да извършва безконтактни разплащания на ПОС терминали, да плаща в интернет, да нарежда парични преводи и да се възползва от още много удобства, които ONE wallet предоставя на своите ползватели.

Устойчивото бъдеще е значимо за всички нас в условията на съвременната икономика, иновативни технологии и дигитални услуги. С финансовото си решение за „Зелен кредит“ Пощенска банка насърчава малките бизнеси, които имат зелени идеи да ги реализират свободно. Новият продукт е насочен към екологични проекти на компании, които имат ясни цели как могат да редуцират отпечатъка си в природата. Закупуване на електрически или хибридни автомобили, произвеждане на зелена енергия чрез биомаса, слънчеви панели или други възобновяеми източници (до 35kw), придобиване на ново, енергоспестяващо оборудване или обновяване на енергийно неефективни машини и съоръжения с такива, които да подпомогнат в опазването на околната среда – всички тези малки стъпки водят до голямата промяна.

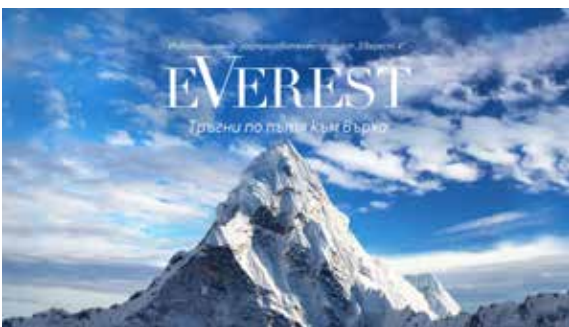

С иновативния си „Зелен жилищен кредит“ финансовата институция предоставя възможност на своите клиенти да допринесат за по-устойчиво бъдеще, като същевременно намалят екологичния си отпечатък и сбъднат мечтата си за собствен дом. Финансовото решение може да се ползва както за покупка на енергийно ефективен жилищен имот клас А или по-висок или за рефинансирането на такъв жилищен кредит, така и за енергийно ефективни подобрения на дома, като производство на зелена енергия чрез фотоволтаични

панели, соларни панели за производство на топла вода или инвестиция в умни енергийни системи за дома с цел минимизиране на консумацията на енергията.

През юни 2022 г. Пощенска банка и Булстрад Живот стартираха предлагането на застрахователно-инвестиционен продукт „Еверест V“, като по този начин отговарят на потребителския интерес към финансови решения с потенциал за по-висока доходност. Новата застраховка „Живот“, свързана със структуриран инвестиционен продукт, е изключителна възможност, която в момента се предлага на пазара единствено от двете компании. „Еверест V“ е алтернатива на

спестовните продукти, която предлага цялостно изплащане на инвестирания капитал на датата на падежа и възможност за постигане на атрактивна доходност, обвързана с представянето на индекс EURO STOXX 50 ESG (SX5EESG). Той отразява движението на акциите на 50-те водещи европейски компании и движението на икономиката на Еврзоната.

Банката продължава да предлага на своите клиенти напълно дистанционен процес по издаване на кредитни и дебитни карти, който позволява на клиентите не само да заявят своите карти онлайн, но и да ги получат на желан от тях адрес, като цялата процедура се случва без посещение в банков офис.

Пощенска банка непрекъснато развива и портфолиото си от депозитни продукти. За да отговори на очакванията на своите клиенти, през месец март 2022 г. компанията създаде иновативния структуриран депозит „Index Health Care“ – едно от последните активни допълнения в богатото портфолио с депозитни продукти на институцията, което предлага възможност за допълнителна доходност. „Index Health Care“ е дългосрочен депозит в евро за 5 години, който предлага възможност за лихва, обвързана с представянето на инвестиционния компонент STOXX Europe 600 Health Care. Това е ценови индекс, който е свързан с представянето на акциите на ключови европейски компании в сектора на здравеопазването. Клиентът не инвестира директно в компаниите, които го съставляват, а възможната доходност се формира на база представянето на индекса за периода между началната и крайната дата за определяне на стойността му.

Друг спестовен продукт, който дава на потребителите възможност за получаване на допълнителна лихва на база представянето на индекс, е структуриран депозит „Index DAX“. Представен през месец юли, той е със срок от 3 години, при който възвръщаемостта се състои от два компонента – основна фиксирана годишна лихва и възможност за допълнителна лихва, която на свой ред се базира върху представянето на борсов индекс на падежа

на депозита. Продуктът е с гарантирана главница на падеж и основна фиксирана годишна лихва от 1,00% върху предоставената на депозит сума, която започва да се начислява след изтичане на първия набирателен период и се изплаща веднъж годишно – за всяка година от тригодишния срок на депозита.

„Index ESG Leaders“ е последното попълнение в богатото портфолио от депозитни продукти на институцията с активна ESG политика, представен през декември и което осигурява основна фиксирана лихва за всяка година от срока му, в допълнение на възможността за получаване на допълнителна лихва в края на периода. Структурираният депозит за 3 и 5 години, при който възвръщаемостта се състои от два компонента – основна фиксирана годишна лихва и възможност за допълнителна лихва, която на свой ред се базира върху представянето на борсов индекс на падежа на депозита. Възможната допълнителна лихва е обвързана с представянето на индекс STOXX® Europe ESG Leaders Select 30 Price EUR, който следи представянето на 30 европейски компании, водещи по отношение на екологични, социални и управленски критерии. Възможната допълнителна лихва по структурирания депозит „Index ESG Leaders“ се определя от представянето на индекса за периода между началната и крайната дата за определяне на стойността му.

С нарастващото желание на потребителите за по-екологичен транспорт, по-природо-съобразно поведение и начин на живот, Пощенска банка обвързва „зелената идея“ в основната си дейност за потребителско кредитиране и предоставя на своите клиенти възможност за лесно преминаване към „новото“ бъдеще. „ЕКО Автокредит“ е най-новият продукт, насочен изцяло към финансиране на електрически автомобили, щадящи околната среда.

Малко по-рано през годината Пощенска банка обяви, че премахва таксите за съхранение на парични средства по влогове, депозитни и разплащателни продукти както за нови, така и за настоящи клиенти. Промяната е във връзка с решението на Управителния съвет на Европейската централна банка за увеличаване на лихвата по депозити с 50 базисни пункта, взето на 21-и юли 2022 г. Клиентите на финансовата институция ще се възползват от новите условия автоматично.

Пощенска банка е първата сертифицирана банка в България, която предложи през 2021 г. на своите клиенти модерната услуга за незабавни плащания в лева по Програма Blink на Национална картова и платежна схема (НКПС), част от БОРИКА АД*. През 2022 г. клиентите на институцията могат да нареждат преводи от разплащателните им сметки в лева или евро, 365 дни в годината, 24 часа в денонощието и 7 дни в седмицата, включително в празничните и почивни дни вече и през онлайн каналите за дигитално банкиране като интернет банкиране („e-Postbank“) и мобилно банкиране („m-Postbank“).

Пощенска банка продължи да предлага целеви потребителски кредит за бизнес обучения в цял свят, без аналог на пазара у нас. С него могат да се финансират максимално по различни програми като Master of Business Administration, Executive Master of Business Administration, Advanced management и др. Продуктът е създаден, за да удовлетвори нарастващия интерес към финансиране на обучения, които отварят пътя към кариерно израстване и развитие, регистриран от банката през последните години.

Клиентите на Пощенска банка могат да се възползват и от удобствата на Онлайн центъра за жилищно кредитиране, който въвежда нов модел за бързо и удобно клиентско обслужване. Новото дигитално решение в процеса на жилищното финансиране е продължение на услугите, предлагани от банката в нейните специализирани Центрове за жилищно кредитиране. По този начин банката надгражда услугата за онлайн кандидатстване за жилищен кредит, за да отговори в максимална степен на потребителските очаквания за отдалечено консултиране и комуникация с банката в процеса по отпускане на кредита, пренасяйки процеса в дигитална среда.

Финансовата институция продължава да предлага и Спестовен жилищен кредит, с който клиентите имат възможност да плащат лихва само върху половината от кредита. Това води или до по-ниски месечни вноски, или до по-бързо погасяване на кредита.

Експертите на Пощенска банка отчитат и ръст на запитванията за жилищен кредит с 18% за периода януари-април 2022 г. спрямо същия период на миналата година, а най-активен продължава да бъде интересът към големите градове. Търсенето на жилища в София, Варна и Пловдив формира и около 66% от новите заявления за ипотечен кредит в Банката.

Пазарът на жилищни кредити в България продължава да расте и през първото тримесечие на 2022 г., като главната цел за кредитополучателите е покупката на основно жилище. Анализ на Пощенска банка за развитието на ипотечния пазар през последните три години и първите три месеца на 2022 година потвърждава възходящата тенденция в сектора. Данните на институцията отчитат, че през 2021 година средният размер на исканите кредити се е увеличил с 12% и продължава своя ръст и през настоящата година. Принос за това имат увеличението на доходите на населението, атрактивните условия за жилищно финансиране и ниските лихвени проценти, заедно с повишеното търсене от страна на потребителите, които желаят да направят дългосрочна, сигурна и устойчива във времето инвестиция.

РЪСТ НА ТРАНСАКЦИИТЕ С ДИГИТАЛИЗИРАНИ КАРТИ
ДАНИИ ЗА 2022 Г. СПРЯМО 2021 Г.

Безналичните разплащания продължават своята възходяща тенденция, това показват последните данни на Пощенска банка за потребителските навици при пазаруване през 2022 г. Анализът на институцията потвърждава, че хората все повече предпочитат да използват картите си при плащане на стоки и услуги, вместо пари в брой, като дялът на покупките спрямо тегленията на пари в брой с дебитни карти се увеличава с 14%. През последните 12 месеца общият обем на онлайн покупките, които клиентите на кредитната институция са извършили със своите дебитни и кредитни

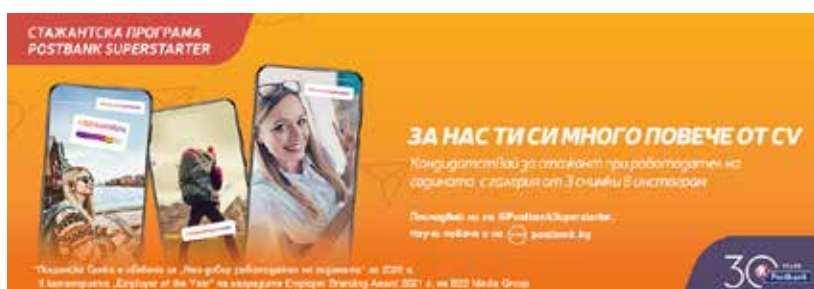
карти, бележи впечатляващ ръст от 40%. През 2022 г. обемът на покупките, направени с дигитализирана в мобилния портфейл дебитна или кредитна карта, достига 80 млн. лева. Само за една година броят трансакции с дигитализирани карти се е увеличил петорно, а броят потребители на ONE wallet by Postbank – повече от 2 пъти.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Освен върху основната си бизнес дейност Пощенска банка продължи да се фокусира и върху нуждите на местната общност, като подкрепя програми и инициативи съвместно с утвърдени институции и организации. Банката се стреми да възпитава както своите служители, така и потребителите и обществеността в отговорно отношение към всичко, което ни заобикаля. Тя цели не само създаване на конкурентни предимства чрез включване на все по-голяма добавена стойност в продуктите, които предлага, но и да намали своето негативно въздействие върху околната среда, като използва всяка възможност, с която да допринесе за опазването на природата.

През 2022 г. Банката осъществи редица социално значими проекти в областта на предприемачеството, образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното дарителство. Пощенска банка е активен член и работи в подкрепа на инициативи на КРИБ, AmCham, НБСВ, Асоциация на банките в България, „Борика“ АД, сдружение „Ендевър България“, Българския форум на бизнес лидерите, сдружение „Български дарителски форум“, фондация „Атанас Буров“, Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, Българската асоциация на рекламодателите и Българска Финтех Асоциация.

През 2022 г. Пощенска банка интегрира иновативен подход за привличане на стажанти. Финансовата институция създаде специален Инстаграм канал PostbankSuperstarter, с който награжда иновативната си стратегия за подбор на таланти. Профилът е разработен специално за стажантската програма на финансовата институция и ще бъде част от карьерната платформа на Банката. Целта на PostbankSuperstarter е да достигне до всички талантиливи и амбициозни млади хора, които търсят възможности за успешен карьерен старт в модерна компания, иноватор на пазара на банкови услуги, един от лидерите в сектора с над 30-годишна история. Пощенска банка е и първата банка, която стартира собствен канал в популярната социална мрежа TikTok.

През ноември 2022 г. Пощенска банка се включи за седма поредна година в социално отговорната инициатива „Гордея се с труда на моите родители“, която се организира от Българската мрежа на Глобалния договор на ООН. Ученици от втори, трети, четвърти и пети клас от почти 30 столични училища посетиха централната сграда на финансовата институция, за да се запознаят с повече детайли за професиите и труда на своите родители чрез специално разработени образователни програми. Изданието на проекта, който традиционно се организира всяка година на 1 ноември, в Пощенска банка се реализира в рамките на целия месец в отговор на изключителния интерес на деца от над 30 паралелки.

На 26 септември по време на специално събитие Пощенска банка награди победителите във Второто издание на иновативната си КСО програма „Вселена от възможности“. Тя бе създадена, за да насърчи интересни идеи, свързани със социалното предприемачество в полза на обществото. Тазгодишното издание, което се проведе в отговор на изключителния интерес към социалната програма, генерира 105 проекта в ключовите области „Дигитални иновации“, „Образование“ и „Зелени проекти“. 30-те идеи, събрали най-силна публична подкрепа в състезанието, достигнаха до финалния му етап. Класираните на първо място участници получиха общ награден фонд за безвъзмездно финансиране от финансовата институция в размер на 30 000 лева, с което авторите се ангажират със срок за реализиране на проектите си в рамките на 6 месеца от датата на получаване на гранта.

През 2022 г. финансовата институция, която традиционно е водещ партньор на бизнеса у нас, подкрепи за четвърта поредна година уникалната програма за растеж Dare to Scale - първата от този род в България, насочена към бизнеси с потенциал за по-мащабно разрастване на дейността си. В проекта на българския офис на глобалната мрежа Endeavor, поради големия интерес тази година, бяха избрани 12 родни компании. Селектираните предприемачи преминаха през обучения и интерактивни сесии, водени от успешни практики и лидери от мрежата на Endeavor, като сред менторите се включват и експерти на Пощенска банка. Програмата за растеж Dare to Scale ще продължи и през следващите години, за да насърчи растежа на още повече местни бизнеси. С участието си в програмата за растеж Dare to Scale Пощенска банка допринася активно за развитието както на перспективните scale-up компании, така и за бизнес средата у нас. Това е пореден израз на стремежа ѝ да насърчава смелите идеи, да подкрепя иновациите и конкурентоспособността на фирмите и икономиката.

За осма поредна година Пощенска банка беше основен партньор на конкурса за успешен малък бизнес на годината – „Големите малки“, организиран от „24 часа“. В него всяка година малките и иновативни български компании представят идеите си, които успешно са развили в продукт или услуга на пазара.

Образованието на децата и младите хора на България винаги е било част от разработваните и подкрепяни проекти за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка. Затова Банката продължи да развива съвместния си проект със СофтУни (SoftUni) в подкрепа на българското образование, който стартира още през 2018 г. Той включва различни дейности за подготовка на младите хора за професиите на бъдещето и реализация в България. Със стратегическото

продължи да развива съвместния си проект със СофтУни (SoftUni) в подкрепа на българското образование, който стартира още през 2018 г. Той включва различни дейности за подготовка на младите хора за професиите на бъдещето и реализация в България. Със стратегическото

партньорство двете организации имат за цел да насърчат студентите да развият потенциала си като IT и дигитални лидери, подготвени за динамично променящата се среда и новите тенденции в банкирането. Проект на приложение за специализиран „PostBank POS Terminal“ спечели голямата награда от 1000 лв. в категория „Програмиране“ на Пощенска банка в СофтУни Фест 2022. Четвъртото издание на състезанието, което се проведе между 17 и 19 юни изцяло онлайн, предизвика млади хора с интереси в програмирането, дигиталния маркетинг и дизайна, като ги предизвика да създадат конкретна разработка по предварително зададената тема. В трите категории на тазгодишното издание премериха сили общо 66 отбора, а 7 от тях се състезаваха за голямата награда на Пощенска банка в категория „Програмиране“.

Пощенска банка традиционно подкрепя състезанието по програмиране СофтУниада 2022. В двудневното събитие, което се проведе изцяло онлайн, 176 участника демонстрираха знанията и уменията си в областта на информационните технологии и представиха създадените от тях проекти в четири категории. Ученикът Добромир Ангелов от гр. Варна успя да спечели в оспорвана надпревара първото място в категория „Състезателно програмиране – младша възраст“ и заслужено получи наградата на Пощенска банка и високата оценка на журито.

IT специалисти от Пощенска банка за пореден път участваха в карьерния онлайн семинар IT Journey, като представиха пред младите студенти от Софтуерния университет атрактивните възможности за работа и кариерно развитие в компанията. Финансовата институция, която притежава силно международно ноу-хау и съвременни технологични решения, които постоянно имплементира в своята дейност, предлага атрактивни възможности за стаж и професионално развитие на млади IT специалисти. Пощенска банка е предпочитан топ работодател от младите софтуерни специалисти, които са в началото на своя професионален път.

Финансовата институция отпусна две стипендии за възпитаници на Американския университет в България. Американският университет в България отпразнува своя 30-годишен юбилей, а Пощенска банка бе част от тържествата, посветени на годишнината. Събитието беше уважено от възпитаници, преподаватели, ръководство и общественици на гала-вечер. По време на официалната церемония Пощенска банка бе отличена от учебното заведение със специална награда за устойчива и последователна подкрепа в изграждането на бъдещите лидери на България и региона.

С лекция на тема „Развитие на потенциала“ приключи първият етап от мащабното, реализирано от Пощенска банка обучение на общо 215 ученици от Националната търговско-банкова гимназия и Частната професионална гимназия по банково дело, търговия и финанси. 113 гимназисти от 12-ите класове на двете училища получиха своите удостоверения за успешно завършена практика в присъствието на Емилия Иванова, директор на Националната

търговско-банкова гимназия. Благодарение на опитния екип от експерти на финансовата институция, които притежават международно ноу-хау и богат професионален опит, учениците надграждат знанията си и получават практически насоки за бъдещата си карьерна и житейска реализация. В заключителната лекция експерти от финансовата институция представиха пред випускниците атрактивните възможности за професионално развитие в Пощенска банка. В акцент на обучението се превърна целогодишната стажантска програма на финансовата институция, която предоставя на младежите реална опция за успешен карьерен старт в модерна компания, иноватор на пазара на банкови услуги, един от лидерите в сектора с над 30-годишна история.

Пощенска банка и Софийският университет си сътрудничат за обучението на бъдещите финансови експерти в магистърската програма на Стопанския факултет „Финанси и банково дело“. Модерните дисциплини „Банков мениджмънт“ и „Инвестиционно банкиране“ са част от задължителната учебна програма 2021-2022 г. и обучението в тях се води от експерти на Банката.

Експерти от Пощенска банка отново участваха в образователни инициативи за повишаване на финансовата грамотност по повод провеждането на „Световната седмица на парите“. Тази година финансовата институция подкрепя ученици, като използва иновативни дигитални формати, за да им предаде първия урок по управление на личните финанси. Участието в международната инициатива е част от устойчивата политика на финансовата институция за корпоративна социална отговорност с фокус върху образованието и развитието на младите хора. Международната инициатива „Световна седмица на парите“ има за цел да се повиши обществената информираност по въпросите на финансовото образование и финансовата грамотност чрез организиране на различни събития за децата и младежите както на национално, така и на глобално ниво.

За седма поредна година Пощенска банка, като член на Асоциацията на банките в България (АББ), активно участва в европейската кампания, насочена срещу схеми за изпиране на пари и набирание на „финансови мулета“.

Пощенска банка се включи във второто издание на мащабната инициатива „Новата гора на София“ и през второто ѝ издание през 2022 г. Близо 100 доброволци от екипа на компанията засадиха над 1000 дръвчета, като част от цялостната ѝ вътрешна програма за опазване на околната среда „Зелени заедно с Пощенска банка“ и в унисон с устойчивата дългогодишна екологична политика на институцията. Залесяването се реализира на терена на с. Негован, район „Нови Искър“, а технологичният план на акцията за периода на провеждането ѝ предвижда засаждането на 86 000

едногодишни фиданки от дървесен вид Цер (представител от род Дъб) на площ от 137 дка. Инициативата на Пощенска банка се проведе под мотото „Подай ръка на Новата гора на

София“, което показва как чрез общи усилия заобикалящата среда може да се промени към по-добро с грижа за благополучието на цялото ни общество.

През юни 2022 г. Пощенска банка за поредна година бе основен партньор на благотворителното щафетно бягане Postbank Business Run, организирано ежегодно от спортен клуб „Бегач“. В десетото му издание се включиха рекордните 309 отбора, съставени от близо 1240 участници от компании в различни бизнес сектори. Събитието, което се проведе на територията на Бизнес Парк София, се организира от спортен клуб „Бегач“ с водещата подкрепа на Пощенска банка. Като част от инициативата се проведе и състезанието Kids

Run, водено от сертифицирани треньори по програмата на IAAF – Kid’s Athletics, в което се включиха 50 деца на възраст от 4 до 16 г. В традиционната надпревара сред изпълнителни директори CEO Dash взеха участие 10 мениджъри от различни компании. Както всяка година и това издание на най-големия тимбилдинг в България Postbank Business Run 2022 се реализира в подкрепа на две социалнозначими каузи. Средствата в размер на над 10 000 лева ще подпомогнат проекта „Дневен център – място за игри, мечти и развитие“ на Фондация „За нашите деца“, насочен към деца със специфични потребности и събитието „Пара Куада“ на Сдружение Спортен клуб „Шарк“, което предлага спорт за деца с увреждания, гръбначни изкривявания и наднормено тегло.

Пощенска банка е единствената банка в България, която има свой „Зелен борд“ и звено Environmental Office в организационната си структура, които работят за опазването на околната среда както по отношение на ограничаване на използваните от Банката ресурси, така и по отношение на финансиращата ѝ дейност. Освен това членовете на борда организират различни инициативи на открито, в които увличат и останалите служители.

През месец юли 2022 г. Пощенска банка и Mastercard реализираха успешно втората фаза на социално отговорната инициатива „Зелена класна стая“ на територията на Природен парк „Витоша“. В резултат беше изградена свързваща образователна алея между иновативния амфитеатрален кът, намиращ се в района на Музея на мечката, и местността Дендрариума, за да може туристите да се придвижват безопасно между двата обекта, без да използват главната пътна

артерия. Алята е част от съвместния проект на двете компании, който се реализира в партньорство с Дирекцията на Природен парк „Витоша“ и стартира през лятото на 2021 г. със създаването на креативно пространство за учене, игри и забавление на открито за посетителите на планината.

Близо 100 служители от двете компании, заедно с представители на Дирекцията на Природен парк „Витоша“, участваха в довършителните дейности по проекта. Специални гости отново бяха Радина Кърджилова и Деян Донков, които се включиха и в първата фаза на проекта през 2021 г. Доброволците поставиха обозначителни табели по свързващата алея за ориентир на посетителите на планината, лакираха и довършиха образователни табла с любопитна

информация за дървесните видове, които може да се срещнат в местността Дендрариума и птиците на Витоша, лакираха няколко маси „Витошки тип“, беседка и съществуващ дървен мост в района. По продължението на алеята е разположен изцяло нов кът за отдих, включващ няколко пейки, маса с вградена настолна игра и интерактивно табло с местещи се елементи за най-малките посетители на планината, които подреждайки правилно животните, изобразени на него, ще имат възможност да научат любопитна информация за тях.

Служителите на Пощенска банка са и редовни кръводарители на Националния център по трансфузионна хематология и участват в акции за кръводаряване, които се организират и провеждат в Централния офис.

През 2022 г. Пощенска банка подкрепи подкаста „Имот - Взет или нает“, част от проекта „Годишни награди на Imoti.net“, който се излъчва със съдействието на финансовата институция.

Финансовата институция подкрепи четвъртото издание на фестивала „Неотъпкана пътека“, който се проведе в Гоце Делчев и Ковачевица.

Най-успешните представители на бизнеса в Бургаска област бяха отличени на първата по рода си специална гала церемония Burgas Business Awards, състояла се в конферентния център на хотел „България“. Пощенска банка бе генерален партньор на събитието, на което бяха презентирани, популяризирани и наградени успешни компании и фирми не само от Бургас, но и по цялото Южно Черноморие.

„Медии и спасение“ – под този надслов на 01 и 03 ноември в Израел се проведе 17-ата Световна среща на българските медии, която традиционно се организира от Българската телеграфна агенция (БТА). Пощенска банка е партньор на престижния форум, който обединява представителите на българските медии зад граница.

През годината Банката продължи и своята дългогодишна подкрепа и работа с групите в неравностойно социално положение и стимулирането на тяхната активна роля в обществото. Подкрепа бе оказана на деца в неравностойно положение в гр. Казанлък, възрастни хора в гр. Русе, националната кампания „Великден за всеки – Дари празник на баба и дядо“, както и много други по-малки инициативи през цялата година.

Пощенска банка традиционно се включи и в празничната украса на София. Като следва своите утвърдени ценности финансовата институция вярва, че цялостното благосъстояние и развитие на обществото зависи от усилията за подобряване на средата на всеки от нас, затова наред с останалите си социално насочени проекти от няколко години се грижи и за празничния блясък на столицата по време на коледно-новогодишните празници.

НАГРАДИ

- Две златни отличия спечели Пощенска банка в Годишните награди Employer Branding Awards 2022, организирани за пети път у нас от b2b Media. Банката спечели първо място в категорията „**Excellence in Teamwork**“, която се връчва за първи път и отличава иновативните решения в изграждането на успешен и мотивиран екип. Златното отличие в категория „**Employer Branding Idea**“ също беше присъдено на Пощенска банка за стратегическия ѝ подход в ангажирането на служителите, като част от утвърждаването на работодателския бранд.
- За десета поредна година Пощенска банка беше определена като **най-добрата банка попечител в България**. Признанието идва от престижното световно издание за капиталови пазари, управление на активи и инвестиционна дейност Global Custodian (www.globalcustodian.com).
- Пощенска банка получи престижното отличие „**Бизнес хонорис кауза**“ в годишните награди на вестник „24 часа“ благодарение на иновативните решения и устойчив принос на финансовата институция в подкрепа на образованието.
- Пощенска банка спечели две награди от седмото издание на конкурса на Българската асоциация на рекламодателите – BAAwards 2022. Финансовата институция взе сребро в категория „Нова услуга“ за кампанията **„Как въведохме Digital Office в Пощенска банка и останахме заедно“**. Социално отговорната кампания на Пощенска банка **„Силата е в нашите ръце“**, реализирана в подкрепа на българските здравни работници и техните усилия в борбата с COVID-19, бе оценена от журито с бронзово отличие в категорията „Корпоративна социална отговорност“.
- Пощенска банка спечели отличието „Зелена планета“ от Годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност **„Златно сърце“**. С тази награда финансовата институция получава поредното признание за своята устойчива зелена политика и постоянните усилия за изграждането на зелено самосъзнание, като тази година акцентът е върху многопластовия проект **„Зелена класна стая“**, реализиран от банката в партньорство с Mastercard.
- Пощенска банка бе отличена със златна награда в категория **„Зелена идея“** от националния конкурс **„Най-зелените компании в България“**, организиран от b2b Media.
- Пощенска банка беше удостоена със златно отличие в категория **„Зелена образователна инициатива“** от националния конкурс **„Най-зелените компании в България“**, организиран от b2b Media. Банката получи наградата за своя проект **„Зелена класна стая“**, който е част от активната ѝ социално отговорна политика и се реализира съвместно с Mastercard България.
- Пощенска банка бе отличена с награда за устойчива и последователна подкрепа в изграждането на бъдещите лидери на България и региона. Признанието се дава от Американския университет в България и бе връчено по време на официална церемония, посветена на 30-та годишнина от основаването на висшето учебно заведение.
- Пощенска банка беше удостоена със сребърна награда за иновативната дигитална онлайн програма в подкрепа на социалното предприемачество **„Вселена от възможности“** в категория **„Най-добро използване на социалните мрежи“** от конкурса за най-добри постижения в областта на връзките с обществеността в България, PR Приз 2022.
- Пощенска банка беше наградена със сребърно отличие в категория **„Кампания за устойчиво развитие / корпоративна социална отговорност“** от конкурса за най-добри постижения в областта на връзките с обществеността в България, PR Приз

2022. Наградата е за инициативата **“Зелена класна стая”**, която е част от активната ѝ социално отговорна политика и се реализира съвместно с Mastercard България.

- Пощенска банка получи специалната награда на журито в двadesет и второто издание на конкурса за най-добри постижения в областта на връзките с обществеността в България, PR Приз 2022. Социално отговорната кампания на Пощенска банка **“Силата е в нашите ръце”**, реализирана съвместно с Visa България в подкрепа на българските здравни работници и техните усилия в борбата с COVID-19.
- Пощенска банка, с приз **“Иновативен Мениджмънт”** от 12-ото издание на годишните награди Business Lady 2022.
- За развитието на своята политика в областта на корпоративно-социалната отговорност Пощенска банка бе удостоена с наградата в категория **“Бизнес с кауза”**. Каузата **“Бъдеще за децата”** е част от социалните програми на финансовата институция повече от 12 години.
- Пощенска банка със златно отличие в категория **“Лидер в дигиталните трансформации”** от годишните награди “Компания на годината”. Наградата е за успешното внедряване на дигитални решения за своите клиенти и за своя иновативен продукт **ONE Wallet** by Postbank – мобилен портфейл от последно поколение.
- **Mastercard UNIVERSE**, металната кредитна карта от Пощенска банка, спечели престижно отличие в тазгодишното издание на конкурса Elan Awards 2021 към Международната асоциация на производителите на карти (ICMA). Призът за картата е в категорията Environmentally Friendly Cards/“**Екологични карти**” и е признание за иновациите в дизайна, сигурността и техническите постижения при създаването на специалното платежно средство от ново поколение.
- Пощенска банка спечели голямата награда “Банка на годината” от 30-то, юбилейно издание на наградите “Банка на годината – 2022”, организирано от Асоциация “Банка на годината”.

В рамките на церемонията Пощенска банка спечели и наградата в категория **“Динамика на развитие”**.

- Пощенска банка спечели златна награда от осмото издание на конкурса b2b Media Awards 2022. Отличието е в категорията **“Кампания с кауза”** за кампанията **“Силата е в нашите ръце”**, реализирана съвместно с Visa България, в подкрепа на българските здравни работници и техните усилия в борбата с COVID-19.
- Пощенска банка спечели златна награда от осмото издание на конкурса b2b Media Awards 2022. Журито на конкурса присъди златна награда за банката в категория **“Иновативна кампания в социалните медии”** за дигиталната платформа **“Вселена от възможности”** – място за набиране на проекти със социална насоченост и устойчивост в сферата на образованието, зелените проекти и дигитални иновации.
- Пощенска банка спечели златна награда от осмото издание на конкурса b2b Media Awards 2022. В категория **“Зелена инициатива”** финансовата институция беше отличена за проекта си **“Зелена класна стая”**, прераснал в успешна и устойчива зелена инициатива, реализирана в партньорство с MasterCard България и Дирекцията на природен парк “Витоша”.
- Пощенска банка спечели приза за **“Най-добра банка в банкирането на дребно в България”** (Best Retail Banks, Bulgaria) за пети пореден път в конкурса World Finance Banking Awards през 2022 г. Организатор на престижните награди е авторитетното международно издание World Finance, което следи и анализира световната финансовата индустрия, бизнес и икономика.

- Пощенска банка спечели златното отличие в категория **“Иновации в подбор на кадри”** и бронз в категория **“Employer Branding стратегия”** от водещите награди за най-добър работодател Career Show Awards 2022.
- Петя Димитрова бе удостоена с наградата **“Банкер на годината”** 2022 по време на двадесет и деветата церемония по връчване на наградите “Банкер на годината” на вестник “Банкеръ”. Призът ѝ бе даден за постигнат висок органичен растеж през годината. Главният изпълнителен директор и председател на УС на Пощенска банка получава ценното отличие за шести път.
- Пощенска банка спечели бронзово **EFFIE** в категория “Услуги” за кампанията **“Всяка мечта си струва”**.

СТРУКТУРА НА ОСНОВНИЯ КАПИТАЛ

Към 31 декември 2022 г. общият брой на акциите на „Юробанк България“ АД е 560,323,302 с номинална стойност 1 лев всяка. Юробанк С.А. притежава пряко 56.14% от „Юробанк България“ АД, 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Ню Юрп Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2022 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Петя Димитрова – Главен изпълнителен директор, председател и член на Управителния съвет;
- Димитър Шумаров – Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет;
- Асен Ягодин – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет;
- Панайотис Мавридис – Главен оперативен директор и член на Управителния съвет.

1. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Управителния съвет през годината

Членовете на Управителния съвет не са притежавали или прехвърляли акции или облигации на Банката.

2. Права на членовете на Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Управителния съвет не притежават специални права за придобиване на акции или облигации на Банката.

3. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:

3.1. Съдружници с неограничена отговорност

Членовете на Управителния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

3.2. Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

- **Асен Ягодун**

Дайк- имоти ООД – съдружник

3.3. Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите

- **Петя Димитрова**

Асоциация на банките в България (юридическо лице с нестопанска цел) – член на Управителния съвет;

Фондация Атанас Буров (юридическо лице с нестопанска цел) – член на Управителния съвет;

Международен банков институт (юридическо лице с нестопанска цел) – Управител

Гръцки бизнес съвет в България (юридическо лице с нестопанска цел) – Член на Управителния съвет;

- **Асен Ягодун**

„Българска фондова борса – София“ АД, България – Председател и член на Съвета на директорите;

ЗАД „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, България – независим член на Надзорния съвет;

Зелен финансово – енергиен център /GFEC/ (юридическо лице с нестопанска цел) - Член на Управителния съвет;

- **Панайотис Мавридис**

„Имо Пропърти Инвестмънтс София“ ЕАД, България - Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

4. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2022 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2022 година Надзорният съвет се състои от следните членове:

- Георгиос Провопулос – председател и член на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану – член на Надзорния съвет;
- Михалакис Луис – член на Надзорния съвет;
- Джон Дейвид Бътс - член на Надзорния съвет;

- Иви Вига - член на Надзорния съвет;
- Ясми Рали - член на Надзорния съвет;
- Оливър Елингъм - член на Надзорния съвет;
- Райка Онцова – член на Надзорния съвет.

1. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Надзорния съвет през годината.

Членовете на Надзорния съвет не са притежавали или прехвърляли акции и облигации на Банката.

2. Права на членовете на Надзорния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Надзорния съвет не са притежавали или прехвърляли акции или облигации на Банката.

3. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:

3.1. Съдружници с неограничена отговорност

Членове на Надзорния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

3.2 Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество.

• Георгиос Провопулос

„Геонамар“ ПС – съдружник

• Джон Дейвид Бътс

„Лекс Ар Екс България“ ЕООД, България – Едноличен собственик на капитала;

„ЮБАД – ТОРО“ ООД, България – съдружник;

„Лексарекс Кепитъл“ ООД, България – съдружник.

• Оливър Елингъм

Tanhurst LLP – съдружник.

• Райка Онцова

ВПС – Лилия Сие Онцови СД, България – съдружник.

3.3 Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите

• Ставрос Йоану

Eurobank Ergasias Services and Holdings S.A., Гърция – Заместник-главен изпълнителен

директор, Главен директор Групови операции и международни дейности, Изпълнителен директор;

Eurobank S.A., Гърция - Заместник-главен изпълнителен директор, Главен директор Групови операции и международни дейности, Изпълнителен директор и член на и член на Изпълнителния съвет;

Eurobank Direktna A.D. Beograd, Сърбия – член на Съвета на директорите;

BE – Business Exchanges S.A, of Business Exchanges Networks and Accounting and Tax Services, Гърция – Председател и член на Съвета на директорите;

Eurobank A.D., Beograd, Сърбия – член на Управителния съвет;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – член на Съвета на директорите;

Grivalia Management Company S.A., Greece – член на Съвета на директорите.

- **Михалакис Луис**

Eurobank S.A., Гърция – Ръководител на Главно управление Международни дейности и частно банкиране на ниво Група;

Eurobank Private Bank Luxembourg SA, Люксембург – Член на Съвета на директорите;

Eurobank Direktna AD, Белград, Сърбия - Член на Съвета на директорите;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – Главен изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

NEU Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

NEU O3 Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

ERB New Europe Funding III Limited, Cyprus – Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

Eurobank S.A – член на Изпълнителния съвет.

- **Джон Дейвид Бътс**

„Лекс Ар Екс Капитал България“ ООД, България – управител.

- **Оливър Елингем**

Self Storage Number 1 Ltd – Директор;

Eurobank Cyprus Ltd, Cyprus – Председател и член на Съвета на директорите;

Национална агенция за управление на активи, Ирландия – Член на Съвета на директорите.

- **Ясми Рали**

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – член на Съвета на директорите. (до 15.02.2022)

4. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2022 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

СТРУКТУРА НА БАНКАТА

Към 31 декември 2022 г. Юробанк България АД няма дъщерни дружества. Банката има 3,333 служители (2021 г.: 3,289).

ЦЕЛИ НА БАНКАТА ЗА 2023 г.

Въпреки че дългосрочната стратегия на банката остава непроменена – с фокус върху органичния растеж, дигитализацията и отличното клиентско обслужване, през следващата година банката е изправена пред две големи предизвикателства, които ще изискват значителни ресурси и внимание от страна на мениджмънта, а именно придобиването на бизнеса на българския клон на БНП Париба Пърсънъл Файненс и подготовката за приемането на еврото, въпреки скорошното отлагане.

На 20 януари 2023 г. Юробанк България подписа договор за придобиване на търговското предприятие на „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. - клон България“ КЧТ. Клонът е един от лидерите на пазара на потребителско кредитиране в страната и това придобиване представлява огромна възможност за Банката да навлезе в нов бързо развиващ се сегмент, който се характеризира и с високи маржове.

През последните повече от 15 години БНП Париба Пърсънъл Файненс е изградила един разпознаваем бизнес модел, който Банката иска да награди и развие. Придобиването не само ще позволи на Юробанк България да увеличи пазарния си дял и да гони второто място в сегмента, но и предлага възможности за кръстосани продажби и нови начини за обслужване на клиентите.

Другият важен проект за годината е подготовката за въвеждане на еврото. В средносрочен план се очаква приемането на еврото да донесе много ползи за страната като цяло и за Банката в частност, като намаляване на валутния риск, по-висока капиталова адекватност, повече възможности за инвестиции и по-добър достъп до финансиране.

Очакваното забавяне на икономиката и затягащата се парична политика означават, че основната цел на банката ще бъде да осигури достатъчно ликвидност на подходяща цена, за да поддържа ръста на кредитирането и да защити коефициентите на ликвидност. Ръстът на кредитирането на пазара се очаква да бъде много по-нисък от рекордния, наблюдаван през 2022 г., поради което фокусът ще се измести към рентабилността, а не към спечелването на пазарен дял. Въпреки това, съотношението разходи към приходи ще бъде подложено на натиск от все още високата инфлация и нарастващата цена на привлечения ресурс, тъй като лихвите по съществуващите кредити не могат да бъдат лесно променени.

Качеството на портфейла ще се следи отблизо чрез системата за ранно предупреждение и други подходящи показатели, за да се гарантира, че Банката изпреварва събитията и е в състояние да реагира проактивно на промените в средата.

Поддържането на солидни капиталови буфери ще остане основен приоритет. Юробанк България ще продължи да разчита на органичния ръст на капитала, за да подкрепя растежа си. В същото време ще се търсят повече дългосрочни задължения, за да се подготви за

влизането в сила от началото на 2024-та година на пълното изискване за собствен капитал и приемливи задължения.

Успоредно с двата големи проекта Банката ще инвестира в подобряване на информационните си системи и ще положи основите за цялостна реконструкция на ключови фронт и бек офис системи през следващите години.

Както винаги, специално внимание ще бъде отделено на обслужването на клиентите, не на последно място чрез приключване на проекта за реновиране на клоновата мрежа, който предоставя на клиентите повече възможности да банкират по модерен и луксозен начин. Същите високи стандарти за обслужване ще бъдат приложени и към новите клиенти след придобиването на БНП Париба Пърсънъл Файненс, за да се почувстват добре дошли, ставайки част от семейството на Пощенска банка.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство Ръководството на Банката следва да изготвя финансови отчети за всяка финансова година, които да дават вярна и честна информация за състоянието на дружеството и неговите финансови резултати към края на годината. Ръководството е изготвило приложените тук финансови отчети в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че се прилага адекватна счетоводна политика.

Ръководството също така потвърждава, че се спазва законодателството, приложимо за банките в България и че финансовите отчети са изготвени на базата на принципа „действащо предприятие“.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за опазването на активите и за предприемане на необходимите мерки за предотвратяване и разкриване на потенциални злоупотреби и други нередности

**Petia Nikolova
Dimitrova**

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова

Главен изпълнителен директор, председател и член на Управителния съвет
30 март 2023 г.
София, България

**Dimitar Borisov
Shoumarov**

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров

Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ЗА 2022 г.

1. Кодекс за корпоративно управление и практики

В съответствие с българското законодателство и въз основа на най-добрите международни практики за корпоративно управление, „Юробанк България“ АД („Банката“) спазва Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“), който описва основните принципи и практики на корпоративно управление.

2. Спазване на Националния кодекс за корпоративно управление

Банката съблюдава и спазва изцяло Кодекса. Учредителният акт на Банката („Устава“) и всички приети вътрешни правила и ръководства са в пълно съответствие с изискванията на Кодекса и приложимото законодателство. До настоящия момент не е имало никакви установени случаи на неспазване на Кодекса.

2.1. Вътрешно ръководство за корпоративно управление

Банката е разработила и приела свое Вътрешно ръководство за корпоративно управление (ВРКУ) и стриктно прилага указанията му. Ръководството припокрива съдържанието и е в пълно съответствие с установената от Кодекса рамка.

2.2. Етичен кодекс

В областта на етиката Банката е приела и прилага вътрешен акт, наречен Кодекс за професионално поведение, съдържащ правила, които се прилагат в допълнение към изискванията на правната рамка, които имат за цел създаването на минимални общи вътрешни правила и принципи на професионално и етично поведение, които да бъдат следвани от служителите на Банката по време на изпълнение на служебните им задължения.

2.3. Конфликт на интереси

Процедурите за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси в Банката са включени във вътрешни Правила за управление на конфликт на интереси. В съответствие с тези правила, Изпълнителните директори и другите членове на Ръководството имат задължение да информират съответно Надзорния съвет/Управителния съвет за каквито и да било лични интереси, които биха могли да произтекат от сделки в Банката, които попадат в полето на тяхната отговорност или всякакъв друг конфликт между техните интереси и интересите на Банката, които могат да възникнат при изпълнение на служебните им задължения.

2.4. Възнаграждение

Приетата Политика за възнагражденията на Банката е неразделна част от практиката ѝ на корпоративно управление. Разработена е в съответствие с оперативния модел, бизнес стратегията, краткосрочните и дългосрочни цели на Банката и включва мерки за избягване на конфликт на интереси. Също така, политиката за възнагражденията

съответства и насърчава разумното и ефективно управление на риска и не поощрява прекомерното поемане на риск за Банката. Следователно, оперативните стандарти и механизми, които са приети гарантират, че нивата на възнаграждение са пряко свързани с резултатите и необходимото поведение.

Оповестяванията относно възнаграждението на членовете на съветите и на ключовия управленски персонал за 2022 г. са включени в Годишните оповестявания, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013 (чл. 431-455).

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети

3.1. Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите („ОСА“) се състои от всички акционери с право на глас, представени лично или чрез пълномощник, овластен чрез писмено пълномощно. Акционерите или техните пълномощници имат в Общото събрание толкова гласа, колкото акции имат в капитала на Банката. Членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет могат да вземат участие в работата на Общото събрание без право на глас, освен ако са акционери. Представители на Управление Вътрешен одит и на специализираните одиторски предприятия, избрани да проверят и заверят годишния счетоводен отчет, могат да участват в работата на Общото Събрание без право на глас.

3.2. Надзорен съвет и Комитети към Надзорния съвет

Надзорният съвет (НС) е постоянно действащ колективен орган, който извършва цялостен контрол върху бизнеса и финансите на Банката. НС контролира и съответствието на дейността на Банката с приложимото законодателство, Устава и решенията на Общото събрание в най-добър интерес на акционерите на Банката, клиентите и служителите. Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите. Точният брой на членовете на Надзорния съвет се определя от Общото събрание на акционерите; Надзорният съвет, обаче, не може да се състои от по-малко от трима членове.

Съставът на НС към 31.12.2022 г. е от 8 (осем) членове, след като с решение на Общото събрание на акционерите бяха освободени г-н Теодорос Каракасис и г-н Анастасиос Николаоу и беше назначен нов член, а именно г-жа Райка Онцова, с мандат равен на мандата на останалите членове на Надзорния съвет, което решение е в сила от вписването му в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ. Настоящият мандат на членовете на Надзорния съвет изтича на 10.05.2025 г.

Членовете на НС са длъжни да изпълняват функциите си с дължимата грижа и в интерес на Банката и нейните акционери и да поставят интереса на Банката и нейните клиенти над собствения интерес при изпълнение на служебните си задължения.

Към 31.12.2022 г. членовете на Надзорния съвет са:

- Георгиос Провопулос - Председател на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану - Член на Надзорния съвет;
- Михалакис Луис - Член на Надзорния съвет;

- Джон Дейвид Бътс - Член на Наздорния съвет;
- Иви Вига - Член на Наздорния съвет;
- Ясми Рали - Член на Наздорния съвет;
- Оливър Елингъм - Член на Наздорния съвет;
- Райка Онцова – Член на Наздорен съвет.

Председателят и петима от членовете са независими членове.

Следните комитети са създадени с цел да подпомагат членовете на Наздорния съвет, споделяйки тяхната отговорност:

3.2.1. Risk комитет

Наздорният съвет на Банката е делегирал на Risk комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска, (в това число одобрение на рисковия апетит, разпределението на капитала, рисковата структура на баланса и управлението ѝ). Risk комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти по управление на пазарен, кредитен, ликвиден и оперативен риск.

Членовете на Risk комитета се избират от Наздорния съвет. Текущо Risk комитетът се състои от 4 (четирима) членове.

Risk комитетът заседава поне веднъж тримесечно. Заседанието може да се проведе, когато присъстват трима членове на Risk комитета, включително мнозинство от независими неизпълнителни членове, един от които е Председателят.

През 2022 г. Risk комитетът проведе 4 (четири) редовни заседания и 3 (три) извънредни заседания.

3.2.2. Одит комитет

Одит комитетът се назначава от Общото събрание на акционерите по предложение на НС и неговата цел е да помогне изпълнението на надзорните отговорности на НС, които са предимно свързани с:

- Преглед на адекватността на вътрешния контрол и системите за управление на риска и съответствието с процеса по мониторинг на правила и регулации;
- Преглед на процеса на финансова отчетност и удовлетворение по отношение на целостта на финансовите отчети на Банката;
- Избор, представяне и независимост на Външните одитори;
- Ефективност и осъществяване на функцията по вътрешен одит;
- Ефективност и изпълнение на функцията за управление на съответствие.

По този начин, отговорността за осигуряване на отворени канали за комуникация между НС, ръководството, вътрешния и външен одит се поема от Одит комитета.

Одит комитетът се състои от най-малко трима членове. Към 31.12.2022 г. Одит комитетът се състои от четирима членове, които се назначават за срок от три години с възможност за подновяване на мандата, като при всички положения едно лице не може да бъде член на Одитния комитет за повече от 12 (дванадесет) години.

Мандатът на членовете на Одит комитета е до юни 2024 г.

Членовете на Одит комитета следва да притежават необходимите умения и опит, за да изпълняват своите задължения.

Одит комитетът заседава поне 4 (четири) пъти годишно или по-често при необходимост и докладва за своята дейност и изпраща протоколи от своите заседания до Надзорния Съвет всяко тримесечие. През 2022 г. Одит комитетът проведе 4 (четири) редовни и 7 (седем) извънредни заседания.

3.2.3. Комитет по възнагражденията

Комитетът по възнагражденията е Комитет, който предоставя специализирани и независими съвети за НС по въпроси, свързани с:

- политиката за възнагражденията и нейното изпълнение и за стимулите, създадени при управлението на рисковете, капитала и ликвидността;
- ефективно привеждане в съответствие на възнагражденията на персонала с оглед рисковете, които Банката поема, и координиране на постигането на посоченото съответствие между Юробанк С.А. и Банката;
- одобрява или предлага за одобрение всички възнаграждения на ключовия ръководен персонал.

Комитетът се състои от най-малко 3 (трима) членове. Членовете се назначават от НС за срок равен на срока на Надзорния съвет, като мандатът може да бъде подновен, като при всички положения едно лице не може да бъде член на Комитета по възнагражденията за повече от 12 (дванадесет) години. Всички членове на комитета са неизпълнителни директори и мнозинството от членовете са независими.

През 2022 г. Комитетът по възнагражденията се състои от трима членове.

През 2022 г., Комитетът проведе пет срещи.

3.2.4. Комитет по назначенията

Надзорният съвет (наричан за краткост "НС") е делегирал на Комитета по назначенията отговорността да ръководи процеса на назначаване в Надзорния съвет, Управителния съвет (наричан за краткост „УС“) и Комитета на НС. В този контекст Комитетът по назначенията отговаря, наред с другото, за идентифицирането, номинирането и препоръчването на кандидати за назначаване в НС и УС. Комитетът по назначенията разглежда и въпроси, свързани с адекватността, ефикасността и ефективността на УС и НС. При изпълнение на своите задължения Комитетът по номинациите се отчита пред НС.

През 2022 г. Комитетът по възнагражденията се състои от трима членове.

През 2022 г. Комитетът проведе шест срещи.

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет

Банката се управлява от Управителен съвет („УС“) в съответствие със закона, Устава, Правилата за работа на УС („Правилата“) и всички други вътрешни правила. УС е постоянно действащ колективен орган за управление и представителство на Банката, упражняващ своите правомощия под контрола на НС и Общото събрание на акционерите. УС може да се състои от 3 (три) до 9 (девет) членове, които се избират от НС за срок от три (3) години.

Съставът на УС към 31.12.2022 г. е от 4 (четирима) членове. Трима от членовете на УС са назначени като изпълнителни директори на Банката. УС възлага, с одобрението на НС, отговорността за управлението и представителството на Банката на изпълнителни директори, избрани измежду членовете на съвета. Упълномощаването на изпълнителните директори да представляват Банката може да бъде оттеглено във всеки един момент от УС с одобрението на НС.

Към 31 декември 2022 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Петя Димитрова – Главен изпълнителен директор, председател на Управителния съвет и член на УС;
- Димитър Шумаров – Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет;
- Асен Ягодин – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет;
- Панайотис Мавридис – Главен оперативен директор и член на Управителния съвет.

Комитетите на УС са създадени да подпомагат органа. Такива комитети са:

3.3.1. Комитет по управление на активите и пасивите

Комитетът по активите и пасивите (КУАП) носи основната отговорност да консултира УС в стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел ефективно управление на лихвения и ликвидния риск.

Комитетът се състои от ключов ръководен персонал както от Юробанк България АД, така и от Юробанк С.А., в т.ч. изпълнителни директори и мениджъри, изпълняващи функции във всички бизнес звена – банкиране на дребно и корпоративно банкиране.

КУАП има следните правомощия:

- Да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите;
- Да взема всички необходими решения по отношение на разликата в лихвените проценти и управлението на ликвидността;
- Да поставя целевите параметри за потенциално външно финансиране;
- Да преглежда/наблюдава/установява бизнес инициативи и/или инвестиции, които влияят на пазарния и ликвиден рисков профил на Банката.

3.3.2. Регионален кредитен комитет

УС е делегирал на Регионалния кредитен комитет функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг по определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България АД.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк СА и независим член.

3.3.3. Кредитен комитет за страната

УС е делегирал на Кредитния комитет за страната функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг по определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България АД.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк България АД (в т.ч. Главен изпълнителен директор) и висш мениджмънт от Кредитен Сектор на Юробанк С.А.

3.3.4. Комитет за управление на проблемни експозиции I

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции I функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк СА, включително и независим член.

3.3.5. Комитет за управление на проблемни експозиции II

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции II функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България АД (в т.ч. Главния изпълнителен директор) и висш мениджмънт от кредитен сектор на Юробанк СА.

3.3.6. Комитет по проблемните активи

УС е делегирал на Комитета по проблемните активи надзора и контрола на управлението на проблемните активи.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България АД, в т.ч. Главен финансов директор и Изпълнителен директор и друг ръководен персонал от областта на Управление на проблемни активи, Risk и Стратегическо планиране.

Основните задължения и отговорности на Комитета по проблемите активи са:

- Да осъществява мониторинг на управлението на кредити с просрочие и необслужвани експозиции;

- Да определи и внедри стратегия за управление на проблемни активи и да осъществява мониторинг за ефективното ѝ прилагане.

3.3.7. Комитет по кредитите и продуктите

Комитетът по кредити и продукти отговаря за одобрението на нови кредитни продукти, както в банкирането на дребно, така и в корпоративното банкиране.

Комитетът по кредити и продукти е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор на Банката..

3.3.8. Комитет по оперативен риск

Комитетът по оперативен риск отговаря за контрола на действителната експозиция, изложена на оперативен риск и нейното управление, както и за процеса по оценка, мониторинг и намаляване на оперативния риск.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал в областта на Риск, Операции, ИТ, Финанси, Управление на проблемни активи, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране. В състава е включен и член без право на глас от Управление Вътрешен одит.

3.3.9. Комитет по доставките в страната

Комитетът по доставките в страната е комитет на подчинение на УС. Основните отговорности на комитета са свързани с оценка на разходите, необходимост и бизнес обосновка на поръчки по оперативни и капиталови разходи.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен финансов директор и Изпълнителен директор и Главен оперативен директор.

3.3.10. Комитет за свързаност на служителите

Комитетът за свързаност на служителите е отговорен за мониторинга и правилното прилагане на Политиката за назначаване на роднини в Банката и за вземане на решение по случаи, които се отклоняват от политиката.

Комитетът за свързаност на служителите е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и представители на други ключови управленски функции от областта на Човешки ресурси, Правно и други.

3.3.11. Комитет по околна среда и устойчиво развитие

Комитетът по околната среда и устойчиво развитие е комитет на УС, който осигурява всички стратегически решения в рамките на обхвата на Политиката за околната среда на Банката.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал в областта на Операции, Правно, Риск, Корпоративни комуникации и маркетинг, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране.

3.3.12. Комитет по наблюдение на проблемни експозиции

Комитет по наблюдение на проблемни експозиции е комитет на УС, който осигурява стратегически решения във връзка с проблемните експозиции на Банката.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и представители на други ключови управленски функции от областта на Човешки ресурси, Правно и други.

3.4. Комитети към Главния изпълнителен директор

Главният изпълнителен директор е упълномощен да създава комитети, които да го/я подпомагат, като им възлага отговорности и назначава техните членове, председател и секретар.

3.4.1. Изпълнителен комитет

Изпълнителният комитет ("ЕхСо") има отговорността за ежедневното управление на Банката като разглежда всички въпроси, свързани с текущата дейност на Банката и приема решения по тях, като следи за изпълнението на стратегията на Банката; планира, ръководи и контролира дейността на Банката като осигурява високо ниво на производителност и удовлетвореност на клиентите; установява подходящи системи за вътрешен контрол и гарантира, че те се поддържат правилно, преглежда месечните финансови отчети преди представянето им на УС. Комитетът е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и други изпълнителни директори и всички други ключови ръководни функции, покриващи всички области на дейността на Банката.

3.4.2. Етичен комитет

Етичният комитет се занимава главно със случаи на измама и/или груба небрежност от страна на служителите и заседава, когато има въпроси, които да бъдат разгледани.

Етичният комитет е ставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор и Ръководителя на Човешки ресурси.

3.5. Основни въпроси разгледани от Надзорен съвет през 2022 г.:

В изпълнение задълженията си през 2022 г. НС е разгледал следните основни въпроси:

а) Корпоративно управление:

- одобряване на промени в организационната структура на Банката;
- одобряване на промени в състава на Надзорния съвет;
- подготовка, свикване и провеждане на редовни и извънредни ОСА;
- редовна актуализация относно заседанията на комитетите към УС и НС;
- други решения съгласно Устава на Банката.

б) Капиталова адекватност:

- информирание относно процеса по Вътрешен анализ на адекватността на капитала и Вътрешен анализ на ликвидността за 2022 г. (ICAAP & ILAAP) – Доклад за Стълб 2. Отчетът за капиталова адекватност е преглеждан всяко тримесечие.

в) Бизнес мониторинг:

- одобрение на годишния финансов отчет за 2021 г.;
- преглед на развитието на бизнеса и ликвидността.

г) Управление на риска и вътрешен контрол:

- Информирание относно годишните доклади по оценка на системите за вътрешен контрол и политиката на съответствие;
- Преглед и одобрение на Доклада по Стълб 3 за 2021 г.;
- Информирание относно Стратегията за риска и капитала и Рамката за риск апетита;
- Преглед на протоколите от заседанията на Одит Комитет и ключови въпроси на одита.

4. Политика за разнообразие в Съветите

Политиката за разнообразие („Политиката“) очертава подхода към многообразието в УС и НС на Банката и е в съответствие с най-добрите международни практики и ЕС и разпоредбите на българското банково право.

Банката приема разнообразието в Съветите като важен елемент за поддържане на конкурентно предимство. Разнообразието в Съветите води до използване на предимствата от разликите в уменията, опита, националността, пола, възрастта и други качества на членовете. Тези разлики се отчитат при определянето на оптималния състав на Съветите и когато е възможно, следва да са балансирани по подходящ начин. Всички назначения в Съветите на Банката са направени според заслугите, уменията и опита на членовете с цел ефективното им функциониране.

Комитетът по назначенията е отговорен за прегледа и оценката на годишна база на структурата, размера, състава и представянето на членовете на Съветите и препоръчва назначаването на нови членове. При прегледа на състава на Съветите комитетът отчита ползите от всички аспекти на многообразието включително, но не само тези, описани по-горе, за да се осигури подходящ обхват и баланс на умения, опит и квалификация.

5. Политика за подбор на членовете на съветите и Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите

- 5.1. Политиката за подбор на членовете на съветите на „Юробанк България“ АД определя насоките и официалния процес за идентифициране, подбор, избиране и оценка на кандидатите за членове на Управителния съвет и Надзорния съвет на „Юробанк България“ АД, както и за избор и назначаване на лицата заемащи ключови позиции. Съветите, подпомагани от Комитета по подбор, номинират кандидати, които са пригодни и отговарят на изисквания. Пригодността на номинираните се оценява

според следните критерии: репутация и честност, почтеност и доверие, знания, умения, опит и други общи изисквания за пригодност, конфликт на интереси и независимост; ангажираност на времето и колективна пригодност.

5.2. Политика за въвеждане в работата и продължителното професионално развитие на членовете на съветите има за цел да въвежда и обучава новоназначените членове, както и настоящите членове на съветите. В зависимост от опита на човека се определя кои действия по програмата трябва да бъдат предприети. Целите на програмата са: да информира за визията и стратегията на „Юробанк България“ АД, да информира практически процедурни задължения, за да намали времето, необходимо на дадено лице да стане продуктивно в своите задължения, да интегрира дадено лице като новодошъл член на съвета, да гарантира задържане на лицата занапред, да се запознаят новоназначените лица с организационната структура на „Юробанк България“ АД, да се запознаят с бизнеса на „Юробанк България“ АД и пазарите, на които оперира, да се създаде връзка със служителите на банката разбиране за нейните основни взаимоотношения с регулаторите Българска народна банка и Комисията за финансов надзор.

6. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Банката се стреми да възприеме най-добрите практики във връзка с корпоративното управление вземайки предвид всички приложими указания и регулаторни изисквания на Базелския комитет по банков надзор, Европейския банков орган, Европейската централна банка, Българската народна банка, както и други решения на компетентните надзорни органи.

Банката е създавала няколко специализирани контролни функции, част от цялостната система за вътрешен контрол, които да действат като независими контролни механизми и по този начин да затвърдят контролната структура на Банката.

6.1. Принципи на системата за вътрешен контрол

Банката е създавала система за вътрешен контрол, която е основана на международни добри практики и Интегрираната рамка за контрол COSO и е проектирана да гарантира постигане на целите в следните категории:

- ефикасни и ефективни операции;
- надеждност и пълнота на финансовата и управленска информация;
- съответствие с приложимите закони и регулации.

Основните принципи, върху които е изградена системата за вътрешен контрол, са описани по-долу:

- **Управление на риска:** Банката осъзнава, че поемането на рискове е неделима част от нейния бизнес. Поради това тя определя механизми да идентифицира тези рискове и да оцени тяхното потенциално въздействие върху постигането на нейните цели. Тъй като условията, в които оперира от икономически, секторен, регулаторен и оперативен характер ще продължават да се променят, механизмите за управление на риска, които се прилагат, трябва да са определени (и да еволюират) по начин, който дава възможност да се идентифицират и управляват специалните и нови рискове, свързани с промяната;

- **Контролни дейности:** Дейностите по вътрешен контрол са разписани в политики и подробни процедури, които са създадени с цел да подсилят, че операциите се извършват сигурно и всички трансакции са записани точно и прецизно в съответствие с указанията на мениджмънта и регулациите. Те възникват по време на организационните и бизнес процеси на всички нива и във всички функции. Една от основните организационни мерки за осигуряване на ефективността на контрола в Банката е разделянето на дейностите;

Функциите, които трябва да бъдат отделени, включват тези за одобрение (лимита, надвишаване на лимита, специфични трансакции), дилинг, администрация (въвеждане на данни, сетълмент, потвърждаващи проверки, одобрение на трансакции, проверки на документация, поддръжка на досиетата, попечителски услуги) и контролинг (равняване, мониторинг на лимитите, проверка на одобрение при надхвърляне, управление на риска, проверки за правомерност, физическо броене);

- **Информация и комуникации:** Информацията трябва да бъде идентифицирана, запазена и комуникирана във форма и времеви рамки, които дават възможност на хората да продължат да изпълняват отговорностите си. Банката е установила ефективни канали за комуникация, които да осигуряват, че информацията е комуникирана във всички посоки (по вертикала, хоризонтала) в рамките на организацията. Налице са механизми, които да обхванат подходяща външна информация, както и да комуникират ефективно с външни страни, в т.ч. регулатори, акционери и клиенти.
- **Контролна среда:** Контролната среда е основата на всички компоненти от системата за вътрешен контрол, която осигурява дисциплина, създава и влияе на разбирането за контрол на служителите. Почтеността и високите етични ценности произтичат от философията и работния стил на мениджмънта и се подкрепят от подходящите политики за подбор и обучение, които подсилят компетентността на хората. Организационната структура на Банката съответства на размера и сложността на операциите ѝ, с ясно дефинирани отговорности и линии на отчетност и ясно определени делегирани правомощия;
- **Мониторинг:** Банката е установила механизми за постоянен мониторинг на дейностите като част от нормалния оперативен процес. Тук се включват регулярни мениджмънт и надзорни дейности и други действия, които персоналът предприема при изпълнението на своите задължения, които оценяват представянето на системите за вътрешен контрол. Извършват се и независими оценки на системите за вътрешен контрол от функцията по Вътрешен одит, обхвата и честотата на които зависят основно от оценката на рисковете и ефективността на непрекъснатите мониторинг процедури. Недостатъците на вътрешния контрол се докладват на ръководството, като значимите се докладват на Управителен съвет, Одит комитет и Надзорен съвет.

6.2. Вътрешен одит

Функцията Вътрешен одит в Юробанк България АД е независима и обективна оценъчна дейност, предназначена да добавя стойност и да подобрява операциите на Банката. Управление Вътрешен одит (УВО) подпомага постигането на целите на организацията чрез прилагането на систематичен и последователен подход за оценяване и подобряване ефективността на методите за управление на риска, контрола и процесите на управление в Банката.

Ръководството на Банката носи отговорност за внедряването на система за вътрешен контрол, подходяща за размера и сложността на организацията. УВО отговаря за докладването на адекватността и ефективността на тази система.

За да бъде гарантирана независимостта му, УВО отчита дейността си пред Одит комитета на Банката, а за административни цели - пред Главния изпълнителен директор. УВО е самостоятелно звено, което е независимо от дейността на звената в Банката с оперативни отговорности. Надзорният съвет е делегирал отговорността за мониторинг на дейността на УВО на Одит комитета.

УВО прилага методология, която отчита значимостта и риска за банката на отделните процеси, обекти и системи за контрол, следи за наличието и адекватността на контролите и оценява специфичните контролни цели.

Задълженията на УВО включват, но не се ограничават до следните:

- Да предоставя увереност под формата на независимо мнение относно адекватността и ефективността на системите за вътрешен контрол. За да формира мнение УВО провежда одити, базирани на Одит план, одобрен от Одит комитета. Честотата на одитните проверки зависи от степента на риск във всяко бизнес звено и/или процес;
- Да предоставя активна подкрепа на Ръководството на Банката в установяването на най-добрите практики за вътрешен контрол и управление на риска;
- Да съдейства на Ръководството на Банката в предотвратяването на измами и злоупотреби;
- Да извършва последващи проверки с цел да установи дали са предприети подходящи действия във връзка с докладваните констатации в определените срокове.

6.3. Правомерност

Мисията на управление „Правомерност“ е да подпомага организационна култура в Банката, която насърчава етичното поведение и ангажимента за спазване на законите и разпоредбите, както и да се спазват глобалните стандарти за управление.

Управление „Правомерност“ е създадено с одобрението на Надзорния съвет и на Одит комитета на Банката. То е постоянно действащо звено, осъществяващо своята функция независимо от бизнес дейността на Банката.

С оглед на опазване на тази независимост, Директорът на управление „Правомерност“ докладва пред Одит комитета, Началника на управление „Правомерност“ на Групата Юробанк, а за административни цели - пред Главния Изпълнителен Директор. Директорът на управление „Правомерност“ присъства на всички срещи на Одит комитета и представя доклад за всяко тримесечие, обобщавайки дейностите през разглеждания период и акцентирайки на основните въпроси в съответната област. Докладът включва всички въпроси, които са в сферата на дейност на управление „Правомерност“ и които Директорът на управлението е преценил, че трябва да бъдат докладвани, както и такива, изрично изискани от Одит комитета.

Задълженията и отговорностите на Управление Правомерност включват:

- повишаване на осведомеността по отношение на спазването на законодателството в Банката;
- разработване на надеждна рамка за идентифициране и оценка на риска, свързан с нормативното съответствие, предоставяне на съдействие, при необходимост, на ръководството на бизнес линиите относно ефективността на дейностите по управление на риска от несъответствие;
- разглеждане на въпросите, свързани с мерките срещу финансовите престъпления в съответствие с действащото законодателство и със съществуващите санкции. Управлението е отговорно за разработване и въвеждане на необходимите политики и процедури относно мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм, както и за мониторинга по тяхното спазване. Освен това, то е отговорно за осигуряване на подходящо обучение на служителите, както и за взаимодействието със съответните компетентни органи;
- консултиране на Управителния и Надзорен съвет, както и Висшето ръководство относно спазването на приложимите закони, правила и стандарти и предоставяне на информацията относно изменения в регулаторната рамка;
- изготвяне на политики, процедури и други документи, като наръчници за постигане на съответствие, вътрешни кодекси за етично поведение и практически насоки, с цел предоставяне на указания на служителите относно правилното прилагане на относимите закони, правила и стандарти, както и подпомагане на бизнеса в разработването и прилагането на политики и процедури в съответствие с регулаторните изисквания;
- наблюдаване и проверка относно ефективното прилагане на вътрешните процеси и процедури, насочени към постигане на регулаторно съответствие;
- мониторинг на своевременното подаване на задължителни периодични отчети към държавни органи и институции в изпълнение на нормативни изисквания и докладване за всяко забавяне и глоби, произтичащи от нарушения на регулациите, на Одит комитета;
- изпълнение на законоустановени отговорности и поддържане на връзка с регулаторни и външни органи по въпросите, свързани със съответствието с нормативните изисквания.

6.4. Управление на риска

Рамката за управление на риска в Банката се състои от няколко различни съставни части. По-специално, Надзорният съвет е създал Риск комитет, който да наблюдава и следи всички функции по управление на риска. Неговата дейност текущо се допълва с функцията, изпълнявана от Управление на риска.

Надзорният съвет е делегирал на Риск комитета функцията да одобрява всички стратегически решения в сферата на управление на риска (локален риск апетит, разпределение на капитала, структура на баланса, структура на управление на риска). Отговорност на Риск комитета е да съблюдава количествените и качествените измерители свързани с кредитен, пазарен, ликвиден и оперативен риск.

Риск комитетът има следните правомощия:

- Преглед и анализ на рисковия профил на Банката, както и идентифициране и оценка на съществените за Банката рискове;
- Създаване на адекватни политики и процедури с цел идентифициране, оценка, мониторинг и контрол на съществените рискове;
- Информирание на Надзорния съвет за съществени проблеми и събития, които могат да имат значително въздействие върху рисковия профил на Банката;
- Мониторинг на влезлите в сила политики, свързани с управлението на значителните рискове;
- Одобрение на методологии и модели за оценка на риска и лимити за експозиции.

Риск комитетът информира периодично Надзорния съвет за адекватността на структурата на Управление Риск, както и отчита ключови риск индикатори. Ако има съмнение за съществени проблеми, то те се ескалират или до Надзорен съвет на Юробанк България АД, или до Риск комитета към Борда на Юробанк С.А. Атина.

Вземайки под внимание факта, че Банката е изложена на различни видове риск във всички свои ежедневни дейности, организационната структура за управление на риска обхваща всички управленски структури – от Надзорен съвет, през Риск комитет, Управителен съвет и висшия мениджмънт. Солидната рамка за управление на риска осигурява основата за въвеждане на Риск стратегията на Банката, както и постигането на бизнес целите ѝ.

Подходът на Банката е да дава следните насоки: разбиране на материалните рискове с цел постигане стратегията на Банката, определяне на рисков апетит, както и комуникиране на рамката за управление на риска. Процесът по идентифициране и управление на риска се разделя на 5 основни стъпки. Всяка от тези стъпки е разбита допълнително, за да се установят цялостни дейности в рамките на процеса на управление на риска и инфраструктурата, необходима за неговото подпомагане.

Стъпка	Дейност
Идентификация	• Създаване на правила и процедури за идентифициране и разбиране на бизнес рисковете
Оценка	• Създаване и въвеждане на показатели за измерване на риска, както и методологии и стандарти за отчетност

Стъпка	Дейност
Контрол	<ul style="list-style-type: none"> • Установяване на процеси и практики за контрол, включително структура на лимити, критерии за обезценка и изисквания за отчетност • Мониторинг на операциите, свързани с контрола и придържане към насоките за управление на риска и лимитите • Ранни предупредителни сигнали относно отклонения от определения рисков апетит на Банката
Отчетност	<ul style="list-style-type: none"> • Интерпретиране и отчитане на рисковите експозиции, концентрации и резултатите от поемането на риск • Комуникация с външни страни
Управление и верификация	<ul style="list-style-type: none"> • Преглед и верификация на всички аспекти на рисковия профил на Банката • Оценка на възвращаемостта на новите рискове • Препоръки относно оптимизиране на рисковия профил на Банката • Преглед и верификация на практиките за управление на риска

Горепосочените процеси са неразделна част от управлението на всеки един вид риск, подкрепени от съответната инфраструктура и персонал и са описани детайлно в параграфите по-долу.

Принцип 1: Риск комитетът, Управителният съвет и Надзорният съвет отговарят за одобрението и периодичния преглед на Риск стратегията на Банката, както и на правилата и процедурите, свързани с управлението на риска.

Принцип 2: Висшият мениджмънт отговаря за въвеждането на риск стратегията, одобрена от Надзорен съвет и за разработването на политики и процедури за идентификацията, измерването, мониторинга и контрола на рисковете, на които е изложена Банката. Тези политики и процедури обхващат рисковете във всички дейности на банката, както на индивидуално, така и на портфейлно ниво.

Принцип 3: Банката разполага с адекватни процеси и процедури за одобрение на нови кредити и транзакции, както и за промяна, подновяване и рефинансиране на съществуващи кредит.

Принцип 4: Всички експозиции подлежат на мониторинг и се предприемат необходимите мерки за контрол и намаляване на риска.

Принцип 5: Банката разполага със системи, процеси и процедури за мониторинг на представянето на отделните експозиции, включително изчислението и адекватността на провизиите и резервите.

Принцип 6: Информационните системи и аналитични техники се използват, за да подпомагат мениджмънта при оценката и мониторинга на съществените за Банката рискове, както и за структурата на портфейла. Банката използва вътрешни модели за оценка на кредитния риск.

За портфейл Банкиране на гребно – апликационни и поведенчески скоркарти служат за оценка на кредитния риск на клиента. За корпоративни клиенти Банката използва рейтингови системи, в зависимост от икономическата дейност на клиента. Модели за ранно предупреждение се използват за всички портфейли за дефиниране на специфични стратегии и действия за управление на процесите по събиране и предварително събиране на вземания. Моделите за оценка на риска и рейтинговите системи са съвместими с естеството, размера и сложността на дейностите на Банката.

Принцип 7: Банката взема предвид потенциалните бъдещи промени в макроикономическата среда при оценка както на индивидуални експозиции, така и при оценка на портфейли. Банката оценява кредитните си експозиции и портфейли, при утежнени макроикономически условия.

Принцип 8: Банката е разработила процес за постоянен независим преглед на риска и съответно отчита рисковите показатели на висшия мениджмънт, Управителния съвет, Надзорния съвет и Risk комитет.

Принцип 9: Банката подкрепя отворена риск култура, за да изгражда откритост и доверие.

Принцип 10: Мениджмънтът и всички служители на Банката са професионално ангажирани с принципите за управление на риска на Банката и взимат решенията в ежедневната си работа, следвайки стриктно тези принципи.

Принцип 11: Управлението на риска в Банката е организирано по начин, по който се избягват конфликт на интереси сред служителите и организационните структури.

Принцип 12: Създадена е взаимовръзка между Рамката за рисков апетит и останалите стратегически документи, сред които Вътрешния анализ на адекватността на капитала (ВААК) и Вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), бизнес плана, стратегията и оперативния план за управление на NPE, Плана за възстановяване и изготвянето на стрес тестове.

7. Информация съгласно член 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „д“, „е“ и „ж“ от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

7.1. Банката не е участвала в значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 май 2001 г. относно допускането на ценни книжа до официална регистрация

¹ Информация за структурата на капитала на Банката е оповестена към съответния раздел в Годишния Отчет за Дейността.

на фондова борса и относно информацията, която подлежи на публикуване за тези ценни книжа, изменена с Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО, а именно чл. 9 - 13.

- 7.2.** Банката не е регистрирала никакви притежатели на ценни книжа със специални права на контрол.
- 7.3.** Няма въведени или упражнени ограничения по отношение на правата на глас, като ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, срокове за упражняване на правата на глас или системи, чрез сътрудничеството с дружеството. Финансовите права, свързани с ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа. Всички акции от капитала на Банката са обикновени, с номинална стойност от 1.00 (един) лев всяка, с право на глас, дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акциите.
- 7.4.** Основният учредителен документ, а именно Уставът на Банката регулира назначаването и освобождаването на членовете на Съветите. Той инкорпорира основните разпоредби и принципи на действащото търговско право. Документът е публично достъпен по партидата на Банката в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ на Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието. Отговорностите, които се поемат от членовете на УС и НС, са дадени в Устава на Банката и в разписаните правила на съответния съвет. В него се съдържат и разпоредбите, регулиращи основните правомощия и начин на взаимодействие между Съветите в процеса по вземането на решения.
- 7.5.** Правото на обратно изкупуване на акции е уредено с разпоредбата на чл. 11 от Устава на Банката.
- 7.6.** Банката няма информация, освен оповестеното в параграф събития след датата на баланса, за предложения за поглъщане към датата на изготвяне на финансовия отчет.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА 2022

БИЗНЕС МОДЕЛ

Поробна информация относно бизнес модела, целите, структурата и продуктите на Пощенска банка са представени в Декларацията за корпоративно управление и годишния доклад за дейността.

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

Пощенска банка България вярва, че екологично отговорните действия са съществена част от нейната дейност и се стреми към ефективност при използването на природните ресурси, както и към минимизиране на отпадъците. Тя също така признава устойчивото развитие на бизнеса. Като институция, предоставяща финансови услуги, Пощенска банка признава въздействието върху околната среда от своите операции, косвените въздействия, произтичащи от кредитната и инвестиционната дейност, както и от взаимоотношенията със заинтересованите страни и обществото като цяло.

Пощенска банка се ангажира да оценява въздействието върху околната среда от своите дейности, да си поставя подходящи цели, непрекъснато да контролира и подобрява екологичните си резултати и да спазва местните национални и международни закони и разпоредби в областта на околната среда.

Пощенска банка вярва, че управлението на околната среда е неразделна част от нейното правилно и социално отговорно поведение като институция. За тази цел тя се стреми към отговорно отношение спрямо околната среда, към своите акционери, служители, клиенти, доставчици и обществото като цяло, като прилага добри екологични практики, същевременно насърчавайки икономическия растеж.

През отчетния период Пощенска банка прие своята стратегическа визия за екологични и социални дейности (ESG), като по този начин потвърди амбицията си да действа като лидер в областта на устойчивото финансиране в България, и я публикува на своя уебсайт.

ЕКОЛОГИЧНИ И СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ (ESG) СТРАТЕГИЧЕСКА ВИЗИЯ НА ПОЩЕНСКА БАНКА

Замърсяването на околната среда и климатичните промени днес са сред най-големите предизвикателства пред обществото. Те определят качеството на живот и бъдещето на нашата планета, въздействат върху всеки бизнес и все по-силно влияят върху домакинствата. Те също така предизвикват редица социални проблеми. За да превърнем всички тези предизвикателства във възможности, ние прилагаме най-добрите управленски практики.

Като отговорна финансова институция и водещ фактор в нововъведенията и формирането

на тенденциите в банковия сектор в България, ние отчитаме значението на екологичните и климатичните аспекти от дейността ни в процеса на вземането на ключови управленски решения.

В Пощенска банка сме убедени, че нашият успех като финансова институция е неразривно свързан със сериозните социални аспекти на дейността ни, ето защо следваме най-добри управленски практики, за да гарантираме спазването на нашите ценности.

Ние осъзнаваме, че климатичните промени и свързаните с тях физически рискове и рискове на прехода към нисковъглеродна икономика са предизвикателство, което открива широк спектър от възможности. За да посрещнем това предизвикателство, ние сме подготвени с иновативни решения и финансови продукти. Също така приемаме, че бизнес възможностите и потенциала за принос в полза на обществото са неразривно свързани. Стремим се да запазим и разширим позицията си на лидер в областта на устойчивото развитие в България, като прилагаме проактивен подход към въпросите, свързани с ESG.

Нашият ангажимент

Пощенска банка е лидер в областта на устойчивото финансиране в България през последното десетилетие. Ние се ангажираме да запазим водещата си позиция, като доразвием нашите ESG политики и ги превърнем в действия в подкрепа на нашите клиенти и заинтересовани страни. За тази цел се ангажираме:

- Да предлагаме най-добрите устойчиви финансови продукти на нашите клиенти;
- Да помогнем за превръщането на предизвикателствата пред нашите клиенти във възможности, като им осигуряваме устойчиви финансови решения;
- Да акцентираме върху устойчивото ни въздействие, като посрещаме с иновативен подход изискванията на пазара;
- Да работим отговорно и да следим отблизо ESG рисковете от нашата дейност;
- Да повишаваме информираността на нашите служители и заинтересованите страни за екологичните, социални и управленски аспекти на нашия бизнес, като се присъединяваме към разнообразни ESG активности;
- Да осигуряваме положителна и вдъхновяваща работна атмосфера за нашия екип;
- Да управляваме активно нашия екологичен отпечатък, като съблюдаваме стабилна политика за ефективност на ресурсите;
- Да добавяме стойност в обществена полза, като допринасяме за разнообразни социални дейности.

Как реализираме нашата ESG визия

В Пощенска банка:

- Устойчиво управляваме основната бизнес дейност;
- Контролираме екологичните, социални и управленски рискове в нашето портфолио;
- Демонстрираме грижа за околната среда, като нестим вътрешни ресурси и прилагаме практики за избор на зелени подизпълнители и доставчици;
- Повишаваме ESG информираността на нашите служители, заинтересованите страни и обществеността като носител на промяната;
- Инвестираме в човешкия капитал, като реализираме и подкрепяме множество обучителни и образователни програми на различни теми, сред които такива, свързани със значението на екологичните, социални и управленски фактори за бизнеса.

Сформирахме специален управленски комитет - Комитет по околна среда и устойчиво развитие (ESC) и го натоварихме с управлението на прилагането на нашата ESG визия и нашата Декларация за политиката по околната среда, както и с надзор върху изпълнението на изискванията, произтичащи от международните инициативи, към които сме се присъединили, като Принципите на ООН за отговорно банкиране (PRB). Специалният управленски комитет наблюдава съществените за банката ESG въздействия и идентифицира ключовите области, за да определи годишните ни цели. Към Комитета действат няколко тематични работни групи, които гарантират постигането на поставените цели и предприемането на коригиращи действия, когато е необходимо.

В Пощенска банка създадохме и специална функция - Координатор по околна среда и социални въпроси, чиято работа е фокусирана върху координацията на изпълнението на решенията на управленския комитет.

За да подобрим вътрешната осведоменост, през 2008 г. създадохме Зелен борд – неформална вътрешна организация на доброволци, която има за цел да насърчи информираността по въпросите на околната среда и да предлага инициативи в областта на отговорното банкиране. През годините на своето съществуване Зеленият борд се доказва като ефективен канал за иновативните идеи на банковите служители.

В Пощенска банка също така развиваме наша вътрешна програма Зелени заедно. Нашата банка финансира зелени инициативи, които се реализират с доброволния труд на нашите служители.

Ангажименти към трети страни

Пощенска банка е член на Финансовата инициатива на ООН за околната среда (UNEP FI) от 2013 г., а през 2020 г. се присъедини към Принципите за отговорно банкиране (Principles for Responsible Banking, PRB), лансирани от тази организация. Това ни прави първата и до момента единствена банка в България, част от тези международни финансови инициативи.

Включването във Финансовата инициатива на ООН за околната среда ни осигурява достъп до най-добрите практики и международния експертен опит в областта на ESG, като по този начин повишаваме вътрешните компетентности и генерираме иновативни идеи и решения, за да посрещаме предизвикателствата на екологичните, социални и управленски фактори.

1. Управление на въпросите, свързани с околната среда в Пощенска банка

Днешният свят е изправен пред феномена на замърсяването на околната среда и изменението на климата. Едва ли има човек или организация, които да се съмняват в значението на управлението на последиците от тези тревожни явления и в необходимостта да се предприемат спешни и конкретни мерки за справянето с тях.

Съществуват два основни типа екологични аспекти на дейността на една организация - преки и косвени, и те водят до проявлението на два съответни типа въздействия върху околната среда. Преките въздействия произтичат от функционирането на организацията, а непреките са следствие на предлагането на нейните продукти и услуги, както и на дейностите, които клиентите ѝ извършват.

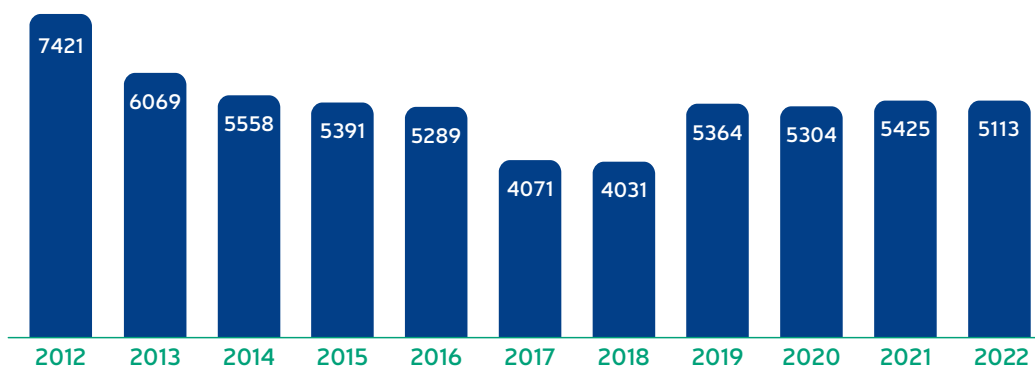
Преките въздействия, които банките оказват върху околната среда, не са съществени, тъй като потреблението на енергия и други ресурси, което те реализират, е незначително като количество и вреда за околната среда на фона на други индустрии. Банките обаче могат да допринесат значително към усилията за опазване на околната среда чрез прилагането на селективни практики при отпускане на кредити, както и чрез управление на екологичния риск в своите кредитни портфейли. Не на последно място, банките могат да бъдат добър пример за обществото, като показват активна грижа за ефективно използване на вътрешните ресурси.

Пощенска банка се ангажира да управлява активно както преките, така и непреките си екологични въздействия върху околната среда. За тази цел се в организационната структура функционират Комитет по въпросите на околната среда и устойчивото развитие и екологичните въпроси, Зелен борд и Координатор по екологичните и социални въпроси, които отговарят за прилагането на екологичната политика на Банката.

2. Управление на потреблението на ресурси в Пощенска банка

Пощенска банка анализира съществеността на своите преки въздействия върху изменението на климата и околната среда и идентифицира три области, в които да концентрира систематични усилия за управление на въздействията - емисиите на CO₂ от консумацията на електроенергия и използването на хартия и вода. Резултатът от анализа на данните за 2022 г. е представен на фиг. 1, 2 и 3 по-долу чрез три избрани екологични показатели. Тези показатели са представени в динамика за период, обхващащ 2012-2022 г., и разкриват тенденциите на вътрешно използване на ресурси в резултат на различните инициативи, които Банката предприема, за да ги управлява.

Фиг. 1. Емисии на CO₂ от потреблението на електроенергия, 2012-2022 година (обхват 2)

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Сгради“

Както е видно от графиката, представена на фиг. 1, емисиите на CO2 от потреблението на електроенергия в Пощенска банка са намалели с 6% през 2022 г. спрямо 2021 година и с 31% в сравнение с базовата 2012 година.

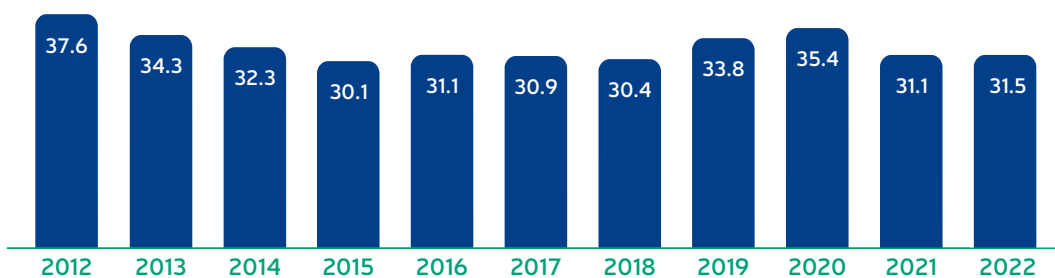
През отчетния период Банката стартира два големи проекта с цел постигане на допълнителна енергийна ефективност на своите помещения и подобряване на въглеродния си отпечатък – мащабна реконструкция на сградата на Централно управление и разполагане на слънчеви панели на нейния покрив. Резултатът от тези проекти ще започне да се материализира през 2023 г.

Друга важна стъпка към намаляване на емисиите на CO2 беше поетапната замяна на конвенционалния автомобилен парк с хибридни превозни средства. През 2022 г. 73% от автомобилния парк вече е подменен.

Данните за потреблението на хартия са представени на фиг. 2. Те показват, че през 2022 година банката използва 1% повече хартия в сравнение с предходната година, въпреки нарасналите обеми на бизнеса. Ограничаването на използването на хартия в среда на бизнес растеж е резултат от многостранни усилия в областта на дигитализацията, подобряването на вътрешните процеси и повишената осведоменост на служителите за значимостта на стремежа към ефективно използване на ресурсите.

Спрямо базовата 2012 г. потреблението през 2022 г. бележи спад от 16%.

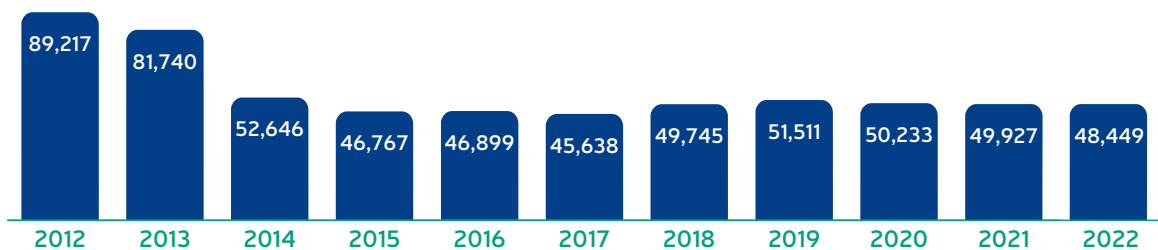
Фиг. 2. Изразходвана хартия, млн. броя листа, 2012-2022 година

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Административен“

Потреблението на вода за офис нужди показва спад от 3% през 2022 г. на годишна база. Данните са представени на фиг. 3 по-долу. Анализът на данните за потреблението на вода за последните 11 години показва, че то е намаляло значително спрямо базовата 2012 г. и през последните няколко години се е стабилизирало, което насочва към извода, че постигнатото към момента равнище на потребление вероятно е оптималното.

Фиг. 3. Използвана вода за битови нужди, м³, 2012-2022 година

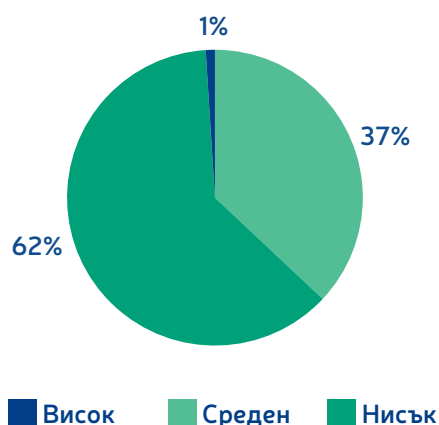
Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от отдел „Сгради“

3. Управление на климатичните, екологичните и социалните рискове в кредитиран

Освен работата в областта на преките аспекти и въздействието им върху обществото, Пощенска банка последователно изследва и последиците от косвените аспекти на своята дейност върху околната среда и обществото. Те се проявяват предимно в областта при фирменото и корпоративното кредитиране. В тази сфера се прилага подробно разработена Процедура за управлението на екологичния и социалния риск в кредитирането. Банката поощрява зелените компании индиректно посредством прилагането на тази процедура. В нея е разписана конкретната методология, по която се изготвя оценката на екологичния и социален риск и се извършва последващия мониторинг в кредитния процес, както и ролите и отговорностите на всички страни, които участват в него.

Данните за разпределението на екологичния и социалния риск в портфейла от кредити за корпоративни клиенти и малки и средни предприятия са представени на фиг. 4 по-долу. Те показват, че разпределението на този риск по степени се е запазило на равнищата от предходната година, като значителна част от сделките в този портфейл, 37%, имат нисък екологичен и социален риск, 62% имат среден риск и само 1% се характеризират с високи такива рискове.

Фиг. 4. Разпределение на екологичния и социалния риск по степен в кредитния портфейл на банката, насочен към корпоративни клиенти, малки и средни предприятия

Източник: Изчисления на Екологичния офис въз основа на данни от управленията „Корпоративно банкиране“ и „Банкиране малък бизнес“

Пощенска банка разглежда изграждането и подържането на отговорни отношения със своите клиенти като ключова част от прилагането на принципите, заложен в нейната Декларация за екологична политика. Основен документ в тази посока е Процедурата за управление на климатичните, екологичните и социалните рискове в кредитирането. Тя е приложима за всички юридически лица, клиенти на банката. Според заложените в нея правила, всички сделки с такива клиенти се оценяват според това как кандидатите управляват климатичните, екологичните и социалните рискове в дейността си. Банката преценява всяка такава сделка въз основа на редица количествени и качествени критерии, част от които след това се въвеждат в автоматизирана скоринг карта. Целта е да се гарантира, че клиентите демонстрират висока осведоменост по тези въпроси и полагат всички усилия да действат по най-отговорен начин.

Важна част от процеса на оценка включва изискване от клиентите да попълват бланка с качествени въпроси за това как управляват климатичните, екологичните и социалните рискове в дейността си. Това става със съдействието на отговорните за тях банкови служители, за да може да се осъществи обмен на информация какви са нуждите на клиентите и как Банката може да ги посрещне.

В резултат на прилагането на процедурата и автоматизирането на процеса сделките се следят за техните екологични, климатични и социални рискове на годишна база и при необходимост могат да бъдат поискани коригиращи действия от клиента, така че да се осигури управление на свързаните рискове.

През отчетния период Пощенска банка формализира стъпките за създаване на зелени банкови продукти. Потози начин Банката възнамерява да насърчи иницирането и разпространението на такъв тип продукти, които да отговорят на изискванията на клиентите ѝ, което ще доведе до по-устойчиви взаимоотношения с тях.

Банката е проактивна към своите клиенти, като им предлага зелени продукти, за да могат да се възползват от широка гама от възможности. През отчетния период бяха лансирани следните устойчиви финансови продукти: ESG структуриран депозитен продукт, зелени кредити за корпоративни клиенти и за малки и средни предприятия, както и зелен ипотечен кредит. Банката планира да разшири портфолиото си от зелени продукти през следващите години.

През отчетния период всички служители на корпоративното банкиране, както и на банкирането за малкия бизнес и на финансовия мениджмънт, преминаха обучение за принципите на управление на риска, свързан с климата, околната среда и социалния риск, и за прилагането на съответната Процедура в банката. В рамките на този период на заседание на Изпълнителния комитет беше представена една презентация, посветена на въздействието на Зелената сделка на ЕС върху банковото дело, а за членовете на Управителния и Надзорния съвет беше проведено обучение, посветено на същата тема.

Таксономията на ЕС (Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета) е система за класификация, която превежда целите на ЕС за климата и околната среда в критерии за специфични икономически дейности за инвестиционни цели. Регламентът за таксономията е ключов компонент от плана за действие на Европейската комисия за пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика.

За да бъде определена икономическа дейност като екологично устойчива съгласно Таксономията и за да бъде класифицирана като приведена в съответствие с Таксономията, тя трябва да отговаря на следните критерии:

1. да има съществен принос към поне една екологична цел;
2. да не нанася значителна вреда на друга екологична цел;
3. да бъде в съответствие с минимални социални гаранции;
4. да бъде в съответствие с техническите критерии за скрининг.

Понастоящем таксономията е ограничена до класификация на екологично устойчиви икономически дейности. Въпреки това работата на ниво ЕС продължава, за да се прегледа дали таксономията ще бъде разширена, за да се класифицират например за социално устойчиви и дейности, които биха могли да причинят значителна вреда на околната среда.

2022 г. е първата година, в която предприятията задължени да публикуват нефинансова декларация съгласно Директивата за оповестяване на нефинансова информация (ДОНФИ или NFRD), включително Банката, следва да се отчитат според таксономията. За финансовите предприятия, съгласно преходните правила на чл. 10 от същия Делегиран акт, за периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2023 г. отчитането е ограничено до степенята, до която дейностите на техните клиенти и контрагенти са допустими по таксономията, както и до отчитането на информацията за активи, които не могат да бъдат оценени съгласно Регламента за таксономията, например деривати.

Банката изчислява данните за необходимите оповестявания въз основа на препоръките на Европейския Банков Орган (ЕБО) и често задаваните въпроси на Европейската комисия (ЕК) и е използвала формата за отчитане FINREP. "FINREP" представлява формат на отчитане на финансова информация съгласно Регламент №575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета и Регламент №680/2014.

В представения анализ е възприет консервативен подход: ако няма достатъчно данни за оценка дали дадена дейност е в съответствие с изискванията на таксономията, Банката я счита за екологично неустойчива.

Отчетените Ключови Показатели за Представяне (KPI или КПП) са включени в таблицата по-долу:

КПП или KPI съгласно таксономията	2022	2021
Активи свързани с дейности отговарящи на условията на таксономията / Сума на Покритите активи	28.79%	27.1%
Активи свързани с дейности не отговарящи на условията на таксономията / Сума на Покритите активи	71.21%	72.9%
Активи свързани с незадължени предприятия за NFRD / Обща сума на активите	28.53%	26.7%
Деривативи, счетоводство за хеджиране / Обща сума на активите	0.18%	0.0%
Активи за търгуване и междубанкови кредити на поискване / Обща сума на активите	1.6%	1.2%
Правителства, Централни банки, наднационални емитенти / Общи активи	17.4%	24.9%

Активите, отговарящи на условията на таксономията, включват ипотечни кредити обезпечени с жилищни и търговски недвижими имоти към домакинства и нефинансови корпорации (категории според FINREP).

Покритите активи включват финансови активи отчитани по амортизирана стойност, финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVOCI), финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба (FVPL), върнати обезпечения от Банката. Общо покритите активи не включват експозиции към правителства, централни банки и наднационални емитенти.

Експозицията към предприятия, които не са обект на NFRD, е идентифицирана като са изключени предприятията, които са обект на NFRD (задължени да подават нефинансова декларация) от общите активи на банката.

Правителствата, Централните Банки, деривати, търговски позиции и междубанкови заеми на поискване са идентифицирани съгласно FINREP.

Банката ще продължи да развива своята стратегия за управление на околната среда, като следи отблизо ESG и климатични регулаторни и пазарни изисквания, идентифицира и изследва области с най-значително положително и отрицателно въздействие върху околната среда и въздействието на техните дейности на климата и изгражда стратегически бизнес възможности във връзка с увеличаването на положителни въздействия и намаляване на отрицателните въздействия.

4. Управление на екологичните и социалните дейности, информираност на служителите, оповестяване и публичност

През 2022 г. Пощенска банка завърши проекти, свързани с подобряване на работната среда на служителите като оборудване на фитнес център в помещенията на Централно управление и разполагане на съоръжения за мини голф в района около тях.

През отчетния период презентации, посветени на въздействието на Зелената сделка на ЕС върху банкирането, бяха представени и обсъдени на заседания на Изпълнителния комитет на Банката и беше проведено обучение, посветено на същата тема, за членовете на Управителния и Надзорния съвет, като по този начин се осигури осведоменост и съгласуване по въпросите в тази сфера на висше управленско равнище.

Като страна по Принципите за отговорно банкиране (Principles for Responsible Banking, PRB) през отчетния период Пощенска банка успешно изпълни съответните изисквания за отчитане, както е видно от доклада за напредъка за втората година от присъединяването към PRB.

За да осигури необходимата публичност пред заинтересованите страни, Банката стартира уебсайт, посветен на нейната ESG стратегия и дейности, където цялата информация, свързана с тях, е концентрирана на едно място.

През 2022 г. Пощенска банка постигна целите, които си постави за годината в областта на екологичните, социалните и управленските аспекти на дейността си:

- Разработване на подробен анализ за идентифициране на областите с най-значимо (потенциално) положително и отрицателно въздействие върху околната среда и изменението на климата в резултат от дейността ѝ;
- Идентифициране на стратегически бизнес възможности във връзка с увеличаване на положителните въздействия / намаляване на отрицателните въздействия върху околната среда и климата;
- Продължаване на обучението на служителите по теми, свързани с опазването на околната среда, социалните въпроси и изменението на климата.

За 2023 г. Пощенска банка е определила следните цели в областта на ESG:

- Разширяване на отчетността и оповестяването в областта на екологичните, социалните и управленските аспекти от дейността на Банката в изпълнение на регулаторните изисквания и с цел отговор на най-добрите практики;
- Подобряване на автоматизацията на процесите, свързани с вътрешното отчитане на екологичните, социалните и управленските рискове и възможности;

- Продължаване на обученията на служителите, за да се повишава вътрешната информираност в областта на екологичните, социалните и управленските въпроси.

5. Глоби, санкции и съдебни дела

През 2022 г. Пощенска банка не е била санкционирана, нито е участвала в съдебни дела по въпроси, свързани с опазването на околната среда.

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ И ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Разпределение на служителите по пол и заемани позиции

Устойчива политика на Пощенска банка е тази, която се отнася еднакво към всички служители, независимо от пол, националност, възраст или други признаци. Банката се стреми да гради и развива взаимоотношения на доверие и уважение.

Разпределението на служителите по пол и възраст е представено в таблицата по-долу:

Фиг.5 Разпределение на служителите по пол и възраст за 2022 г.

под 25 години		25-34 години		35-44 години		45-54 години		над 55 години	
Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже
73.00%	27.00%	75.00%	25.00%	78.00%	22.00%	80.00%	20.00%	81.00%	19.00%

Пощенска банка дава равни възможности на служителите си и цени таланта и иновативните им идеи. Всеки получава възнаграждение в зависимост от приноса и степенята на отговорност, които се определят от заеманата позиция и от пазара на труда.

Разпределението на служителите по длъжност и пол е представено в таблицата по-долу:

Фиг.6. Разпределение на служителите по заемани позиции и пол за 2022 г.

	Специалисти	Експертни позиции	Мениджърски позиции
Жени	92%	77%	58%
Мъже	8%	23%	42%

2. Развитие на Човешкия капитал

Човешкият капитал е ключов за успеха на всяка една организация. Ръководството на Пощенска банка споделя разбирането, че грижата за служителите, тяхното развитие и мотивация са от изключително значение за организацията и за постигането както на краткосрочните, така и на стратегическите ѝ цели.

Динамичното развитие и интензивната конкуренция на банковия пазар поставят високи и многопосочни изисквания пред управлението на човешки ресурси, свързани от една страна с подбора на правилните хора на подходящи за тях позиции, осигуряване на ефективно обучение за бързо овладяване на всички необходими професионални умения, а от друга - с развитието и мотивирането на талантните вътре в организацията.

Успешният подбор на персонал е от голямо значение за поддържането на квалифициран и мотивиран човешки капитал. По тази причина, както и в предишните години, този процес в Банката отговаря на високи професионални стандарти за прецизност, прозрачност и обективност. Процесът по подбор премина изцяло онлайн, а предоставянето на добро дигитално изживяване на кандидатстващите стана основна задача на участниците в процеса.

Възможността за професионално усъвършенстване и предоставяне на професионално обучение на служителите е един от фокусите на банката и едно от най-мощните средства за постигане на нейните стратегически цели. Поставаме силен акцент върху свързването на теоретичното обучение с реалната практика. При въвеждането на новоназначени служители също отделяме особено внимание на практическата част от обучението и възможностите за работа в реална среда.

Управление „Човешки ресурси“ допринася за успехите на Банката чрез създаването и поддържането на среда, насърчаваща постиженията на служителите и насочена към постоянно повишаване на тяхната квалификация.

Процесите за развитие на служителите включват четири основни етапа:

- People Mapping – сегментиране на служителите и идентифициране на талантите;
- Succession Planning – планиране на приемствеността и планиране на заместници;
- Оценяване с цел развитие – инструменти за идентифициране на силни страни и области за развитие;
- Дейности за развитие на служителите – програми за развитие, обучения.

От процесите са обхванати цялата клонова мрежа и стратегически звена в централно управление.

През 2022 г. Иницирахме стратегическото партньорство с INSEAD, едно от водещите бизнес училища в света. Проведохме MBA Essentials Program и Leadership Development Program за над 300 мениджъри и първото издание на SBB Development Academy, с фокус върху развитието на служители от Клонова мрежа в Банкиране малък бизнес. Стартирахме и NEXT Development Program, която е с продължителност 3 (три) години и дава дългосрочна перспектива и възможност на служители в банката да развият своите таланти, да наградят знанията, уменията си и да ускорят израстването си като лидери.

Чрез технологии за роботизация на процесите (RPA) и дигитални решения улесняваме работата на служителите, но залагаме на уникалните им човешки умения, които никоя машина не може да замени. Включваме ги в тиймбилдинги, вътрешни и доброволчески инициативи.

Фокус на компанията са много иновативни проекти за подобряване на служителското преживяване, широк спектър от дейности за оптимизиране на работната среда, продължаващо професионално развитие и обучения, ангажиране на служителите в проекти за корпоративна социална отговорност с висока добавена стойност за обществото.

През 2022 г. приложихме иновативен подход на дигитална и виртуална реалност (VR) геймификация на работодателския бранд и създадохме: 1. Интерактивен карьерен сайт с изгровизация – www.careers.postbank.bg с интегрирана платформа за подбор; 2. Карьерен Viber

чатбот за привличане на таланти; 3. VR софтуерна апликация за банката като работодател с иновативна изгровизация във виртуална среда.

Интегрирахме и автоматизирана платформа за обучение и развитие с богато разнообразие от функционалности и модули, която се отличава и е ценна с индивидуализираните learning пътеки за развитие спрямо всяка позиция в банката.

През 2022 г. стартирахме инициативите:

- WE LEAD *feel the beat* – бюлетин с полезни ресурси като нов източник за награждащо лидерско обучение;
- WE SHARE, служители споделят своите знания и умения с колеги с цел затвърждаване на Speak Up културата на споделяне на знанието в нашата банка;
- „WE ATTRACT – Привлечи приятел в екипа“ – нова програма, която насърчава служителите да препоръчват кандидати;
- HR Talks за всички управители в Клоновата ни мрежа с регулярни онлайн срещи, на които да споделят наблюдения, предизвикателства, да повдигат казуси в сферата на човешките ресурси, на които заедно търсим решения;
- Work.Life – като част от нашата Wellbeing стратегия организирахме поредица от онлайн уебинари с мотивиращи лектори по актуални и полезни теми за насърчване на баланса между работа и личен живот.

Наградихме с ново съдържание и Postbank Dream Team – нашия вътрешен сайт, посветен на екипа на Банката, който е инструмент за признание, ангажиране и допълнителна мотивация за развитие на служителите. Чрез вътрешния е-бюлетин, разпространяван ежеседмично по електронна поща, се съобщава важната информация за служителите на Банката.

Пощенска банка работи активно в подкрепа на изграждането и поддържането на силен работодателски бранд и в посока подобряване на процесите в ключовите сфери: подбор, ангажиране, мотивиране, развитие и задържане на служителите, привличане и управление на таланти, както и да поддържа работна среда на доверие и подкрепа, водеща до мотивирани и отгадени служители, респективно – лоялни и удовлетворени клиенти.

Като водещ работодател, който оценява успеха си през удовлетвореността на своите служители, Пощенска банка винаги се е стремяла да развива уменията на хората в екипа и да осигурява среда за разгръщане на техния потенциал. След направен детайлен мониторинг на процесите в компанията през изминалата 2022 година бяхме отличени като „ТОП РАБОТОДАТЕЛ“ от международния независим Top Employers Institute, който сертифицира най-добрите места за работа в света.

Получихме и друго международно признание на високо ниво от престижния конкурс Employer Brand Stars 2022 с награда в категория „Employer Brand Strategy“, както и отличията от Employer Branding Awards на b2b media – първо място в категориите: „Excellence In Team Work“ – 2022, „Employer Branding Idea (in Pandemic Times)“ 2022, Сред постиженията ни е и наградата от Career Show Awards през 2022 г. – първо място в категория „Иновации в подбора на кадри“.

3. Профсъюзни организации, компенсации, социални придобивки

Пощенска банка съзнава социалната значимост на ролята си на голям работодател и затова предоставя на служителите си най-разнообразни възнаграждения и социални придобивки. В тази връзка Банката се придържа към последователната си политика за предоставяне на допълнителни социални придобивки на своите служители и се стреми да ги обогатява. Прилагат се и стриктни стандарти за здравословни и безопасни условия на труд на работното място. Банката предоставя различни форми на подкрепа за специфични случаи. Всички служители на Банката имат допълнително здравно осигуряване в частен фонд, чиято цена се покрива изцяло от работодателя. Допълнителното осигуряване покрива стойността на лечението в случай на необходимост. Служителите могат да сключат договор и за допълнително осигуряване на членове на своето семейството при преференциални условия. Банката осигурява служителите си и със застраховка „Живот“ за покриване на разходи при настъпване на застрахователно събитие. Наред с това сериозна придобивка за служителите на Пощенска банка е възможността да се възползват от продуктите и услугите на институцията при преференциални условия. Това включва жилищни и потребителски кредити, кредитни карти, овърдрафт и интернет банкиране.

Пощенска банка продължи активно да поддържа вътрешна дарителска платформа за подпомагане на колеги със здравословни проблеми, наречена „ЗАЕДНО“. Благотворителна програма е планирана като един от основните дългосрочни проекти на Банката, целящи да надграждат непрекъснатите усилия за развитие на лоялност и грижа за служителите. Идеята на платформата е да създаде солидарност между колегите и да бъде работещ механизъм за финансово помагане на служители със сериозни здравословни проблеми.

През 2022 г. надградихме програмата за допълнителни придобивки в посока баланс работа/личен живот с нови възможности за дистанционна работа и хоум офис, повече отпуск с 1 платен неприсъствен ден за рожден ден, фитнес на открито и мини голф в Централното управление на банката, както и различни корпоративни отстъпки.

В Пощенска банка няма синдикална организация.

4. Политика и процедура за оценка на представянето на служителите

Грижата за личностното и професионално развитие на служителите е сред основните ценности на Банката. В тази връзка всеки служител ежегодно е оценяван за професионалното си представяне чрез програмата „Оценка на представянето“, която допринася за по-нататъшното целенасочено развитие на неговите умения.

Процедурата за годишна оценка гарантира прозрачност и обективност. Тя позволява оценка на служители на база на тяхната йерархична позиция в организацията и взема под внимание техните отговорности и задачи. Нещо повече, системата не само оценява изпълнението на поставените цели, но също така набляга и на начина, по който тези цели са били постигнати. Тази процедура подобрява комуникацията между оценявания и оценяващия, насърчавайки професионалното и лично развитие на служителите.

Системата помага на служителите да се ориентират към сфери на бизнеса, които са най-удачни за развитието на техния потенциал, като в същото време ги мотивира да постигнат професионалните си цели.

Надградихме процеса по дигитализация на годишното оценяване и той прерасна в Процес по управление на представянето WE GROW.

5. Здравословна и безопасна среда

Успехът и производителността на един бизнес зависят от ефективността на служителите. По тази причина гарантирането на здравословно и безопасно работно място за всеки служител е в основата на управлението на здравословните и безопасни условия на труд в Банката. Пощенска банка не само се придържа стриктно към всички стандарти за безопасност на работното място, предвидени в трудовото законодателство, но и предприема допълнителни мерки, за да защити здравето на своите служители. Тези инициативи са резултат от убеждението на ръководството на Банката, че създаването на безопасна и здравословна работна среда е предпоставка за по-добра мотивация и кондиция на служителите, и по-висока конкурентоспособност.

Пощенска банка работи в тясно сътрудничество със служба по трудова медицина, за да гарантира безопасността и здравето на своите служители по време на работа. Съвместно със Службата по трудова медицина Банката извършва оценка на риска за здравето и безопасността на служителите, включително при промяна на условията на труд и при въвеждане на нови технологии. Всички служители на Пощенска банка са представени в Комитета по условия на труд – централизиран комитет, обхващащ всичките структурни звена на Банката. Комитетът е базиран в София и отговаря за Централно управление и клоновете на Банката.

Във връзка с Covid и пандемичната ситуация беше въведена редовна дезинфекция на офис площите, съгласно изискванията на Министерството на здравеопазването.

6. Въпроси, свързани с човешките права

Пощенска банка се противопоставя на всяка форма на дискриминация, неравенство и нарушаване на човешките права като признаваме и подкрепяме индивидуалните различия. Всички политики, процедури и практики по управление на човешките ресурси на Банката се ръководят от зачитането на човешките права. Това гарантира, че няма място за дискриминация, а различията се признават и подкрепят. Пощенска банка насърчава бизнес етиката и високите постижения, прозрачността, правата на човека и отговорността. Взаимното уважение и достойнство са основни приоритети и съществени елементи в Кодекса за поведение на Банката. При избора си на доставчици Банката цели да гарантира пълно зачитане на правата на човека в тези компании.

През 2022 г. Банката осъществи редица социално значими проекти в областта на образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното дарителство. Пощенска банка е активен член и работи в подкрепа на инициативи на КРИБ, AmChat, НВСВ, Асоциация на банките в България, „Борика“ АД, сдружение „Ендевър България“, Българския форум на бизнес лидерите, сдружение „Български дарителски форум“, фондация „Атанас Буров“, Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, Българската асоциация на рекламодателите и Българска Финтек Асоциация.

В допълнение към основната си дейност, Пощенска банка продължава да се фокусира и върху нуждите на местната общност, като подкрепя програми и инициативи съвместно с утвърдени институции и организации. Банката се стреми да възпитава както своите служители, така и потребителите и обществеността в отговорно отношение към всичко, което ни заобикаля. Тя цели не само създаване на конкурентни предимства чрез включване на все по-голяма добавена стойност в продуктите, които предлага, но и да намали своето негативно въздействие върху околната среда, като използва всяка възможност, с която да допринесе за опазването на природата.

Като част от програмите „Зелени заедно с Пощенска банка“ през 2022 г. отново реализирахме проекта Зелена класна стая с участието на колегите ни и Mastercard®, който наградява серията от зелени проекти през последните няколко години, съвместно с Дирекцията на Природен парк „Витоша“. Продължихме и с второ издание мащабната социално отговорна инициатива ВСЕЛЕНА ОТ ВЪЗМОЖНОСТИ, започната по случай нашия 30-годишен юбилей. Проведохме поредното издание на благотворителното щафетно бягане Postbank Business Run.

Образованието на децата и младите хора на България винаги е било част от разработваните и подкрепяни проекти за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка. Затова Банката продължи да развива съвместния си проект със СофтУни (SoftUni) в подкрепа на българското образование, който стартира през 2018 г. Той включва различни активности за подготовка на младите хора за професиите на бъдещето и реализация в България. Със стратегическото партньорство двете организации имат за цел да насърчат студентите да развият потенциала си като IT и дигитални лидери, подготвени за динамично променящата се среда и новите тенденции в банкирането.

През 2022 г. продължихме стратегическото ни партньорство със Софийския университет за обучение на бъдещите финансови експерти в магистърската програма на Стопанския факултет „Финанси и банково дело“. Двата самостоятелни модула – „Банков мениджмънт“ и „Инвестиционно банкиране“, разработени от експерти на банката отново бяха част от задължителната академична програма и над 20 ключови служители от мениджърския състав влязоха в ролята на преподаватели.

Стартирахме също стратегическо партньорство с Американския университет в България. За шеста поредна година продължаваме да сме ментори на младите банкери от Националната търговско-банкова гимназия в София. Експерти от различни звена на Пощенска банка споделят опита си и помагат на следващото поколение банкери и в Частната професионална гимназия по банково дело, търговия и финанси. Работим за повишаване на финансовата грамотност и заедно с Finance Academy.

БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

„Юробанк България“ АД е възприела политика на нулева толерантност спрямо каквито и да е корупционни прояви. Приетите вътрешнобанкови актове целят да създадат стабилна вътрешна система и контролна среда, които да минимизират корупционния риск, и да установят ясен подход за действие в конкретни рискови ситуации.

Действащата в Банката антикорупционна инструкция изрично забранява директното или индиректното участие в каквито и да е корупционни прояви. Забраната се отнася за всички служители и лица, които действат от името и за сметка на Банката. Задължение на всички служители е да бъдат бдителни и да докладват всички случаи или опити за подобни прояви, както и съмнения за такива.

БЪЛГАРСКА МРЕЖА НА ГЛОБАЛНИЯ ДОГОВОР НА ООН

Пощенска банка е активен член на Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, като част от целенасочената си подкрепа на инициативи в полза на обществото и опазването на околната среда.

Участието ѝ в дейността на организацията е поредно доказателство за готовността на Банката да следва устойчива корпоративна политика, която спазва десетте универсални принципа за социална отговорност и опазване на околната среда на Глобалния договор, именно:

Права на човека:

Принцип 1: Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека в рамките на своята сфера на влияние.

Принцип 2: Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.

Трудови норми:

Принцип 3: Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4: Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5: Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6: Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда:

Принцип 7: Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8: Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9: Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

Антикорупция:

Принцип 10: Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Отчет за доходите

	Приложение	Годината, завършваща на 31 декември	
		2022	2021
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		433,884	371,182
Други приходи от лихви		15,441	6,951
Разходи за лихви и подобен разход		(22,223)	(11,070)
Нетен доход от лихви	6	427,102	367,063
Приходи от такси и комисиони		181,913	148,479
Разходи за такси и комисиони		(39,876)	(24,578)
Нетен доход от такси и комисиони	7	142,037	123,901
Други оперативни приходи, нетно	8	379	2,254
Приходи от дивиденди		601	517
Нетна печалба от търгуване	9	(862)	486
Печалба/(загуба) от ценни книжа в оборотен портфейл	17	(2,090)	168
Печалба/(загуба) от инвестиционни ценни книжа	196	(2,919)	1,230
Обезценка на активи за препродажба		(1,271)	(240)
Други разходи за дейността	10	(237,412)	(207,178)
Разходи за Фонд за гарантиране на влоговете		(19,530)	(15,524)
Разходи от обезценка за кредитни загуби	12	(75,985)	(84,385)
Печалба преди данъци		230,050	188,292
Разходи за данъци	13	(23,224)	(19,066)
Печалба за годината		206,826	169,226

Приложенията на стр. 82 – 228 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 30 март 2023 г.

**Petia Nikolova
Dimitrova**

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова

Председател и член на УС и
Главен изпълнителен директор

**Dimitar Borisov
Shoumarov**

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров

Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад:

КПМГ Одит ООД, Вписано под № 045 в
Регистъра на регистрираните одитори:

Бейкър Тили Клитъ и Партньори ЕООД,
вписано под №129 в Регистъра на
регистрираните одитори:

**SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA**

Digitally signed by SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30 19:17:09
+03'00'

Севдалина Димова

Регистриран одитор, отговорен за одита

**Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova**

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.30 20:47:03
+03'00'

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор, отговорен за одита

**IVAN
ANDONOV
ANDONOV**

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:02:24 +03'00'

Иван Андонов

Управител
КПМГ Одит ООД

Отчет за Всеобхватния доход

Годината, завършваща на 31 декември
Приложение 2022 2021

Печалба за годината	2022	2021
<i>Позиции, които са или могат да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>	14	(13,437)
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход		
- изменение в справедливата стойност, нетно от данък	(88,279)	(7,089)
- прекласифициране в печалба или загуба, нетно от данък	26,729	(6,348)
<i>Позиции, които няма да бъдат прекласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>	3,736	7,702
Промяна в справедливата стойност на имоти и оборудване, нетно от данък	3,234	3,371
Преоценки на задължения по планове с дефинирани доходи, нетно от данък	502	4,331
Друг всеобхватен доход за годината	14	(5,735)
Общо всеобхватен доход за годината	149,012	163,491

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 30 март 2023 г.

Petia Nikolova
Dimitrova

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова

Председател и член на УС и
Главен изпълнителен директор
Заверили съгласно одиторски доклад:
КПМГ Одит ООД, Вписано под № 045 В
Регистъра на регистрираните одитори:

SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA

Digitally signed by SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30 19:17:09
+03'00'

Севдалина Димова

Регистриран одитор, отговорен за одита

IVAN
ANDONOV
ANDONOV

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:02:24 +03'00'

Иван Андонов

Управител
КПМГ Одит ООД

Приложенията на стр. 82 – 228 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Dimitar Borisov
Shoumarov

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров

Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Бейкър Тили Клитю и Партньори ЕООД,
Вписано под №129 В Регистъра на
регистрираните одитори:

Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.30 20:47:03
+03'00'

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние

	Приложение	Към 31 декември	
		2022	2021
АКТИВИ			
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	15	1,571,141	2,139,549
Предоставени средства на банки	16	1,443,596	505,362
Ценни книжа в оборотен портфейл	17	35,228	38,369
<i>от които заложи</i>	17	14,537	-
Деривативни финансови инструменти	25	52,615	11,460
Предоставени кредити и аванси на клиенти	18	10,063,433	8,793,951
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	19а	2,747,713	2,635,788
<i>от които заложи</i>	19	593,986	239,011
Активи по отсрочени данъци	28	7,053	8,556
Имоти и оборудване, вкл. активи с право на ползване	21	278,184	235,255
Инвестиционни имоти	20	488	797
Нематериални активи	22	80,572	79,670
Други активи	23	85,952	41,337
Общо активи		16,365,975	14,490,094
ПАСИВИ			
Привлечени средства от банки	24	23,904	9,535
Деривативни финансови инструменти	25	36,873	9,139
Привлечени средства от клиенти	26	13,682,032	12,313,508
Други привлечени средства	27	475,598	166,578
Текущи данъчни задължения		476	976
Провизии по други пасиви	29	12,237	11,417
Задължения по планове с дефинирани доходи	30	3,389	3,629
Други пасиви	31	195,416	188,274
Общо пасиви		14,429,925	12,703,056
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Основен капитал		560,323	560,323
Законови резерви		282,521	282,521
Неразпределена печалба и други резерви		1,093,206	944,194
Общо собствен капитал	32	1,936,050	1,787,038
Общо пасиви и капитал		16,365,975	14,490,094

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 30 март 2023 г.

**Petia Nikolova
Dimitrova**

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова

Председател и член на УС и
Главен изпълнителен директор

**Dimitar Borisov
Shoumarov**

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров

Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад:

КПМГ Одит ООД, Вписано под № 045 в
Регистъра на регистрираните одитори:

**SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA**

Digitally signed by SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30 19:17:09
+03'00'

Севдалина Димова

Регистриран одитор, отговорен за одита

**Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova**

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.30 20:47:03
+03'00'

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор, отговорен за одита

**IVAN
ANDONOV
ANDONOV**

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:02:24 +03'00'

Иван Андонов

Управител
КПМГ Одит ООД

Приложенията на стр. 82 – 228 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Отчет за промените в собствения капитал

	Основен капитал	Преоц. резерв на имоти	Преоц. резерв	Законови резерви	Неразпр. печалба и други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	560,323	2,766	19,174	282,521	758,763	1,623,547
Печалба за годината					169,226	169,226
Друг всеобхватен доход						
Промяна в преоценъчния резерв на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход			(13,437)			(13,437)
Преоценка на имоти и оборудване		3,371				3,371
Преузчисление на задълженията при пенсиониране, нетно от данък					4,331	4,331
Общо всеобхватен доход за 2021 г.		3,371	(13,437)		173,557	163,491
Салдо към 31 декември 2021 г.	560,323	6,137	5,737	282,521	932,320	1,787,038
Салдо към 1 януари 2022 г.	560,323	6,137	5,737	282,521	932,320	1,787,038
Печалба за годината					206,826	206,826
Друг всеобхватен доход						
Промяна в преоценъчния резерв на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход			(61,550)			(61,550)
Преоценка на имоти и оборудване	-	3,234		-	-	3,234
Преузчисление на задълженията при пенсиониране, нетно от данък	-	-	-	-	502	502
Общо всеобхватен доход за 2022 г.	-	3,234	(61,550)	-	207,328	149,012
Салдо към 31 декември 2022 г.	560,323	9,371	(55,813)	282,521	1,139,648	1,936,050

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 30 март 2023 г.

**Petia Nikolova
Dimitrova**

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова

Председател и член на УС и
Главен изпълнителен директор

**Dimitar Borisov
Shoumarov**

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров

Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад:

КПМГ Одит ООД, Вписано под № 045 в
Регистъра на регистрираните одитори:

**SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA**

Digitally signed by SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30 19:17:09
+03'00'

Севдалина Димова

Регистриран одитор, отговорен за одита

**Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova**

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.30 20:47:03
+03'00'

Галина Локмаджиева

Регистриран одитор, отговорен за одита

**IVAN
ANDONOV
ANDONOV**

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:02:24 +03'00'

Иван Андонов

Управител
КПМГ Одит ООД

Приложенията на стр. 82 – 228 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Отчет за паричните потоци

Годината, завършваща на 31 декември
2022 2021

ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

Получени лихви	487,491	381,992
Платени лихви	(17,768)	(10,563)
Получени дивиденди	601	517
Получени такси и комисиони	183,612	148,421
Платени такси и комисиони	(37,234)	(23,892)
Суми платени на и от името на служителите	(127,245)	(110,659)
Нетен приход от търговия и други приходи	(1,472)	503
Платени други разходи за дейността	(108,881)	(94,538)
Платени данъци	(14,400)	(14,400)
Паричен поток от основна дейност преди промени в оперативни активи и пасиви	364,704	277,381

ПРОМЕНИ В ОПЕРАТИВНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ

Нетно (увеличение) на задължителните резерви в Централната банка	(67,283)	(104,532)
Нетно (увеличение) в предоставени средства на банки	97,812	-
Нетно (увеличение)/ намаление на ценни книжа в оборотен портфейл	3,141	2,303
Нетно (увеличение) на предоставени кредити и аванси на клиенти	(1,347,476)	(1,091,773)
Нетно (увеличение)/ намаление на други активи	(42,257)	2,729
Нетно (намаление)/увеличение на деривативни инструменти	13,766	(3,261)
Нетно (намаление)/увеличение на депозитите от банки	14,369	1,796
Нетно увеличение на задълженията към клиенти	1,364,510	2,079,352
Нетно увеличение/ (намаление) на други пасиви	(17,976)	14,355
Нетен паричен поток от основна дейност	383,310	1,178,350

ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Покупка на имоти и оборудване и нематериални активи (приложения 21, 22)	(59,095)	(29,644)
Покупка на ценни книжа в инвестиционен портфейл	(1,362,941)	(1,919,922)
Постъпления от продажба на имоти и оборудване	282	136
Постъпления от продажба на ценни книжа в инвестиционен портфейл	1,146,284	734,745
Нетен паричен поток от/ (използван в) инвестиционна дейност	(275,470)	(1,214,685)

Годината, завършваща на 31 декември
2022 2021

ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Получени суми по дългосрочни заеми	312,933	146,687
Платени суми по дългосрочни заеми	(5,654)	(9,566)
Платени суми по лизингови задължения	(15,518)	(12,398)
Нетен паричен поток използван във финансова дейност	291,761	124,723
Ефект от промяната на валутния курс върху паричните средства и паричните еквиваленти	1,094	261
Нетна промяна на паричните средства и еквиваленти	400,695	88,649
Парични средства и еквиваленти в началото на годината	1,980,415	1,891,766
Парични средства и еквиваленти в края на годината (Приложение 33)	2,381,110	1,980,415

Финансовият отчет е одобрен от Ръководството на 30 март 2023 г.

**Petia Nikolova
Dimitrova**

Digitally signed by Petia Nikolova
Dimitrova
Date: 2023.03.30 18:44:46 +03'00'

Петя Димитрова
Председател и член на УС и
Главен изпълнителен директор

**Dimitar Borisov
Shoumarov**

Digitally signed by Dimitar
Borisov Shoumarov
Date: 2023.03.30 17:02:04
+03'00'

Димитър Шумаров
Член на УС, Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад:
КПМГ Оudit ООД, Вписано под № 045 в
Регистъра на регистрираните одитори:

Бейкър Тили Клиту и Партньори ЕООД,
вписано под №129 в Регистъра на
регистрираните одитори:

**SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA**

Digitally signed by SEVDALINA
NIKOLAEVA DIMOVA
Date: 2023.03.30 19:17:09
+03'00'

Севдалина Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита

**Galina Dimitrova
Lokmadjieva-
Nedkova**

Digitally signed by Galina
Dimitrova Lokmadjieva-
Nedkova
Date: 2023.03.30 20:47:03
+03'00'

Галина Локмаджиева
Регистриран одитор, отговорен за одита

**IVAN
ANDONOV
ANDONOV**

Digitally signed by
IVAN ANDONOV
ANDONOV
Date: 2023.03.30
20:02:24 +03'00'

Иван Андонов
Управител
КПМГ Оudit ООД

Приложенията на стр. 82 – 228 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Юробанк България АД (Банката), ЕИК 000694749, е учредена със седалище в Република България. Банката е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство. Банката притежава пълен лиценз, издаден от Българска народна банка, за извършване на банкови операции.

Юробанк България АД (Банката) извършва банкиране на дребно, корпоративно и инвестиционно банкиране на територията на Република България. Централният офис на Банката се намира в град София. Банката има клонова мрежа от 199 клона и офиси и 13 бизнес центъра (2021 г.: 199 клона и 13 бизнес центъра). Адресът на управление е: гр. София 1766, ул. „Околовръстен път“ 260. Банката има 3,333 служители (2021 г.: 3,289).

Юробанк България АД е дъщерно дружество на Групата Юробанк, Гърция (Групата). Компанията-майка е учредена и извършва своята дейност в Гърция.

ПОЗИЦИЯ НА ГРУПАТА ЮРОБАНК, ГЪРЦИЯ

2022 г. беше белязана от руската инвазия в Украйна, която породила глобална, но предимно европейска енергийна криза, спомогнала за нарастващия инфлационен натиск и довела до широко разпространена икономическа несигурност и повишена волатилност в световната икономика и на финансовите пазари. Независимо от това, възстановяването след пандемията продължи за втора поредна година в Гърция, като ръстът на нейния БВП надхвърли този на повечето от нейните партньори в ЕС.

Що се отнася до паричната политика, въпреки че нетните покупки на облигации по временната Програма за спешно изкупуване при пандемия (PEPP) приключиха в края на март 2022 г., както беше предвидено, Европейската централна банка (ЕЦБ) ще продължи да реинвестира главници от ценни книжа с настъпващ падеж поне до края на 2024 г., включително покупки на Гръцки държавни облигации (ГДВ), надхвърлящи прехвърлянето на обратно изкупени облигации. Освен това Управителният съвет на ЕЦБ, в съответствие с поетия ангажимент към мандата си за ценова стабилност, продължи с пет кръга от повишения на лихвените проценти (през юли, септември, октомври, декември 2022 г. и през февруари 2023 г.), като повиши трите основни лихвени процента на ЕЦБ общо с 300 базисни точки, и одобри нов инструмент („Инструмент за защита на преноса“ - ИЗОП), целящ да предотврати фрагментацията на пазара на държавни облигации.

По отношение на перспективите за следващите 12 месеца, основните макроикономически несигурности, пред които е изправена Гръцката икономика и нашия регион, са следните: а) продължаващата война на Русия срещу Украйна и нейните последици за регионалната и глобалната стабилност и сигурност, европейската и гръцката икономика и по-специално за пазарите на енергия и горива, б) удължаването на продължаващата инфлационна вълна, особено в енергийния и хранителния сектор, и нейното въздействие върху икономическия растеж, заетостта и публичните финанси, бюджетите на домакинствата, производствените разходи на фирмите, външната търговия и качеството на активите

на банките, както и всички потенциални социални и/или политически последици, които те могат да доведат, в) продължаващото и предстоящото повишаване на лихвените проценти от централните банки в световен мащаб и по-специално в еврозоната, което може да окаже натиск за повишаване на разходите по държавни и частни заеми, особено на силно задлъжнелите кредитополучатели, да обезкуражи инвестициите, да увеличи сътресенията на финансовите пазари и да доведе икономиките до забавяне или дори до рецесия (макар и най-вероятно незначителна и краткотрайна), з) геополитическите събития в близкия регион, г) развитието на пандемията, и вероятността от появата на нови варианти на Covid-19, които биха могли да окажат допълнително въздействие върху икономическия растеж, фискалните баланси и международната търговия, като удължат смущенията в глобалната верига на доставките, и е) изострянето на природните бедствия вследствие на климатичните промени и тяхното въздействие върху БВП, заетостта, фискалния баланс и устойчивото развитие в дългосрочен план.

Руско-украинската война създава несигурност в световната икономика и международната търговия с далечни и дългосрочни последици. Въпреки това рисковете, произтичащи от геополитическите сътресения, биха могли да бъдат потенциално смекчени с координирани мерки на европейско равнище, както при прецедента с пандемията, въпреки че напредъкът до момента е много ограничен и бавен. В този контекст Групата не притежава значителна експозиция в руски или украински активи, непрекъснато следи развитието на макроикономическата и геополитическата обстановка, както и развитието на ключовите показатели за качество на активите си, и е повишила нивото си на готовност, така че да се съобрази с решенията, инициативите и политиките за защита на капиталовата и ликвидната си позиция, както и с изпълнението във възможно най-голяма степен на стратегическите и бизнес целите си в съответствие с бизнес плана за 2023-2025 г.

СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА- ЮРОБАНК ЕРГАСИАС С.А. АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

Юробанк Ергасиас Сървисиз енд Холдингс С.А. („Юробанк Холдингс“) е компания майка на Юробанк С.А.

Бордът на Директорите (БД) на Юробанк Холдингс е същият като Борда на Директорите на Юробанк С.А. и част от Ключовият Управленски персонал на Юробанк С.А. предоставя услуги на Юробанк Холдингс, съгласно условията на съответното споразумение между двете дружества.

Феърфакс Груп, който притежава 32,99% от правата на глас на Юробанк Холдингс към 31 Декември 2022 (31 Декември 2021: 33%), се счита, че има значително влияние над Юробанк Холдингс.

Банката извършва редица сделки със свързани лица в нормалния ход на своята дейност и сделките са сключват при същите условия като с трети страни. Тези сделки със свързани лица включват предоставени кредити, привлечени депозити и издадени гаранции. Освен това, като част от обичайния бизнес свързан с дейностите по инвестиционно банкиране, Групата понякога може да държи позиции в дългови и капиталови инструменти на свързани лица.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

2.1. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Финансовите отчети на Банката са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съветът за Международни Счетоводни Стандарти, одобрени от Европейския Съюз (ЕС), както и с онези МСФО и разяснения на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), издадени и влезли в сила или издадени и приложени по-рано към датата на изготвяне на тези финансови отчети.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на историческата цена, изменена от:

- преоценката на финансовите активи оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и на финансови активи и финансови пасиви (включително деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба;
- собствени земя и имоти – отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход;
- инвестиционни имоти - отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба;
- придобити имоти – оценявани по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност;
- задължения по планове с дефинирани доходи – отчитани по настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи;
- придобити активи и поети пасиви при сливане – оценени по справедлива стойност.

Принцип на действащо предприятие

Управителният съвет на Банката, отчитайки рисковете, свързани с продължаващата война на Русия срещу Украйна и нейното въздействие върху икономиката и банковата система, удължаването на продължаващата инфлационна вълна, развитието на вероятността от поява на нови варианти на Covid-19 и вземайки предвид факторите, свързани с (а) мерките, приети от българските и европейските органи за смекчаване на отрицателното икономическо въздействие, (б) капацитетът на Банката за генериране на доходи преди провизиите и адекватността на капиталовата и ликвидната ѝ позиция и (в) продължаващия план на Банката за намаляване на необслужваните експозиции, се увери, че финансовите отчети на Банката могат да бъдат изготвени на база действащо предприятие.

Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква използването на оценки и допускания, описани в раздел 3. Критични счетоводни оценки и допускания при прилагането на счетоводните политики, които оказват влияние върху отчетените стойности на активите и пасивите и оповестяванията на условни пасиви към датата на финансовите отчети, както и отчетените суми на приходи и разходи през отчетния период. Въпреки че тези оценки се основават на най-доброто знание на ръководството за текущи събития и действия, действителните резултати може да се различават от тези оценки.

Значителните оценки, допускания и предположения на Ръководството са същите като тези, които се прилагат във финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., с изключение на тези, които се отнасят до въздействието на пандемията от Covid-19 за оценката на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) върху кредитите и авансите за клиентите (Нота 3.1).

2.1.1. НОВИ И ИЗМЕНЕНИ СТАНДАРТИ И НОВИ РАЗЯСНЕНИЯ

Нови и изменени стандарти, приети от Банката от 1 януари 2022

Следните изменения на стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и одобрени от Европейския съюз (ЕС), се прилагат от 1 януари 2022 г.:

МСФО 3, Изменения, Позоваване на концептуалната рамка

Измененията на МСФО 3 „*Бизнес комбинации*“ актуализираха препратката към текущата версия на концептуалната рамка, като добавиха изискване, че за задължения в обхвата на МСС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“, придобиващият прилага МСС 37, за да определи дали към датата на придобиване съществува настоящо задължение в резултат на минали събития. За налог, който би бил в обхвата на КРМСФО 21 Налози, придобиващият прилага КРМСФО 21, за да определи дали задължаващото събитие, което поражда задължение за плащане на налога, е настъпило към датата на придобиване.

В допълнение, издадените изменения добавиха нов параграф към МСФО 3, за да се изясни, че условните активи не отговарят на условията за признаване в бизнес комбинация към датата на придобиване.

Приемането на изменението няма влияние върху финансовите отчети на Банката.

Годишно подобрене на МСФО за цикъл 2018-2020 г.: МСФО 1, МСФО 9 и МСФО 16

Подобренията въвеждат промени в няколко стандарта. Промените, които са от значение за дейността на Банката, са изложени по-долу:

Изменението на МСФО 1 „*Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане*“ предвиждат допълнително облекчение за гъщерно предприятие, което става прилагащо за първи път предприятие по-късно от предприятието майка по отношение на отчитането на кумулативните разлики от преминаване. В резултат изменението се дава възможност на предприятията, които са избрали да оценяват своите активи и пасиви си по балансова стойност, записани в счетоводните книги на предприятията майки, също да оценяват всички кумулативни разлики от преминаването, като използват сумите, отчетени от предприятието майка. Това изменение ще се прилага също така за асоциирани и съвместни предприятия, които са приели същото изключение по МСФО 1.

Изменението на МСФО 9 „*Финансови инструменти*“ изяснява таксите, които следва да бъдат включени в теста за отписване на финансови пасиви от 10 %. Таксите, които трябва да бъдат включени в оценката, са само тези, които се плащат или получават между заемателя (предприятието) и заемодателя, включително таксите, платени или получени от кредитополучателя или от негово име. Изменението се прилага за бъдещи изменения и обмен, които настъпват на или след датата, на която предприятието прилага изменението за първи път.

Изменението на МСФО 16 „Лизинг“ премахва илюстрацията на възстановяването на подобренията в наетия актив, за да се избегне евентуално объркване относно третирането на лизинговете стимули.

Приемането на изменението не се очаква да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

МСС 37, Изменение, Обременителни договори – Разходи за изпълнение на договор

Изменението на МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“ изяснява кои разходи трябва да се включат при определяне на разходите за изпълнение на договора, когато се преценява дали договорът е обременителен. По-специално, преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителните разходи, така и разпределението на други разходи, пряко свързани с изпълнението на дейностите по договора. Общите и административните разходи не са пряко свързани с договора и се изключват, освен ако не са изрично начислени на контрагента по договора.

Приемането на изменението не се очаква да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

Нови стандарти, изменения на стандарти, които все още не са приети от Банката

Редица нови стандарти и изменения на съществуващите стандарти са в сила след 2022 г., тъй като все още не са одобрени от Европейския съюз или не са били приложени още на ранен етап от банката. Тези, които могат да бъдат от значение за банката, са посочени по-долу:

МСФО 17, Застрахователни договори (в сила от 1 януари 2023 г.)

МСФО 17, който заменя МСФО 4 „Застрахователни договори“ предоставя всеобхватен и последователен модел на отчитане на застрахователните договори. Той се прилага за всички видове застрахователни договори, както и за някои гаранции и финансови застраховки с дискреционни характеристики на участие. Договорите за финансови гаранции могат да бъдат в обхвата на МСФО 17, ако преди това предприятието е твърдяло, че ги е разглеждало като застрахователни договори.

Съгласно основния общ модел на МСФО 17 групите застрахователни договори, които се управляват заедно и са подложени на сходни рискове, се оценяват въз основа на гравивните елементи на дисконтираните, с вероятност претеглени оценки на бъдещите парични потоци, корекция на риска и договорен марж на обслужване (ДМО), представляващи неизгодната печалба на договорите. Съгласно модела прогнозите се правят повторно за всеки отчетен период. Може да се използва опростен подход на измерване, ако се очаква, че по този начин ще се получи разумно приближение на общия модел или ако договорите са с кратка продължителност.

Приходът се разпределя по периоди, пропорционално на стойността на очакваното покритие и другите услуги, които застрахователят предоставя през периода, вземанията се представят в момента на възникването им, а всички инвестиционни компоненти, т.е. сумите изплатени на притежателите на полици, дори ако не настъпи застрахователното събитие, не са включени в приходите и вземанията. Резултатите от застрахователните услуги се представят отделно от приходите или разходите за финансиране на застрахователните дружества.

През юни 2020 г. СМСС е издал изменения на МСФО 17, за да подпомогне предприятията при прилагането му, за улеснение при въвеждането на стандарта. Измененията включват отлагането на датата на влизане в сила, така че предприятията да бъдат задължени да прилагат МСФО 17 за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

През декември 2021 г. СМСС издаде тясно изменение на изискванията за преминаване към МСФО 17 за предприятия, които за първи път прилагат едновременно МСФО 17 и МСФО 9.

През декември 2021 г. СМСС издаде изменение на МСФО 17 с тесен обхват, което е приложимо при преминаване към новия стандарт, за предприятия, които за първи път прилагат едновременно МСФО 17 и МСФО 9 едновременно.

Банката не е издавала договори, попадащи в обхвата на МСФО 17, поради което не се очаква стандартът да окаже влияние върху финансовите ѝ отчети.

МСС 8, Изменения, Дефиниция на счетоводни приблизителни оценки (в сила от 1 януари 2023 г.,)

Измененията в МСС 8 „Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения на МСС 8, въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения в МСС 8, които имат за цел да помогнат на предприятията да разграничат промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводната политика.

Измененията поясняват (а) как счетоводните политики и счетоводните приблизителни оценки са свързвани помежду си, като (i) обясняват, че счетоводните приблизителни оценки се използват при прилагането на счетоводните политики и (ii) правят дефиницията на счетоводната политика по-ясна и по-кратка, (b) че изборът на оценяване или техника на оценяване, и изборът на входящите данни представлява изготвяне на счетоводна оценка.

Не се очаква приемането на измененията да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети и Декларация за практика на МСФО Оповестяване на счетоводни политики (в сила от 1 януари 2023 г.,)

СМСС издаде изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“, за да изисква от предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, а не значителните си счетоводни политики.

Според СМСС информацията за счетоводната политика е съществена, ако, когато се разглежда заедно с друга информация, включена във финансовите отчети на предприятието, може основателно да се очаква да повлияе на решенията, които основните потребители на финансови отчети с общо предназначение вземат въз основа на тези финансови отчети.

Освен това, измененията изясняват как едно предприятие може да идентифицира съществена информация за счетоводната политика, като същевременно предоставя примери за това кога информацията за счетоводната политика е вероятно да бъде съществена. Изменението на МСС 1 също така пояснява, че не е необходимо да се оповестява несъществена информация за счетоводната политика. Въпреки това, ако се оповести, тя не трябва да прикрива съществена информация за счетоводната политика. В подкрепа на това изменение, Съветът

също така разработи насоки и примери, които обясняват и демонстрират прилагането на „четиристепенния процес на същественост“, описан в Практическата Декларация 2 на МСФО Изготвяне на преценки за същественост към оповестяванията на счетоводната политика, за да подкрепи измененията на МСС 1.

Не се очаква приемането на измененията да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

МСС 1, Изменения, Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (в сила от 1 януари 2024 г., все още не е приет от ЕС)

Измененията, публикувани през Януари 2020, засягат само представянето на задълженията в отчета за финансовото състояние и дават разяснения относно определянето на правото да се отложи уреждането на задължение, като същевременно ясно се посочва, че класификацията на задълженията като текущи или нетекущи следва да се основава на права, които съществуват към края на отчетния период. Освен това се пояснява, че оценката за класифицирането на задълженията, направено в края на отчетния период, не се влияе от очакванията за това дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането на задължение. Съветът също така поясни, че когато класифицира задълженията като текущи или нетекущи, предприятието може да пренебрегне само онези опции за преобразуване, които се признават като собствен капитал.

През октомври 2022 г. СМСС издаде *Нетекущи пасиви със споразумения (изменения на МСС 1)* по отношение на класификацията (като текущи или нетекущи), представянето и оповестяванията на пасиви, за които правото на предприятието да отложи уреждането им за поне 12 месеца е обвързано с изпълнението на условия от страна на предприятието след отчетния период. Измененията на МСС 1 уточняват, че условията, които трябва да бъдат спазени след отчетната дата, не засягат класификацията на дълга като текущ или нетекущ към отчетната дата. Вместо това измененията изискват от предприятието да оповести информацията за тези условия в пояснителните приложения към финансовите отчети.

Приемането на измененията не се очаква да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

МСС 12, Изменения, Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, прозтичащи от единична сделка (в сила от 1 януари 2023 г.)

Измененията поясняват, че освобождаването от първоначално признаване, посочено в IAS 12 „Данъци върху дохода“, не се прилага за транзакции като лизинг и задължения за извеждане от експлоатация, които при първоначално признаване водят до равни суми облагаеми и приспадащи се временни разлики.

Съответно за такива сделки предприятието трябва да признае свързаните отсрочени данъчни активи и пасиви, като признаването на отсрочените данъчни активи подлежи на критериите за възстановимост в МСС 12. Измененията се прилагат за сделки, които възникват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период.

Не се очаква приемането на измененията да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

Изменение на МСФО 16, Загължения по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила от 1 януари 2024 г., все още не е приет от ЕС)

Изменението изисква от продавача-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, възникващи при сделка за продажба и обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което той запазва. Всички печалби и загуби, свързани с пълното или частично прекратяване на лизинговия договор, продължават да се признават, когато възникнат. Изменението не променя счетоводното отчитане на лизинги, които не са свързани със сделки за продажба и обратен лизинг.

Не се очаква приемането на измененията да окаже влияние върху финансовите отчети на Банката.

2.2. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ПОЛИТИКИ

Политиките, описани по-долу, са прилагани последователно за 2021 и 2022 г.

2.2.1 АКЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Инвестициите в дъщерни предприятия, включително инвестициите, направени чрез сделки с дружества под общ контрол, се отчитат по цена на придобиване, намалена със загубите от обезценка. Цената представлява справедливата стойност на платената сума или емитираните акции, или ако това не може да бъде надлежно определено, заплатеното възнаграждение заедно с всички пряко свързани разходи.

Бизнес комбинации

Банката отчита бизнес комбинации по метода на придобиване, когато контролът се прехвърля на Банката. Прехвърленото възнаграждение при придобиването, обикновено се оценява по справедлива стойност, както и придобитите идентифицируеми нетни активи. Всяка възникнала репутация се тества ежегодно за обезценка. Всяка печалба от покупка при бизнес комбинация се признава незабавно в печалбата или загубата. Транзакционните разходи се приспадат при възникването им, с изключение на случаите, когато са свързани с емитирането на дългови ценни книжа или капиталови инструменти.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми, свързани с уреждането на вече съществуващи отношения. Такива суми обикновено се признават в печалбата или загубата.

Всяко условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване. Ако задължението за плащане на условно възнаграждение, което отговаря на определението за финансов инструмент, се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и етикетът се отчита собствения капитал. Съществува и противоположен подход, при който условно възнаграждение се преизчислява по справедлива стойност на всяка отчетна дата и последващите промени в справедливата му стойност се признават в печалбата или загубата

Сливане

Сливания между Банката и едно или повече свързани с нея дружества, се отчитат в съответствие с МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ и позовавайки се на последните решения на други органи, определящи стандартите, които използват сходна концептуална рамка, следвайки общите принципи на МСФО.

При такива сделки Банката отчита придобитите активи и пасиви на влямото гъщерно дружество по техните балансови стойности към датата на юридическото сливане без корекции на справедливата стойност. Разлика между стойността на инвестицията в дружество преди юридическото сливане и балансовата стойност на придобитите нетни активи, се признава в собствения капитал на Банката.

Сделките, елиминирани при сливане

Вътрешногруповите салда и трансакции и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови трансакции, се елиминират. Нереализираните печалби, произтичащи от сделки с инвестиции в собствен капитал, се елиминират срещу инвестицията до степента на участие на Банката в дружеството, в което е инвестирано. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин като нереализираните печалби, но само доколкото няма доказателства за обезценка.

2.2.2. ОПЕРАЦИИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

Данните във финансовите отчети са представени във валутата на основната икономическа среда (български лев), в която Банката извършва своята дейност (функционална валута). Финансовата информация а представени в български лева (BGN) е представена в хиляди, освен ако не е посочено друго.

Операции и салда

Операции в чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния курс на Централната банка в деня на операцията. Печалбите и загубите в резултат на валутни операции и от преоценка на активи и пасиви в чуждестранна валута се признават в отчета за доходите.

Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват във функционалната валута по валутни курсове за всяка отделна валута в деня на операцията и курсовите разлики се признават в отчета за доходите.

Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията, с изключение на непарични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, които са оценени по справедлива стойност, които се преоценяват по валутния курс за деня, в който е определена справедливата стойност. Курсовите разлики, свързани с тези непарични позиции, се третират като част от промяната на справедливата им стойност и се признават в отчета за доходите или директно в собствения капитал в зависимост от класификацията на непаричната позиция.

Към 31 декември 2022 г. паричните активи и пасиви са преоценени по фиксинга на Централната банка: 1 лев = 0.5113 евро (2021 г.: 1 лев = 0.5113 евро) и 1 лев = 0.545343 щ.д. (2021 г.: 1 лев = 0.579089 щ.д.).

2.2.3. ДЕРИВАТИВНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Дериватите са финансови инструменти:

- (а) чиято стойност се променя в отговор на промени в специфичен лихвен процент, цена на финансов инструмент, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;
- (б) които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове сделки, при които се очаква да реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;
- (в) които са платими на бъдеща дата.

Деривативните финансови инструменти, включващи валутни и лихвени суапи, валутни и лихвени форуърдни договори, опции и фючърси, се признават първоначално във финансовите отчети по справедлива стойност на датата, на която е сключен договорът за деривативен инструмент и последващо се преоценяват по справедлива стойност в края на всеки отчетен месец. Всички деривати се отчитат като актив, когато справедливата им стойност е положителна величина и като задължение – когато справедливата им стойност е отрицателна величина. Обичайно нетната инвестиция е равна на нула (т.е. първоначалната нетна справедлива стойност на вземането и задължението е нула).

Справедливата стойност на дериватите се определя на база на котирани пазарни цени, включващи най-скорошни пазарни транзакции, или чрез използване на други оценителски техники, ако са приложими. Промените в справедливата стойност на дериватите се включва в отчета за доходите. Принципите за оценка на справедливата стойност на финансови инструменти, включително деривативни финансови инструменти, са описани в Приложение 2.2.14. Измерван на справедливата стойност на финансовите активи.

Финансовите активи, които включват в себе си деривативен инструмент, се признават в баланса като едно цяло, в съответната категория, на база направената оценката на инструмента по отношение на неговите договорни парични потоци и бизнес модела, описани в Приложение 2.2.10. Някои деривати, съдържащи се във финансови пасиви, се третираат като отделни деривати, когато техните рискове и характеристики не са тясно свързани с тези на основния договор, а основният договор не се отчита по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тези деривати се оценяват по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите

Счетоводно отчитане на хеджирането

Банката е избрала, като политика, разрешена съгласно МСФО 9, да продължи да прилага отчитане на хеджирането в съответствие с МСС 39, докато СМСС приключи проекта за отчитане на макро-хеджиращи дейности.

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, Банката образува хеджираща връзка между хеджиращия инструмент и хеджираната позиция или групата от инструменти, които се хеджират. Хеджиращият инструмент е дериват или недеривативен финансов актив или финансов пасив, чиято справедлива стойност или парични потоци се очаква да компенсират промените в справедливата стойност или паричните потоци на съответната хеджирана позиция. По-конкретно, Банката определя дериватите като: хеджиращи експозицията към промени в справедливата стойност на признати активи или пасиви или непризнати

ангажименти (хеджиране на справедливата стойност). За да се прилага счетоводното отчитане на хеджирането, трябва да бъдат изпълнени определени критерии.

При възникване на сделката Банката документира връзката между хеджираните позиции и хеджиращите инструменти, както и целите си по отношение управлението на риска и хеджиращата си стратегия, както и метода, който ще се използва за оценка на ефективността на хеджиращата връзка. Банката документира също своите оценки както при първоначалното извършване на сделката, така и текущо, дали и доколко дериватите, използвани в хеджингови операции, са високоефективни при компенсиране на промените в справедливите стойности или паричните потоци на хеджираните позиции и дали действителните резултати от всеки хедж са в диапазона от 80-125%. Ако дадено взаимоотношение не отговаря на гореспоменатите критерии за ефективност на хеджирането, Банката преустановява счетоводно отчитане на хеджирането за бъдещите периоди. По същия начин, ако хеджиращият дериват изтече или бъде продаден, прекратен или упражнен, или хеджирането е отменено, тогава отчитането на хеджирането се преустановява проспективно. В допълнение, Банката използва и други деривати, които не са в квалифицирани хеджиращи отношения, за да управлява експозицията си главно към лихвени и валутни рискове. Неквалифицираните хеджове са деривати, които се сключват като икономически хеджове на активи и пасиви, за които не се прилагат правилата на счетоводен хедж. Тези деривативни инструменти биват класифицирани заедно с онези, които се използват с цел търгуване.

Методиката за признаване на печалба или загуба в резултат на промяна на справедливата стойност зависи от това дали дериватите са предназначени и квалифицирани като хеджиращи инструменти, и ако те са такива, се взема предвид и същността на позицията, която се хеджира с тях.

Освен това, Банката може да определи групи от позиции като хеджирани позиции, чрез агрегиране на признати активи или пасиви или непризнати, но много вероятни сделки с подобни рискови характеристики, които определят експозицията, за която са хеджирани. Въпреки че общите рискови експозиции могат да бъдат различни за отделните позиции в групата, специфичният риск, който се хеджира, ще бъде присъщ на всеки от елементите в групата.

(I) Хеджиране на справедлива стойност

Банката прилага хеджиране на справедливата стойност за хеджиране на експозициите по отношение предимно на промени в справедливата стойност, дължаща се на лихвения и валутния риск.

Лихвеният и валутният риск по отношение на приложимата референтна ставка могат да бъдат хеджирани чрез лихвени суапове и кръстосани валутни суапове.

Банката използва метода долар-офсет, за да оцени ефективността на хеджирането по справедлива стойност. Това е количествен метод, който включва сравнение на промяната в справедливата стойност на хеджиращия инструмент с промяната в справедливата стойност на хеджираната позиция, свързана с хеджирания риск. Дори ако не се очаква хеджирането да бъде високоефективно в даден период, отчитането на хеджирането не се изключва, ако се очаква ефективността да остане достатъчно висока през целия живот на хеджирането.

Банката може да използва и метода на хипотетичните деривати, подход към метода долар-офсет, прилаган главно при хеджиране на портфейли с внедрени деривати, при който хеджираният риск се моделира чрез хипотетични деривати, които копират внедрения дериват. Справедливата стойност на хипотетичния дериватив се използва като заместител на нетната настояща стойност на хеджираните бъдещи парични потоци, с която се сравняват промените в стойността на действителния хеджиращ инструмент, за да се оцени ефективността и да се измери неефективността. Неефективността на хеджирането може да възникне в случай на потенциални разлики в критичните условия между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, като например падеж, честота на промяна на лихвения процент и дисконтови криви, както и разлики между очакваните и действителните парични потоци.

Промените в справедливата стойност на дериватите, които са определени и отговарят на изискванията за хеджиране на справедлива стойност, се отчитат в отчета за доходите, заедно с промените в справедливата стойност на хеджираните активи или пасиви, които се дължат на хеджирания риск. Банката прекратява отчитането на хеджиране в случай, че хеджиращият инструмент изтече или бъде продаден, прекратен или упражнен, хеджирането вече не отговаря на критериите за отчитане на хеджиране или е прието за отменено. В такива случаи всяка корекция на балансовата стойност на хеджираната позиция, за която се прилага методът на ефективната лихва, се амортизира като печалба или загуба през периода до падежа. Неефективно хеджирането може да възникне в случай на потенциални разлики в критичните условия между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, като падеж, честота на нулиране на лихвения процент и криви на дисконтиране.

(II) Деривати, които не са предназначени за хеджиращи инструменти

Промените в справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, които не са предназначени за хеджиращи инструменти или не са определени за счетоводно отчитане на хеджиране, се признават в отчета за доходите.

Справедливата стойност на деривативните инструменти, държани за търгуване и хеджиране, са оповестени в Приложение 25.

2.2.4. ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ

(I) Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за доходите за всички лихвоносни финансови инструменти на база текущо начисляване, като се използва методът на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления през очакваната продължителност на живота на финансовия инструмент или, когато е подходящо, по-кратък период, до брутната балансова стойност на финансовия актив или амортизираната стойност на финансовия пасив. При изчисляване на ЕЛП за финансови инструменти, различни от закупени или първоначално възникнали активи с кредитна обезценка (РОСІ), Банката оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия на финансовия инструмент, но не взема предвид очакваните кредитни загуби. За финансовите активи, които са закупени или първоначално възникнали активи с кредитна обезценка се използва кредитно-коригиран ЕЛП, представляващ лихвеният процент, който при първоначалното признаване на финансовия актив дисконтира очакваните бъдещи парични потоци (включително очакваните кредитни загуби) до справедливата стойност на РОСІ актива.

Амортизираната стойност на финансовия актив или пасив е сумата, по която се оценява при първоначално признаване минус погашенията на главницата, плюс или минус кумулативната амортизация, чрез използване на ЕЛП (както е описано по-горе), а за финансовите активи, коригирана само за очакваната компенсация за кредитна загуба, докато брутната балансова стойност на финансовия актив е неговата амортизирана стойност преди коригиране за очаквани кредитни загуби.

Изчислението на ЕЛП включва всички транзакционни разходи и такси, платени или получени, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, и всички други премии или отстъпки.

Банката изчислява приходите и разходите от лихви, като прилага ЕЛП към брутната балансова стойност на необезценените финансови активи (експозиции класифицирани във Фаза 1 и 2) или към амортизираната стойност на финансовите пасиви.

За финансови активи, които са станали обезценени след първоначално признаване (експозиции във Фаза 3), Банката изчислява приходите от лихви, като прилага ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив (брутна балансова стойност коригирана за очаквани кредитни загуби). Ако активът стане необезценен, тогава ЕЛП се прилага отново към брутната балансова стойност.

За финансови активи, които са били кредитно обезценени при първоначално признаване (РОСІ), лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на кредитно-коригиран ЕЛП (изчислен както е описано по-горе) към амортизираната стойност на РОСІ финансовия актив. За такива активи, дори ако кредитният риск се подобри, приходите от лихви не се изчисляват върху брутната стойност на актива.

Приходите от лихви по всички дългови инструменти се признават в отчета за доходите и се представят в нетния лихвен доход.

(II) Приходи и разходи от/за такси и комисиони

Получените и платените такси и комисиони, които формират част от ефективния лихвен процент на финансов актив или пасив, са включени в ефективния лихвен процент.

Други приходи от такси и комисиони, като приходи от обслужване на сметки и такси за управление на активи (включително такси, базирани на представянето), се признават, когато свързаните с тях услуги се предоставят на клиента, доколкото е много вероятно да не се налага възстановяване на значителна сума на клиентите, призната вече като приход.

Други приходи от такси и комисиони, отнасящи се до валутни операции, внос и износ, преводи, банкови разноски и посредническа дейност, се признават при извършване на съответните трансакции. Другите разходи за такси и комисиони се отнасят главно до такси за трансакции и услуги, които се признават като разход при получаване на услугите.

В случай на договор с клиент, който води до признаването на финансов инструмент във финансовите отчети на Банката, който може да бъде частично в обхвата на МСФО 9, и частично в обхвата на МСФО 15, Банката първо прилага МСФО 9 като определи и измери частта от договора, която е в обхвата на МСФО 9 и впоследствие прилага МСФО 15 към остатъчната част.

2.2.5. НЕТЕН ДОХОД ОТ ТЪРГУВАНЕ

Нетният доход от търгуване включва печалби и загуби, свързани с деривативни финансови инструменти (хеджиращи и нехеджиращи). Всички промени в справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават като част от нетния доход от търгуване в отчета за доходите.

2.2.6. ПЕЧАЛБА/(ЗАГУБА) ОТ ЦЕННИ КНИЖА В ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ

Печалбите/(загубите) от инвестиционни ценни книжа се отнасят до резултати, получени от реализирани печалби и загуби от ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, резултатите от ранната ликвидация на деривативни финансови инструменти за хеджиране на справедлива стойност (такси за прекратяване и отменяне на начисления от последната купонна дата) свързани с облигации, реализирани печалби и загуби от продажба на ценни книжа (облигации), оценявани по справедлива стойност през груп всеобхватен доход.

2.2.7. ИМОТИ И ОБОРУДВАНЕ

Банката признава първоначално дълготрайните активи по цена на придобиване. Тя включва покупната цена, включително мита и други невъзстановими данъци, както и разходите, които директно са свързани с доставката и привеждането на актива в действие, съгласно изискванията на Ръководството на Банката. Цената на придобиване на актива представлява паричния еквивалент, платен за придобиване на актива, или друга справедлива стойност. Минималният праг за признаване на разход като актив, възприет от Банката, е 300 лв.

Банката включва последващите разходи към балансовата стойност на актива, само когато е много вероятно бъдещите парични потоци от ползването на актива да бъдат получени и стойността на актива може да бъде измерена надеждно. Всички разходи за ремонти, поддръжката и обновяването на дълготрайния актив се отчитат в отчета за доходите през периода, през който възникват.

След първоначално признаване Банката прилага метода на справедлива стойност по отношение на земя и сгради. Всички останали класове дълготрайни активи се признават по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Справедливата стойност на земя и сгради се определя на база на оценки на професионални оценители и доказателства, основаващи се пазара на недвижими имоти. Основните методи за оценка включват:

- цени на пазарните аналози (оценяваните активи са сравнени с подобни, предлагани на пазара);
- настоящата стойност на бъдещите парични потоци от активи, генериращи наем (ДПП);
- метод на намалената цена (взема се предвид цената, по която актива би могъл да бъде придобит или построен в момента и се намалява със стойността на икономическата и физическата амортизация на актива).

Преоценка на недвижимите имоти се извършва всяка година.

На датата на преоценка, нетната стойност на актива се променя до неговата преоценена стойност като се коригира натрупаната амортизация, като в случаите, в които сумата на натрупаната амортизация е по-малка от ефектът на преоценката нагоре, брутната стойност на актива се коригира с разликата.

Ако в резултат на преоценката стойността на актива е увеличена, увеличението, нетно от данъци, се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва като Преоценъчен резерв. Увеличението от преоценка обаче се признава в отчета за доходите до степента, до която тя възстановява негативната преоценка на същия актив, която преди това е призната в отчета за доходите.

Когато балансовата стойност на един актив се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава първо в друг всеобхватен доход до степента, до която преди това е признат положителен преоценъчен резерв от преоценката на същия дълготраен актив и впоследствие в отчета за доходите, ако кредитното салдо на преоценъчния резерв не е достатъчно.

С изключение на земята, Банката начислява амортизация на всички имоти, машини и оборудване. Разходите за амортизация се изчисляват чрез прилагане на линейния метод при намаляване на стойността им до неговата остатъчна стойност за срока на практическото му използване както следва:

- Сгради -до 50 години;
- Подобрения на собствени имоти – 15 години;
- Подобрения на наети активи – 15 години;
- Хардуер - 4-10 години;
- Оборудване и мебелировка - 3-20 години;
- Превозни средства - 5 години.

Банката отписва балансовата стойност на дълготраен актив:

(а) при продажба;

(б) когато не се очаква да бъдат получени повече икономически ползи от актива.

Печалбата или загубата от отписването на дълготрайния актив се включва в отчета за доходите, когато активът е бил продаден. Печалбата или загубата от отписването на имоти и оборудване се определя като разлика между нетните приходи от продажба и балансовата стойност на актива.

Остатъчната стойност на активите и техният полезен живот се преразглеждат и при необходимост се променят към всяка отчетна дата. Дълготрайните активи, които са обект на амортизация, се преразглеждат периодично за индикации за обезценка. Когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата им стойност би могла да не бъде възстановена, се признава загуба от обезценка, равна на превишението на балансовата стойност на актива над възстановимата му стойност. Възстановимата стойност на дълготрайните активи е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността им в употреба.

2.2.8. НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

Придобитите от Банката нематериални активи се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

Разходи, които са директно свързани с непарични активи без физическа субстанция, които се контролират от Банката и се очаква да генерират икономически изгоди, надхвърлящи разходите за тях в период, по-дълъг от една година, се отчитат като нематериални дълготрайни активи. Разходи, които подобряват или разширяват възможностите на нематериалните активи в допълнение на техните първоначални спецификации и параметри, се капитализират. Разходите, свързани с поддръжката на нематериални активи, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Направените разходи при вътрешното разработване/ подобряване функционалността на нематериални дълготрайни активи се признават като нематериални дълготрайни активи, когато отговарят на критериите за признаване. Разходите за разработването се капитализират, когато е вероятно Банката да получи икономически ползи от използването на актива и разходите могат да бъдат надеждно измерени.

Отчетените разходи (Приложение 22) включват разходи за персонал на служителите, участвали пряко в създаването на актива и могат да включват и други разходи (за материали и услуги, използвани за създаването на актива, правни такси, регистрационни такси и т.н.).

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод в рамките на полезния им живот, както следва:

- Софтуер – 10-15 години;
- Лицензи – 10-15 години;
- Други нематериални дълготрайни активи - 5-15 години.

Нематериалните дълготрайни активи включват софтуер, лицензи, вътрешно разработени и други нематериални активи, които могат да се разделят или произтичат от договорни или други законови права.

Нематериалните дълготрайни активи се преразглеждат периодично за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата стойност е възможно да не бъде възстановена. Балансовата стойност на актива се отписва до неговата възстановима стойност, ако е по-висока от нея.

2.2.9. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Инвестиционен имот се определя като имуществено (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), държано (от собственика или от наемателя при условията на финансов лизинг) повече с цел печалба от наем или покачване на неговата пазарна цена, или и двете; отколкото за (а) използване в производството на стоки или услуги или за административни цели; или за (б) продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включително свързаните с него транзакционни разходи. Съгласно модела на справедлива стойност на МСС 40 „Инвестиционни имоти“ след първоначално признаване, инвестиционните имоти се

отчитат по справедлива стойност, определена от независими сертифицирани оценители, като всяка промяна в тях се признава в отчета за доходите като част от други приходи / разходи.

Последващите разходи се начисляват към балансовата стойност на актива само когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с позицията, да се вляят в Банката и цената на актива може да бъде надеждно определена. Разходите за ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, през който са направени.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаването от тях или окончателно изваждане от употреба и когато не се очаква бъдеща икономическа изгода от тяхното освобождаване. Всяка възникваща печалба или загуба (изчислена като разлика между нетните постъпления от продажба и балансовата стойност на актива) се признава в отчета за доходите.

2.2.10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ

ФИНАНСОВИ АКТИВИ – КЛАСИФИКАЦИЯ И ОЦЕНКА

Банката класифицира финансовите активи въз основа на бизнес модела за управление на тези активи и характеристиките на техните договорни парични потоци. Съответно, финансовите активи се класифицират в една от следните категории на оценяване: амортизирана стойност, справедлива стойност в друг всеобхватен доход или справедлива стойност в печалбата или загубата.

Покупките и продажбите на финансови активи се признават на датата на уреждане, която е датата, на която Банката се ангажира да закупи или продаде активите. Кредитите, отпуснати от Банката, се признават, когато паричните средства се отпускат на кредитополучателите. Вземанията от клиенти първоначално се оценяват по цена на сделката.

Финансови активи по амортизирана стойност (АС)

Банката класифицира и оценява финансов актив по амортизирана стойност, ако следните два критерия са изпълнени:

- (а) Неговият бизнес модел е „държан за събиране“;
- (б) Неговите парични потоци представляват единствено плащане на главница и лихви (SPPI).

При първоначално признаване, тези активи се оценяват по справедлива стойност, плюс трансакционните разходи и разходите директно съотносими към инструмента. След първоначалното признаване, активите се оценяват по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Приходите от лихви, реализираните печалби и загуби от отписване и промените в загубите от кредитна обезценка от активи, отчитани по амортизирана стойност, се признават в отчета за доходите.

Финансови активи оценени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVOCI)

Банката класифицира и оценява финансов актив по FVOCI, ако са изпълнени едновременно следните две условия:

- (a) Неговият бизнес модел е държан, както за събиране, така и за продажба и
- (b) Съгласно договорните условия, на определени дати възникват парични потоци, които представляват единствено плащане на главница и лихви (SPPI)

Неговите парични потоци представляват единствено плащане на главница и лихви (SPPI)

Финансовите активи, които отговарят на тези два критерия са дългови инструменти първоначално признавани по справедлива стойност, плюс трансакционните разходи и разходите директно съотнесими към инструмента.

След първоначално признаване, тези инструменти се отчитат по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, освен лихвения приход от тях, печалбите и загубите от валутни преоценки, както и загубите от обезценка, които се отчитат в отчета за доходите. В случай на продажба, натрупаните печалби или загуби, които са признати в друг всеобхватен доход се прехвърлят в отчета за доходите.

Капиталови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVOCI)

Банката може да избере да приложи опцията, за оценяване на капиталовите инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Ако бъде избрана тази опция, тя се прилага при първоначалното признаване на всеки инструмент по-отделно. Печалбите и загубите от тези инструменти, включително когато са отписани, се отчитат през друг всеобхватен доход и впоследствие не се прекласифицират в отчета за доходите. Получените дивиденди се отчитат в отчета за доходите. Банката няма капиталови инструменти, отчитани през друг всеобхватен доход.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (FVTPL)

Банката класифицира и оценява всички други финансови активи, които не са класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, по справедлива стойност в печалбата или загубата. Тази категория включва дългови инструменти, като заеми и дългови ценни книжа, чиито бизнес модел е държан, както за събиране, така и за събиране и продажба, но не успяват да покрият условието техните парични потоци да са единствено плащане на главница и лихви, капиталови инструменти, които не се отчитат в друг всеобхватен доход, финансови активи, държани за търгуване и деривативни финансови инструменти.

Финансов актив, който отговаря на горните условия, за да бъде класифициран в AC или FVOCI, може да бъде определен от Банката по FVTPL при първоначално признаване, ако това елиминира или значително намалява счетоводно несъответствие, което иначе би възникнало.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата, първоначално се отчитат по справедлива стойност, а всички нереализирани печалби или загуби, възникващи от промени в справедливата стойност, се включват в отчета за доходите.

Оценка на бизнес модела и характеристиките на договорните парични потоци

Оценката на бизнес модела определя как Банката управлява група активи за генериране на парични потоци. Тоест дали целта на Банката е единствено да събира договорни парични потоци от актива, да реализира парични потоци от продажбата на активи, или и двете - да събира договорни парични потоци и парични потоци от продажбата на активи. В допълнение,

бизнес моделът се определя след агрегиране на финансовите активи в групи (бизнес линии), които се управляват по подобен начин, а не на ниво отделен инструмент.

Бизнес моделът се определя от ключовия управленски персонал на Банката в съответствие с оперативния модел, като се разглежда как се управляват финансовите активи с цел генериране на парични потоци, целите и начина на наблюдение и отчитане на всеки портфейл, както и всяка налична информация за минали продажби и стратегия за бъдещи продажби, където е приложимо.

При извършване на горепосочената оценка, Банката разглежда редица фактори, включително рисковете, свързани с изпълнението на бизнес модела и как тези рискове се оценяват и управляват, свързаната с тях компенсация на персонала, както и честотата, обема и причините за предходни продажби, както и очаквания за бъдещи продажби.

Видове бизнес модели

Бизнес моделите на Банката се разделят на три категории, които са показателни за ключовите стратегии, използвани за генериране на възвръщаемост.

Бизнес моделът „държани за събиране“ (НТС) има за цел да държи финансовите активи с цел събиране на договорните парични потоци. Продажбите при този модел се наблюдават и могат да се извършват по причини, които не са в противоречие с този бизнес модел. По-конкретно, продажбите на финансови активи, дължащи се на влошаване на кредитната им оценка, както и продажбите, близки до падежа на инструмента, се считат за съвместими с целта да се събират договорни парични потоци, независимо от тяхната стойност и честота. Продажбите по други причини може да са в съответствие с модела на НТС, като например нуждите от ликвидност при определен стрес сценарий или продажбите, направени за управление на висока концентрация на кредитен риск. Тези продажби се наблюдават и оценяват в зависимост от честотата и стойността, за да се заключи дали те съответстват на модела НТС.

Финансовите активи, класифицирани в този бизнес модел, включват пари и парични еквиваленти, облигации, предоставени средства на банки и кредити и аванси на клиенти, които се оценяват по амортизирана стойност, при спазване на критериите за оценка на SPPI.

Бизнес моделът държани за събиране и продажба (НТС&S) има за цел както събиране на договорни парични потоци, така и продажба на активите. Дейности като управление на ликвидността, лихвен доход и продължителност на събирането са в съответствие с този бизнес модел, докато продажбите на активи са неразделна част от постигането на целите на този бизнес модел. Дълговите инструменти, класифицирани в този бизнес модел, включват инвестиционни ценни книжа, които се оценяват по FVOCI, при спазване на критериите за оценка на SPPI.

Другите бизнес модели включват финансови активи, които се управляват и оценяват на база справедлива стойност, както и портфейли, държани за търгуване. Това е категория за финансови активи, които не отговарят на критериите на бизнес моделите на НТС или НТС&S, докато събирането на договорните парични потоци може да е случайно за постигане на целите на бизнес моделите.

Бизнес моделите на Банката се преглеждат поне веднъж годишно или по-често, ако има промяна в оценката на продажбите или ако има някакви промени в стратегията и основните дейности на Банката, което може да се види от бизнес плана, бюджета и стратегията за управление на необслужвани експозиции на Банката (NPE strategy).

Оценка на характеристиките на паричните потоци

За да бъде класифициран един финансов инструмент по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, неговите договорни условия трябва на определени дати да пораждат парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви (SPPI) върху непогасената главница.

При оценката на това дали договорните парични потоци са SPPI, Банката преценява дали договорните условия на инструмента отговарят на условието за основно кредитно споразумение, т.е. лихвата да включва само компенсация за стойността на парите във времето, кредитния риск, други основни рискове по кредитиране и марж на печалбата. При първоначалното признаване на финансов актив се извършва оценка на това дали активът съдържа договорна клауза, която би могла да промени размера или времето на договорните парични потоци, така че да не съответства на горното условие. Когато договорните условия въвеждат експозиция на риск или променливост, които са несъвместими с основно кредитно споразумение, свързаният финансов актив се счита за неуспешно преминал оценката на SPPI и ще се оценява на база FVTPL.

За целите на оценката на SPPI, Банката разглежда съществуването на различни характеристики, включително, наред с другото, договорно свързани условия, условия за предсрочно плащане, отсрочени безлихвени плащания, опции за удължаване и конвертиране на акции и условия, които въвеждат ливъридж, включително плащания, обвързани с индекси.

В случай на специални споразумения за отпускане на заеми, като например безвъзмездни заеми, Банката в своята оценка на критерия за SPPI взема предвид различни фактори, като например естеството на кредитополучателя и неговата дейност, ценообразуването на заемите, дали то участва в икономическите резултати на базовия актив и степента, в която обезпечението представлява цялата или значителна част от активите на кредитополучателя.

В някои случаи, когато стойността на парите във времето се променя с това, че лихвеният процент на финансовия актив периодично се променя, но честотата на промяна не съответства на срочността на лихвения процент или когато лихвеният процент на финансов актив периодично се връща на средна стойност от краткосрочни и дългосрочни лихвени проценти, се извършва количествена оценка („Benchmark Test“), за да се определи дали договорните парични потоци са SPPI.

По-специално, Банката оценява договорните парични потоци на „Реалния инструмент“ (РИ), чийто лихвен процент се променя с честота, която не съответства на срока на лихвения процент, и този на „Бенчмарк Инструмент“ (БИ), които са идентични във всички отношения, с изключение на това, че срокът на лихвения процент съответства точно на лихвения период. Ако недисконтираните парични потоци на първия се различават значително от референтните парични потоци, заради модифицираната стойност на парите във времето, финансовият актив не отговаря на критерия SPPI и следователно не може да бъде оценен по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. В своята оценка Банката разглежда както ефекта на модифицираната стойност на парите във времето за всеки отчетен период, така и кумулативно за срока на действие на инструмента. Това се прави за живота на инструмента, чрез сравняване на кумулативните прогнозираны недисконтирани парични потоци на РИ и БИ.

За целите на оценката на SPPI, ако договорна характеристика може да има ефект, минимален или незначителен, това не засяга класификацията на финансовия актив. Договорна

характеристика не засяга класификацията на финансовите активи, ако тя може да има само незначителен ефект върху договорните парични потоци на финансовия актив. Освен това, договорната характеристика се счита за незначителна за Банката, ако тя засяга договорните парични потоци на инструмента само при възникване на събитие, което е изключително рядко, силно аномално и много малко вероятно.

Банката извършва SPPI оценка за своите кредитни експозиции на продуктова база за кредитите на дребно и част от корпоративния портфейл, където договорите са стандартизирани, докато за останалия корпоративен портфейл оценката се извършва индивидуално.

Оценката на SPPI за дългови ценни книжа се извършва централно от Групата, като се използва автоматизирано решение, съответно по дати на възникване и придобиване, като се вземат предвид характеристики, водещи до променливост в договорните парични потоци на финансов инструмент, която могат да доведат до плащания не само на главница и лихва.

Отписване на финансови активи

Банката отписва финансов актив, когато изтекът неговите договорни парични потоци, или правата за получаване на тези парични потоци се прехвърлят при окончателна продажба, при която са прехвърлени по същество всички рискове и ползи от собствеността. В допълнение, финансов актив се отписва, дори ако се запазят права за получаване на парични потоци, но в същото време Банката поема задължението да изплати получените парични потоци без съществено забавяне (преминаване през споразумение) или когато по същество всички рискове и изгоди нито се прехвърлят, нито се задържат, но Банката е прехвърлила контрол върху актива. Контролът се счита за прехвърлен, ако и само ако приобретателят има практическата възможност да продаде актива в неговата цялост на несвързано трето лице.

При отписване на финансов актив разликата между балансовата стойност на актива и сумата на i) полученото възнаграждение (включително новопридобит актив с приспаднато новопридобит пасив) и ii) натрупаната печалба или загуба, призната в друг всеобхватен доход за финансови активи отчитани по FVOCI, се признава в отчета за дохода.

Банката може да променя договорните условия на финансов актив или като отстъпка, предоставена на клиент, който е изправен пред финансови затруднения, или поради други търговски причини, като промени в пазарните условия, конкуренцията или запазването на клиентите.

В случаите, когато договорните парични потоци на даден финансов актив са били променени и промяната се счита за достатъчно съществена, първоначалният финансов актив се отписва. Банката отчита модифицирания актив като „нов“ финансов актив по справедлива стойност, а разликата с нетната балансова стойност на съществуващия се записва в отчета за доходите като печалба или загуба от отписване.

Модификации, които могат да доведат до отпусване, включват:

- промяна на кредитополучателя;
- промяна във валутата, в която е отпусната кредитната експозиция;
- консолидация на дълга, при която два или повече необезпечени потребителски кредити са консолидирани в един нов обезпечен кредит;
- премахване или добавяне на клауза за преобразуване и / или механизми за разпределяне на печалбата и подобни условия, които са релевантни към SPPI;
- всякакви други промени, които водят до съществена разлика на условията по променения договор от тези по първоначалния договор (например нова клауза, поради която заемът не може да се счита, че е съгласно основното кредитно споразумение).

2.2.11. РЕКЛАСИФИКАЦИЯ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Банката рекласифицира финансов актив само когато променя своя бизнес модел за управление на финансови активи. Обикновено промяната в бизнес модела се очаква да бъде рядка и се случва, когато Банката започне или престане да извършва дейност, която е съществена за нея; например, когато се придобива, продава или прекратява бизнес линия. В редките случаи, когато има промяна в съществуващите бизнес модели, актуализираната оценка се одобрява от компетентните комитети на Банката и изменението се отразява по подходящ начин в бюджета и бизнес плана на Банката.

Промени в намеренията, свързани с конкретни финансови активи (дори и при значителни промени в пазарните условия), временно изчезване на определен пазар за финансови активи или прехвърляне на финансови активи между части на Банката с различни бизнес модели, не се разглеждат като промени в бизнес модела. Рекласификацията се прилага проспективно от датата на която е извършена, следователно признатите преди това печалби, загуби (включително загуби от обезценка) или лихви не се преизчисляват.

2.2.12. ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

Класификация и измерване

Банката може да класифицира финансовите си пасиви в следните категории: финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност, и финансови пасиви по справедлива стойност през печалба или загуба.

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба, се състоят от две подкатегории: финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалба или загуба при първоначално признаване.

Финансовите пасиви, държани за търгуване, са тези, които Банката поема основно с цел обратно изкупуване в краткосрочен план за краткосрочна печалба.

При първоначално признаване Банката може да определи неотменимо финансовите пасиви по справедлива стойност през печалба или загуба, когато е изпълнен един от следните критерии:

- това елиминира или значително намалява счетоводното несъответствие, което иначе би възникнало от оценяването на активи или пасиви или признаването на печалбите и загубите по тях на различни основи; или
- група от финансови пасиви или финансови активи и финансови пасиви се управлява и оценява на база справедлива стойност, съгласно документирана стратегия за управление на риска или инвестиционна стратегия; или
- финансовият пасив съдържа един или повече внедрени деривати, които значително променят паричните потоци, които в противен случай биха се изисквали от договора.

Финансовите пасиви, оценявани по FVTPL, първоначално се признават по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите, с изключение на промените в справедливата стойност, дължащи се на промени в собствения кредитен риск на Банката, които са признавани в друг всеобхватен доход и не се прекласифицират в отчета за доходите при отписване на пасивите. Въпреки това, ако такова третиране създава или увеличава счетоводното несъответствие в отчета за доходите, всички печалби или загуби от този финансов пасив, включително ефектите от промените в кредитния риск, се признават в отчета за доходите.

Към края на 2021 г. и 2020г. Банката класифицира всички свои финансови пасиви по амортизирана стойност.

Отписване на финансови пасиви

Финансов пасив се отписва, когато задължението по пасива бъде погасено, анулирано или изтече. Когато съществуващ финансов пасив на Банката се замени с друг от същия контрагент при съществено различни условия, или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава промяна се третира като погасяване на първоначалния пасив и признаване на ново задължение и всяка възникнала разлика се признават в отчета за доходите.

Банката счита, че условията са съществено различни, ако дисконтираната настояща стойност на паричните потоци съгласно новите условия, включително всички такси, платени след приспадане на получените такси и дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент, е най-малко 10% различна от дисконтираната сегашна стойност на оставащите парични потоци от първоначалния финансов пасив.

2.2.13. ПРИХВАЩАНЕ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Ако размяната на дългови инструменти или промяната на условия се осчетоводяват като погасяване, всички направени разходи или такси се признават като част от печалбата или загубата от погасяването. Ако промяната не се отчита като погасяване, всички направени разходи или такси коригират балансовата стойност на пасива и се амортизират през оставащия срок на модифицирания пасив.

Финансовите активи и пасиви се прихващат и в баланса се представят по тяхната нетна стойност, единствено и само, когато е налице законно основание за такова нетиране на

признатите стойности и е налице намерение същите да бъдат уредени при настъпване на надежа им на нетна основа, или реализирането на активите и покриването на пасивите да бъде извършено едновременно.

2.2.14. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ

Справедливата стойност е цената, която може да бъде получена за продажбата на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущите пазарни условия или, ако няма такива, на най-изгодният пазар, до който Банката има достъп на тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение.

Банката измерва справедливата стойност на един инструмент, използвайки котираната цена на активен пазар за този инструмент, ако такава е налична. Пазарът се счита за активен, ако сделките за актива или пасива се извършват с достатъчна честота и обем, така че да предоставят постоянно ценова информация. Когато няма котирана цена за идентичен актив или пасив, справедливата стойност се измерва посредством други техники за оценка, които максимизират използването на подходящи наблюдавани входящи данни и свеждат до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Избраната техника на оценяване отчита всички фактори, които участниците на пазара биха взели предвид при ценообразуването на една сделка.

Банката е избрала да използва средната цена като практическо средство за измерване на справедливата стойност в рамките на спреда купува-продава.

Най-доброто доказателство за справедливата стойност на финансов инструмент при първоначално признаване обикновено е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на предоставеното или полученото възнаграждение, освен ако Банката не определи, че справедливата стойност при първоначалното признаване се различава от цената на сделката. В този случай, ако справедливата стойност се доказва от котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив (т.е. входни данни от ниво 1) или въз основа на техника за оценка, която използва само данни от наблюдавани пазари, печалбата или загубата в ден първи се признава в отчета за доходите. От друга страна, ако справедливата стойност се докаже чрез техника на оценяване, която използва ненаблюдаеми входящи данни, финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана с цел отлагане на разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката (печалба или загубата в ден първи). Впоследствие отсрочената печалба или загуба се амортизира на подходяща база през целия срок на действие на инструмента или се освобождава по-рано, ако дадена цена на активен пазар или пазарна информация стане налична или финансовият инструмент е закрит.

Всички активи и пасиви, за които справедливата стойност се оценява или оповестява във финансовите отчети, се категоризират в йерархията на справедливата стойност на базата на най-ниското ниво на входни данни, които са значими за оценката на справедливата стойност като цяло (Приложение 5.3).

За активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност на повтаряща се база, Банката отчита прехвърляния в и от нивата на йерархията на справедливата стойност годишно за годината, през която е извършен трансферът на финансовия инструмент.

2.2.15. ОБЕЗЦЕНКА НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Обезценка на финансови активи

Банката признава очакваните кредитни загуби (ОКЗ), които отразяват промените в кредитното качество след първоначалното им признаване за финансовите активи, които се оценяват по АС и FVOCI, включително кредити, вземания по лизинг, дългови ценни книжа, договори за финансови гаранции и кредитни ангажименти. Не се признават ОКЗ за капиталови инвестиции.

ОКЗ са среднопретеглена оценка на вероятните кредитни загуби, която отразява стойността на парите във времето. При първоначално признаване на финансовите инструменти в обхвата на политиката за обезценка, Банката отчита загуба, равна на 12-месечен ОКЗ, което е ОКЗ в резултат на неизпълнение, което е възможно през следващите дванадесет месеца. Впоследствие, за онези финансови инструменти, които са претърпели значително увеличение в кредитния риск (SICR) след първоначалното им признаване, се признава провизия за загуба, равна на ОКЗ за целия жизнения цикъл, произтичаща от събития не неизпълнение, които са възможни през очаквания живот на инструмента. Ако при първоначалното признаване финансовият актив отговаря на дефиницията за закупен или възникнал обезценен кредит (POCI), провизията за загуба се основава на промяната в ОКЗ за срока на актива.

Обезценките за загуби на търговски вземания винаги се измерват в ОКЗ, за жизнения цикъл на вземането. За всички останали финансови активи, подлежащи на обезценка, се прилага общият тристепенен подход.

Съответно ОКЗ се признават, като се използва тристепенен подход, основан на степента на влошаване на кредита след възникването му:

- Фаза 1 - съгласно МСФО 9, ако кредитният риск по кредитна експозиция не се е увеличил значително към датата на отчитане в сравнение с датата на възникване, Банката следва да оцени загубата за тази кредитна експозиция в размер равен на очакваните кредитни загуби. За 12 месеца. 12-месечната ОКЗ представлява част от ОКЗ за целия живот, който произтича от събития на неизпълнение, които са възможни в рамките на следващите 12 месеца след отчетната дата и е равна на очаквания паричен недостиг през срока на кредита или група от кредитни експозиции, дължащи се на загуби, които биха могли да възникнат през следващите 12 месеца от отчетната дата. Недостигът на средства за целия живот, който ще настъпи, ако неизпълнението се случи през следващите 12 месеца след отчетната дата (или по-кратък период, ако очакваният живот на кредитната експозиция е по-малък от 12 месеца), се претегля с вероятността за възникване на неизпълнение (PD) през следващите 12 месеца след отчетната дата (или по-рано, при по-кратък срок).

За кредитни експозиции с остатъчен срок, по-малък от една година се прилага 12-месечно PD. За дългови ценни книжа с остатъчен матуритет, по-малък от 12 месеца се използва вероятност от неизпълнение, съответстваща на оставащия срок до падежа. Финансови активи, които не са кредитно обезценени и които са новосъздадени или закупени, както и активи, признати като нововъзникнали след съществена промяна, първоначално се класифицират във Фаза 1.

- Фаза 2 - Банката трябва да признава промените в 12-месечна ОКЗ чрез компенсации и да премества кредитни експозиции към измерване на ОКЗ за целия живот, при условие че има значително увеличение на кредитния риск на експозицията. ОКЗ за целия живот са очакваните кредитни загуби, които произтичат от всички възможни събития на

неизпълнение през очаквания живот на кредитната експозиция (т.е. Фаза 2, Фаза 3) и РОСІ. Загубите от обезценка се оценяват като ОКЗ за целия живот, ако кредитният риск на даден инструмент към датата на възникване се е увеличил значително след неговото признаване. Ако кредитният риск от кредитна експозиция не се е увеличил значително в последващ период, Банката връща оценката на провизиите за обезценка от ОКЗ за живота на кредита до 12-месечна ОКЗ.

- Фаза 3 - Финансовите инструменти, които се считат за обезценени, са включени в тази фаза. Подобно на Фаза 2, провизиите за кредитни загуби отразяват очакваните кредитни загуби за целия живот на инструмента.
- Закупени или възникнали кредитни обезценени активи (РОСІ) са финансови активи, които са обезценени при първоначално признаване. ОКЗ се признават или освобождават само до степенята, до която е налице последваща промяна в очакваните кредитни загуби за живота на активите. РОСІ експозициите не подлежат на разпределение в някоя друга от фазите, тъй като тези експозиции са обезценени към датата на първоначално признаване от Банката и винаги се оценяват въз основа на очакваните кредитни загуби за целия живот. Освен закупените активи, РОСІ активите могат да включват и финансови инструменти, които се считат за нови активи, след съществена промяна по съществуващ актив, която се счита за отписване. Всяка последваща положителна промяна на техните очаквани парични потоци се признава като печалба от обезценка в отчета за доходите, дори ако очакваните парични потоци надвишават очакваните парични потоци при първоначалното им признаване.

Дефиниция за неизпълнение

Считано от 01.01.2021 г., Банката прилага новата дефиниция за неизпълнение (New DoD), съгласно насоките на ЕВА (член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013). Информация за прилагането на новата дефиниция за неизпълнени е предоставена в бележка 5.2.1.2 (а).

Финансов актив става кредитно обезценен, когато са настъпили едно или повече събития, които имат неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци на тази експозиция:

- Кредитополучателят изпитва значително затруднение при посещането на финансовите си задължения.
- Налице е нарушение на договора, като неизпълнение или просрочие.
- Банката, поради икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на кредитополучателя, е предоставила на кредитополучателя отстъпка(и), която Банката при равни други условия не би предоставила.
- Има вероятност кредитополучателят да изпадне в несъстоятелност.
- За РОСІ актив, покупка с голяма отстъпка, която отразява претърпените кредитни загуби, се счита за събитие, пораждащо загуба. Банката оценява критерия за дълбок дисконт, следвайки принципен подход, с цел да включи цялата налична и доказуема информация, която отразява пазарните условия към момента на оценката.

Държавни дългови ценни книжа

За държавни дългови ценни книжа Банката определя риска от неизпълнение, като използва вътрешна скала за кредитен рейтинг и ги счита за кредитно обезценени, ако вътрешният кредитен рейтинг на емитента/контрагента към датата на отчета е еквивалентен на „С“ (рейтинговата скала на Moody's). Дълговите инструменти с външен рейтинг, еквивалентен на „С“, винаги се считат за обезценени и носят еквивалентния вътрешен рейтинг, който отговаря на неизпълнение.

Значително увеличение на кредитния риск (SICR) и разпределение по фази

Определянето дали ОКЗ трябва да се основава на 12-месечни очаквани кредитни загуби или очаквани кредитни загуби за целия живот зависи от това дали е имало значително увеличение на кредитния риск (SICR) на финансовите активи, издадените кредитни ангажименти и договорите за финансова гаранция в сравнение с момента на възникване на експозицията.

На всяка отчетна дата Банката извършва оценка дали рискът от възникване на неизпълнение през оставащия очакван живот на експозицията се е увеличил значително от очаквания риск от неизпълнение, оценен при възникването на експозицията.

Оценката за SICR се извършва, като се използват както качествени, така и количествени критерии, базирани на разумна и подкрепяща информация, която е налична без излишни разходи или усилия, включително прогнозна информация и макроикономически сценарии, както и исторически опит.

Оценката на SICR за дългови ценни книжа се извършва на индивидуална основа въз основа на броя на пониженията във вътрешната скала за кредитен рейтинг от датата на създаване.

Банката използва посочените по-долу критерии за целите на установяване на значително увеличение на кредитния риск:

(I) Сравнение на PD за остатъчния живот на кредита

Банката счита за значително увеличение на кредитния риск (SICR) по отношение на кредитна експозиция, когато „Текущата остатъчна вероятност за неизпълнение“ към всяка отчетна дата (текуща остатъчна продължителност на живота) е по-висока от остатъчната вероятност за неизпълнение при същата точка на очакваната крива на PD при възникване на определен праг (остатъчен праг на остатъчната продължителност на живота).

В случаите, когато договорните парични потоци по кредитна експозиция са били изменени и първоначалната кредитна експозиция е била отписана, Банката използва датата на същественото изменение като дата на възникване на новата модифицирана експозиция на заема за целите на сравнението на PD за остатъчната продължителност на живота. От друга страна, в случаите, когато изменението не е достатъчно съществено, се прави сравнение между риска от неизпълнение при първоначално признаване (на базата на първоначалните непроменени договорни условия) и риска от неизпълнение към датата на отчета (относно променените договорни условия).

(II) Мерки по преструктуриране

Отстъпките, предоставени през последните 24 месеца на кредитни експозиции в резултат на финансови затруднения на кредитополучателя, които в противен случай не биха били

Взети предвид от Банката, се идентифицират като свързани със значително увеличение на кредитния риск SICR и по този начин експозицията се разпределя във Фаза 2.

(III) Индикатори за спиране

Банката прилага критерий за спиране 30 дни просрочие идентифициране на SICR. По-специално, кредитите, които са просрочени повече от 30 дни и под 90 дни, се считат за свързани със значително увеличение на кредитния риск и се класифицират във Фаза 2.

Освен това Ръководството може да прилага временни колективни корекции, когато определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното определяне на експозиции, които споделят едни и същи характеристики на кредитен риск, за да отрази макроикономически или други фактори, които не са напълно отразени от настоящите модели за кредитен риск. Тези фактори могат да зависят от информация като вида на експозицията, специфичната информация на контрагента и характеристиките на финансовия инструмент, като тяхното прилагане изисква значителен анализ и оценка.

Преминаване от Фаза 2 във Фаза 1

Кредитна експозиция, която е класифицирана във Фаза 2 поради значително увеличение на кредитния риск, се прекласифицира към Фаза 1, когато вече не отговаря на нито един от гореспоменатите критерии за Фаза 2.

Когато мерките за реструктуриране са били приложени в миналото и експозицията е категоризирана като реструктурирана редовна експозиция (поради прилагане на мерки за реструктуриране или вследствие на оздравяване на необслужвана реструктурирана експозиция), следните условия трябва да бъдат изпълнени, за да се класифицира обратно към Фаза 1:

- Счита се за редовна, включително когато е била прекласифицирана от необслужвана експозиция, след като е направен анализ на финансовото състояние на кредитополучателя и той показва, че вече не отговаря на условията, за да се счита за необслужвана експозиция;
- Изминали са най-малко две години изпитателен период от датата, от която се счита, че реструктурираната експозиция е обслужвана;
- Редовни плащания в значителен размер по главницата или лихвата са направени през най-малко половината от изпитателния период (т.е. една година).

Преминаване от Фаза 3 във Фаза 2

Финансов актив се прехвърля от Фаза 3 към Фаза 2, когато критериите, въз основа на които финансовият актив е характеризирани като обезценен, вече не са валидни. По-специално следва да бъдат изпълнени следните критерии:

- Експозиции с ЕБО категория Non-Performing (NPE) се прехвърлят от Фаза 3 към Фаза 2, когато категорията се промени на Performing Exposure (PE), и спазвайки най-малко тримесечен изпитателен срок от деня, в който критериите за неизпълнение последно са били валидни, като текущото просрочие на сделката е по-голямо от 30 и по-малко от 90 дни.

- Експозиции от ЕБО категория Non-Performing Forborne се прехвърлят от Фаза 3 към Фаза 2, когато категорията се промени на Performing Forborne Cured NPE (PFC), след изпълнение на всички условия за изпитателния период:

Условия, прилагани през целия 12-месечен изпитателен срок:

- Дните просрочие остават 0;
- Няма приложена нова мярка за реструктуриране;
- Няма нови събития на неизпълнение на ниво експозиция;
- Всяко нарушение на гореспоменатите условия води до подновяване на 12-месечния изпитателен срок.

Условия, прилагани в края на изпитателния период:

- Кредитополучателят е заплатил, чрез редовните си погасявания и в съответствие с условията на реструктурирането, обща сума, равна сбора от сумата от просрочената сума и сумата, която е била отписана, преди класификацията за NPF.

Критерии за групиране на експозициите въз основа на характеристики на споделения кредитен риск

Банката сегментира кредитните си експозиции въз основа на характеристиките на споделения кредитен риск за целите на едновременно оценяване на значително увеличение на кредитния риск и измерване на обезценка за загуби по кредити на колективна основа. Различните сегменти имат за цел да групират кредитните експозиции в хомогенни групи по отношение на очакваните PD и степени на възстановяване в случай на неизпълнение.

Споделените характеристики на кредитния риск, използвани за сегментирането на кредитните експозиции, включват следното:

- Тип инструмент (например кредитни експозиции, дългови инструменти и т.н.)
- Тип портфейл (например Кредитиране на гребно, Корпоративно банкиране и т.н.)
- Клас активи (например ипотечни, потребителски кредити, малък бизнес, големи корпоративни фирми, средни фирми и др.)
- Вид продукт (например револвиращи кредити, лични заеми, консолидация на дълга и др.)
- Оценка на кредитния риск (т.е. сегментиране по групи рейтинзи)
- Дата на първоначално признаване (т.е. сегментиране по периоди)
- Оставащ срок до падежа (т.е. сегментиране въз основа на оставащия срок)
- Наблюдавана кредитна история (т.е. характеристики, базирани на поведението на кредитополучателите по обслужване на дълга, записано в регистрите на Банката)

Кредитните експозиции се разпределят в групи въз основа на характеристиките на споделения кредитен риск при първоначално признаване. На последващи периоди Банката

преоценява групирането на своите експозиции поне веднъж годишно, за да се гарантира, че групите остават хомогенни по отношение на идентифицираните характеристики на споделения кредитен риск, а експозициите се пресегментират в случаите, когато съответната нова информация стане налична по отношение на кредитния риск, свързан с конкретните експозиции, или когато има промяна във възприятието на ръководството в сравнение с първоначалното признаване.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Измерването на ОКЗ е безпристрастна среднопретеглена с вероятности оценка на кредитните загуби, която отразява стойността на парите във времето, определена чрез оценяване на диапазон от възможни резултати. Кредитна загуба е разликата между паричните потоци, дължими на Банката, в съответствие с договорните условия на инструмента и паричните потоци, които Банката очаква да получи (т.е. дефицит на парични средства), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (ЕЛП) на същия инструмент, или кредитно-коригиран кредитен ЕЛП в случай на закупени или възникнали кредитно обезценени активи (РОСИ). При измерването на ОКЗ се разглежда информация за минали събития, текущи условия и разумни и доказуеми прогнози за бъдещи условия.

Банката оценява очакваните парични дефицити, които отразяват очакваните парични потоци от всички възможни източници, включително обезпечения и групи кредитни подобрения, които са част от договорните условия и не се признават отделно. В случай на обезпечен финансов инструмент, очакваните парични потоци, свързани с обезпечението, отразяват стойността и момента на паричните потоци, които се очакват от ликвидацията, намалени с дисконтираните разходи за придобиване и продажба на обезпечението, независимо дали е възможна ликвидация.

ОКЗ се изчисляват за максималния договорен период, през който Банката е изложена на кредитен риск, който се определя на базата на съществените условия на инструмента, или в случай на револвиращи кредити, като се вземат предвид фактори като очакваните от Банката управленски действия за смекчаване на кредитния риск и предишната практика.

Вземанията от клиенти, произтичащи от дейностите на Банката, различни от кредитиране, са представени в Други активи и обикновено са краткосрочни. Като се има предвид, че обикновено няма значителен финансов компонент, провизията за загуба на такива финансови активи се определя като сума, равна на очакваните кредитни загуби за целия жизнен цикъл при опростения подход.

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби

Изчисленията на ОКЗ се основават на срочната структура на вероятността от неизпълнение (PD), загубата от неизпълнение (LGD), експозицията в неизпълнение (EAD) и други входни параметри като кредитен конверсионен фактор (CCF) и процент на предплащане. Като цяло Банката извлича тези параметри от вътрешно разработени статистически модели и наблюдавани текущи данни и исторически данни, използвайки съществуващото развитие на инфраструктурата за регулаторната рамка и практиките за управление на риска.

PD представлява вероятността от неизпълнение, оценена въз основа на преобладаващите икономически условия към датата на отчета, коригирана, за да се вземат предвид прогнозите за бъдещи икономически условия, които е вероятно да повлияят на риска от неизпълнение през даден времеви хоризонт. Банката използва PD за точки във времето (PiT), за да премахне всякакви пристрастия към исторически данни, като по този начин има за цел да отрази

гледната точка на ръководството за бъдещето към датата на отчета, като включва съответната информация за бъдещето, в това число макроикономически сценарии.

За изчисляване на ОКЗ се използват два вида PD:

- 12-месечен PD, който е очакваната вероятност за неизпълнение през следващите 12 месеца (или през остатъка от живота на финансовия актив, ако той е по-малък от 12 месеца). Използва се за изчисляване на 12-месечен ОКЗ за експозиции във Фаза 1.
- PD за целия живот, която е очакваната вероятност за неизпълнение през остатъчния живот на финансовия актив. Той се използва за изчисляване на ОКЗ за жизнения цикъл за експозиции от Фаза 2, Фаза 3 и POCI.

За държавни дългови ценни книжа кредитни рейтинги се получават от международна рейтингова агенция (Moody's Analytics CreditEdge), като се използват методологии на риска, които максимизират използването на обективни променливи, които не съдържат преценка, а пазарни данни. Банката изчислява единична среднопретеглена 5-годишна PD за всички придобивания на една и съща дългова ценна книга, след което PD се навързва към таблицата с рейтинги, предоставена от Moody's Analytics CreditEdge на месечна база. Въз основа на PD диапазоните, определени в таблицата, се присвоява кредитен рейтинг. В случай на контрагенти, за които няма налична информация, групата определя вътрешни кредитни рейтинги, получени от вътрешни модели. За корпоративни дългови ценни книжа, които са част от кредитния портфейл на Банката, важат политиките и правилата за обезценка на кредитите.

Експозицията в неизпълнение (EAD) е приблизителна оценка на експозицията към бъдеща дата на неизпълнение, като се вземат предвид очакваните промени в експозицията след отчетната дата, включително погасяване на главница и лихви съгласно погасителен план и очаквани усвоени средства. EAD включва както балансови, така и задбалансови експозиции. Балансовата експозиция съответства на общата сума, която е изтеглена и се дължи за плащане, която включва непогасената главница, начислени лихви и всякакви просрочени суми. Задбалансовата експозиция представлява кредитът, който е на разположение за изтегляне, в допълнение към балансовата експозиция.

Освен това, коефициентът за Коефициент на усвояване на задбалансовия дълг (CCF) се използва за преобразуване на сумата на задължението и други задбалансови суми до сума в EAD. Това е моделирано предположение, което представлява част от всяка неизползвана експозиция, която се очаква да бъде изтеглена преди възникване на събитие за неизпълнение. В допълнение, процентът на предсрочно погасяване е прогноза за предсрочни авансови плащания по експозицията на заема, надвишаваща договорното погасяване съгласно графика за погасяване, и се изразява като процент, прилаган към EAD за всеки период, като съответно намалява последната сума. LGD представлява очакването на Банката за размера на загубата от експозиция в неизпълнение и разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които Банката очаква да получи, включително всякакви суми от ликвидация на обезпечения. LGD варира според вида на контрагента, вида и поредност на претенцията, наличието на обезпечение или друга кредитна подкрепа и обикновено се изразява като процент от EAD. Банката разделя кредитния портфейл в две широки категории - обезпечени и необезпечени. За обезпечени експозиции, Банката оценява LGD компонента, използвайки лихвени проценти, които отразяват паричните постъпления, оценените постъпления от ликвидация на обезпечения, оценки за реализацията във времето, разходите за реализация и т.н. и време за възстановяване. Когато стойностите на компонентите на LGD зависят от макроикономически данни, такива видове зависимости се отразяват чрез включване

на информация за бъдещето, като прогнозни индекси на цените в съответните модели. Оценката на горепосочените стойности на компонентите в LGD отразява наличните исторически данни, които обхващат разумен период, т.е. пълен икономически цикъл. По отношение на дълговите ценни книжа, LGD обикновено се основава на исторически данни, получени главно от проучванията на агенциите за кредитен рейтинг, но може също така да се определи, като се вземе предвид съществуващата и очаквана структура на задълженията на длъжника и макроикономическата среда.

При изчисляването се взема предвид поредността на дълговата ценна книга, всяко потенциално обезпечение от длъжника или друг вид покритие.

Прогнозна информация

Измерването на очакваните кредитни загуби за всяка фаза и оценката на значителните увеличения на кредитния риск разглеждат информация за разумни и подкрепящи прогнози за бъдещи събития и макроикономически условия. Оценката и прилагането на прогнозна информация изисква значителна преценка.

Банката използва най-малко три макроикономически сценария (т.е. базов, неблагоприятен и оптимистичен) за постигане на целта за измерване на ОКЗ по начин, който отразява безпристрастен и вероятно претеглен резултат.

Сценариите се отразяват в рисковите параметри, а именно 12-месечни PD, PD до края на живота на кредита и LGD, следователно се използват три набора от всеки от тези параметри, в съответствие с разработените сценарии.

Всеки сценарий има тегло, което представя вероятността за възникване за всеки от тези сценарии. Тези тегла се прилагат за трите групи изчисления на параметрите, за да се получи една единствена стойност на рисковия параметър, която впоследствие се използва както при оценката на SICR, така и при измерването на ОКЗ.

Модифицирани финансови активи

Банката може, в хода на обичайната си дейност, да променя договорните условия на дадено кредитно споразумение или като отстъпка, предоставена на клиент, изправен пред финансови затруднения или поради други търговски причини като промени в пазарните условия, конкуренция в банковата индустрия, задържане на клиенти и др.

При изменение на договорните условия на дадено кредитно споразумение следва да се направи оценка на това дали изменението на договорните условия е съществено, за да се направи заключение дали промяната отговаря на изискванията за отписване на първоначалния инструмент и признаването на нов въз основа на променените договорни условия.

Като цяло, кредитната експозиция се отписва само тогава, когато договорните парични потоци по експозицията изтичат или експозицията се прехвърли и прехвърлянето се определя като отписване.

Решението дали изменението на договорните условия на дадено кредитно споразумение се счита за достатъчно съществено, за да предизвика счетоводно отписване, изисква упражняването на преценка. В този контекст Банката оценява промените въз основа на тяхната значимост както на изменението на паричните потоци, така и на рисковия профил на кредитната експозиция, като използва качествени критерии, които показват дали е

настъпило изтичане на договорните права върху тези парични потоци. Също така се вземат предвид и други фактори, засягащи промяната на очакваните парични потоци и рисковия профил на кредитната експозиция, подлежащи на промяна.

В случаите, когато изменението на договорните парични потоци не се счита за съществено (след оценката за отписване, извършена с помощта на посочените по-горе критерии за отписване), изменението не води до отписване. Банката преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава разликата като печалба или загуба от изменение, която се отразява в отчета за доходите. Когато модификацията включва опрощаване на дълга, частта от актива, подлежаща на опрощаване, се отписва първо и след това се извършва изчисляването на печалбата / загубата от модификацията.

Банката е изградила структурирана рамка както за SPPI оценка, така и за оценка на финансови активи за отписване, които се извършват, за да се осигури подходяща класификация и измерване. Банката индикативно счита качествените критерии, посочени в счетоводната си политика за индикатори защото те представляват съществена промяна на договорните условия и те могат да доведат до отписване на кредитна експозиция, като тези индикатори включват промяна на вида на валутата, в която е деноминирана кредитната експозиция, промяна в кредитополучателя, промени в лихвените проценти, които се считат за значими, консолидация на дълг и др. По-конкретно, Банката е въвела няколко нива на защита чрез извършване на прегледи както на оценките, така и на резултатите от тях от висшето ръководство с подходящи познания както за кредитни експозиции, така и за дългови ценни книжа.

Представяне на кредитната загуба

За дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, загубите от обезценка се признават като провизия за загуба в отчета за доходите, като се намалява брутната балансова стойност на дълговите инструменти в баланса. За дългови инструменти, оценени по FVOCI, загубите от обезценка се признават в друг всеобхватен доход и натрупаната сума не намалява балансовата стойност на дълговите инструменти в баланса. За забалансови финансови инструменти, произтичащи от кредитни дейности, обезценката за кредитни загуби е представена в Други пасиви, докато съответната ОКЗ се признава като загуба от обезценка.

Отписване на финансови активи

Когато Банката няма очаквания за възстановяване на дългов инструмент в неговата цялост или част от него, брутната балансова стойност на този инструмент се намалява директно, частично или изцяло, срещу обезценката. Сумата, се счита за отписана. Последващите плащания на отписани суми намаляват размера на загубите от обезценка и се отчитат в отчета за доходите. Отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на действия по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Банката за възстановяване на дължимите суми.

2.2.16 СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ И ЦЕННИ КНИЖА НАЕТИ/ОТДАДЕНИ ПОД НАЕМ

(I) Споразумения за обратно изкупуване

Ценните книжа, които служат като обезпечение по "repo" сделки, се отчитат във финансовите отчети като ценни книжа, държани за търгуване, докато задължението към отсрещната страна се отчита съответно като депозити, дължими на други банки или на клиенти. Предоставеният ресурс по "обратни repo" сделки се отчита като предоставени кредити на други банки или клиенти. Разликата между продажната и покупната цена се отчита като лихва и се признава равномерно за срока на сделката по метода на ефективния лихвен процент.

(II) Ценни книжа наети/отдадени под наем

Ценните книжа, отдадени под наем от Банката, продължават да се отчитат във финансовите отчети. Ценните книжа, наети от Банката, не се признават във финансовите отчети, освен когато те са продадени на трети страни, в който случай задължението за връщането им се записва по справедлива стойност като търговско задължение

2.2.17. ЛИЗИНГ

(I) БАНКАТА КАТО ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ

Когато Банката стане лизингополучател в договор за лизинг, признава в началото на срока на лизинга, задължение за лизинг и съответно актив с право на ползване (RoU), когато придобие контрол върху физическото използване на актива.

Задълженията за лизинг са представени в Други пасиви и активи с право на ползване (RoU) в Имоти и оборудване. Задълженията за лизинг се оценяват въз основа на настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания през срока на лизинга, дисконтирани с помощта на вътрешно дефиниран лихвен процент. За Банката допълнителният лихвен процент по заеми е равен на цената по депозитите на Банката за съответната валута. Разходите за лихви по лизингови задължения се представят в рамките на нетния лихвен доход.

Първоначално активът с право на ползване (RoU) се отчита в размер, равен на задължението за лизинг и се коригира за получени предплащания за наем, първоначални преки разходи или получени стимули по лизинговия договор. Впоследствие активът с право на ползване (RoU) се амортизира за по-краткия срок на лизинга или полезния живот на базовия актив, като амортизацията е се включва в Оперативните разходи. Когато лизингът съдържа опции за удължаване или прекратяване, които Банката счита за разумно сигурни за изпълнение, очакваните бъдещи лизингови плащания или разходи за предсрочно прекратяване се включват в лизинговите плащания, използвани за изчисляване на лизинговото задължение.

Задължението за лизинг се преоценява, когато има промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичаща от промяна в индекса или лихвения процент, промяна в оценката на Банката за сумата, която се очаква да бъде платима по гаранция с остатъчна стойност или ако Банката промени своята оценка на дали ще упражни опция за покупка, удължаване или прекратяване. Когато лизинговият пасив се преоцени по този начин, се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се записва в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула.

(II) БАНКАТА КАТО ЛИЗИНГОДАТЕЛ

Към началната дата на лизинга Банката, действаща като лизингодател, класифицира всеки договор за лизинг като оперативен или финансов лизинг въз основа на определени критерии.

Финансов лизинг

Към началната дата на договора за лизинг Банката отписва балансовата стойност на базовите активи, сгържани по финансов лизинг, признава вземане в размер, равен на нетната инвестиция в лизинга и признава в в отчета за доходите всяка печалба или загуба от отписването на актив и признаването на нетната инвестиция.

Нетната инвестиция в лизинга се изчислява като настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания по същия начин, както за лизингополучател.

След началната дата, Банката признава последващо финансовите приходи за срока на лизинга въз основа на модел, отразяващ постоянна периодична норма на възвръщаемост на нетната инвестиция на лизингодателя в лизинговия договор. Банката също така признава приходи от променливи плащания, които не са включени в нетната инвестиция в лизинга. След започване на лизинга нетната инвестиция в лизинг не се преизчислява, освен ако лизинговият договор не бъде променен или срокът на лизинга не бъде преразгледан. Финансовият лизинг се отчита като част от кредити и аванси към клиенти.

Оперативен лизинг

Банката продължава да признава основния актив и не признава нетна инвестиция в лизинга в баланса или първоначалната печалба (ако има такава) в отчета за доходите.

Банката признава лизинговите плащания от лизингополучателите като доход линейно. Също така признава разходите, включително амортизацията, възникнали при използването на актива за генериране на доход от актива даден на оперативен лизинг. Банката добавя първоначалните преки разходи, направени при получаване на оперативен лизинг, към балансовата стойност на базовия актив и признава тези разходи като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Сублизинг

Банката, действаща като лизингополучател, може да сключи договори за отдаване под наем на лизингов актив на трето лице, докато е в сила основния договор за лизинг. Банката действа като лизингополучател и лизингодател на един и същ базов актив. Сублизингът е отделен договор за лизинг, в който междинният лизингодател класифицира договорът за сублизинг като финансов лизинг или оперативен лизинг, както следва:

- ако основният/базовият лизинг е краткосрочен, сублизингът се класифицира като оперативен лизинг; или
- обратното сублизингът се класифицира като актив с право на ползване, произтичащ от основния лизинг, а не по отношение на базисния актив.

2.2.18. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с действащото българско законодателство.

Разходът за данък върху печалбата включва сумата на текущ и отсрочен данък. Той се признава в отчета за доходите, освен в случаите, когато се отнася до бизнес комбинация, или позиции, признати директно в собствения капитал или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък за отчетния период се изчислява на база облагаемата печалба за годината въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на отчета. Дължимият данък върху печалбата, изчислен на база на прилагания данъчен закон, се признава като разход в периода, в който печалбата е възникнала. Банката компенсира текущите данъчни активи и текущи данъчни задължения само ако има законно право да прихваща признатите суми или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Като цяло отсроченият данък се изчислява по балансовия метод на база временните разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност в годишния финансов отчет. Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. По принцип временни разлики могат да възникнат от данъчна и счетоводна амортизация на дълготрайни активи, провизии по съдебни дела и провизии за неползвани отпуски както и тези, възникнали в резултат на разликата между справедливата стойност на придобитите активи на преобразуващото се дружество към датата на сливането и стойността, по която същите финансови активи са били признати от приемащото (дружеството- майка) дружество. Банката признава отсрочени данъчни активи, ако е вероятно, че ще има бъдеща облагаема печалба, срещу която временните разлики могат да бъдат използвани.

Банката компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви за отсрочени данъци само ако има законно право да приспада текущите данъчни активи срещу текущи данъчни задължения; и отсрочените данъчни активи и пасивите по отсрочени данъци се отнасят до данъци върху дохода, събирани от един и същ данъчен орган.

Банката определя и оценява всички съществени данъчни позиции, включително ако има такива, със значителна степен на несигурност през всички данъчни години, които все още подлежат на проверка (или когато процесът е в ход) от съответните данъчни органи. При оценката на данъчните позиции.

Банката проучва всички подкрепящи доказателства (циркулярни писма на Министерството на финансите, минали административни практики, специфични данъчни / правни становища и др.), Доколкото те са приложими към фактите и обстоятелствата по конкретния случай / транзакция на Банката.

2.2.19. ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА

(I) Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала са тези, които се очаква да бъдат изцяло уредени дванадесет месеца след края на отчетния период, в който наетите лица са положили съответния труд, и са признати като разход в момента на предоставянето им. Задължението се признава за сумата, която се очаква да бъде платена, ако Банката има правно задължение да плати тази сума в резултат на предоставена от служителя в минал период услуга и задължението може да бъде надеждно оценено.

(II) Социални, пенсионни и здравни фондове

Банката е задължена да прави определени вноски в държавен осигурителен фонд от името и за сметка на нейните служители съгласно действащото законодателство в България. Всички тези плащания/задължения се признават за разход в периода, за който се отнасят.

(III) Обезщетения при пенсиониране

Съгласно чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда в България в случай на прекратяване на трудовия договор, след като служителят е достигнал законоустановената възраст за пенсиониране и независимо от причината за това прекратяване, на служителя се изплащат следните обезщетения: 2 брутни месечни заплати при всички случаи и 6 брутни месечни заплати, ако е работил в Банката или в дружество от Групата най-малко 10 години през последните 20 години. Компенсациите по този параграф се изплащат еднократно.

Заделени са провизии за актюерската стойност на задължението към персонала в размер на общата сума, дължима при пенсиониране, като се използва метода на прогнозните кредитни единици. При този метод разходът за задълженията по планове с дефинирани доходи се отразява в отчета за доходите като се разпределя съгласно периода на служба на служителите в съответствие с актюерските изчисления, които се извършват всяка година.

Задължението е изчислено като настояща стойност на прогнозните бъдещи изходящи парични потоци, дисконтирани с доходността на ДЦК, емитирани от българското правителство към края на отчетния период. Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок на задълженията по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби, които възникват при изчисляването на задълженията на Банката, се признават директно в друг всеобхватен доход за периода, в който са възникнали и не се рекласифицират в отчета за доходите през следващи периоди. Разходите за минал стаж и лихвените разходи се признават незабавно в отчета за доходите.

2.2.20. ПРИДОБИТИ АКТИВИ ОТ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Земя и сгради, придобити от обезпечения по кредити по време на търг, за да възстановят необслужвани кредити, освен ако не е оповестено друго, се включват в „Други активи“ в баланса. Активите, придобити на търг, се държат временно до продажба и се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност, която представлява приблизителната продажна цена, намалена с разходите по продажбата.

В случаите, когато Банката използва придобити имоти като част от своята дейност, те се класифицират като собствени или инвестиционни имоти. Всяка печалба или загуба при ликвидация се включва в отчета за доходите.

2.2.21. ПОЛУЧЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ

Заемите, получени от Банката, се признават първоначално по тяхната справедлива стойност, представляваща постъпленията от емитирането, нетирани/намалени с възникналите разходи по сделката. Впоследствие получените заеми се отчитат по амортизирана стойност и всички разлики между нетните постъпленията и стойността им на падеж се отчитат в отчета за доходите за съответния период като се използва метода на ефективен лихвен процент.

Получените дългосрочни заеми включват привлечени средства от банки, привлечени средства от клиенти и други привлечени средства.

2.2.22. ПРОВИЗИИ

Провизии се признават, когато Банката има настоящо законово или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ паричен поток от средства, включително икономически ползи за уреждането му и сумата на това задължение може надеждно да се измери.

Сумата, призната като провизия, е най-добрата оценка на необходимите разходи за уреждане на настоящето задължение на всяка дата на отчитане, при която се вземат под внимание всички рискове и несигурности, свързани с тези разходи.

Провизиите се преглеждат на всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо, за да отразяват най-добрата текуща преценка за задължението. В последствие, ако вече не е вероятно да има изходящ паричен поток, включващ икономически ползи за уреждане на задължението, провизията се освобождава.

2.2.23. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти представляват балансови позиции с матуритет по-малък от 90 дни от датата на придобиване, включващи: паричните средства в брой, наличностите в БНБ, предоставените средства на други банки и краткосрочни ценни книжа. Инвестициите се квалифицират като парични еквиваленти само в случай, че срочността им е до 90 дни, считано от датата на придобиване. Парични средства и парични еквиваленти се отчитат по амортизирана стойност.

2.2.24. ДОГОВОРИ ЗА ФИНАНСОВИ ГАРАНЦИИ И ДРУГИ СВЪРЗАНИ АНГАЖИМЕНТИ

Финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, при които издателят се задължава да извърши определени плащания, с които да обезщети държателя на гаранцията за възникнали загуби вследствие невъзможността конкретният длъжник да извърши плащането, когато е длъжимо в съответствие с условията по дълговия инструмент. Такива финансови гаранции се предоставят на банки, финансови и други институции от името на клиенти като обезпечение по кредити, овърдрафти и други банкови продукти.

Финансовите гаранции първоначално се признават във финансовите отчети по справедлива стойност към датата на даване на гаранцията. След първоначалното признаване такива гаранции се измерват на по-високата от сумата на обезщетението за загуба от обезценка и първоначално признатата сума, намалена с кумулативна амортизация на спечелената такса, където е уместно.

Ангажменти при отпускане на кредити

Ангажиментите представляват задбалансови позиции, при които Банката се задължава през срока на договора да предостави на клиента заем с предварително определени условия. Такива договорни задължения представляват ангажменти за разширяване на кредитните и резервните писма и те са част от обичайните дейности по кредитиране на Банката, за които се признава обезценка съгласно МСФО 9.

Обезценката за задбалансови експозиции (финансови гаранции и ангажименти) е включена в Други пасиви.

Освен това, ангажиментите за отпускане на кредит представляват задбалансови позиции, при които Банката се задължава през целия период на споразумението да предостави заем с предварително определени условия на клиента. Банката признава провизия в съответствие с МСС 37 само когато договорът за ангажимент може да се счита за обременителен.

2.2.25. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на Банката включват:

- (а) субект, който има контрол над Банката и субекти, контролирани, съвместно контролирани или които имат значително влияние от това предприятие, както и членове на неговия ключов управленски персонал и членове на техните близки семейства;
- (б) предприятие, което има значително влияние върху Банката и лица, контролирани от това лице,
- (в) членове на ключов управленски персонал на Банката, членове на техните близки семейства и субекти, контролирани или съвместно контролирани от гореспоменатите лица;
- (г) асоциирани и съвместни предприятия на Банката;
- (д) дъщерни дружества.

Сделките от подобен характер се оповестяват съвкупно. Всички банкови транзакции, сключени със свързани лица, са извършени в нормалния ход на дейността и се извършват на принципа на необвързаността.

2.2.26. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, КЛАСИФИЦИРАНИ КАТО ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Нетекущите активи се класифицират като държани за продажба, ако балансовата им стойност ще бъде възстановена чрез сделка за продажба, а не чрез продължаваща употреба. За да бъде класифициран нетекущият актив като държан за продажба, той е на разположение за незабавна продажба в сегашното му състояние, при спазване на условия, които са обичайни и обичайни за продажбите на такива активи, а продажбата се счита за много вероятна. В такива случаи ръководството се ангажира с продажбата и активно предлага на пазара имота за продажба на цена, която е разумна спрямо текущата справедлива стойност. Очаква се продажбата да се класира за завършена продажба в рамките на една година от датата на класификация. Преди класифицирането им като държани за продажба, активите се преоценяват в съответствие със съответния счетоводен стандарт.

Активите, държани за продажба, впоследствие се преоценяват по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. Всяка загуба, произтичаща от горното измерване, се записва в печалбата или загубата и може да бъде възстановена в бъдеще. Когато загубата е свързана с група за освобождаване, тя се разпределя към активите в тази група за освобождаване.

2.2.27. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ СУБСИДИИ

Правителствените субсидии са трансфери на ресурси към Банката от страна на държавна институция, като например правителство, правителствени агенции и подобни органи, независимо дали са местни, национални или международни, в замяна на спазването на определени минали или бъдещи условия, свързани с оперативната дейност на Банката. Правителствените субсидии, предоставени от държавата, се признават, когато съществува разумна увереност, че безвъзмездните средства ще бъдат получени и че Банката ще спазва условията, свързани с тях. Средствата се признават в отчета за приходите и разходите на систематична база, за да съответстват на начина, по който Банката признава разходите, за които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират. В случай на последващи промени в очакванията на Банката да изпълни условията, свързани с държавните субсидии, ефектът от тези промени се признава в отчета за доходите.

3. ЗНАЧИМИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И РЕШЕНИЯ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. ОБЕЗЦЕНКА НА КРЕДИТИ И ВЗЕМАНИЯ

В процеса на прилагане на счетоводните политики, Ръководството на Банката прави различни преценки, оценки и допускания, които могат да окажат влияние върху стойностите на активите и пасивите, приходите и разходите, признати във финансовите отчети в рамките на следващата финансова година и придружаващите ги оповестявания. Преценките и решенията се оценяват текущо и се базират на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които са приемливи при съответните обстоятелства. Най-значимите области, в които Банката прави преценки, оценки и допускания при прилагането на счетоводните си политики, са изложени по-долу:

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ)

Оценяването на ОКЗ изисква от ръководството да приложи значителна преценка, по-специално оценка за сумата и бъдещите парични потоци и стойностите на обезпечението при определяне на загубите от обезценка, както и оценката на значително увеличение на кредитния риск. Тези оценки се обуславят от редица фактори, промени в които могат да доведат до значителни промени във времето и размера очакваните кредитни загуби от обезценка, която да бъде призната.

Изчисленията на ОКЗ за Банката са резултат от сложни модели с редица основни предположения относно избора на променливи входящи данни и техните взаимозависимости. Освен това могат да се изискват временни корекции, за да се обхванат нови разработки и налична информация, които все още не са отразени в изчислението на ОКЗ чрез моделите на риска.

От януари 2021 г. в Банката се прилага нова дефиниция за неизпълнение, съгласно насоките на Европейския банков орган (ЕБО) (член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013). Новата дефиниция доведе до необходимостта от калибриране на всички модели с МСФО 9 политиката на Банката. Съществуващата методология включва поведенчески и макроикономическите фактори при моделирането, следвайки най-добрите практики за моделиране на МСФО 9 модели. Подходът за калибриране на новите модели за новата дефиниция за неизпълнение се запазва подобен, като се извършват всички анализи и регресии, за да се предвиди ново събитие за неизпълнение. В допълнение на това натрупаният опит по време на макроикономическата криза, причинена от пандемията Covid-19, доведе до определени подобрения на моделите, целящи подобряване на представянето на модела в случай на бъдеща криза.

Елементите на моделите ОКЗ, които се считат за счетоводни приблизителни преценки и оценки, включват:

Определяне на значително увеличение на кредитния риск

МСФО 9 не включва определение за това какво представлява значително увеличение на кредитния риск (SICR). Оценка дали кредитният риск е нараснал значително се извършва към всеки отчетен период, като се взема предвид предимно промяната в риска от неизпълнение през оставащия живот на финансовия инструмент. Банката оценява дали е възникнало значително увеличение на кредитния риск SICR след първоначалното признаване на базата на качествена и количествена разумна прогнозна информация, базирана на настоящ и исторически опит.

За всички кредитни експозиции основният критерий за промяна от една фаза в друга е процентната промяна в текущата остатъчна кумулативна стойност на PD за живота на инструмента сравнено с остатъчната кумулативна продължителност на експлоатационния период над определените прагове. Тези прагове се определят и варират за всеки портфейл, тип продукт, както и за ниво на PD при възникване. Като цяло, праговете за по-ниски PD стойности са по-високи от тези, оценявани за по-високи PD при възникване.

Към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. диапазонът на праговете на PD през целия живот на инструмента въз основа на горепосочената сегментация, която определя разпределението към Фаза 2 за кредитните експозиции, са изложени по-долу:

Портфейл	Диапазон на праговете на SICR	
	2021	2022
Потребителски кредити	0.01% - 100%	0.01% - 100%
Ипотечни кредити	80% - 100%	80% - 100%
Малък бизнес	20% - 100%	20% - 100%
Корпоративни кредити	50% - 500%	30% - 500%

Определяне на сценарии, тежести на сценариите и макроикономически фактори

За постигане на целта за измерване на ОКЗ Банката оценява редица възможни резултати в съответствие с изискванията на МСФО 9 чрез прилагане на минимум три макроикономически сценария - базов, неблагоприятен и оптимистичен, по начин, който отразява непредубеден и представлява вероятно претеглен резултат.

Всеки от сценариите се основава на предположенията на ръководството за бъдещите икономически условия под формата на макроикономически, пазарни и други фактори.

Приложените тегла на макро сценариите в процеса на провизиране по МСФО 9 към 31.12.2022 г. остават непроменени в сравнение с 31.12.2021 г. – 30%, 40% и 30% за Неблагоприятен, Базов и Оптимален сценарий.

Банката подsigурява, че прогнозите за обезценка и макроикономическите прогнози, приложими за целите на финансовата отчетност, бизнеса и регулирането, са в пълно съответствие.

Най-новата макропрогноза, отразяваща конфликта в Украйна, високата инфлация и повишаващите се лихвени проценти, се основава на ключовите предположения за базовите прогнози, както следва:

- Очаква се конфликтът в Украйна да продължи през 2023 г., което предполага продължителен период на ограничения върху международната търговия, повишени цени, геополитическа нестабилност и приглушена икономическа активност в региона. Въпреки че цените на петрола и газа се понижиха през последните няколко месеца в отговор на усилията на ЕС да намери алтернативни енергийни източници и доставчици от Русия, това спокойствие вероятно ще бъде временно. ЕС успя да осигури достатъчно доставки за своите нужди през зимния сезон, но продължаващото влошаване на геополитическия климат ще повдигне същия въпрос през следващата година.

- Ако тенденциите на световните пазари продължат и не възникнат допълнителни шокове в цените на енергията, цените на комуналните услуги, както и нивото на инфлация, ще се понижат.
- Категорията жилища и комунални услуги отбеляза най-бързия годишен ръст през септември, допринасяйки с приблизително 3,5 процентни пункта за годишния ръст от 15,6% на ХИПЦ. Цените на храните обаче допринесоха с 5,7 п.п. и вероятно ще продължат да бъдат основният компонент за поддържане на общото ценово ниво през зимния сезон. Въпреки това, инфлационният натиск ще остане широко разпространен в краткосрочен план.
- Стойността на БВП за 2022 г. е повишена в сравнение с данните към юни, породена от по-силен от очаквания растеж на износа, въпреки че вносът намаля част от този положителен ефект. Вътрешното търсене е в съответствие с очакванията
- Очакваше се вътрешното търсене да се свие умерено през второто полугодие на 2022 г., тъй като разходите на домакинствата намаляват значително и инвестиционната активност се отлага в светлината на предизвикателната среда и постепенното затягане на кредитните условия. Очаква се държавните капиталови разходи да бъдат съкратени в опит да се намали бюджетният дефицит за годината.
- Домакинствата биха били подкрепени от продължаващия ръст на заплатите и разполагаемия доход, които вече отбелязаха значително увеличение до средата на 2022 г., но техният бюджет ще почувства ефекта от затягането на кредитните условия.
- Доходите ще продължат да растат, догонвайки инфлацията. Последните данни показват силен ръст както на заплатите, така и на разполагаемия доход. Все още не е ясно дали и с колко минималната работна заплата ще се увеличи през 2023 г., но това е много вероятно да се случи поради исканията на работниците и синдикатите.
- Заетостта постепенно ще намалява, тъй като предприятията се въздържат от активно наемане през турбулентния краткосрочен период. Това ще доведе до увеличаване на безработицата, но не значително, тъй като пазарът на труда остава ограничен и процентът на участие се променя бавно.
- Все още благоприятните ипотечни условия биха могли да допринесат за краткосрочното увеличение на цените на жилищата, тъй като домакинствата използват ресурсите си за закупуване на дълготрайни активи, вместо да губят стойност от високата инфлация.

Взети са под внимание следните рискове:

I. Негативни рискове:

Ако геополитическото напрежение се засили, това ще доведе до допълнителни глобални сътресения и ще доведе до дългосрочни проблеми. Инфлацията ще остане висока през следващите няколко години, тъй като търговските условия ще се влошават, а разходите за материали и енергия ще останат постоянно високи. Бюджетите на домакинствата ще понесат по-голям удар, докато предприятията ще се борят с нарастващите производствени разходи, което ще доведе до слаба активност и нарастваща безработица. Потреблението ще се свие, тъй като бюджетите на

домакинствата ще се влошават. Бързото нарастване на лихвените проценти и затягането на условията на кредитния пазар ще ограничат достъпа до средства за бизнеса и домакинствата, като допълнително ще ограничат икономическата активност. Политическата нестабилност ще попречи на икономическата активност, добавяйки допълнителна несигурност.

II. Позитивни очаквания

• Ако геополитическото напрежение, свързано с конфликта в Украйна, отслабне през следващата година, инфлационният натиск ще се забави по-бързо от очакваното. Търговските условия ще се подобрят, като ще се облекчат прекъсванията на веригата за доставки. Подобренията в глобалната среда ще повишат доверието на потребителите и бизнес плановете, което ще позволи по-силна икономическа активност. Подобрените бюджети на домакинствата ще доведат до по-голямо търсене, а по-ниските производствени разходи ще улеснят по-силната дейност по наемане и инвестиции. Лихвите ще се повишат, но условията за кредитиране ще останат благоприятни. Политическата стабилност и по-бързото приемане на Плана за възстановяване и устойчивост ще доведат до по-силен икономически растеж. По отношение на макроикономическите предположения Банката оценява редица показатели при проектирането на рисковите параметри.

По отношение на макроикономическите показатели, използвани в оценката на ОКЗ на кредитните портфейли за годината, приключила на 31 декември 2022 г., средните аритметични стойности на прогнозните годишни стойности за сценариите от 2023 до 2027 г. са посочени в таблицата по-долу:

	Мерна единица	Аритметична средна стойност (2023 - 2027 г.) Претеглена вероятна годишна прогноза
Брутен вътрешен продукт	YOY % 2010 цени	3.23%
Вътрешно търсене	YOY % 2010 цени	2.79%
Брой заети лица	YOY %	(0.80%)
Коефициент на безработица	%	5.27%
Дългосрочен лихвен процент	%	3.85%
Продажби на дребно	YOY %	3.26%
Средна месечна заплата	YOY %	4.15%
Общ разполагаем доход на едно лице	YOY %	5.38%
Индекс на цените на жилищата	YOY % 2015=100	4.37%
Лихвен процент - спред (компани)	%	4.77%
Процент съгласно политика на Централната банка	%	2.90%
Внос (стоки и услуги)	YOY %	4.17%

Промените в сценариите и теглата, съответният набор от макроикономически променливи и предположенията, направени около тези променливи за прогнозния хоризонт, биха имали значителен ефект върху размера на ОКЗ.

Разработване на модели за калкулиране на ОКЗ, включващи различни формули, избор на входящи данни и взаимозависимости

За целите на изчислението на ОКЗ Банката извършва неопходимата параметризация на модела въз основа на наблюдаваните данни към определен момент с голяма детайлност на месечните интервали. Изчисленията на ОКЗ се основават на входни параметри, т.е. EAD, PD, LGD, CCF и т.н., включващи и гледната точка на ръководството за бъдещето. Банката също така определя връзките между макроикономическите сценарии и икономическите фактори, като нива на безработица и стойностите на обезпеченията, както и въздействието върху PD, EAD и LGD. PD са по-скоро безпристрастни, отколкото консервативни и включват подходяща информация за бъдещето, включително макроикономически сценарии. Моделите на прогнозните рискови параметри включват редица обяснителни променливи, като БВП, безработица и т.н., които се използват като независими променливи за оптимална прогнозна оценка. Моделите се основават на линейни и логистични регресии и се изпълняват при различните макроикономически сценарии и отразени съответните промени и сътресения в макросредата.

Сегментиране на финансови активи, когато техните ОКЗ се оценяват колективно

Банката сегментира експозициите си въз основа на характеристиките на кредитния риск при първоначалното им признаване за целите на едновременно оценяване на значителното увеличение на кредитния риск и измерване на обезценките за кредитни загуби на колективна основа. Различните сегменти имат за цел да обхванат разликите в PD и в степента на възстановяване в случай на неизпълнение. През следващите периоди Банката преразглежда групирането на своите експозиции поне веднъж годишно, за да гарантира, че групите остават хомогенни по отношение съответствието им към идентифицираните характеристики на споделения кредитен риск. Повторното сегментиране отразява възприятието на ръководството по отношение на промяната на кредитния риск, свързан с конкретните експозиции в сравнение с първоначалното признаване.

Моделиране и корекции след Управленски решения

Разработени са редица сложни модели за изчисляване на ОКЗ, като временно могат да се използват корекции в следствие управленско решение, за да обхванат нови разработки и налична информация, които все още не са отразени в изчислението на ОКЗ чрез моделите на риска. Промените в рейтинга на вътрешните контрагенти, новите или ревизирани модели и данни могат значително да повлияят на ОКЗ.

През първата половина на 2022 година Банката преразглежда временните си управленски решения за допълнителни корекции в ОКЗ, формирани през 2020 г., за да отразят съществуващите рискови фактори в средата на Ковид-19, които не са били напълно отразени в резултатите от приложените рискови модели. Банката направи цялостна оценка и счита, че включените в моделите на ECL по МСФО9 критерии за SICR в достатъчна степен прогнозираят оценката на риска на клиентите поради следните причини:

- Последните мерки по мораториумите изтекоха в края на 2021 година, което доведе до възобновяване на използването на SICR критериите за дни в просрочие, тъй като клиентите се върнаха към нормално поведение на плащане.

- Анализът на портфейла по мораториуми показва, че по-голямата част от портфейла от редовни експозиции вече се е върнал към редовно обслужване на вноските преди мораториума; към клиентите, които изпитват затруднения при обслужването на експозицията в съответствие с условията след мораториума, се прилагат мерки за реструктуриране. Това води до естествено преминаване към Фаза 2.
- При изчисляването на вероятността от неизпълнение (PD) се вземат предвид нормалните бъдещи парични потоци (които не са разсрочени) и по естествен начин се разделят клиентите в зависимост от рисковия профил, което е било възпрепятствано през периода на мораториума.

Въз основа на всичко гореизложено SICR корекциите след прилагане на рисковите модели бяха преустановени и свързаните с COVID-19 допълнителни корекции въз основа управленски решения под формата на буфери бяха освободени.

След пандемията от COVID-19 световната икономика се изправи пред много нови предизвикателства през 2022 г. Конфликтът в Украйна създаде ново напрежение, което приложи допълнителен натиск върху вече наблюдаваното всеобхватно увеличение на цените. Инфлацията продължи да расте бързо, поради ограниченията в доставките на петрол и природен газ след отговора на Русия на санкциите на ЕС. В отговор на нарастващата инфлация, повечето от централните банки в света, включително ЕЦБ, ФЕД и Банка на Англия, увеличиха лихвения процент многократно тази година, което доведе до значително увеличение на междубанковите лихвени проценти. Банката следи внимателно развитието и възможния ефект от горепосочените рискови фактори и счита, че към 31.12.2022 г. ефектите от конфликта в Украйна, високата инфлация и нарастващите лихвени проценти са частично преодолени чрез предприетите от правителството действия и тенденцията в заплатите, като също така са включени в изчисленията ОКЗ чрез прогнозния макроикономически елемент в моделите на МСФО9. Въпреки това, като взе предвид цялостната несигурност на икономическото развитие, Банката извърши допълнителни анализи за ефекта върху коефициентите на покритие в случай на негативно икономическо развитие чрез прилагане на промяна в теглата на макроикономическите сценарии до 50%, 30% и 20% за Неблагоприятен, Базов и Оптимален сценарий, респективно, и възможния ефект върху най-рисковата част от потребителския портфейл при преминаване към Фаза 3. Въз основа на резултатите от анализите, Банката осчетоводи допълнителен ОКЗ буфер в размер на 10 638 хил. лв.

Анализ на чувствителността на кредитните портфейли

Таблиците по-долу представят ефекта от изчислението на ОКЗ в банката при потенциални, разумно комбинирани промени на прогнозите във всички макроикономически показатели, използвани за оценка на ОКЗ през следващите 5 години (2023-2027), в сравнение с действителните претеглени вероятностни макроикономически сценарии. Стойностите, представени по-долу за базов сценарий, са средно претеглена вероятност, където приложените вероятности са 30% за оптимистичната макропрогноза, 40% за базовата макропрогноза и 30% за негативната макропрогноза. Представените стойности за оптимистичния сценарий са средно претеглена вероятност със 75% тежест, използвана за оптимистичната макропрогноза и 25% тежест на базовата макропрогноза. Стойността, представена за неблагоприятния сценарий, е средно претеглена вероятност със 75% тежест, използвана за негативната макропрогноза и 25% тежест на базовата прогноза.

Сценарии на чувствителност

Индикатор	Мерна единица	Сценарий	2023	2024	2025	2026	2027
Брутен вътрешен продукт	YOY % 2010 цени	Оптимален	8.01%	6.56%	5.67%	5.20%	4.72%
		Базов	3.07%	3.73%	3.24%	3.13%	2.96%
		Неблагоприятен	-1.64%	0.94%	0.79%	0.85%	0.91%
Вътрешно търсене	YOY % 2010 цени	Оптимален	6.89%	4.24%	3.89%	3.71%	3.51%
		Базов	3.10%	2.88%	2.73%	2.68%	2.57%
		Неблагоприятен	-0.78%	1.41%	1.47%	1.52%	1.53%
Брой заетите лица	YOY %	Оптимален	0.68%	-0.23%	-0.28%	-0.24%	-0.30%
		Базов	-0.71%	-0.81%	-0.84%	-0.82%	-0.80%
		Неблагоприятен	-2.07%	-1.38%	-1.42%	-1.42%	-1.34%
Коефициент на безработица	%	Оптимален	4.23%	4.41%	4.60%	4.68%	4.72%
		Базов	5.12%	5.30%	5.37%	5.32%	5.23%
		Неблагоприятен	6.03%	6.20%	6.15%	5.96%	5.73%
Дългосрочен лихвен процент	%	Оптимален	3.05%	3.40%	3.91%	4.75%	5.64%
		Базов	2.71%	3.08%	3.63%	4.48%	5.35%
		Неблагоприятен	2.37%	2.76%	3.35%	4.21%	5.06%
Продажби на гребно	YOY %	Оптимален	5.11%	5.37%	4.75%	4.49%	4.17%
		Базов	2.24%	4.02%	3.50%	3.38%	3.17%
		Неблагоприятен	-0.73%	2.59%	2.16%	2.15%	2.08%
Средна месечна заплата	YOY %	Оптимален	7.53%	5.31%	5.22%	5.02%	4.76%
		Базов	5.00%	4.01%	4.02%	3.94%	3.79%
		Неблагоприятен	2.44%	2.65%	2.75%	2.77%	2.74%
Общ разполагаем доход на едно лице	YOY %	Оптимален	11.87%	8.84%	8.61%	8.53%	8.15%
		Базов	6.35%	5.07%	5.09%	5.23%	5.19%
		Неблагоприятен	1.05%	1.16%	1.31%	1.44%	1.57%
Индекс на цените на жилищата	YOY % 2015=100	Оптимален	9.23%	8.09%	7.90%	7.62%	7.13%
		Базов	4.11%	4.45%	4.50%	4.46%	4.30%
		Неблагоприятен	-0.78%	0.81%	0.97%	1.03%	1.02%
Лихвен процент - спрег (компани)	%	Оптимален	4.52%	4.50%	4.39%	4.38%	4.41%
		Базов	4.93%	4.89%	4.73%	4.67%	4.64%
		Неблагоприятен	5.35%	5.27%	5.06%	4.95%	4.87%
Процент съгласно политика на Централната банка	%	Оптимален	1.93%	2.55%	3.27%	3.73%	3.87%
		Базов	1.76%	2.35%	3.09%	3.56%	3.74%
		Неблагоприятен	1.58%	2.12%	2.87%	3.36%	3.60%
Внос (стоки и услуги)	YOY %	Оптимален	10.11%	5.94%	6.02%	5.67%	5.33%
		Базов	4.33%	3.46%	3.62%	3.44%	3.30%
		Неблагоприятен	-1.30%	1.07%	1.19%	1.14%	1.15%

Към 31 декември 2022

Ефект

Кредитен портфейл	в милион евро		% ОКЗ	
	Оптимален сценарий	Неблагоприятен сценарий	Оптимален сценарий	Неблагоприятен сценарий
Корпоративен	(5.64)	6.03	(5.82%)	6.23%
Кредитиране на гребно	(14.73)	14.92	(18.27%)	18.51%
Общо	(20.37)	20.96	(11.48%)	11.81%

Анализът на чувствителността, когато се извършва по някои ключови параметри, може да представи значима информация само за портфейли, където параметрите на риска имат значително влияние върху общия кредитен риск на кредитния портфейл, особено когато такива чувствителности се използват и за целите на управление на вътрешния кредитен риск. В противен случай чувствителността към някои комбинации от някои от рисковите параметри може да не доведе до смислени резултати, тъй като в действителност съществуват взаимозависимости между различните икономически фактори, които правят каквито и да е промени свързани с промени в други фактори.

Банката актуализира и прави преглед доколко са разумни данните като извършва бек-тестване на основните допускания, използвани в оценката на методологията за измерване на SICR и ОКЗ, поне веднъж годишно или по-често, въз основа на факти и обстоятелства. В този контекст, по-опитният персонал в отделите за управление на риска на Банката следи рисковите параметри, прилагани за оценка на ОКЗ. Освен това, като част от добре дефинираната управленска рамка, всички ревизии на използваната методология се одобряват от компетентните комитети на Банката и като последен одобряващ е Risk комитетът

3.2. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Справедливата стойност на финансовите инструменти е цената, която би била получена за продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущи пазарни условия (т.е. изходяща цена), независимо дали тази цена е директно наблюдавана или оценена чрез друга техника за оценка.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се котира на активен пазар, се определят с помощта на други техники за оценка, които включват използването на модели за оценка. За финансовите инструменти, които се търгуват рядко и имат малка прозрачност на цените, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква различна степен на преценка в зависимост от ликвидността, концентрацията, несигурността на пазарните фактори, предположенията за ценообразуване и други рискове, засягащи конкретния инструмент. В тези случаи справедливите стойности се оценяват от наблюдавани данни по отношение на подобни финансови инструменти или чрез други техники за оценка.

Използваните модели за оценка включват методи на настоящата стойност и други модели, базирани основно на наблюдавани входящи данни и в по-малка степен на ненаблюдаеми входящи данни, за да се поддържа надеждността на оценката на справедливата стойност.

Моделите за оценка се използват главно за оценяване на деривати и ценни книжа, оценени по справедлива стойност.

Когато за определяне на справедливите стойности на финансови инструменти, които не се котираат на активен пазар, се използват техники за оценка, те се валидират и периодично преглеждат от квалифициран персонал, независим от персонала, който ги е създал. Всички модели са сертифицирани преди да бъдат използвани и са калибрирани, за да се гарантира, че резултатите отразяват действителните данни и сравнителните пазарни цени.

Основните допускания и оценки, разгледани от ръководството при прилагането на модел за оценка, включват:

- вероятността и очакваното време на бъдещите парични потоци;
- избора на подходящ дисконтов процент, който се основава на оценка на това, което пазарният участник би приел за подходящо разпределение на процента над безрисковия процент;
- преценка за определяне на модела, който да се използва за изчисляване на справедливата стойност.

Моделите използват доколкото е възможно само наблюдаеми данни, но области като кредитния риск (както собствения, така и този на контрагента), волатилността и корелациите изискват от ръководството да прави оценки, за да отразява несигурността в справедливите стойности в резултат на липсата на пазарни данни. Входящите данни за оценките, базирани на ненаблюдаеми данни, са несигурни, защото съществуват малко или липсват текущи пазарни данни. Въпреки това, в повечето случаи ще има някои исторически данни, на които да се базира оценката на справедливата стойност и следователно, дори когато се използват ненаблюдаеми входящи данни, справедливите стойности ще използват някои пазарно наблюдавани входящи данни. Информацията относно справедливата оценка на финансовите активи и пасиви на Банката е представена в Приложение 5.3.

3.3. КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Банката прилага значителна преценка при класифицирането на своите финансови инструменти и по-специално в следните области.

Оценка на бизнес модела

Извършва се преценка, за да се определи подходящото ниво, на което да се оцени бизнес моделът. Бизнес моделите на Банката се определят на ниво ключов управленски персонал за кредитния портфейл и централно от Групата за дългови ценни книжа. При оценката на бизнес модела на финансовите инструменти те се агрегират в групи (бизнес линии) въз основа на техните характеристики и начина, по който се управляват с цел постигане на бизнес целите на Банката. Като цяло оценката се извършва на ниво бизнес единица както за кредити, така и за дългови ценни книжа.

При оценката на бизнес модела на финансовите инструменти, Банката извършва оценка на минали продажби на финансовите инструменти и оценява очакваната им тенденция в бъдеще. Извършва се преценка при определяне на ефекта от продажбите при бизнес модел „държани за събиране“ в зависимост от тяхната цел, приемливо ниво и честота.

Тест на характеристиките на паричните потоци по договора (SPPI тест)

Банката извършва SPPI оценка на кредити и дългови ценни книжа, като отчита всички характеристики, които биха могли да доведат до неуспешно преминаване на SPPI теста. Преценката се прилага от отговорните бизнес звена, когато се преценява дали определени договорни особености оказват съществено влияние върху бъдещите парични потоци. За кредити, които не са регресни, Банката оценява съвместно критериите като съотношенията за адекватност на собствения капитал, LTV (съотношението кредит към стойността на обезпечението) и DSCR (съотношението дълг-обслужване-покритие), както и наличието на корпоративни и лични гаранции. В случая на секюритизациите, емитирани от дружества със специална цел и държани от Банката, характеристиките на паричния поток на инструмента и базовия пул от финансови активи, както и кредитния риск, присъщ на всеки транш на дадена секюритизация, сравнени с кредитния риск на финансовите активи, съставляващи базовия пул като цяло, се оценяват от Групата. За да се прецени дали променливостта на паричните потоци е в следствие на изменението на стойността на парите във времето, Банката извършва количествена оценка (както е описано в Приложение 2.2.10). Освен това, Банката оценява за определени случаи дали съществуването на условия, свързани със сроковете на изпълнението, излага Банката на риск спрямо актива, а не на кредитния риск на кредитополучателя.

Банката е изградила рамка за извършване на необходимите оценки в съответствие с приложимите политики, за да осигури подходяща класификация на финансовите инструменти, включително прегледи от опитен персонал както за кредитни експозиции, така и за дългови ценни книжа.

3.4. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ПЛАНОВЕ С ДЕФИНИРАНИ ДОХОДИ

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи зависи от редица фактори, които се определят на актюерска основа като се използват някои допускания. Основните допускания, използвани за определянето на нетния разход за задължения по планове с дефинирани доходи, включват дисконтовия фактор и бъдещите увеличения на заплатите. Всяка промяна в тези допускания ще окаже влияние върху балансовата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи.

Към края на всяка година Банката определя дисконтовия фактор, който трябва да се използва при изчисляването на настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи. За определянето на дисконтовия фактор се използват лихвените проценти към края на отчетния период по ДЦК, емитирани от българското правителство. Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок до падежа на задълженията по планове с дефинирани доходи. Приетата норма на увеличение на заплатите се определя като ежегодно се преглеждат увеличенията на заплатите в Банката. Други допускания за задълженията по планове с дефинирани доходи като например инфлация са базирани на текущите пазарни условия.

Анализ на чувствителността на задълженията по планове с дефинирани доходи, базиран на възможни разумни промени в споменатите по-горе основни актюерски допускания към датата на изготвянето на тези финансови отчети, е представен в Приложение 30.

3.5. ПРОВИЗИИ И УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Банката признава провизии, когато има настоящо правно или конструктивно задължение, има вероятност за изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, за уреждане на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на нейния размер.

Провизия не се признава и условно задължение се оповестява, когато не е вероятно изтичане на ресурси да бъде необходимо за уреждане на задължението, когато сумата на задължението не може да бъде надеждно оценена или в случай, че задължението се счита за възможно и при възникване или ненастъпване на едно или повече несигурни бъдещи събития.

Като се има предвид субективността и несигурността, присъщи на определянето на вероятността и размера на горепосочените изходящи потоци, Банката взема предвид редица фактори, като правни съвети, етап на въпроса и исторически доказателства от подобни случаи. Допълнителна информация във връзка с провизиите и условните задължения на Банката е представена в Приложение 35.

3.6. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ЗЕМЯ И СГРАДИ, АКТИВИ ЗА ПРЕПРОДАЖБА И ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Справедлива стойност на земя и сгради

Банката определя справедливата стойност на земята и сградите, използвайки пазарни индикатори, като оценката е направена от професионални лицензирани оценители.

Основните методи на оценка, които определят справедливата стойност са:

- аналогови пазарни цени (активите се сравняват с подобни на тях, които се предлагат на пазара);
- настояща стойност на бъдещ доход от активи, генериращи наем;
- метод на редуцираната стойност (цената, която активът ще има към момента на придобиване или изграждане, редуцирана на база на икономически и физически амортизационни фактори).

Справедлива стойност на активи за препродажба

Дълготрайните активи се класифицират в баланса като активи за препродажба, когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена основно чрез продажба. Те се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажбата. Справедливата стойност се определя всяка година от външни оценителски фирми.

Справедливата стойност е основана на активни пазарни цени, коригирани, ако е необходимо, за различия във вида, местоположението и състоянието на специфичния актив. При липсата на такава информация, оценката на справедливата стойност, извършена от външните оценителски фирми, е основана на разходите за придобиване на актива, коригирани с промените в икономическите условия и най-добрата преценка на ръководството относно бъдещите тенденции в пазара на недвижими имоти.

Справедлива стойност на инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, определена от външни, независими, сертифицирани оценители на годишна база.

Основните фактори, които се вземат предвид при определяне на справедливата стойност са свързани с доходите от текущи наеми по договори и предположенията за доходите от наеми в бъдеще, в светлината на настоящите пазарни условия, коефициенти на бъдеща заетост на имотите, дисконтови фактори или коефициенти на възвръщаемост, стойностите при прекратяване, както и нивото на бъдеща поддръжка и други оперативни разходи свързани с имота.

Освен това, когато справедливата стойност се определя въз основа на пазарните цени на съпоставими сделки за наем, тези цени подлежат на подходящи корекции, за да отразят текущите икономически условия и най-добрата преценка на ръководството по отношение на бъдещата тенденция на пазара на недвижими имоти, направена въз основа на съвети, получени от независимите външни оценители. Допълнителна информация по отношение на оценката на инвестиционните имоти на банката по справедлива стойност е представена в приложение 20.

3.7. СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ПРИДОБИТИТЕ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

Съгласно изискването за МСФО 3 Бизнес комбинации, придобитите кредити и аванси на клиенти, се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и впоследствие да се оценяват по амортизирана стойност.

Придобитите кредити и аванси на клиенти се оценяват по справедлива стойност, като се използва модел за оценка на база приходите. Моделът, базиран на приходите показва стойността на актива въз основа на потенциала му да генерира пари като максималната сума, която потенциален инвеститор би бил готов да плати за актива, и тя не надвишава нетната настояща стойност на бъдещите ползи, генерирани от актива. Справедливите стойности се оценяват чрез дисконтиране на бъдещи очаквани парични потоци през периода, в който се очаква да бъдат възстановени, като се използват подходящи дисконтови проценти коригирани с кредитния риск. Кредитите се групират на база техните ЕБО категории и фази съгласно МСФО 9 към датата на придобиване в хомогенни групи активи със сходни характеристики, като валута, продукт, вид на кредитополучателя и т.н., за да се подобри точността на прогнозните резултати от оценката. Предположенията за очакваните предплащания и сроковете за реализация на обезпечението бяха включени при оценката на бъдещите парични потоци, докато дисконтовите проценти включват наблюдаеми входящи данни, като БНБ лихвена статистика при новоотпуснати кредити и ненаблюдаеми входящи данни за съответните рискови премии, за да отрази ликвидността, матуритетата, клиентския тип, изискваната норма на възвръщаемост от средния инвеститор в необслужвани експозиции и други.

3.8. ЛИЗИНГ

Банката, като лизингополучател, определя срока на лизинга като неотменяем, заедно с всички периоди, обхванати от опция за удължаване на лизинга, ако прецени с разумна степен на сигурност, че опцията ще бъде упражнена.

Банката прилага допускания, когато преценява дали има разумна степен на сигурност да използва опция за подновяване или прекратяване на лизинговия договор, като отчита всички определящи фактори и икономически аспекти, които създават икономически стимул. Банката извършва повторна преценка на лизинговия срок, ако има значимо събитие или промяна в условията, които са в рамките на неговия контрол оказват влияние върху способността и да упражни или не упражни опцията за подновяване или прекратяване, като например значителни подобрения или промени в наетия лизингов актив.

При измерване на лизинговите задължения Банката използва дисконтов процент, равен на цената на депозитите на Банката за съответната валута към датата на преминаване по новия стандарт. Този процент се ревизира редовно и ревизираният дисконтов процент се използва за новите договори.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Банката изготвя тримесечни законови отчети и месечни отчети за вътрешни цели, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент (ЕС) 876/2019, Регламент (ЕС) 873/2020 и Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери на банките. Банката прилага стандартизирания подход за кредитни и пазарни рискове и подхода за основен индикатор за операционен риск от 1 януари 2007 година.

Според надзорните изявления на Банката за целите на Българската народна банка в съответствие с Регламент (ЕС) 575/2013 на Европейския парламент и Съвета към 31 декември 2022 г. Банката е спазила изискванията за капиталова адекватност, поддържайки съотношението СЕТ 1 значително над нормативно изискваното ниво. Както е оповестено в регулаторните отчети към Централната банка, коефициентът на капиталова адекватност на Банката е 20.2%, без да се включва междинната печалба за четвъртото тримесечие на годината завършваща на 31 декември 2022 г.

Коефициентът на капиталова адекватност възлиза на 20.7%, включително печалбата, подлежаща на разпределение между акционерите на Банката за периода, приключващ на 31 декември 2022 г., след получаване на регулаторните одобрения.

Целите на Банката при управление на капитала, който е по-широко понятие в сравнение с капитала в баланса, са следните:

- Да се придържа към изискванията, наложени от регулаторните органи на банковия пазар, където Банката извършва дейност;
- Да гарантира способността на Банката да продължи да работи като действащо предприятие, така че да осигурява възвръщаемост за акционерите и печалба на вложителите;
- Да поддържа добра капиталова база с цел подпомагане развитието на бизнеса.

В съответствие със Закона за кредитните институции всяка банка или банкова група следва да поддържа минимално ниво на капитал от 10,000 хиляди лева.

Капиталовата адекватност и използването на регулаторния капитал се контролират от Ръководството на Банката чрез техники и указания, разработени от Базел Комитета, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) 876/2019, Регламент (ЕС) 873/2020, както и Директива 2013/36 на Европейския съюз и Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 на Комисията. Изискваната информация се подава в Българска Народна Банка на тримесечие.

Регулаторният капитал се състои от базов собствен капитал от първи ред, допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред. Капиталът от първи ред включва внесения и регистриран капитал, фонд „Резервен“, неразпределената печалба от минали години, нереализираната печалба/загуба от финансовите инструменти отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и се намалява със стойността на нематериалните активи и отсрочените данъчни активи. Капиталът от втори ред включва сумите, привлечени като подчинен срочен дълг и хибридни инструменти.

Изискванията по отношение на собствения капитал съгласно Базел III са следните (като процент от рисковопретеглените активи):

- Базов собствен капитал от първи ред е в размер на 4.5%;
- Капитал от първи ред е в размер на 6%;
- Общият капитал е в размер на 8%.

В допълнение са въведени предпазен капиталов буфер, буфер за системен риск, капиталов буфер за други системно значими институции (O-SIIs) и антицикличен капиталов буфер.

Предпазният капиталов буфер е в размер на 2.5% от рисковопретеглените активи, а буферът за системен риск е в размер на 3% от рисковопретеглените активи; буферът за други системно значими институции (O-SIIs) е 0.75% от рисковопретеглените активи и антицикличният капиталов буфер – 1% от рисковопретеглените активи.

Рисково претеглените активи се измерват чрез йерархия от пет рискови тегла, класифицирани според естеството на - и отразяваща оценка на кредитни, пазарни и други рискове, свързани с - всеки актив и контрагент, като се вземат предвид всички допустими обезпечения или гаранции. Подобно третиране е прието за задбалансовата експозиция, с някои корекции, за да се отрази по-условният характер на потенциалните загуби.

От 1 януари 2020 г. Юробанк България АД отговаря индивидуално на допълнителен капитал от втория стълб от 1,25%, който е изцяло съставен от Базов собствен капитал от първи ред. От 1 март 2022 г. изискването за допълнителен собствен капитал по Стълб 2 трябва да се поддържа под формата на минимум 56,25% от капитала CET1 и 75% от капитала от първи ред.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК И СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ

5.1. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

По своята същност дейностите на Банката принципно са свързани с използването на финансови инструменти, включително деривати. Банката приема депозити от клиенти с различна срочност и се старее да постигне по-високи от средните лихвени маржове посредством инвестиция на тези средства в активи с високо качество. Банката се стреми да увеличи тези маржове чрез обединяване на краткосрочни средства и кредитиране за по-дълги периоди при по-високи лихвени проценти, като същевременно поддържа достатъчна ликвидност за посрещане на всички задължения, които могат да настъпят.

Банката също така се стреми да повиши лихвените си маржове, като получи над средните маржове, нетно от провизии, посредством кредитиране на търговци и кредитополучатели на дребно в рамките на определен кредитен рейтинг. Такива експозиции включват както балансови кредити и аванси, така и задбалансови гаранции и други ангажименти, като например акредитиви.

Банката също така търгува с финансови инструменти като заема позиции в търгувани и извънборсови финансови инструменти, включително деривати, за да се възползва от краткосрочните пазарни движения на пазарите на акции и облигации, както и тези на валутни котировки и лихвени проценти.

5.2. ФАКТОРИ ЗА ФИНАНСОВ РИСК

Поради същността на своята дейност Банката е изложена на редица финансови рискове като кредитен риск, пазарен риск (включително валутен и лихвен риск), ликвиден и оперативен риск. Цялостната стратегия за управление на риска на Банката има за цел да сведе до минимум всички потенциални неблагоприятни ефекти върху дейността ѝ, финансовото ѝ състояние и паричните ѝ потоци.

Цели и политики за управление на риска

Рискът е неделима част от дейността на Банката по пътя към постигане на нейните бизнес цели. Поради това ръководството на Банката е установило адекватни механизми за идентифициране на тези рискове на ранен етап и оценява потенциалното им въздействие върху постигането на тези цели.

Тъй като условията, в които оперира Банката, от икономически, секторен и регулаторен характер ще продължават да се променят, механизмите за управление на риска се определят (и коригират), по начин, който позволява да се идентифицират и управляват рискове, свързани с промяната.

Структурата на Банката, вътрешните процеси и съществуващите механизми за контрол гарантират както принципа на независимост, така и упражняването на достатъчен надзор.

Ръководството на Банката счита ефективното управление на риска за основен приоритет, както и за голямо конкурентно предимство за организацията. В тази връзка Банката е отделила значителни ресурси за усъвършенстване на своите политики, методи и инфраструктура, за да осигури съответствие с изискванията на Европейската централна

банка (ЕЦБ), с насоките на Европейския банков орган (ЕБО) и на Базелския комитет за банков надзор, с Българската народна банка и с най-добрите международни банкови практики. Банката е изградила добре структуриран процес за одобрение на кредити, независими прегледи на исканията за кредит и ефективни политики за управление на кредитния, пазарния, ликвидния и операционния риск. Политиките за управление на риска, прилагани от Банката, се преразглеждат ежегодно.

Стратегията за управление на риска в Банката, която е официално документирана, очертава цялостната насока на Банката по отношение на управлението на риска и капитала, включително мисията и целите за управление на риска, дефинициите за риск, принципите за управление на риска, рамката за рисковия апетит, рамката за управление на риска, стратегическите цели и инициативите на топ мениджмънта за подобряване на рамката за управление на риска, която се прилага.

Максималният размер риск, който Банката желае да поеме в преследване на стратегическите си цели, се дефинира посредством набор от количествени и качествени показатели за отделните видове риск, включително специфични нива на толеранс. Целта е да се подкрепи растежа на бизнеса на Банката, като се балансира силна капиталова позиция с висока възвращаемост на собствения капитал и се осигури спазването на регулаторните изисквания.

Риск комитет

Рамката за управление на риска в Банката се състои от няколко различни подразделения. По-специално, Надзорният съвет е създал Риск комитет, който упражнява всички функции по управление на риска. Неговата дейност понастоящем се допълва с функцията на Управление „Риск“.

Надзорният съвет е делегирал на Риск комитета ролята да одобрява всички решения за стратегическо управление на риска (например местния рисков апетит, разпределение на капитала, профил на баланса и структурата за управление на риска). Риск комитетът отговаря за мониторинга на количествените и качествените аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Риск комитетът има следните правомощия:

- Гарантира, че Банката има ясно определена стратегия за управление на риска и рисков апетит за всички съответни рискове (т.е. кредитен, пазарен, ликвиден, оперативен, репутационен и т.н.);
- Осигурява разработването от страна на Банката на подходяща рамка за управление на риска, която е интегрирана в процеса на вземане на решения в цялата организация;
- Оценява спазването на одобрените нива на рисковия апетит и рисковия толеранс, целесъобразността на рисковите лимити, адекватността на провизиите и като цяло капиталовата адекватност по отношение на поетите от Банката рискове;
- Преглежда и анализира рисковия профил на Банката, както и идентифициране и оценка на съществените за Банката рискове;
- Създава адекватни политики и процедури за идентифициране, оценка, мониторинг и контрол на съществените рискове;
- Информира Надзорния съвет за съществени проблеми и събития, които могат да имат значително въздействие върху рисковия профил на Банката;

- Осъществява мониторинг на влезите в сила политики, свързани с управлението на значителните рискове;
- Одобрява подходящи методологии и модели за оценка на риска и лимити на експозиции.

Риск комитетът информира периодично Надзорния съвет за адекватността на структурата на Управление „Риск“, както и отчита ключови риск индикатори. Ако има съмнение за съществени проблеми, то те се ескалират или до Надзорен съвет на Юробанк България АД или до Груповия Риск комитет на Юробанк С.А.

Управление на необслужваните експозиции

Банката е изградила организационен и йерархичен модел, за да подсури управление на проблемните активи и да бъде адекватна на макросредата, като същевременно прилага регулаторните изисквания.

В тази връзка бяха предприети инициативни мерки, като Банката трансформира операционния си модел за проблемни активи, създавайки специално управление „Управление на проблемните активи“ (TAG) и съответните органи за управление на проблемните активи, а именно „Комитет по проблемните активи“ (TAC) и „Комитет за управление и наблюдение на проблемни експозиции“ (SHMC).

Комитет по проблемните активи (TAC)

Комитетът по проблемните активи е създаден като комитет към Управление „Управление на проблемни активи“ под Управителния съвет на Банката. Комитетът по проблемните активи следи и контролира управлението на проблемните активи на Банката. По-специално основните компетенции, които са делегирани на Комитета по проблемни активи, се отнасят до мониторинга на просрочените кредити и управлението на необслужваните кредити, определянето и внедряването на стратегията за управление на проблемните активи, както и одобрението и оценката на устойчивостта на мерките по реструктуриране и по приключвателните процедури.

Комитет за управление и наблюдение на проблемни експозиции (SHMC)

Комитетът за управление и наблюдение на проблемни експозиции е създаден като специален комитет, който осъществява мониторинг на списък от корпоративни клиенти, които са проблемни и не обслужват своите експозиции. Основните компетенции на комитета за управление и наблюдение на проблемни експозиции са свързани с мониторинга на дейността на клиентите и финансовите им показатели, както и с вземането на решения относно стратегията за управление на проблемни отношения с корпоративни клиенти.

Управление „Управление на проблемни активи“ (TAG)

Управление „Управление на проблемни активи“ е създадено като независим орган, който се отчита пряко пред Главния изпълнителен директор на Банката и е основното отговорно звено за управлението на портфейла от проблемните активи на Банката, за целия процес от момента преди изпадане в просрочие в случай на високо-рискови експозиции до правните действия. Управлението подсурирява непосредствено наблюдение, строг контрол и коригиране на курса спрямо непрекъснатите промени в макросредата, регулаторните и законови изисквания, добрите международни практики и новите или съществуващи вътрешни изисквания.

Управление „Управление на проблемни активи“ се състои от отдел „Управление на проблемни активи на дребно“, отдел „Управление на проблемни корпоративни активи“, отдел „Risk и политика“ и отдел „Централизирана обработка на кредитни сделки“. Структурата на управлението е напълно отделена от бизнес звената на Банката, както по отношение на управлението на портфейла, така и по отношение на процеса по одобрение на кредити, като по този начин се осигурява прозрачност, гъвкавост, по-добро приоритизиране и отговорност на мениджмънта като се прехвърля управлението от минимизиране на лошите дългове към управление на стойността на лошия дълг, в съответствие с рисковия апетит на Банката.

Управление „Управление на проблемни активи“ си сътрудничи с управление „Risk“, което от своя страна е отговорно за цялостната рамка за управление на риска и за разработването и утвърждаването на методологии и инструменти за кредитна оценка (т.е. модели и таблици за оценка). Налице е взаимодействие с Управление „Risk“, свързано с разработването, потвърждаването и актуализирането на Кредитната политика на „Управление на проблемни активи“, оценката и становището по бизнес предложенията на „Управление на проблемни активи“, одобрението на мерките по реструктуриране и програми за преговарянето (представители на управление „Risk“ участват в процеса на одобрение).

Резултатите от управлението на проблемните активи се представят на редовните Risk комитети.

Основните ръководни принципи на Управление „Управление на проблемни активи“ са:

- Осигуряване на пряко участие на висшия мениджмънт в управлението на проблемни активи и внимателно наблюдение на съответния портфейл;
- Внедряване на устойчива кредитна стратегия чрез иновативни предложения, които ще доведат до жизнеспособни краткосрочни и дългосрочни решения, осигурявайки последователен подход за управление на проблемните активи в портфейлите;
- Осигуряване на последователен подход за управление на проблемни активи в портфейлите и специални продукти;
- Предотвратяване на формирането на необслужвани експозиции чрез ранна намеса и ясно определяне на основните финансови цели на проблемните активи;
- Мониторинг на статистиката за просрочията на кредитите, както и определяне на целенасочени действия за намаляване на риска, за да се гарантира намаляване на риска от портфейла;
- Целенасочено максимизиране на кредитополучателите, които се връщат към на редовно погасяване чрез модификации или събиране;
- Дефиниране на критерии за оценка на устойчивостта на предложеното реструктуриране.

Оперативни цели за управление на необслужвани експозиции (НОЕ)

В съответствие с изискванията на надзорния орган на Европейската централна банка (ЕЦБ) и насоките на Групата, Банката е разработила рамка за оперативни цели за управление на НОЕ, подкрепена от няколко ключови показателя за изпълнение. В съответствие с посочената рамка Банката разработи набор от оперативни цели на НОЕ, заедно с подробна

стратегия за управление на НОЕ с 3-годишен времеви хоризонт, която оттук нататък се преразглежда ежегодно, за да се приведе в съответствие с промените в оперативната среда и стратегическите приоритети на Банката. Ръководството на Банката одобри стратегия за управление на НОЕ за годините 2023-2025, която предвижда прогнозираният запас на НОЕ да достигне 482 млн. лв. До края на 2023 г. и 501 млн. лв. (Съотношение на НОЕ под 4.0%) до края на 2025 г.

Кредитите по НОЕ, МСФО 9 ОКЗ, отразяват очакваните загуби, свързани с ускорената перспективна стратегия за управление на необслужвани експозиции. МСФО 9 не ограничава паричните потоци, които Банката може да очаква да получи, само до договорни парични потоци, които се събират от кредитополучателите. Освен това в него се посочва, че дейностите по управление на кредитния риск, които са насочени към минимизиране на потенциалните загуби от кредит, като продажби, са неразделна част от бизнес модела за задържане за събиране. Съответно паричните потоци, които се очаква да бъдат възстановени от продажбата на активи, свързани с просрочени кредити, следва да бъдат включени в измерването на ОКЗ.

Възстановимостта на необслужваните експозиции за еднократна употреба е количествено определена, като се вземат предвид предишната практика на Банката и бъдещите очаквания и съответната пазарна информация, свързана с продажните цени на лоши кредити и подобни сделки.

5.2.1. КРЕДИТЕН РИСК

Кредитният риск е рискът насрещната страна по сделката да не е в състояние да изплати в срок дължимите суми в пълен размер.

Сетълмент рискът е този, който възниква при уреждане на плащанията, например за сделки с финансови инструменти, включително деривати и валутни сделки. Рискът възниква, когато Банката извършва плащания, преди да може да се увери, че плащанията на насрещната страна са получени.

Кредитният риск възниква основно от дейности, свързани с предоставяне на кредити на корпоративни клиенти и на клиенти на дребно от страна на Банката, включително предоставянето на кредитни улеснения, като финансови гаранции и акредитиви. Банката е изложена и на кредитен риск, произтичащ от други дейности като инвестиции в дългови ценни книжа, търговски дейности, капиталови пазари и сетълмент дейности. Като се има предвид, че кредитният риск е основният риск, на който Банката е изложена, той се управлява стриктно и се наблюдава от централизиран специализиран звено в управление „Риск“, които от своя страна се отчитат пред Главния директор на „Управление на риска“ в Банката и пред Главния директор на „Управление на риска“ в Групата.

(А) ПРОЦЕС ПО ОДОБРЕНИЕ НА КРЕДИТИ

Понастоящем са обособени две отделни групи от кредитни комитети – комитети за клиенти с редовни експозиции и комитети за управление на проблемни експозиции.

Комитетите за клиенти с редовни експозиции са отговорни за прилагането на функциите по кредитна оценка, одобрение и периодичен преглед на редовните клиенти. Техните задължения са свързани едновременно с целите за поддържане за стабилен портфейл от кредити, осигуряване на постоянни приходи за Банката и устойчив растеж.

Дейността на комитетите за управление на проблемни експозиции включва работа с кредитополучатели със средна и висока степен на класификация на риска. Тяхната основна насока е прецизното оценяване на финансова жизнеспособност на клиентите, за да се определи стратегията за управление на портфейла.

Разделянето на задълженията гарантира независимост между ръководителите, които отговарят за взаимоотношенията с клиентите, процеса на одобрение и усвояване на кредита, както и наблюдение на кредита през целия му жизнен цикъл.

Кредитни комитети

Процесът на одобрение на кредити в сектор корпоративно банкиране е централизиран чрез създаване на кредитни комитети с нарастващи нива на одобрение на кредити, с цел управление на корпоративния кредитен риск. Основните комитети на Банката са следните:

- Кредитни комитети (централни и местни), упълномощени да одобряват ново финансиране, подновяване или промяна на съществуващите кредитни лимити, в съответствие с тяхното ниво на одобрение, в зависимост от общия размер на лимита и рисковия профил на клиента (т.е. висок, среден или нисък), срока, както и стойността и вида на обезпечението;
- Комитет за управление на проблемни кредитни експозиции, упълномощен да одобрява кредитни искания и да предприема действия към клиенти с влошена експозиция;
- Международен кредитен комитет (регионален), създаден за вземане на решения за кредитиране на корпоративни клиенти и на дъщерните дружества от Групата - упълномощен е да одобрява нови лимити, подновявания или промяна по съществуващи лимити, в съответствие с нивото на одобрение в зависимост от общата експозиция на клиента и рисковия профил на клиента (т.е. висок, среден или нисък), срока, както и стойността и вида на обезпечението;
- Международни комитети за управление на проблемни експозиции, създадени за работа с големи клиенти с влошена експозиция на дружества от Групата.

Кредитните комитети провеждат заседания веднъж седмично или по-често, ако се налага.

Отдел „Кредитен риск“

Основните задължения на отдел „Кредитен риск“ са:

- Преглед и оценка на кредитните искания на:
  - Местни големи и средни корпоративни клиенти от средна и ниско-рискова категория;
  - Специализирани звена, като проектно финансиране, факторинг;
  - Чуждестранни клиенти;
  - Клиенти от сектор „на дребно“ (банкиране на малък бизнес и индивидуално банкиране) над предварително определен праг и за предварително определени типове изключения.

- Даване на независимо становище за риска за всяко искане за кредит, което включва:
  - Оценка на кредитния профил на клиента въз основа на идентифицираните качествени и количествени рискови фактори (пазарни, операционни, структурни и финансови);
  - Задъболчен секторен анализ;
  - Препоръки за изготвяне на сигурна, добре обезпечена и добре контролирана сделка.
- Преглед и потвърждение на рейтинзите на всеки отделен кредитополучател, които да отразяват установените рискове;
- Участие във всички кредитни комитети и с право на глас в местните такива (както за клиенти с обслужвани експозиции, така и за такива с необслужвани от Секция Реструктуриране и мониторинг – Корпоративни клиенти в Управление „Управление на проблемни активи“), съгласно процедурата за одобрение на кредити;
- Активно участие във всички външни/регулаторни проверки на Банката;
- Подготовка на специализирани доклади към Международния Кредитен Сектор (ICS) на регулярна основа, по отношение на изтеклите прегледи на кредити, ливъридж сделки, както и изготвяне различни статистики за съществуващите и ново одобрените финансираня при поискване;
- Осигуряване на съответствие на звената за кредитиране с одобрените политики в Банката;
- Предоставяне на специализирани знания, опит и подкрепа на други управления в Банката във връзка с оперативни процедури и процедури по кредитиране, политики за сигурност, нови кредитни продукти и схеми за реструктуриране.

Процес на одобрение в сектор „Банкиране на гребно“

Процесът по одобряване на кредити за малки предприятия (с оборот до 4 милиона лева) е централизиран, следвайки специфични насоки за приемливи обезпечения, както и принципа „четириочи“. Оценката се основава на анализ на финансовото състояние на кредитополучателя и на статистическите „скор карти“. Във връзка с одобрението на кредити са обособени два под-сегмента: а) клиенти с оборот до 2 милиона лева и б) клиенти с оборот между 2 и 4 милиона лева. За всеки под-сегмент се прилагат отделни кредитни критерии и матрици на изключенията.

Процесът по одобрение на кредити в сектор „Индивидуално банкиране“ (потребителски и жилищни кредити) също е централизиран. Той се основава на специализирани модели за оценка на кредитните искания и критерии за кредитиране, които отчитат поведението на изплащане, личното богатство и финансовото състояние на кредитополучателите, включително наличието на недвижим имот, вида и качеството на обезпеченията и други фактори. Непрекъснатото наблюдение на качеството на портфейла и всички други отклонения, които могат да възникнат, води до незабавно коригиране на кредитната политика и процедури, в случай, че се счете за необходимо.

Б) НАБЛЮДЕНИЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Отдел „Кредитен контрол“

Отдел „Кредитен контрол“ следи и оценява качеството на всички кредитни портфейли на Банката и оперира независимо от бизнес звената. Отделът докладва пряко на Главния директор на „Управление на риска“.

Основните задължения на отдел Кредитен Контрол са:

- Непрекъснато наблюдение и оценка на качеството на кредитния портфейл на Групата чрез проверки на място, настолни и тематични проверки, с оглед своевременно идентифициране на евентуално възникващи рискове, уязвими сфери, в съответствие с определените кредитни политики и последователност при одобрението на кредити;
- Редовно следене на дейностите по отстраняване на констатациите от проверките и ескалиране на въпроси, по които има несъответствия;
- Редовно изготвяне на отчети и анализи на кредитния портфейл на Банката за граждани и корпоративни клиенти, които се представят на ръководство на Банката в страната, както и на Кредитен Контрол в Юробанк Ергасиас Гърция (Eurobank SA);
- Разработва политики, свързани с риска, вътрешни циркулярни документи и ръководства, свързани с одобрението на кредити;
- Участва и координира процеса по съставяне и одобрение на Кредитните политики и координира и следи за техния редовен преглед;
- Участва в актуализацията на кредитните рейтинги на корпоративните кредитополучатели;
- Контролира, анализира и оценява качеството на кредитния портфейл на граждани и корпоративния кредитен портфейл, както и свързания с тях кредитен риск;
- Създава и поддържа превантивна, мониторинг и контролна система на портфейли на дребно и корпоративни портфейли;
- Оценява исканията от бизнес звената, свързани с нови продукти, както и одобрение на кредитни политики, процедури и измененията в тях, включително последващо проследяване на правилното им прилагане;
- Осъществява надзор на акуратността на индивидуалните и колективните оценки, съгласно разпоредбите на МСФО 9 и коректността при разпределението на фазите съгласно МСФО 9;
- Осъществява преглед на ефикасността на различните мерки по преоформяне на кредити, изпълнението на плана (бюджета) за намаляване на необслужваните експозиции и прави предложения за съответни действия;
- Участва в подготовката на ключови надзорни оповестявания, следи за съответните регулаторни изисквания, за да информира Мениджмънта, сътрудничи си с други участващи звена с цел въвеждане на необходимите промени;

- Ръководи месечния процес на калкулиране на провизии, координирайки всички участващи заинтересовани страни, иницира и ръководи процеса, в случай на превишаване на предвидените срокове;
- Извършва контрол на качеството на оценките на недвижимите имоти, предоставени за обезпечение по кредити;
- Участва, чрез Ръководител на отдел „Кредитен Контрол“, в Комитета за проблемни кредити.

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“ се отчита пряко пред главния директор на „Управление на риска“.

По-специално, основните отговорности на отдела са:

- Управление на развитието на модели, внедряване, поддръжка и валидация на вътрешнорейтинговите модели за вероятност от неизпълнение (PD), загуба от неизпълнение (LGD) и експозиция в неизпълнение (EAD), които се използват за оценка на кредитния риск;
- Да управлява разработването, внедряването, поддържането и валидирането на моделите за оценка на риска;
- Да управлява разработването, внедряването, поддържането и валидирането на МСФО 9 моделите за изчисляване на 12-месечна очаквана кредитна загуба и очаквана кредитна загуба за целия срок на инструмента;
- Внедряване, мониторинг и поддържане на калкулационния модул за обезценка по МСФО 9;
- Внедряване, мониторинг и поддържане на системите за кредитен рейтинг;
- Провеждане на стрес тестове, както вътрешни, така и външни (ЕБО/Българска народна банка (БНБ)) и поддържане на модела за стрес тестове на кредитния риск;
- Изготвяне на анализ на кредитния риск за целите на Вътрешния анализ на адекватността на капитала (ВААК)/ Стълб 2;
- Изготвяне на оповестяванията за кредитен риск по базелския Стълб 3;
- Да участват в изготвянето на бизнес плана, плана за необслужваните експозиции и плана за възстановяване на Банката по отношение на качеството на активите и капиталовите изисквания за кредитния портфейл (прогнозни обезценки и рисковопреметелни активи), както и участие в съответните комисии;
- Подпомагане на бизнес звената при използването на модели за кредитен риск при вземане на бизнес решения, за целите на финансирането, в оценката на въздействието върху капитала на стратегическите инициативи и разработването и използването на показатели, свързани с риска, като ценообразуване, коригирано с риска, възвръщаемост на капитала, коригирана с риска и др.;

- Да съблюдава регулаторната рамка във връзка с горепосоченото, да извършва оценка на въздействието, да иницира и управлява съответните проекти;
- Додокладваредовно на Главния директор на „Управление на риска“ и на Главния директор на „Управление на риска“ на Групата, на Risk комитета на управителния съвет по отношение на: ефективността на risk моделите, рисковите параметри (PD, LGD, EAD), концентрационен risk, регулаторните промени и оценката на въздействието им и прегледи на качеството на активите.

Отдел „Пазарен риск“

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за измерването, наблюдението и отчитането на експозицията на Банката към risk от контрагента, който представлява риска от загуба поради неизпълнение от страна на клиента на договорните задължения в контекста на сделките на капиталовите пазари, като например ценни книжа, деривати, репо-сделки, обратни репо сделки, междубанкови пласменти и други.

Банката определя лимити за нивото на risk от контрагента (вж. също 5.2.1 (е) редуциране на кредитния risk), които се основават главно на кредитния рейтинг на контрагента, предоставен от международните рейтингови агенции и на типа на продукта (например лимити за контрол на нетни открити позиции в деривати, както по отношение на размер, така и на срок, експозиции в ценни книжа, междубанкови сделки и салда по оперативните сметки). Усвояването на горепосочените лимити и всякакви надвишения по тях, както и съвкупната експозиция по контрагент и тип на продукта се следи ежедневно от отдела. При изчисляването на окончателната експозиция се вземат предвид договорите за редуциране на риска.

В случай на необезпечени деривативни сделки, Банката оценява текущата експозиция заедно с потенциалната бъдеща експозиция, посредством използването на финансови модели. За наблюдение на неусвоения лимит се използва общата експозиция.

(В) КРЕДИТНИ АНГАЖИМЕНТИ

Основната цел на кредитните ангажменти е да се гарантира, че средствата са на разположение на клиента, както е договорено. Договорите за финансова гаранция носят същия кредитен risk като кредитите, тъй като представляват неотменими гаранции, че Банката ще извършва плащания в случай, че клиентът не може да изпълни задълженията си към трети страни. Документарните и търговските акредитиви, които са писмена гаранция от Банката от името на клиент, позволяващи на трета страна да усвоява средства от Банката до определена сума и при определени правила и условия, са обезпечени от извършената доставка на стоки, за която те се отнасят и следователно носят по-малък risk от кредита. Ангажиментите за предоставяне на кредит представляват договорни задължения за предоставяне на кредит при предварително определени условия (Приложение 35) под формата на кредити, гаранции или акредитиви, за които Банката обикновено получава такса ангажимент. Такива ангажменти са неотменими за срока на договора или могат да бъдат отменени само в случай на съществен неблагоприятен ефект.

(Г) КОНЦЕНТРАЦИОНЕН РИСК

Банката определя нивата на кредитния risk, който поема, чрез поставяне на лимити за експозиция от кредитополучател или група от кредитополучатели и по индустриални сектори.

Концентрационният risk се наблюдава регулярно и се отчита на Risk комитета.

(Д) РЕЙТИНГОВИ СИСТЕМИ

Рейтинг на кредитни експозиции на корпоративни клиенти

Банката използва редица рейтингови модели и инструменти, за да отрази по подходящ начин риска, произтичащ от корпоративни клиенти с кредитни експозиции с различни характеристики. Съответно Банката използва следните рейтингови модели за корпоративния портфейл:

- Moody's Risk Analyst model ("MRA") се използва за оценка на риска на кредитополучателите в сектора на корпоративното кредитиране;
- Слот модели: за оценка на риска, произтичащ от ограничени експозиции, които са част от специалния корпоративен кредитен портфейл, се използват слот модели за рейтинг;
- Вътрешни модели за кредитен рейтинг ("ICR") се използват за тези клиенти, които не могат да бъдат рейтинговани нито от "MRA", нито от слот методологията.

Системата за кредитен рейтинг "CreditLens", която работи с MRA модела, дава възможност за оценка на кредитоспособността на корпоративните кредитополучатели чрез анализ на (а) количествени критерии (минимум два годишни финансови отчета), които се сравняват с финансовите отчети на сходна група (т.е. компании с подобна бизнес дейност) и б) качествени параметри като фирмена репутация и състояние, управленски характеристики и умения и др. CreditLens взема предвид балансите на предприятието, отчетите за приходите и разходите и отчетите за паричните потоци за изчисляване на ключовите коефициенти. Анализът на коефициентите включва оценки на тренда на всяко съотношение в множество периоди, както по отношение на кривата, така и на волатилността на тренда. Той също така сравнява стойността на коефициента за последния период със стойностите, които са една четвърт под или над медианата за сравнима група. Освен това CreditLens е снабден с широко използван набор от качествени фактори, свързани с качеството на управление на компанията, позицията на компанията в нейния индустриален сектор и присъщите рискове за съответната индустрия. CreditLens използва финансови данни за компании, опериращи на българския пазар.

По отношение специализирания кредитен портфейл (за който Банката използва слот рейтингови модели) и в съответствие с дефинициите на Европейския банков орган (ЕБО), той се състои от типове експозиции към предприятия, специално създадени за финансиране или управление на физически активи, когато основният източник на приходи и погасяването на задължението са пряко свързани с финансираните активи. Рейтинговата система New Credit Rating (NCR) се прилага за проекти за недвижими имоти, т.е. за финансиране на проекти за недвижими имоти (например офис сгради, които могат да бъдат отдавани под наем, търговски площи, жилищни сгради, индустриални или складови площи), където очакваните парични потоци за погасяването на кредита ще бъдат генерирани от съответния актив (лизингови плащания, плащания за наем или продажба на актива).

Рейтинговата система за проекти за недвижими имоти се използва за инвестиционни недвижими имоти (инвеститори) и недвижими имоти в процес на изграждане (строители). Според слот методологията се оценяват четири ключови аспекта на проекта: финансова стабилност, характеристики на актива, стабилност на инвеститора/строителя, обезпечения.

Рейтингът MRA не се използва за определени типове предприятия, които се отличават със специални характеристики на различните счетоводни методи, които използват за изготвяне на своите финансови отчети, като застрахователни компании и брокерски фирми. Освен това предприятия (като стартиращи предприятия), които не са представили финансова информация за най-малко два годишни счетоводни периода, не се оценяват с MRA.

В случай, че за клиента не е приложен нито MRA, нито рейтинг въз основа на слот методологията, се използва вътрешният кредитен рейтинг ("ICR"). Той се основава на задълбочен анализ на набор от качествени фактори (управление на компанията, промишленост, условия на работа, пазарен сектор, обезпечение по кредита и др.) и количествени фактори (финансови показатели като рентабилност, ливъридж, ликвидност и други, които са вземат от финансовите отчети на клиента). Всеки клиент трябва да получи индивидуален рейтинг, но клиентите, които принадлежат към обща група, трябва да бъдат разглеждани заедно. В случай, че свързаното дружество предостави корпоративна гаранция, тогава дружеството, което е кредитополучател, трябва да получи кредитния рейтинг на компанията, предоставяща гаранцията.

В контекста на прилагането на МСФО 9, Банката допълнително подобри своите модели за оценка на корпоративния кредитен риск, свързвайки оценката на рисковите параметри с макроикономически фактори, което позволи прогнозиране на промяната на рейтинга при различни макроикономически сценарии (базисен, неблагоприятен и оптимистичен).

Описаните по-горе рейтингови системи са неразделна част от процеса на вземане на решения и управление на риска при корпоративното банкиране:

- Одобрение или отхвърляне на кредита, както в процеса на създаване, така и в последващия процес на преразглеждане;
- Разпределяне на нивата на компетенция в процеса на одобрение на кредита;
- Изчисляване на обезценката (критериите за определяне на фаза и последващото изчисление на очакваните кредитни загуби на база прогнозните рискови параметри).

Рейтинг на кредитни експозиции на дребно

Банката прилага кредитни оценки на своите клиенти на дребно, като използва редица статистически базирани модели както при създаването на кредита, така и последващо чрез поведенчески скоркарти. Тези модели са разработени въз основа на наличната информация, за да се предвиди вероятността от неизпълнение, загубата от неизпълнение и експозицията в неизпълнение. Те обхващат целия спектър от продукти на дребно (кредитни карти, потребителско кредитиране, жилищни кредити и кредити за малки предприятия).

Моделите са разработени въз основа на историческите данни на Банката и на данните от Централния кредитен регистър на БНБ. Моделите се прилагат в процеса на одобрение на кредити, управлението на кредитните лимити, както и в процеса на събиране на вземанията за приоритизиране на сметките в процеса на обработката.

Поведенческите скоркарти се изчисляват автоматично на месечна база, като по този начин се гарантира, че оценката на кредитния риск е актуална. В контекста на МСФО 9, Банката допълнително е усъвършенствала своите модели за оценка на кредитния риск на дребно, свързвайки калулацията на рисковите параметри с макроикономически фактори, което позволява тяхното прогнозиране за една година и за целия срок при различни

макроикономически сценарии (базисен, неблагоприятен и оптимистичен) и по този начин подпомага анализа на процеса по определяне на фазите и разпределение на база рискови класове в хомогенни пулове.

Отдел „Методология на кредитния риск и контрол на капиталовата адекватност“ съблюдава капацитета на рейтинговите модели и системите за оценка, за да класифицират клиентите според риска, както и да прогнозираят текущо вероятността от неизпълнение, загубата от неизпълнение и експозицията в неизпълнение. Банката проверява актуалността на рейтинговите модели и системите за оценяване на годишна база като проверката включва както количествени, така и качествени аспекти.

(Е) РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Ключов елемент от бизнес стратегията на Банката е намаляване на риска чрез използване на различни техники за неговото редуциране. Най-важните средства за намаляване на риска са обезпеченията –залози, ипотеки, гаранции и рамкови споразумения за нетиране.

Типове обезпечения, които най-често се приемат от Банката

Банката има вътрешни политики, в които са посочени следните видове обезпечения, които обикновено се приемат в процеса на кредитиране:

- Недвижим имот;
- Залог на двигимо имущество;
- Залог на търговски предприятия;
- Залог на вземанията;
- Ценни книжа;
- Парични средства;
- Гаранции;
- Поръчителство;
- Други приемливи обезпечения.

Съгласно кредитната политика на Банката определен коефициент на покритие е предварително условие, както при одобрението на кредитната сделка, така и текущо, за всеки вид обезпечение.

При междубанкови експозиции (например обратни репо сделки, деривати), Банката приема като обезпечение само парични средства или ликвидни облигации.

Принципи на оценяване на обезпеченията

При определянето на минималното съотношение на обезпеченията за кредити, Банката отчита цялата налична информация, включително специфичните характеристики на

обезпеченията, ако участниците на пазара вземат това предвид при ценообразуването на съответните активи. Оценката и следователно допустимостта се основават на следните фактори:

- справедливата стойност на обезпечението, т.е. продажната цена, която би била получена за продажба на актива в обичайна сделка при текущи пазарни условия;
- справедливата стойност отразява способността на участниците на пазара да генерират икономически ползи чрез използването на актива в най-високата и най-добрата му употреба или чрез продажбата му;
- отчитане на намаляване на стойността на обезпечението, ако видът, местоположението или състоянието (като влошаване и остаряване) на актива дават основание за това;
- не се дава стойност на обезпечението, ако залогът не е правно приложим.

Политики и документация за обезпеченията

По отношение на обезпеченията политиката на Банката подчертава необходимостта от своевременност и разумно изпълнение на обезпеченията и съответните процеси, с цел да се гарантира, че обезпеченията и съответната документация са правно приложими по всяко време. Банката има право да ликвидира обезпечение в случай на финансово затруднение на длъжника и може да претендира и контролира паричните постъпления от процеса на ликвидация.

Гаранции

Гаранциите, използвани като средство за намаляване на кредитния риск от Банката, се издават главно от правителството, местни банки и фондове (Българска банка за развитие и Национален гаранционен фонд) и международни финансови институции (Европейски инвестиционен фонд (EIF), Международна финансова корпорация (IFC) и др.)

Риск от контрагента

Банката намалява риска от контрагенти, произтичащ от дейности на капиталовите пазари, като сключва рамкови договори за нетиране и други подобни споразумения, както и споразумения за обезпечение с контрагенти, с които извършва значителен обем сделки. Рамковите споразумения за нетиране обикновено не водят до компенсиране на балансовите активи и пасиви, тъй като транзакциите обикновено се уреждат на брутна основа.

Въпреки това, съответният кредитен риск се намалява чрез рамково споразумение за нетиране, доколкото при възникване на случай на неизпълнение всички суми с насрещната страна се прекратяват и се уреждат на нетна база.

В случай на деривати, Банката използва договорите на Международната асоциация за суапове и деривати (ISDA), които ограничават експозицията чрез прилагане на нетиране, и приложения за кредитна подкрепа (CSAs), които допълнително намаляват общата експозиция към съответния контрагент. В рамките на тези споразумения, общата експозиция към контрагента се изчислява ежедневно, като се вземат предвид всички нетиращи споразумения и обезпечения.

Същият процес се прилага и в случая на репо сделки, при които се използват стандартни Глобални рамкови споразумения за репо сделки (GMRA). Експозицията (нетната разлика

между сумата на репото и пазарната стойност на ценните книжа) се изчислява ежедневно и обезпечението се прехвърля между контрагентите като по този начин експозицията се минимизира.

5.2.1.1. МАКСИМАЛНА ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ПРЕДИ ОБЕЗПЕЧЕНИЕ

	Към 31 декември	
	2022	2021
Кредити и аванси на банки	1,444,087	505,528
Намалени с: Обезценка	(491)	(166)
Кредити и аванси на клиенти:		
- Ипотечни	3,082,986	2,571,218
- Потребителски кредити (включително кредитни карти)	1,869,385	1,498,719
- Малки бизнес кредити	907,957	760,460
- Корпоративни кредити	4,550,292	4,262,292
Намалени с: Обезценка	(347,187)	(298,738)
Активи за търгуване - дългови ценни книжа	33,604	37,097
Деривативни финансови инструменти	52,615	11,460
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	1,251,510	1,611,726
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	1,436,645	961,653
Намалени с: Обезценка	(2,041)	(1,287)
Други финансови активи*	56,061	16,863
Намалени с: Обезценка	(3,829)	(1,710)
Експозициите на кредитен риск, свързани с задбалансови позиции, са както следва (прил. 35):		
Гаранции и акредитиви	225,476	203,422
Кредитни ангажименти	1,847,543	1,704,848
Намалени с: Обезценка	(969)	(329)
Общо	16,403,644	13,843,056

(*) отнася се до финансови активи обект на изисквания по МСФО 9, които са признати като други активи

5.2.1.2. КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

Горната таблица представя максималната кредитна експозиция на Банката към 31 декември 2022 г и 31 декември 2021 г., без да се вземат предвид притежаваните обезпечения или други кредитни подобрения. Относно нетните стойности, изложените по-горе експозиции се основават на нетните балансови стойности, отчетени в баланса.

Разделът по-долу дава подробен преглед на експозицията на Банката към кредитен риск, произтичащ от кредитни портфейли на клиенти.

Предоставените кредити и аванси на клиенти, отчитани по амортизирана стойност, се класифицират в зависимост от това как се измерва очакваната кредитна загуба.

Съответно кредитите, докладвани като необезценени, включват кредити, за които се признава „12-месечна очаквана загуба“, тъй като те не показват значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване и кредитите, за които се признава „очакваната кредитна загуба за живота на кредита“, тъй като за тях има значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, но не се считат за такива в неизпълнение.

Категорията „обезценени кредити“ включва кредити, за които се счита, че са в неизпълнение, за които е призната обезценка, равна на „очаквана кредитна загуба за живота на кредита“, и кредити, класифицирани като „закупени или възникнали финансови активи с кредитна обезценка“ (РОСИ), които винаги се измерват на базата на очакваната кредитна загуба.

Счетоводната политика на Банката по отношение на обезценката на финансови активи е посочена в Приложение 2.2.15.

(А) КАЧЕСТВО НА КРЕДИТИТЕ И АВАНСИТЕ НА КЛИЕНТИТЕ

Регулаторни дефиниции

„Експозиции в неизпълнение“ в съответствие с регулаторната дефиниция за неизпълнение, приета от Банката, включват съществени експозиции с просрочие над 90 дни, експозиции, които Банката оценява като малко вероятно да бъдат изплатени, както и тези, които са индивидуално оценени за обезценка и носят индивидуална обезценка. Към 31 декември 2022 г. експозициите в неизпълнение на Банката възлизат на 391,337 хил. лв. (2021: 442,927 хил.лв.).

„Новата дефиниция за неизпълнение“ (DoD) за регулаторни цели въведе нов набор от стандарти, които имат значително въздействие върху управлението, данните, процесите, системите и кредитните модели. Новата DoD е приложена от 1 януари 2021 г. и е определена в член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013, Делегиран регламент на Комисията (ЕУ) 2018/171 и Насоки на Европейския банков орган (ЕБА) (ЕБА / GL / 2016/07). Целта и е хармонизиране на определението за неизпълнение между институциите и юрисдикциите в Европейския съюз. По-специално, новите насоки на DoD уточняват, че просрочените дни се отчитат от датата, когато и двата прага на същественост са нарушени (абсолютен размер на общата експозиция и относителен като процент от експозицията), включват условия за връщане към статут на неизпълнение (въвеждане на пробационен период) и изрични критерии за класифициране на реструктурираните заеми като –такива в неизпълнение, когато е изпълнен критерият за намалено финансово задължение (разлика между нетната настояща стойност на паричните потоци преди и след реструктурирането надвишава прага от 1%).

Банката прилага горните нови разпоредби на DoD, за да идентифицира експозиции в неизпълнение, считано от 1 януари 2021 г., последователно във всички свои кредитни портфейли, в съответствие с местните разпоредби и специфичните характеристики на кредитния риск за всяка юрисдикция. Съответно определението за неизпълнение за счетоводни цели е приведено в съответствие с новата DoD, която също е тази, използвана за целите на управлението на вътрешния кредитен риск.

Необслужените експозиции - ‘НОЕ“, които текущо се наблюдават и отчитат от Банката, са в съответствие с насоките, установени от Европейския банков орган (Технически стандарти за изпълнение на ЕБО), включват съществени експозиции, които имат просрочие за повече от 90 дни или са оценени като малко вероятни за плащане, обезценени експозиции, експозиции, категоризирани като такива в неизпълнение за регулаторни цели, както и за неработещи експозиции. Банката е привела в съответствие счетоводната дефиниция за неизпълнение с определението за неизпълнение от ЕБО, както е описано по-горе.

Към 31 декември 2022 г. brutният размер на необслужваните експозиции на Банката възлиза на 391,337 хил. лв. (2022 г.: 442,927 хил. лв.). Кредитите РОСІ, включени в необслужвани експозиции, са 54,509 хил. лв. (2021 г.: 64,790 хил. лв.). Съответно, „Обслужваните експозиции“ включват експозиции без просрочие, такива, които са с по-малко от 90 дни просрочие или не са оценени като малко вероятно да бъдат платени, обезценени и неизпълнени за регулаторни цели експозиции. Към 31 декември 2022 г. brutният размер на обслужваните експозиции на Банката възлиза на 10,019,283 хил. лв. (2021 г.: 8,649,762 хил. лв.).

Категорията „Unlikely to pay“ се отнася до експозиции, при които способността на кредитополучателя да изплати изцяло своите кредитни задължения без реализиране на обезпечение се оценява като малко вероятна, независимо от наличието на просрочени суми или броя на дните в просрочие.

Количествена информация

Следващите таблици представят общата brutна сума, представляваща максималната експозиция на кредитен риск преди обезценката, на кредити и аванси, които са класифицирани като необезценени (Фаза 1 и Фаза 2) и тези, класифицирани като обезценени (Фаза 3 и РОСІ). Те също така представят общата сума на обезценка, призната по отношение на всички кредити и аванси и ангажименти, свързани с кредити, анализирани поотделно или колективно оценени, въз основа на това как е изчислена съответната стойност на обезценка, балансовата стойност на кредити и аванси, както и стойност на обезпечението, държано за смекчаване на кредитния риск.

За целите на управлението на кредитния риск публичният сектор, който включва експозиции към централното правителство, местните или регионалните власти, свързаните с държавата компании и образувания, контролирани и изцяло или частично притежавани от държавата, е включен в корпоративно кредитиране.

Освен това стойността на обезпечението, представена в таблиците по-долу, се ограничава до съответната brutна сума на кредитите.

Общата провизия за обезценка за кредити и аванси е 347,187 хил. лв., от които 130,137 хил. лв. представляват провизиите за индивидуално обезценени кредити, а останалата сума от 217,050 хил. лв. представлява провизии на портфейлна основа. През 2022 г. общите кредити и аванси на Банката се увеличиха с 13%. За да сведе до минимум потенциалното нарастване на експозицията на кредитен риск, Банката се е фокусирала повече върху бизнеса с големи корпоративни предприятия с добър кредитен рейтинг или клиенти на дребно, предоставящи достатъчно обезпечение.

Следващата таблица представя информация за кредитното качество на brutната балансова стойност на кредити и аванси на клиенти, отчетени по амортизирана стойност, номиналните експозиции на поети ангажименти и съответните обезценки към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Към 31 декември 2022

	Необезценени		Обезценени				Общо брутна балансова стойност / номинал- на експо- зиция	Необезценени		Обезценени				Нетна балансова стой- ност	Стой- ност на обезпече- нието
	12 месеца ОКЗ	ОКЗ за целия период на кредита необез- ценени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		РОСІ			12 месеца ОКЗ	ОКЗ за целия период на кредита необез- ценени	ОКЗ за целия период на кредита обезценени		РОСІ			
			Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени	Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени				Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени	Индиви- дуално оценени	Колек- тивно оценени		
Кредитиране на гребно	5,114,579	514,952	76,284	144,333	4,034	6,146	5,860,328	(36,393)	(44,637)	(66,747)	(100,760)	(2,891)	(1,851)	5,607,049	3,958,682
- Ипотечни кредити	2,775,972	201,170	39,047	57,283	3,639	5,875	3,082,986	(2,765)	(9,511)	(35,402)	(40,679)	(2,495)	(1,635)	2,990,499	
Стойност на обезпечението	2,772,034	207,246	50,396	83,701	6,095	7,312	-	-	-	-	-	-	-	-	3,126,784
- Потребителско кредитиране	1,582,062	212,401	-	74,901	-	21	1,869,385	(23,289)	(26,692)	-	(50,598)	-	(8)	1,768,798	
Стойност на обезпечението	32,816	3,632	-	2,532	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38,980
- Малък бизнес	756,545	101,381	37,237	12,149	395	250	907,957	(10,339)	(8,434)	(31,345)	(9,483)	(396)	(208)	847,752	
Стойност на обезпечението	627,016	90,592	58,956	15,116	791	447	-	-	-	-	-	-	-	-	792,918
Корпоративно кредитиране	3,843,474	543,147	105,099	11,112	46,892	568	4,550,292	(17,427)	(9,577)	(52,697)	(6,257)	(7,634)	(316)	4,456,384	
Стойност на обезпечението	2,408,890	493,454	129,218	15,975	54,263	864	-	-	-	-	-	-	-	-	3,102,664
Total	8,958,053	1,058,099	181,383	155,445	50,926	6,714	10,410,620	(53,820)	(54,214)	(119,444)	(107,017)	(10,525)	(2,167)	10,063,433	
Обща стойност на обезпечението	5,840,756	794,924	238,570	117,324	61,149	8,623	-	-	-	-	-	-	-	-	7,061,346
Задължения, свързани с кредитиране	1,991,408	79,404	1,483	699	-	25	2,073,019	(416)	(458)	(94)	(1)	-	-	-	
Кредитни ангажименти	1,794,197	52,432	192	697	-	25	1,847,543	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажименти	197,211	26,972	1,291	2	-	-	225,476	(416)	(458)	(94)	(1)	-	-	-	-
Стойност на обезпечението	683,629	31,320	76	116	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	715,142

Към 31 декември 2021

	Необезценени		Обезценени				Общо брутна балансова стойност / номинал- на експозиция	Необезценени		Обезценени				Нетна балансова стойност	Стой- ност на обезпече- нието
			ОКЗ за целия период на кредита обезценени		РОСІ					ОКЗ за целия период на кредита обезценени		РОСІ			
	12 месеца ОКЗ	ОКЗ за целия период на кредита необез- ценени	Индивиду- ално оценени	Колек- тивно оценени	Индивиду- ално оценени	Колек- тивно оценени		12 месеца ОКЗ	ОКЗ за целия период на кредита необез- ценени	Индивиду- ално оценени	Колек- тивно оценени	Индивиду- ално оценени	Колек- тивно оценени		
Кредитиране на гребно	4,106,244	461,019	93,656	156,755	4,850	7,873	4,830,397	(29,453)	(34,178)	(69,812)	(93,930)	(2,595)	(1,536)	4,598,893	3,235,832
- Ипотечни кредити	2,284,363	155,042	46,956	73,680	3,964	7,213	2,571,218	(2,379)	(9,088)	(34,731)	(38,084)	(1,863)	(1,090)	2,483,983	-
<i>Стойност наобезпечението</i>	<i>2,264,578</i>	<i>141,110</i>	<i>11,864</i>	<i>35,102</i>	<i>2,095</i>	<i>5,735</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>2,460,484</i>
- Потребителско кредитиране	1,258,751	176,632	-	63,171	-	165	1,498,719	(19,241)	(17,519)	-	(40,981)	-	(121)	1,420,857	-
Стойност на обезпечението	56,340	2,466	-	162	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58,968
- Малък бизнес	563,130	129,345	46,700	19,904	886	495	760,460	(7,833)	(7,571)	(35,081)	(14,865)	(732)	(325)	694,053	-
<i>Стойност на обезпечението</i>	<i>587,899</i>	<i>112,676</i>	<i>11,476</i>	<i>4,005</i>	<i>154</i>	<i>170</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>716,380</i>
Корпоративно кредитиране	3,546,133	532,800	123,278	4,448	54,524	1,109	4,262,292	(5,672)	(1,857)	(48,907)	(2,447)	(7,781)	(570)	4,195,058	-
<i>Стойност на обезпечението</i>	<i>2,781,278</i>	<i>475,710</i>	<i>66,879</i>	<i>1,612</i>	<i>46,968</i>	<i>528</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>3,372,975</i>
Total	7,652,377	993,819	216,934	161,203	59,374	8,982	9,092,689	(35,125)	(36,035)	(118,719)	(96,377)	(10,376)	(2,106)	8,793,951	-
Обща стойност на обезпечението	5,690,095	731,962	90,219	40,881	49,217	6,433	-	-	-	-	-	-	-	-	6,608,807
Задължения, свързани с кредитиране	1,775,408	130,307	1,975	580	-	-	1,908,270	(203)	(5)	(120)	(1)	-	-	-	-
Кредитни ангажименти	1,589,163	114,340	767	578	-	-	1,704,848	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажименти	186,245	15,967	1,208	2	-	-	203,422	(203)	(5)	(120)	(1)	-	-	-	-
<i>Стойност на обезпечението</i>	<i>115,906</i>	<i>14,582</i>	<i>109</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>130,597</i>

Банката оценява кредитното качество на своите кредити и аванси на клиенти и кредитни ангажименти, които са предмет на кредитен риск. Вътрешните системи за кредитен рейтинг на Банката в корпоративния портфейл се основават на различни количествени и качествени фактори, а кредитното качество в портфейла на гребно се основава на вероятността от неизпълнение (PDs).

Таблицата по-долу представя разпределението на брутната балансова стойност на предоставените кредити и аванси и номиналната експозиция на кредитните ангажименти на базата на категориите за кредитното качество и разпределението по фази:

31 декември 2022						
	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени	POCI	Общо брутна балансова стойност
		12-месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени		
Кредитиране на дребно						
Ипотечно	PD<2.5%	2,752,144	484	-	-	2,752,628
	2.5%<=PD<4%	-	1,850	-	-	1,850
	4%<=PD<10%	16,508	15,338	-	-	31,846
	10%<=PD<16%	-	66,361	-	-	66,361
	16%<=PD<99.99%	7,320	117,137	-	-	124,457
	100%	-	-	96,330	9,514	105,844
Потребителски	PD<2.5%	140,813	3,691	-	-	144,504
	2.5%<=PD<4%	585,578	704	-	-	586,282
	4%<=PD<10%	855,525	6,354	-	-	861,879
	10%<=PD<16%	-	8,049	-	-	8,049
	16%<=PD<99.99%	146	193,603	-	-	193,749
	100%	-	-	74,901	21	74,922
Кредити за малък бизнес	PD<2.5%	13,456	1,415	-	-	14,871
	2.5%<=PD<4%	19,610	742	-	-	20,352
	4%<=PD<10%	722,906	3,138	-	-	726,044
	10%<=PD<16%	-	3,154	-	-	3,154
	16%<=PD<99.99%	573	92,932	-	-	93,505
	100%	-	-	49,386	645	50,031
Корпоративно кредитиране	PD<2.5%	1,627,219	510	-	-	1,627,729
	2.5%<=PD<4%	289,425	-	-	-	289,425
	4%<=PD<10%	752,546	142,259	-	-	894,805
	10%<=PD<16%	-	38,103	-	-	38,103
	16%<=PD<99.99%	-	133,835	-	-	133,835
	100%	-	-	44,056	45,888	89,944
Малък бизнес	PD<2.5%	385,892	10,996	-	-	396,888
	2.5%<=PD<4%	176,453	-	-	-	176,453
	4%<=PD<10%	606,892	3,135	-	-	610,027
	10%<=PD<16%	-	53,490	-	-	53,490
	16%<=PD<99.99%	5,047	160,819	-	-	165,866
	100%	-	-	72,155	1,572	73,727
Общо		8,958,053	1,058,099	336,828	57,640	10,410,620
Корпоративно кредитиране						
	Силно	2,052,188	-	-	-	2,052,188
	Задоволително	1,791,286	-	-	-	1,791,286
	Под наблюдение	-	543,147	-	-	543,147
	Обезценени	-	-	116,211	47,460	163,671
Общо		3,843,474	543,147	116,211	47,460	4,550,292

31 декември 2021						
	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени	POCI	Общо брутна балансова стойност
		12-месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени		
Кредитиране на дребно						
Ипотечно	PD<2.5%	2,253,584	319	-	-	2,253,903
	2.5%<=PD<4%	-	708	-	-	708
	4%<=PD<10%	20,752	7,587	-	-	28,339
	10%<=PD<16%	-	13,878	-	-	13,878
	16%<=PD<99.99%	10,027	132,550	-	-	142,577
	100%	-	-	120,636	11,177	131,813
Потребителски	PD<2.5%	143,713	3,192	-	-	146,905
	2.5%<=PD<4%	461,935	909	-	-	462,844
	4%<=PD<10%	652,885	7,843	-	-	660,728
	10%<=PD<16%	-	4,352	-	-	4,352
	16%<=PD<99.99%	217	160,337	-	-	160,554
	100%	-	-	63,171	165	63,336
Кредити за малък бизнес	PD<2.5%	7,015	1,086	-	-	8,101
	2.5%<=PD<4%	20,957	503	-	-	21,460
	4%<=PD<10%	533,682	1,983	-	-	535,665
	10%<=PD<16%	-	6,630	-	-	6,630
	16%<=PD<99.99%	1,477	119,142	-	-	120,619
	100%	-	-	66,604	1,381	67,985
Корпоративно кредитиране	PD<2.5%	2,636,337	45,317	-	-	2,681,654
	2.5%<=PD<4%	-	41,151	-	-	41,151
	4%<=PD<10%	-	147,010	-	-	147,010
	10%<=PD<16%	-	3,421	-	-	3,421
	16%<=PD<99.99%	-	10,176	-	-	10,176
	100%	-	-	46,667	47,687	94,354
Малък бизнес	PD<2.5%	898,646	161,026	-	-	1,059,672
	2.5%<=PD<4%	-	45,214	-	-	45,214
	4%<=PD<10%	11,150	49,499	-	-	60,649
	10%<=PD<16%	-	2,361	-	-	2,361
	16%<=PD<99.99%	-	27,625	-	-	27,625
	100%	-	-	81,059	7,946	89,005
Общо		7,652,377	993,819	378,137	68,356	9,092,689
Корпоративно кредитиране						
	Силно	2,166,161	99,544	-	-	2,265,705
	Задоволително	1,155,324	261,367	-	-	1,416,691
	Под наблюдение	224,648	171,889	-	-	396,537
	Обезценени	-	-	127,726	55,633	183,359
Общо		3,546,133	532,800	127,726	55,633	4,262,292

31 декември 2022

	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени	Общо номинална стойност
		12-месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени	
Кредитиране на дребно					
Кредитни ангажименти	PD<2.5%	488,485	4,732	-	493,217
	2.5%<=PD<4%	10,563	687	-	11,250
	4%<=PD<10%	169,640	10,409	-	180,049
	10%<=PD<16%	-	2,171	-	2,171
	16%<=PD<99.99%	-	8,363	-	8,363
	100%	-	-	709	709
Договори за финансови гаранции и други ангажименти	PD<2.5%	16,222	-	-	16,222
	2.5%<=PD<4%	-	-	-	-
	4%<=PD<10%	-	-	-	-
	10%<=PD<16%	-	-	-	-
	16%<=PD<99.99%	-	-	-	-
	100%	-	-	2	2
Корпоративно кредитиране					
Кредитни ангажименти	Силно	822,876	-	-	822,876
	Задоволително	302,633	-	-	302,633
	Под наблюдение	-	26,070	-	26,070
	Обезценени	-	-	205	205
Договори за финансови гаранции и други ангажименти	Силно	108,328	-	-	108,328
	Задоволително	72,661	-	-	72,661
	Под наблюдение	-	26,972	-	26,972
	Обезценени	-	-	1,291	1,291
Общо		1,991,408	79,404	2,207	2,073,019

31 декември 2021

	Вътрешен кредитен рейтинг	Необезценени		Обезценени	Общо номинална стойност
		12-месечна ОКЗ	ОКЗ за целия живот на кредита за необезценени	ОКЗ за целия живот на кредита за обезценени	
Кредитиране на дребно					
Кредитни ангажименти	PD<2.5%	463,467	2,320	-	465,787
	2.5%<=PD<4%	12,175	712	-	12,887
	4%<=PD<10%	134,195	14,989	-	149,184
	10%<=PD<16%	-	,200	-	200
	16%<=PD<99.99%	-	6,491	-	6,491
	100%	-	-	565	565
Договори за финансови гаранции и други ангажименти	PD<2.5%	14,481	-	-	14,481
	2.5%<=PD<4%	-	-	-	-
	4%<=PD<10%	-	-	-	-
	10%<=PD<16%	-	-	-	-
	16%<=PD<99.99%	-	-	-	-
	100%	-	-	2	2
Корпоративно кредитиране					
Кредитни ангажименти	Силно	703,489	69,460	-	772,949
	Задоволително	255,260	15,248	-	270,508
	Под наблюдение	20,577	4,920	-	25,497
	Обезценени	-	-	780	780
Договори за финансови гаранции и други ангажимент	Силно	110,604	2065	-	112,669
	Задоволително	56,741	13,370	-	70,111
	Под наблюдение	4,419	532	-	4,951
	Обезценени	-	-	1,208	1,208
Общо		1,775,408	130,307	2,555	1,908,270

Следващата таблица представя групирането на корпоративния портфейл съгласно вътрешния кредитен рейтинг (MRA/ NCR/ ICR рейтингова скала), което съответства на категориите за класификация на кредитното качество, представени в горните таблици, като първият и единствен критерий за категоризираното е фазата, в която е разпределен кредитополучателят.

Категория на кредитното качество	Фаза	Рейтинг (MRA/ ICR/ NCR)
Силно	Фаза 1	1-4
Задоволително	Фаза 1	4,1-8,6
Под наблюдение	Фаза 2	1,2-9,7
Обезценени	Фаза 3	3,2-11

Таблиците по-долу представят движението на брутните балансови суми за кредити и аванси на клиенти по продуктова линия по отношение на началните и крайните баланси за отчетния период от 01.01.2022 до 31.12.2022 г. и 01.01.2021 до 31.12.2021 г.:

Към 31 декември 2022

	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				Общо
	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	
Брутна балансова стойност към 1 януари	3,546,133	532,800	127,726	55,633	2,284,363	155,042	120,636	11,177	1,258,751	176,632	63,171	165	563,130	129,345	66,604	1,381	9,092,689
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	720,291				863,409				576,266				299,288				2,459,254
Трансфер между фази:																	
-към 12-месечен ОКЗ	334,898	(334,661)	(237)		55,937	(52,413)	(3,524)		55,571	(54,744)	(827)		59,726	(58,496)	(1,230)		-
-към ОКЗ за целия срок на кредита	(401,926)	401,926	-		(106,247)	116,547	(10,300)		(91,525)	94,879	(3,354)		(40,504)	43,445	(2,941)		-
-към ОКЗ за целия период на кредита обезценени	(15,354)	(16,355)	31,709		(1,940)	(7,773)	9,713		(11,583)	(20,611)	32,194		(3,315)	(6,520)	9,835		-
Финансови активи отписани през периода	-	-	-	-	-	-	(250)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(250)
Отписани суми	-	-	(3,482)	-	-	-	(3,965)	-	-	-	(16,183)	-	-	-	(12,682)	-	(36,312)
Погашения	(316,590)	(73,863)	(38,654)	-	(303,064)	(22,359)	(21,767)	-	(164,888)	(20,041)	(5,099)	-	(93,936)	(30,965)	(10,476)	-	(1,101,702)
Валутна разлика и други движения	(23,978)	33,300	(851)	(8,173)	(16,486)	12,126	5,787	(1,663)	(40,530)	36,286	4,999	(144)	(27,844)	24,572	276	(736)	(3,059)
Брутна балансова стойност към 31 декември	3,843,474	543,147	116,211	47,460	2,775,972	201,170	96,330	9,514	1,582,062	212,401	74,901	21	756,545	101,381	49,386	645	10,410,620
Кумулативни загуби от обезценка	(17,427)	(9,577)	(58,954)	(7,950)	(2,765)	(9,511)	(76,081)	(4,130)	(23,289)	(26,692)	(50,598)	(8)	(10,339)	(8,434)	(40,828)	(604)	(347,187)

Нетна балансова стойност към 31 декември	3,826,047	533,570	57,257	39,510	2,773,207	191,659	20,249	5,384	1,558,773	185,709	24,303	13	746,206	92,947	8,558	41	10,063,433
--	-----------	---------	--------	--------	-----------	---------	--------	-------	-----------	---------	--------	----	---------	--------	-------	----	------------

Към 31 декември 2021

	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				Общо
	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	12 месечен ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 2	ОКЗ за целия срок на кредита Фаза 3	POCI	
Брутна балансова стойност към 1 януари	2,752,715	854,145	161,111	66,638	1,948,887	157,626	154,884	14,922	1,046,429	137,122	51,677	400	538,617	91,618	84,777	2,275	8,063,843
Нови финансови активи, първоначално създадени или закупени	883,629	-	-	-	594,945	-	-	-	451,656	-	-	-	214,731	-	-	-	2,144,961
Възникнали от сливане	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Трансфер между фази:</i>																	
-към 12-месечен ОКЗ	555,474	(554,633)	(841)	-	75,049	(65,785)	(9,264)	-	45,057	(43,120)	(1,938)	-	33,527	(30,360)	(3,166)	-	-
-към ОКЗ за целия срок на кредита	(262,758)	264,095	(1,338)	-	(66,264)	83,684	(17,420)	-	(89,372)	94,645	(5,272)	-	(63,742)	65,778	(2,036)	-	-
-към ОКЗ за целия период на кредита обезценени	(27,099)	(6,173)	33,272	-	(3,852)	(17,934)	21,786	-	(12,006)	(22,088)	34,094	-	(3,189)	(17,544)	20,733	-	-
Финансови активи отписани през периода	-	-	(10,159)	-	-	-	(3,164)	-	-	-	(556)	-	-	-	(711)	-	(14,590)
Отписани суми	-	-	(16,256)	-	-	-	(4,455)	-	-	-	(12,657)	-	-	-	(14,634)	-	(48,002)
Погашения	(371,011)	(42,107)	(14,624)	-	(247,789)	(22,033)	(22,040)	-	(155,380)	(19,879)	(4,993)	-	(122,962)	(21,396)	(13,732)	-	(1,057,946)
Валутна разлика и други движения	15,183	17,473	(23,439)	(11,005)	(16,613)	19,484	309	(3,745)	(27,633)	29,952	2,816	(235)	(33,852)	41,249	(4,627)	(894)	4,423
Брутна балансова стойност към 31 декември	3,546,133	532,800	127,726	55,633	2,284,363	155,042	120,636	11,177	1,258,751	176,632	63,171	165	563,130	129,345	66,604	1,381	9,092,689
Кумулативни загуби от обезценка	(5,672)	(1,857)	(51,354)	(8,351)	(2,379)	(9,088)	(72,815)	(2,953)	(19,241)	(17,519)	(40,981)	(121)	(7,833)	(7,571)	(49,946)	(1,057)	(298,738)
Нетна балансова стойност към 31 декември	3,540,461	530,943	76,372	47,282	2,281,984	145,954	47,821	8,224	1,239,510	159,113	22,190	44	555,297	121,774	16,658	324	8,793,951

Финансови активи, отписвани през периода представляват продадените кредити, както и тези, които са модифицирани (когато модификацията е довела до отписване) през периода.

Обезценени кредити и аванси на клиенти

В таблицата по-долу е представен анализът на просрочията на кредити и аванси, които са обезценени (Фаза 3) по продуктова линия по брутната им балансова стойност, както и съответните кумулативни загуби от обезценка:

Към 31 декември 2022									
	Кредитиране на дребно								
	Ипотечни	РОСИ	Потребителски	РОСИ	Кредити за малък бизнес	РОСИ	Корпоративни	РОСИ	ОКЗ за живота на кредита - обезценени)
под 90 дни	37,354	5,457	20,984	16	19,927	228	45,226	16,628	145,820
90 до 179 дни	5,555	115	8,833	-	3,031	-	20,932	2,729	41,195
180 до 360 дни	3,212	17	13,960	-	3,165	-	6,892		27,246
над 360 дни	50,209	3,925	31,124	5	23,263	417	43,161	28,103	180,207
Обща брутна балансова стойност	96,330	9,514	74,901	21	49,386	645	116,211	47,460	394,468
Обезценка	(76,081)	(4,130)	(50,598)	(8)	(40,828)	(604)	(58,954)	(7,950)	(239,153)
Нетна балансова стойност	20,249	5,384	24,303	13	8,558	41	57,257	39,510	155,315
Стойност на обезпечението	134,098	10,433	2,532	-	74,072	1,238	145,193	55,061	422,626
Към 31 декември 2021									
	Кредитиране на дребно								
	Ипотечни	РОСИ	Потребителски	РОСИ	Кредити за малък бизнес	РОСИ	Корпоративни	РОСИ	ОКЗ за живота на кредита - обезценени)
под 90 дни	44,909	6,003	20,009	47	23,996	354	82,746	25,126	203,190
90 до 179 дни	5,273	190	6,501	-	4,762	-	1,019	619	18,364
180 до 360 дни	5,302	119	13,653	2	6,598	1	20,546	5	46,226
над 360 дни	65,152	4,865	23,008	116	31,248	1,026	23,415	29,883	178,713
Обща брутна балансова стойност	120,636	11,177	63,171	165	66,604	1,381	127,726	55,633	446,493
Обезценка	(72,815)	(2,953)	(40,981)	(121)	(49,946)	(1,057)	(51,354)	(8,351)	(227,578)
Нетна балансова стойност	47,821	8,224	22,190	44	16,658	324	76,372	47,282	218,915
Стойност на обезпечението	46,966	7,830	162	-	15,482	324	68,491	47,496	186,751

(Б) ОБЕЗПЕЧЕНИЯ И ПРИДОБИТИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ**Обезпечения**

Съотношението на кредита към стойността на обезпечението (LTV) за ипотечното кредитиране отразява брутната кредитна експозиция на датата на баланса към пазарната стойност на имота, държан като обезпечение.

Коефициентът LTV на ипотечния портфейл е представен по-долу:

	31 декември	
	2022	2021
Ипотеки		
Под 50%	898,880	485,765
50%-70%	1,035,542	714,338
71%-80%	510,905	659,222
81%-90%	474,839	461,667
91%-100%	25,142	43,529
101%-120%	84,392	99,529
121%-150%	22,184	48,524
Повече от 150%	31,102	58,644
Обща експозиция	3,082,986	2,571,218
Средно LTV	50.06%	58.20%

Видът обезпечения за различните видове активи е представен в таблицата по-долу:

Експозиция	Процент от експозицията, която е предмет на изисквания за обезпечение		Основен вид обезпечение
	31.12.2022	31.12.2021	
Деривативни инструменти за търгуване	100	100	Парични средства
Деривативни финансови инструменти	100	100	Парични средства
Предоставени кредити и аванси на клиенти на дребно			
Кредити за малък бизнес – обезпечени	100	100	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, гаранции, оборудване
Кредити за малък бизнес – необезпечени	под 100, без фиксиран процент на покритие	под 100, без фиксиран процент на покритие	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, гаранции, оборудване
Кредити за малък бизнес – Факторинг	100	100	Фактури за факторинг
Ипотечни кредити	100	100	Жилищен имот
Потребителски кредити, включително кредитни карти	-	-	няма
Предоставени кредити и аванси на корпоративни клиенти			
Корпоративно банкиране - Факторинг	100	100	Фактури за факторинг
Корпоративно банкиране	не е фиксиран задължителен процент на покритие	не е фиксиран задължителен процент на покритие	Имоти (жилищни, търговски, административни), парични обезпечения, оборудване

Разпределението на обезпеченията и гаранциите е както следва:

Към 31 декември 2022					
	Стойност на полученото обезпечение				
	Недвижими имоти	Финансови	Други обезпечения	Общо	Получени гаранции
Кредити на дребно	3,465,330	182,432	310,920	3,958,682	12,032
Корпоративно кредитиране	1,292,055	358,862	1,451,747	3,102,664	119,702
Общо	4,757,385	541,294	1,762,667	7,061,346	131,734

Към 31 декември 2021					
	Стойност на полученото обезпечение				
	Недвижими имоти	Финансови	Други обезпечения	Общо	Получени гаранции
Кредити на дребно	2,753,594	158,076	324,162	3,235,832	10,019
Корпоративно кредитиране	1,365,871	532,996	1,474,108	3,372,975	120,578
Общо	4,119,465	691,072	1,798,270	6,608,807	130,597

Справедливата стойност на обезпеченията, представени в таблиците по-горе, е ограничена до размера на остатъчния баланс по съответния кредит.

Придобити обезпечения

Банката признава обезпеченията в баланса, когато получи собствеността върху обезпечението, обикновено чрез съдебни процеси или като упражнява права върху други кредитни застраховки. Основният вид обезпечение, което Банката придобива срещу погасяване или намаляване на непогасени кредити, е недвижимо имущество, което се признава в придобитите активи. Те са включени в Други активи (Приложение 23). Активите придобити на търг са държани временно за продажба и се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата стойност, намалена с разходите по продажбата.

В случаите, когато Банката използва придобити имоти като част от своята дейност, те се класифицират като собствени или инвестиционни имоти.

Следващите таблици представят обобщение на обезпеченията, които Банката е придобила и са били признати като придобити обезпечения, както и движението през 2022 г. и 2021 г.:

Тип на актива	2022	2021
Търговски имот и други движими активи	9,476	8,008
Жилищен имот	2,750	3,116
Земи	685	994
Общо	12,911	12,118

Равнение на движението на ниво 3:	2022	2021
Баланс към 1 януари	12,118	15,647
Допълнителни	3,109	603
Продажби	(1,045)	(3,892)
Отписани	-	-
Обезценка	(1,271)	(240)
Баланс към 31 декември	12,911	12,118

Количествена информация за оценките на справедливата стойност с използване на значителни ненаблюдаеми данни (ниво 3)

Вид имот	Справедлива стойност 31/12/2022 (в хил.лв.)	Техника на оценяване	Вид цена	Обхват (лева) (средно претеглена) 2022	Обхват (лева) (средно претеглена) 2021	Връзка между ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Земя	1,141	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	0.98 - 1466.87 (28.07)	0.76 – 1160.45 (15.12)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до по-висока справедлива стойност
Жилище	2,747	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	41.62 - 1811.99 (164.22)	11.00- 2112.00(166.03)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до по-висока справедлива стойност
Комбинирано	9,023	Подход на пазарни сравнения	цена за м ²	28.81 - 1908.89 (271.66)	32.98-1867.82 (256.13)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до по-висока справедлива стойност
		Метод на дохода	наем за м ²	1.53 - 8.45 (3.18)	1.90-7.49 (3.58)	Значително увеличение на наема на м ² би довело до по-висока справедлива стойност
		Разходи за придобиване	цена за м ²	6.34 - 456.25 (156.30)	6.59 – 224.11 (122.73)	Значително увеличение на цената на м ² би довело до по-висока справедлива стойност

(В) ГЕОГРАФСКИ И ОТРАСЛОВИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА КРЕДИТИТЕ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

Банката държи диверсифицирани портфейли на пазарите и прилага лимити за концентрации, произтичащи от географското местоположение или дейността на групи кредитополучатели, които биха могли да бъдат засегнати по подобен начин от промени в икономическите или други условия, с цел намаляване на кредитния риск.

Таблицата по-долу представя експозициите на Банката по кредити и аванси на клиенти и кредитни ангажименти по тяхната брутна балансова стойност и номинална стойност съответно по фаза, продуктова линия, индустрия и географски регион, както и обезценката.

31 декември 2022

	България				Гърция					Други в Европа					Други страни					
	Брутна балансова стойност/номинална стойност																			
	12-месечна на ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целя срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целя период на кредита – необезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна на ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целя срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целя период на кредита – необезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна на ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целя срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целя период на кредита – необезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна на ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целя срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целя период на кредита – необезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка
Кредитирано на гръбно	5,073,976	511,414	217,037	9,991	(249,711)	5,690	610	437	3	(353)	26,532	2,748	1,465	-	(1,470)	8,380	180	1,678	187	(1,745)
Ипотечни	2,749,197	199,266	94,388	9,324	(90,445)	3,391	411	-	3	(10)	17,249	1,464	473	-	(491)	6,136	29	1,468	187	(1,541)
Потребителски	1,568,237	210,767	73,278	21	(99,077)	2,299	199	437	-	(343)	9,283	1,284	977	-	(963)	2,242	151	210	-	(204)
Малък бизнес	756,542	101,381	49,371	646	(60,189)	-	-	-	-	-	-	-	15	-	(16)	2	-	-	-	-
Корпоративно кредитиране	3,670,467	543,147	116,211	47,459	(92,920)	14,809	-	-	-	(13)	148,571	-	-	-	(909)	9,628	-	-	-	(66)
Търговски услуги	96,610	17,096	14,935	44	(3,964)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производство	1,236,013	49,087	40,187	1,698	(24,458)	-	-	-	-	-	14,455	-	-	-	(71)	9,628	-	-	-	(66)
Строителство	60,502	4,816	-	-	(401)	-	-	-	-	-	69,036	-	-	-	(329)	-	-	-	-	-
Туризм	33,226	-	-	-	(25)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергиен сектор	284,571	56,315	9,338	25,445	(12,013)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други	1,959,545	415,833	51,751	20,272	(52,059)	14,809	-	-	-	(13)	65,080	-	-	-	(509)	-	-	-	-	-
Общо	8,744,443	1,054,561	333,248	57,450	(342,631)	20,499	610	437	3	(366)	175,103	2,748	1,465	-	(2,379)	18,008	180	1,678	187	(1,811)
Ангажименти свързани с кредити	1,925,431	79,275	2,182	21	(969)	3,888	47	-	4	-	61,221	73	-	-	-	867	10	-	-	-
Кредитни ангажименти	1,728,221	52,302	889	21	-	3,888	47	-	4	-	61,221	73	-	-	-	867	10	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажименти	197,210	26,973	1,293	-	(969)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

31 декември 2021

	България					Гърция					Други в Европа					Други страни				
	Брутна балансова стойност/номинална стойност																			
	12-месечна ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целия период на кредита – обезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целия период на кредита – обезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целия период на кредита – обезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка	12-месечна ОКЗ – Фаза 1	ОКЗ за целия срок на кредита – необезценени – Фаза 2	ОКЗ за целия период на кредита – обезценени – Фаза 3	РОСІ	Обезценка
Кредитиране на гребно	4,071,155	458,245	246,347	12,475	(228,448)	5,454	460	205	61	(256)	22,712	1,906	2,507	-	(1,442)	6,923	408	1,352	187	(1,358)
Ипотечни	2,262,382	153,704	117,595	10,956	(85,260)	3,284	128		34	(46)	13,553	1,026	1,780	-	(699)	5,144	184	1,261	187	(1,230)
Потребителски	1,245,679	175,200	62,148	138	(76,781)	2,170	332	205	27	(210)	9,142	880	727	-	(743)	1,760	220	91	-	(128)
Малък бизнес	563,094	129,341	66,604	1,381	(66,407)	-	-	-	-	-	17	-	-	-	-	19	4	-	-	-
Корпоративно кредитиране	3,325,765	528,386	127,726	55,633	(67,129)	-	-	-	-	-	220,368	-	-	-	(87)	-	4,414	-	-	(18)
Търговски услуги	89,581	3,464	17,164	68	(2,931)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Производство	1,027,285	58,419	40,224	2,606	(19,243)	-	-	-	-	-	15,504	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-
Строителство	36,822	4,859	-	-	(34)	-	-	-	-	-	59,117	-	-	-	(62)	-	-	-	-	-
Туризм	52,757	620	530	-	(93)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Енергиен сектор	246,361	41,369	12,568	26,084	(8,519)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други	1,872,959	419,655	57,240	26,875	(36,309)	-	-	-	-	-	145,747	-	-	-	(22)	-	4,414	-	-	(18)
Общо	7,396,920	986,631	374,073	68,108	(295,577)	5,454	460	205	61	(256)	243,080	1,906	2,507	-	(1,529)	6,923	4,822	1,352	187	(1,376)
Ангажменти свързани с кредити	1,699,773	130,139	2,551	-	(329)	4,182	48	4	-	-	70,597	81	-	-	-	856	39	-	-	-
Кредитни ангажменти	1,513,528	114,172	742	599	-	4,182	48	-	4	-	70,597	81	-	-	-	856	39	-	-	-
Финансови гаранции и други ангажменти	186,245	15,967	1,210	-	(329)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(Г) ПРАКТИКИ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ ПРИ КРЕДИТИРАНЕ

Модификации на договорните условия на кредитите могат да възникнат поради различни фактори като промени в пазарните условия, задържане на клиенти и други фактори, както и поради потенциалното влошаване на финансовото състояние на кредитополучателите. Банката използва редица опции за реструктуриране, за да подобри управлението на взаимоотношенията с клиентите и ефективността на усилията за събиране на вземания, както и да подобри нивото на възстановяване на паричните потоци и да намали кредитните загуби както при кредитирането на дребно, така и при корпоративното кредитиране.

Класификация на програмите за реструктуриране

Практиките за реструктуриране, наблюдавани и докладвани от Банката въз основа на насоките за прилагане на техническите стандарти на Европейския банков орган (EBA ITS), се извършват само в случаите, когато договорните условия за плащане по кредит са променени, тъй като кредитополучателят изпитва, или има вероятност да изпита финансови затруднения да изпълни съществуващите условия на кредита и Банката предоставя отстъпки и по-благоприятни условия, които не би разглеждала, ако кредитополучателят не е бил във финансови затруднения. Мерките за реструктуриране целят винаги да върнат експозицията до състояние на устойчиво погасяване на кредита.

Всички останали видове модификации, предоставени от Банката, когато няма известни финансови затруднения на кредитополучателя и могат да бъдат обусловени от фактори от бизнес характер, не се класифицират като мерки за реструктуриране.

Програми за реструктуриране

Програмите за реструктуриране се предоставят след оценка на способността и желанието на кредитополучателя да изплати задълженията си и могат да бъдат от краткосрочен или дългосрочен характер. Целта е да се подпомогнат кредитополучателите с финансови проблеми, като се преговорят техните изходящи парични потоци за погасяване с устойчива модификация и в същото време се предпази Банката от понасяне на кредитни загуби. Банката използва целеви стратегии за сегментиране с цел да адаптира различни краткосрочни или дългосрочни устойчиви управленски решения към избрани групи кредитополучатели за посрещане на техните специфични финансови нужди.

Естеството и вида на опциите за реструктуриране могат да включват, но не са ограничени до едно или повече от следните:

- консолидация на дълга, при която съществуващите задължения на кредитополучателя се комбинират в един кредит;
- плащания само на лихва;
- гратисен период;
- план с намалени погасителни вноски;
- план за изплащане на просрочията;
- удължаване срока на договора/частично опрощаване на кредита/отписване;
- намаляване на лихвения процент;

- разделен баланс (комбинация от опции за реструктуриране, които основно включват капитализация на просрочените задължения, удължаване на срока на кредита и намаляване на лихвения процент);
- оперативно реструктуриране.

По-специално за необезпечени потребителски кредити (включително кредитни карти), програми за реструктуриране (напр. удължаване на срока) се прилагат в комбинация с консолидация на дълга, при която всички съществуващи потребителски баланси се обединяват. Решенията за реструктуриране се прилагат, за да се осигури достатъчно намаление на вноската и надеждно решение за кредитополучателя. В определени случаи консолидацията на дълга може да се комбинира с учредяване на ипотeka, за да се превърнат необезпечените кредитни експозиции в обезпечени.

В случай на ипотечни кредити намаляването на вноската може да се постигне чрез мерки за реструктуриране, като например удължени срокове за плащане, капитализация на просрочените задължения, разделен баланс и намалени погасителни планове.

Корпоративните експозиции подлежат на реструктуриране, когато има индикации за финансови затруднения на кредитополучателя, доказани от комбинация от фактори, включително влошаване на финансовите показатели, понижаване на кредитния рейтинг, забавяне на плащанията и други.

Звената за банкиране на дребно са отговорни за всички първоначални модификации на кредити, просрочени от 1 до 89 дни.

„Управление на проблемни активи“ (TAG) е независимият орган, който носи цялостната отговорност за управлението на портфейла на проблемните кредити на Банката, включително реструктурираните кредити, в съответствие с действащите регулации. TAG осигурява строг контрол и стриктно наблюдение на ефективността на схемите за реструктуриране и представянето на управляваните портфейли. TAG също така гарантира непрекъснатото подобряване и приспособяване на политиките и процедурите чрез извършване на прегледи за гарантиране на качеството и чрез оценка и отчитане на макроикономическото развитие, регулаторните и законови изисквания и промени, най-добрите международни практики и всички съществуващи или нови вътрешни изисквания.

TAG си сътрудничи с отдел Управление „Риск“, за да постигне взаимно разбиране и да разработи подходяща методология за оценка на рисковете, присъщи на всеки вид модификация и просрочие в портфейла.

I) Класификация на кредитите с мерки по реструктуриране

Кредитите с мерки по реструктуриране се класифицират като необезценени (Фаза 2) или обезценени (Фаза 3) чрез оценка на техния статус на просрочие и кредитно качество.

Обезценените кредити с мерки по реструктуриране влизат първоначално в изпитателен срок от една година, като изпълнението на плащанията на кредитополучателите се наблюдава отблизо. Ако в края на гореспоменатия период кредитополучателите са спазили условията на програмата и няма просрочени дължими суми и опасения по отношение на пълното погасяване на кредитите, кредитите се отчитат като необезценени реструктурирани кредити (Фаза 2). Освен това, необезценени реструктурирани кредити, включително тези, които са били класифицирани по-рано като обезценени и отговарят

на условията на програмата, се наблюдават за период от две години. Ако в края на този период кредитополучателите са направили плащания на значителна сума, нямат дължими суми, просрочени повече от 30 дни и кредитите не са нито обезценени, нито са изпълнени други критерии за значително увеличение на кредитния риск, те излизат от статуса „преструктурирани“ и се класифицират като Фаза 1.

По-специално, категорията на обезценени кредити включва тези, които (а) към датата, на която са били предоставени мерки за реструктуриране, са били просрочени повече от 90 дни или са оценени като малко вероятно да бъдат изплатени, (б) в края на едногодишния изпитателен срок отговарят на критериите за влизане в статус за необезценени и през двегодишния период на мониторинг са били предоставени нови мерки за реструктуриране или са станали просрочени повече от 30 дни и (в) първоначално са класифицирани като необезценени и през двегодишния период на наблюдение са изпълнили критериите за влизане в статус „обезценени“.

Освен това кредити с мерки по реструктуриране, които не се обслужват съгласно новите модифицирани условия и впоследствие стават съдебни, престават да бъдат наблюдавани като част от дейностите по реструктуриране на Банката и се докладват като съдебни обезценени кредити (Фаза 3) в съответствие с управлението и наблюдението на всички предсрочно изискуеми кредити на Банката.

II) Реструктуриране на кредити

В случаите, когато договорните парични потоци на реструктуриран кредит са били съществено променени, първоначалният реструктуриран кредит се приключва и се признава нов кредит. Банката отчита модифицирания кредит като „нов“ финансов актив по справедлива стойност и разликата с нетната балансова стойност на съществуващия кредит се признава в отчета за доходите като печалба или загуба от отписване.

В някои случаи може да има доказателства, че новият кредит е с кредитна обезценка при първоначалното признаване и следователно се признава като възникнал с кредитна обезценка (POCI).

В случаите, когато модификацията, в резултат на мерките за реструктуриране, не се счита за съществена, Банката преизчислява брутната балансова стойност на кредита и признава разликата като печалба или загуба от модификация в отчета за доходите. Банката продължава да наблюдава модифицирания реструктуриран кредит, за да определи дали финансовият актив показва значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване по време на периода на реструктуриране.

Следващите таблици представят анализ на практиките на Банката за реструктуриране на кредити, оценени по амортизируема стойност. Съответните таблици по-долу са представени на база на брутната балансова стойност, докато кумулативната обезценка е показана отделно, в съответствие с вътрешния процес на Банката за наблюдение на кредитния риск, съгласно принципите на МСФО 9.

Следващата таблица представя обобщение на видовете преструктуриращи дейности на Банката:

Мерки за преструктуриране:	2022	2021
Удължаване срока на договора	156,942	62,007
Намалени плащания под дължимите лихви	11,044	10,585
Намаляване на лихвения процент	22,236	33,026
Намалени плащания над дължимите лихви	30,323	17,873
План за погасяване на просрочията	8	11
Само лихвата	50,091	18,008
Гратисен период	8,113	103,359
Общо брутна балансова стойност	278,757	244,869
Намалени с: кумулативни обезценки	(57,931)	(51,288)
Общо нетна балансова стойност	220,826	193,581

Следващите таблици представят обобщение на кредитното качество на преструктурираните кредити и аванси на клиенти:

Към 31 декември 2022			
	Общо кредити и аванси	Преструктурирани кредити и аванси	% от преструктурирани кредити и аванси
Брутна балансова стойност:			
12-месечна ОКЗ	8,958,373	-	-
ОКЗ за живота на кредита - необезценени	1,060,910	175,217	17%
ОКЗ за живота на кредита - обезценени	391,337	103,540	26%
Обща брутна балансова стойност	10,410,620	278,757	3%
Кумулативна ОКЗ за обезценка :			
12-месечна ОКЗ	(53,820)	-	
ОКЗ за живота на кредита (необезценени)	(54,214)	(7,828)	
ОКЗ за живота на кредита (обезценени), от които:	(239,153)	(50,103)	
- индивидуално оценени	(129,969)	(26,249)	
- колективно оценени	(109,184)	(23,854)	
Общо нетна балансова стойност	10,063,433	220,826	2%
Получено обезпечение	7,061,346	242,405	

Към 31 декември 2021

	Общо кредити и аванси	Преструктурирани кредити и аванси	% от преструктурирани кредити и аванси
Брутна балансова стойност:			
12-месечна ОКЗ	7,652,377	-	-
ОКЗ за живота на кредита - необезценени	993,819	114,103	11%
ОКЗ за живота на кредита - обезценени	446,493	130,766	29%
Обща брутна балансова стойност	9,092,689	244,869	3%
Кумулативна ОКЗ за обезценка :			
12-месечна ОКЗ	(35,125)	-	-
ОКЗ за живота на кредита (необезценени)	(36,035)	(7,116)	-
ОКЗ за живота на кредита (обезценени), от които:	(227,578)	(44,172)	-
- индивидуално оценени	(129,095)	(28,791)	-
- колективно оценени	(98,483)	(15,381)	-
Общо нетна балансова стойност	8,793,951	193,581	2%
Получено обезпечение	6,608,807	143,973	-

Следващата таблица представя движението на преструктурираните кредити и аванси:

Брутна балансова стойност към 1 януари 2021	437,050
Мерки за преструктуриране през годината	212,373
Погасяване по кредити	(73,234)
Отписване на преструктурирани кредити	(641)
Кредити и аванси, излизащи от статус „преструктурирани“	(243,783)
Други	(86,896)
Намалени с: кумулативни обезценки	(51,288)
Нетна балансова стойност към 31 декември 2021	193,581
Брутна балансова стойност към 1 януари 2022	244,869
Мерки за преструктуриране през годината	116,136
Погасяване по кредити	(24,287)
Отписване на преструктурирани кредити	(230)
Кредити и аванси, излизащи от статус преструктурирани	(76,194)
Други	18,463
Намалени с: кумулативни обезценки	(57,931)
Нетна балансова стойност към 31 декември 2022	220,826

Следващата таблица представя експозицията на Банката към преструктурирани кредити и аванси по продуктова линия:

	Към 31 декември	
	2022	2021
Кредити на дребно	151,144	167,276
- Ипотечни	53,108	72,752
- Потребителски	58,418	52,913
- Малък бизнес	39,618	41,611
Корпоративни кредити	127,613	77,593
Обща брутна балансова стойност	278,757	244,869
Намалена с: кумулативни обезценки	(57,931)	(51,288)
Обща нетна балансова стойност	220,826	193,581

Следващата таблица представя експозицията на Банката към преструктурирани кредити и аванси по географски региони:

	Към 31 декември	
	2022	2021
България	278,084	243,155
Гърция	143	43
Други в Европа	530	1,482
Други държави	-	189
Обща брутна балансова стойност	278,757	244,869
Намалена с: кумулативни обезценки	(57,931)	(51,288)
Обща нетна балансова стойност	220,826	193,581

Следващата таблица предоставя информация за измененията, дължащи се на мерките за преструктуриране върху кредитните експозиции, които не са довели до отписване. Тези финансови активи са модифицирани, докато са имали обезценка за загуба, измерена в размер, равен на очакваната кредитна загуба за целия живот на кредита:

	31 декември	
	2022	2021
Модифицирани кредити през годината		
Брутна балансова стойност към 31 декември	130,540	130,766
(Загуба) от модификация	(733)	(977)
Модифицирани кредити от първоначалното признаване		
Брутна балансова стойност към 31 декември, за която обезценката е променена на 12-месечна ОКЗ	98,571	67,712

5.2.1.3. ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА, КРЕДИТИ И АВАНСИ НА БАНКИ И ДЕРИВАТИ

В таблицата по-долу е представен анализ на дълговите ценни книжа, дериватите и пласментите при банки, нетирани от обезценка за очаквана кредитна загуба по рейтинг, присъден от кредитна агенция на базата на кредитна оценка от номинирани външни институции за кредитна оценка. Дълговите ценни книжа, пласментите при банки и финансовите активи са класифицирани във Фаза 1, съгласно изискванията на МСФО 9.

31 декември 2022 Необезценени						
Рейтинг	Ценни книжа за търгуване	Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	Дългови ценни книжа по цена на придобиване	Предоставени средства на банки	Деривати	Общо
AA- to AA+	-	179,842	619,924	22,389	-	822,155
A- to A+	-	341,302	-	140,932	-	482,234
BBB- to BBB+	33,604	730,366	235,155	-	-	999,125
BB- to BB+	-	-	-	-	-	-
По-ниски от BB-	-	-	38,567	1,280,014	29,949	1,348,530
Без рейтинг	-	-	540,958	261	22,666	563,885
Общо	33,604	1,251,510	1,434,604	1,443,596	52,615	4,215,929

31 декември 2021 Необезценени						
Рейтинг	Ценни книжа за търгуване	Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	Дългови ценни книжа по цена на придобиване	Предоставени средства на банки	Деривати	Общо
AA- to AA+	-	184,406	414,136	9,640	-	608,182
A- to A+	-	363,164	19,885	101,504	-	484,553
BBB- to BBB+	37,097	917,477	-	204	-	954,778
BB- to BB+	-	146,679	40,788	-	-	187,467
По-ниски от BB-	-	-	13,572	296,187	6,046	315,805
Без рейтинг	-	-	471,985	97,827	5,414	575,226
Общо	37,097	1,611,726	960,366	505,362	11,460	3,126,011

Концентрация на рисковете от финансови активи с кредитен риск

Следващата таблица представя разбивка на финансовите инструменти на Банката (с изключение на кредити и аванси на клиенти) по тяхната балансова стойност, категоризирани по географски регион ни към 31 декември. За тази таблица Банката е разпределила експозициите по региони въз основа на страната на местоживее на нейните контрагенти.

	България	Гърция	Други в Европа*	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	-	1,280,014	104,870	58,712	1,443,596
Ценни книжа за търгуване - дългови ценни книжа	33,604	-	-	-	33,604
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	314,771	-	768,649	168,090	1,251,510
Дериватни финансови инструменти	22,666	29,949	-	-	52,615
Дългови ценни книжа по амортизируема стойност	195,079	279,474	960,051	-	1,434,604
31 декември 2022 г.	566,120	1,589,437	1,833,570	226,802	4,215,929

*Петте най-големи експозиции на дългови ценни книжа имат емитенти от следните държави: Ирландия, Италия, Полша, Румъния и Франция.

	България	Гърция	Други в Европа*	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	-	296,188	142,704	66,470	505,362
Ценни книжа за търгуване - дългови ценни книжа	37,097	-	-	-	37,097
Дългови ценни книжа по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход	484,855	146,679	788,249	191,943	1,611,726
Дериватни финансови инструменти	5,414	6,046	-	-	11,460
Дългови ценни книжа по амортизируема стойност	-	133,350	827,016	-	960,366
31 декември 2021 г.	527,366	582,263	1,757,969	258,413	3,126,011

*Петте най-големи експозиции на дългови ценни книжа имат емитенти от следните държави: Ирландия, Италия, Полша, Франция, Румъния.

5.2.1.4. НЕТИРАНЕ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ФИНАНСОВИ ПАСИВИ

Банката няма нетирани активи/пасиви, които да попадат под обхвата на МСС 32, т.е. нетната балансова стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато дружеството има правно основание да се прихванат признатите суми и е налице намерение за уреждане на нетна база, или за реализиране на актива и уреждане на пасива едновременно.

Банката има сключени рамкови споразумения за нетиране с банки-контрагенти, които са неотменими, в случай че даден контрагент не е в състояние да изпълни задълженията си. В допълнение приложимото законодателство позволява на Банката едностранно да урежда търговски вземания и задължения, които са станали дължими, при положение, че са деноминирани в същата валута и са към същата насрещна страна.

Те попадат в обхвата на оповестяването, ако са намерили отражение в отчета за финансовото състояние. Банката също така прави маржин депозити като обезпечение по своите деривативни позиции. Насрещната страна може да погаси задължението на Банката с маржин депозита в случай на неизпълнение.

	Сума преди нетиране в баланса, брутно (a)	Сума нетирана в баланса, брутно (b)	Сума след нетиране в баланса, нетно (c) = (a) - (b)	Получени или предоставени финансови или парични обезпечения, признати или непризнати в баланса, които не са нетирани в баланса (d)	Нетна сума на експозицията (c) - (d)
Активи към 31 декември 2022 г.					
Деривативни финансови инструменти	29,949	-	29,949	(29,949)	-
Пасиви към 31 декември 2022 г.					
Деривативни финансови инструменти	(36,066)	-	(36,066)	45,713	9,647

	Сума преди нетиране в баланса, брутно (a)	Сума нетирана в баланса, брутно (b)	Сума след нетиране в баланса, нетно (c) = (a) - (b)	Получени или предоставени финансови или парични обезпечения, признати или непризнати в баланса, които не са нетирани в баланса (d)	Нетна сума на експозицията (c) - (d)
Активи към 31 декември 2021 г.					
Деривативни финансови инструменти	6,046	-	6,046	6,046	-
Пасиви към 31 декември 2021 г.					
Деривативни финансови инструменти	(8,485)	-	(8,485)	13,029	4,544

5.2.2 ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск представлява текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове, цени на капиталови инструменти и имплицитна волатилност. Пазарният риск принципно може да окаже влияние както върху позициите в търговския портфейл, така и върху тези извън него, обхващайки и активната, и пасивната страна на баланса. Пазарният риск обхваща:

- Лихвен риск;
- Валутен риск;
- Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти.

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на лихвените проценти/лихвените деривати, формата на лихвената крива и спреда между различните лихвени проценти.

Валутният риск е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения на спот и форуърдните обменни курсове на чуждестранните валути спрямо базисната валута в търговския и банковия портфейли.

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е текущият или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на цените на капиталовите инструменти или стойността на капиталовите индекси или промени във връзките между различните капиталови цени/индекси.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ на Банката, разработена в съответствие с „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ на Групата. Целите на „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ са:

- да създаде основната рамка и да постави минималните стандарти за контрол и управление на пазарния риск в Банката;
- да осигури съответствие с изискванията на местни и чуждестранни регулатори;
- да осигури надлежно спазването на указанията на Групата;
- да установи рамка, която да позволи на Банката да придобие конкурентно преимущество чрез рисково-базирано вземане на решения.

„Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари“, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск. „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ се одобрява и приема от Риск комитета на Юробанк България АД и се поддържа и обновява от отдел „Пазарен риск“. Отдел „Пазарен риск“ преразглежда политиката поне веднъж годишно и предлага евентуални промени в нея за одобрение от Риск комитета.

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове има за цел:

- да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса;
- да допринесе за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики и да постави минималните стандарти за контрол на пазарните рискове;
- да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения;
- да бъде създадена структура, с помощта на която Банката да може да осъществи връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга.

Рисковият апетит на Банката по отношение поемането на пазарни рискове представлява размера на неочакваните загуби, които тя е склонна да поеме вследствие на неблагоприятни изменения в пазарните променливи. Той е свързан със способността ѝ да абсорбира тези загуби, която на свой ред зависи от капитала и резервите на Банката, потенциалните загуби, породени от други непазарни рискове и регулаторния капитал, изискван за поддържане на бизнеса. Банковият апетит за пазарен риск е изразен под формата на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове. Апетитът за поемане на пазарен риск се определя от Risk комитета на Банката, който одобрява всички лимити за поемане на риск от страна на Банката. Тези лимити също така са част от глобалната структура от лимити на Групата и са ратифицирани на ниво група. Рисковият апетит за пазарен риск на Банката също така се определя чрез характеристики като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути.

Техники на оценка на пазарния риск

Банката се грижи за това всички съществени позиции, изложени на пазарен риск, да бъдат включени в системата за измерване на пазарните рискове. Като минимум, системата за измерване на пазарните рискове следва да обхваща рискове, породени от експозиции към следните специфични фактори, пораждащи пазарен риск, т.е. специфичните пазарни цени или курсове, които влияят върху стойността на позициите:

- Валутни курсове;
- Лихвен проценти;
- Цени на капиталови инструменти

Понастоящем измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, допълнени от извършването на регулярни стрес тестове. Банката не използва VaR-базирани лимити. Единствено за портфейла от търгувани капиталови инструменти се изчислява ежедневно VaR. При решение на Ръководството на Банката в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен value-at-risk анализ.

Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща откритата овърнайт позиция, като тези лимити се следят на ежедневна база.

Лихвен риск

Лихвен риск на паричните потоци е рискът от промяна в бъдещите парични потоци от даден финансов инструмент вследствие на промени в пазарните лихвени проценти. Лихвен риск на справедливата стойност е рискът от промяна на стойността на финансовите инструменти вследствие на промени в пазарните лихвени проценти.

Колеманието на пазарните нива на лихвените проценти оказва въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. В резултат на подобни промени лихвеният марж може да се увеличи, но също така би могъл и да намалее или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения. Ръководството наблюдава нивата на лихвените дисбаланси на месечна база и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвената политика на Банката.

Чувствителност на активите и пасивите

Банката е изложена на въздействието на различни видове пазарен риск. Представеният анализ на чувствителността на активите и пасивите показва потенциалното влияние на възможни промени върху отчета за доходите и капитала, определени на база на наблюденията върху пазарната динамика и икономическата среда през отчетния период.

31 декември 2022				
	Общ ефект върху иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Ефект на банковия портфейл
Лихвени проценти +100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(38,860)	(898)	(25,645)	(12,317)
Акции/Индекси върху акции/Взаимни фондове -10% намаление на цените	(162)	(162)	-	-
Валутни курсове -10% обезценка на местната валута	(186)	(186)	-	-

31 декември 2021

	Общ ефект върху иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Ефект на банковия портфейл
Лихвени проценти +100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(55,944)	(1,442)	(36,913)	(17,589)
Акции/Индекси върху акции/Взаимни фондове -10% намаление на цените	(127)	(127)	-	-
Валутни курсове -10% обезценка на местната валута	346	346	-	-

Таблицата по-долу представя разпределението на активите и пасивите обект на пазарен риск между търговски и нетърговски портфейли:

Измерване на пазарен риск Към 31 декември 2022

	Нетна балансова стойност	Търговски портфейл	Нетърговски портфейл
Активи, обект на пазарен риск			
Пари и салда при Централната банка	1,571,141	-	1,571,141
Активи за търгуване	35,228	35,228	-
Деривативни финансови инструменти	52,615	23,548	29,067
Предоставени средства на банки	1,443,596	-	1,443,596
Предоставени кредити и аванси на клиенти	10,063,433	-	10,063,433
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	2,747,713	-	2,747,713
Други финансови активи	52,232	-	52,232
Общо активи, обект на пазарен риск	15,965,958	58,776	15,907,182
Пасиви, обект на пазарен риск			
Деривативни финансови инструменти	36,873	36,873	-
Привлечени средства от други банки	23,904	-	23,904
Привлечени средства от клиенти	13,682,032	-	13,682,032
Други привлечени средства	475,598	-	475,598
Други финансови пасиви	181,136	-	181,136
Общо пасиви, обект на пазарен риск	14,399,543	36,873	14,362,670

Измерване на пазарен риск Към 31 декември 2021

	Нетна балансова стойност	Търговски портфейл	Неттърговски портфейл
Активи, обект на пазарен риск			
Пари и салда при Централната банка	2,139,549	-	2,139,549
Активи за търгуване	38,369	38,369	-
Деривативни финансови инструменти	11,460	11,460	-
Предоставени средства на банки	505,362	-	505,362
Предоставени кредити и аванси на клиенти	8,793,951	-	8,793,951
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	2,635,788	-	2,635,788
Други финансови активи	15,153	-	15,153
Общо активи, обект на пазарен риск	14,139,632	49,829	14,089,803
Пасиви, обект на пазарен риск			
Деривативни финансови инструменти	9,139	6,310	2,829
Привлечени средства от други банки	9,535	-	9,535
Привлечени средства от клиенти	12,313,508	-	12,313,508
Други привлечени средства	166,578	-	166,578
Други финансови пасиви	168,623	-	168,623
Общо пасиви, обект на пазарен риск	12,667,383	6,310	12,661,073

Чувствителността по отношение на промените в трите основни пазарни рискови фактора – валутни курсове, лихвени проценти и цени на капиталовите инструменти, е пресметната и представена в горната таблица. Използваните параметри за изчисление са определени въз основа на текущата пазарна среда и динамиката, наблюдавана през последните няколко години и представят по достоверен начин възможните изменения в пазарните променливи.

- Чувствителността към промени във валутните курсове е изчислена директно на база на общата нетна открита позиция на Банката във всички валути (с изключение на евро) като 10% обезценяване в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (без евро), основните сред които са щатски долар, швейцарски франк и британски паунд. Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борг.
- Чувствителността спрямо лихвените равнища е определена като се използва паралелно изместване на кривата на доходността по отношение на релевантните балансови и задбалансови позиции на Банката и се пресметнат промените в тяхната настояща стойност. Резултатите са разпределени в три колони в зависимост от счетоводното третиране на всяка позиция:
  - Пряк ефект в отчета за доходите – за позиции, чиято промяна в справедливата стойност се отразява в печалбата или загубата (ценни книжа в оборотен портфейл и деривату);

- Пряк ефект върху капитала – за позиции, чиято промяна в справедливата стойност се отразява в друг всеобхватен доход (ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход);
- Ефект на банковия портфейл – за позиции без счетоводна преоценка (активи и пасиви, неоценявани по справедлива стойност), при които ефектът се отразява като промяна в икономическата стойност на капитала.

Сумата на трите колони показва общия ефект върху икономическата стойност на Банката.

3. Чувствителността по отношение на промяната в цените на капиталовите инструменти се изчислява като се използва 10% спад на цените на всичките притежавани регистрирани за търговия акции.

Концентрация на валутен риск

Таблицата по-долу представя експозицията на Банката към валутен риск към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.:

Към 31 декември 2022						
Активи	BGN	EUR	USD	CHF	Други валути	Общо
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	923,881	637,239	6,236	1,450	2,335	1,571,141
Предоставени средства на банки	-	1,280,171	60,213	22,675	80,537	1,443,596
Финансови активи държани за търгуване	35,228	-	-	-	-	35,228
Деривативни финансови инструменти	992	38,753	12,870	-	-	52,615
Кредити и аванси на клиенти	7,774,512	2,154,652	127,291	6,969	9	10,063,433
Инвестиционни ценни книжа	157,962	2,238,156	351,595	-	-	2,747,713
Други финансови активи	25,973	22,670	3,585	-	4	52,232
Общо финансови активи	8,918,548	6,371,641	561,790	31,094	82,885	15,965,958
Пасиви						
Привлечени средства от банки	2,599	804	20,094	194	213	23,904
Деривативни финансови инструменти	911	35,765	197	-	-	36,873
Привлечени средства от клиенти	8,439,740	4,326,256	779,497	29,538	107,001	13,682,032
Други привлечени средства	14,184	461,414	-	-	-	475,598
Други финансови пасиви	73,791	101,908	4,803	471	163	181,136
Общо финансови пасиви	8,531,225	4,926,147	804,591	30,203	107,377	14,399,543
Задбалансови позиции кредитни ангажименти	1,703,645	307,403	61,971	-	-	2,073,019

Към 31 декември 2021						
Активи	BGN	EUR	USD	CHF	Други валути	Общо
Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка	1,342,287	786,736	5,434	1,747	3,345	2,139,549
Предоставени средства на банки	-	385,502	67,766	9,283	42,811	505,362
Финансови активи държани за търгуване	38,369	-	-	-	-	38,369
Деривативни финансови инструменти	206	7,992	2,670	-	592	11,460
Кредити и аванси на клиенти	6,409,003	2,290,244	83,027	11,674	3	8,793,951
Инвестиционни ценни книжа	109,575	2,128,293	397,920	-	-	2,635,788
Други финансови активи	8,336	4,110	2,701	1	5	15,153
Общо финансови активи	7,907,776	5,602,877	559,518	22,705	46,756	14,139,632
Пасиви						
Привлечени средства от банки	7,061	1,377	273	209	615	9,535
Деривативни финансови инструменти	48	8,515	576	-	-	9,139
Привлечени средства от клиенти	7,645,856	3,759,941	808,504	21,942	77,265	12,313,508
Други привлечени средства	19,813	146,765	-	-	-	166,578
Други финансови пасиви	70,052	86,283	11,779	444	65	168,623
Общо финансови пасиви	7,742,830	4,002,881	821,132	22,595	77,945	12,667,383
Задбалансови позиции кредитни ангажименти	1,627,690	247,750	32,830	-	-	1,908,270

5.2.3. ЛИКВИДЕН РИСК

Съгласно дефиниция на Базелския комитет ликвидност е "способността на Банката да финансира увеличение на активите си или да посрещне задълженията си, когато те станат изискуеми, без да претърпи неприемливи загуби".

Ликвидният риск е рискът, при който Банката не може да посрещне плащания, свързани с нейните финансови пасиви, когато станат дължими, както и да възстанови средства след тяхното изтегляне. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити и кредитиране. Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличени разходи по поддържане на ликвидни буфери с оглед подsigуряване на адекватна ликвидна позиция

Управление на ликвидния риск

Банката поддържа подходящи политики за ликвидността, които подsigуряват наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността.

Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск, Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, които следва да бъдат взети под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и качествени ликвидни активи и буфери, профилът на падежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и изпращане на вътрешните отчети за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът независимо упражнява независим контрол на ликвидния риск и ескалира всякакви отклонения към съответните ръководни органи.

Освен вътрешно приетите ликвидни съотношения и отчети, във връзка с Регламент (ЕС) 575/2013, Регламент (ЕС) 2015/61 и Регламент (ЕС) 2016/313, Банката изготвя отчети за Коефициент за ликвидно покритие (Liquidity Coverage Ratio - LCR), допълнителни показатели за наблюдение на ликвидността (Additional Liquidity Monitoring Metrics - ALMM) на месечна база и отношение на нетно стабилно финансиране (Net Stable Funding Ratio - NSFR) на тримесечна база. През 2018 г., отчетът за ликвидност съгласно Наредба 11 на БНБ беше заменен от новия отчет „Падежна стълбица“ за целите на мониторинга на падежната структура на входящите и изходящи потоци. Отчетът „Падежна стълбица“ се изготвя по методологията на ЕБО съгласно Приложение 23 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2114 на Комисията.

Банката анализира ликвидната си позиция и при стресови сценарии, разработени да проверят способността да устои на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитните линии и др.).

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитета за управление на активите и пасивите (КУАП) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвидния риск.

КУАП е съставен от представители на висшия мениджмънт на Банката, заседава най-малко веднъж месечно и надлежно докладва за всички значими въпроси на Управителния съвет.

В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката, както и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране.

Относно управлението на активите и пасивите КУАП регулярно разглежда:

- Структурата, текущото състояние и тенденциите в развитието на активите и пасивите;
- Лихвения марж, генериран от активите и лихвения разход на привлечените средства (депозитна база, външни финансираня);
- Лихвени проценти, предлагани от основните конкуренти и пазарни дялове;
- Ликвидни съотношения и ликвидни буфери, дефинирани от БНБ, ЕЦБ и регламентите на ЕС;
- Вътрешни ликвидни съотношения;
- Ликвидни буфери;

- Източници и употреба на ликвидност и прогнози за ликвидността;
- Ликвидни стрес тестове, отразяващи промените по надежната таблица на активите и пасивите при стрес сценарии и ефектите върху ликвидните буфери.

На стратегическо ниво КУАП управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения.

Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на КУАП относно управлението на ликвидността се възлагат на Началника на управление „Капиталови пазари“. При необходимост в управлението на ликвидността директно може да бъде ангажиран и КУАП, който мобилизира всички ресурси на Банката с цел посрещане на ангажиментите по разплащания.

Парични потоци

Приложената таблица показва паричните потоци във връзка с вземания и задължения на Банката по финансови активи/пасиви, разпределени по остатъчен матуритет към датата на баланса. Посочените в таблицата стойности са договорните недисконтирани парични потоци към края на 2021 г. и 2020 г. Задълженията без договорен матуритет (спестовни депозити и депозити на виждане) са представени в колона „по-малко от 1 месец“.

31 декември 2022							
	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови активи							
Недеривативни активи	15,913,343	17,769,790	4,975,605	987,209	1,316,362	5,829,176	4,661,438
Пари и депозити при ЦБ	1,571,141	1,571,150	1,571,150	-	-	-	-
Предоставени средства на банки	1,443,596	1,444,267	857,518	586,749	-	-	-
Кредити и аванси на клиенти	10,063,433	11,602,482	2,386,106	275,688	1,107,676	4,044,246	3,788,766
Финансови активи държани за търгуване	35,228	37,668	1,640	18	33	35,977	-
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	2,747,713	3,061,991	106,959	124,754	208,653	1,748,953	872,672
Други финансови активи	52,232	52,232	52,232	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	52,615	1,470,247	1,331,991	3,790	18,978	97,864	17,624
Входящи парични потоци на нетна база	-	138,397	141	3,790	18,978	97,864	17,624
Входящи парични потоци на брутна база	-	1,331,850	1,331,850	-	-	-	-
Общо активи (по договорен матуритет)	15,965,958	19,240,037	6,307,596	990,999	1,335,235	5,927,170	4,679,037

31 декември 2022

	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови пасиви							
<i>Недеривативни пасиви</i>	14,447,610	(14,661,483)	(11,097,707)	(880,273)	(1,703,468)	(648,352)	(331,683)
Привлечени средства от банки	23,904	(23,914)	(23,914)	-	-	-	-
Привлечени средства от клиенти	13,682,032	(13,685,417)	(10,891,289)	(870,492)	(1,665,620)	(258,016)	-
Други привлечени средства	475,598	(685,689)	-	(7,342)	(27,617)	(345,447)	(305,283)
Задължения по наеми	84,940	(85,327)	(1,368)	(2,439)	(10,231)	(44,889)	(26,400)
Други финансови пасиви	181,136	(181,136)	(181,136)	-	-	-	-
<i>Деривативни финансови инструменти</i>	36,873	(1,434,046)	(1,319,495)	(2,990)	(15,123)	(83,023)	(13,415)
(Изходящи) парични потоци изплатени на нетна база	-	(114,822)	(271)	(2,990)	(15,123)	(83,023)	(13,415)
(Изходящи) парични потоци изплатени на брутна база	-	(1,319,224)	(1,319,224)	-	-	-	-
Общо пасиви (договорен падеж)	14,484,483	(16,095,529)	(12,417,202)	(883,263)	(1,718,591)	(731,375)	(345,098)

31 декември 2022 - Задбалансови позиции

	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Кредитни ангажименти	(1,847,543)	(320,783)	(210,333)	(862,186)	(442,082)	(12,159)
Финансови гаранции и други ангажименти	(225,476)	(19,159)	(45,861)	(78,850)	(59,150)	(22,456)
Общо	(2,073,019)	(339,942)	(256,194)	(941,036)	(501,232)	(34,615)

31 декември 2021							
	Балансова стойност	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови активи							
Недеривативни активи	14,128,172	15,503,588	5,045,089	500,667	1,126,498	4,880,601	3,950,733
Пари и депозити при ЦБ	2,139,549	2,139,549	2,139,549	-	-	-	-
Предоставени средства на банки	505,362	506,509	408,235	-	98,274	-	-
Кредити и аванси на клиенти	8,793,951	10,064,602	2,273,051	226,277	936,743	3,556,998	3,071,533
Финансови активи държани за търгуване	38,369	38,387	1,287	18	33	36,052	997
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	2,635,788	2,739,388	207,814	274,372	91,448	1,287,551	878,203
Други финансови активи	15,153	15,153	15,153	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	11,460	1,382,331	1,030,330	301,631	1,898	27,473	20,999
Входящи парични потоци на нетна база		51,261	-	891	1,898	27,473	20,999
Входящи парични потоци на брутна база		1,331,070	1,030,330	300,740	-	-	-
Общо активи (по договорен матуритет)	14,139,632	16,885,919	6,075,419	802,298	1,128,396	4,908,074	3,971,732
Финансови пасиви							
Недеривативни пасиви	12,737,358	(12,746,983)	(7,963,609)	(909,816)	(3,378,243)	(466,712)	(28,603)
Привлечени средства от банки	9,535	(9,535)	(9,535)	-	-	-	-
Привлечени средства от клиенти	12,313,508	(12,314,068)	(7,784,322)	(906,798)	(3,360,573)	(262,375)	-
Други привлечени средства	166,578	(175,409)	-	(767)	(7,934)	(166,708)	-
Наети пасиви	79,114	(79,348)	(1,129)	(2,251)	(9,736)	(37,629)	(28,603)
Други финансови пасиви	168,623	(168,623)	(168,623)	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	9,139	(1,378,788)	(1,031,070)	(302,270)	(2,751)	(25,733)	(16,964)
(Изходящи) парични потоци изплатени на нетна база	-	(46,829)	-	(1,381)	(2,751)	(25,733)	(16,964)
(Изходящи) парични потоци изплатени на брутна база	-	(1,331,959)	(1,031,070)	(300,889)	-	-	-
Общо пасиви (договорен падеж)	12,746,497	(14,125,771)	(8,994,679)	(1,212,086)	(3,380,994)	(492,445)	(45,567)

31 декември 2021 - Задбалансови позиции

	Брутен номинален входящ/ (изходящ) поток	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Кредитни ангажименти	(1,704,848)	(256,520)	(232,965)	(807,640)	(389,760)	(17,963)
Финансови гаранции и други ангажименти	(203,422)	(10,942)	(6,890)	(6,067)	(150,909)	(28,614)
Общо	(1,908,270)	(267,462)	(239,855)	(813,707)	(540,669)	(46,577)

Въз основа на опита на Банката, договорните матуритети не са очакваните матуритети. Спестовните и разплащателните сметки се очаква да останат стабилни и не се очакват значителни отклонения от нормалния ход на бизнеса.

Задбалансови позиции

(а) Кредитни ангажименти

Сумите на задбалансовите ангажименти на Банката, които я задължават да предостави кредити на клиенти и други улеснения, са представени на виждане – в най-ранния период, в който може да бъде поискано Банката да плати.

(б) Финансови гаранции и други ангажименти

Финансовите гаранции са показани в приложената таблица, са на база най-ранната падежна дата, на която гаранцията може да влезе в сила.

Въз основа на опита на Банката паричните потоци от финансови гаранции и поети задължения са представени по падеж.

5.2.4. РЕФОРМА ЗА ЛИХВЕНА РЕФЕРЕНТНА ОЦЕНКА - IBOR РЕФОРМА

През 2022 г. програмата на Банката за IBOR извърши успешно преминаване на IBOR процентите, чието действие беше преустановено след 31 декември 2021 г. (CHF, GBP, 1W и 2M USD и EUR Libor), към новите безрискови проценти (RFR). През 2022 г. Банката осъществи прехода от Либор за швейцарски франкове и Либор за евро, като новите алтернативни лихвени проценти, които бяха използвани, бяха съответно SARON Compound Rate и Euribor.

По-специално, финансовите инструменти на Банката, които използват гореспоменатите лихвени проценти IBOR, преминаха към новите РЛП на датата на първото си преоценяване през 2022 г. за договорите за кредити и депозити. Понастоящем Банката се фокусира върху експозициите, отнасящи се до останалите срокове на LIBOR в щатски долари, преди планираната дата на прекратяване 30 юни 2023 г.

Във връзка с предстоящото прекратяване на останалите USD Libor (1M/3M/6M/12M) след 30.06.2023 г. банката одобри CME Term SOFR (за съответния срок) като заместващ курс.

Не се очаква съществено въздействие за банката от замяната, тъй като експозициите, свързани с USD Libor, са ограничени по отношение на броя/размера на базовите транзакции и банката е приела стратегия за преговаряне на алтернативния бенчмарк (CME Term SOFR) преди датата на прекратяване на USD Libor (30.06.2023 г.).

Към 31 декември 2022 г. експозициите на Банката, подлежащи на преминаване към новите РЛП, чийто падеж настъпва след посочените по-горе дати, свързани с преустановяването на прилагането на USD LIBOR, са по Кредити и аванси на клиенти в размер на 553 хил. лв. и по Задължения към клиенти в размер на 8 656 хил. лв.

5.3. СПРАВЕДЛИВИ СТОЙНОСТИ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Справедливата стойност е цената, която може да бъде получена за продажбата на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущите пазарни условия (т.е. изходна цена). Когато няма котирана цена за идентичен актив или пасив, справедливата стойност се измерва посредством техники за оценка, които са уместни според обстоятелствата и максимизират използването на подходящи наблюдавани входящи данни и свежат до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни. Наблюдаваните входящи данни се синтезират от пазарна информация, като публична информация за действителни събития или сделки и отразяват допускания, които пазарните участници биха използвали, когато оценяват финансови инструменти, например котираните цени на активни пазари за подобни инструменти, лихвени проценти и криви на доходност, имплицитна волатилност и кредитни спредове.

Справедливи стойности на финансови активи и пасиви, които не са оценени по справедлива стойност

Следната таблица представя балансовете и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в баланса, анализирани по нивото в йерархията на справедливата стойност, в която е включена всяка оценка на справедливата стойност:

Към 31 декември 2022					
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност	Обща балансова стойност
Финансови активи					
Предоставени кредити и аванси на клиенти					
- Корпоративни кредити	-	-	4,248,674	4,248,674	4,456,384
- Малък бизнес	-	-	817,324	817,324	847,752
- Потребителски кредити	-	-	1,848,229	1,848,229	1,768,798
- Ипотечни кредити	-	-	2,810,150	2,810,150	2,990,499
- Инв. Ценни книжа по цена на придобиване	619,515	777,178		1,396,693	1,434,604
Общо	619,515	777,178	9,724,377	11,121,070	11,498,037
Финансови пасиви					
Други привлечени средства		475,598	-	475,598	475,598

Към 31 декември 2021

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност	Обща балансова стойност
Финансови активи					
Предоставени кредити и аванси на клиенти					
- Корпоративни кредити	-	-	4,064,212	4,064,212	4,195,058
- Малък бизнес	-	-	672,629	672,629	694,053
- Потребителски кредити	-	-	1,448,372	1,448,372	1,420,857
- Ипотечни кредити	-	-	2,424,779	2,424,779	2,483,983
- Инв. Ценни книжа по цена на придобиване	446,510	515,237	-	961,747	961,653
Общо	446,510	515,237	8,609,992	9,571,739	9,755,604
Финансови пасиви					
Други привлечени средства	-	166,578	-	166,578	166,578

Допусканията и методологиите, които лежат в основата на определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност към отчетната дата, са в съответствие с тези, използвани за определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, признати по справедлива стойност. Те са:

а) Кредити и аванси на клиенти

При кредитите и аванси на клиенти няма котиран пазарни цени, тъй като няма активни пазари, на които се търгуват тези инструменти. Справедливата стойност се определя като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци за времето, за което се очаква те да бъдат получени, като се използва подходящ дисконтов фактор, коригиран спрямо риска. Кредитите се обединяват в хомогенни групи активи със сходни характеристики (например: тип продукт, тип на кредитополучателя, кредитна история) с цел да се подобри прецизността на получените изходящи данни. При оценката на бъдещите парични потоци Банката отчита информацията за договорните условия, остатъчния матуритет и параметрите на кредитния риск на експозициите.

За други финансови инструменти, които са краткосрочни (пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка, предоставени средства на други банки, привлечени средства от Централни банки и други банки) или които се преоценяват на чести интервали (привлечени средства от клиенти), балансовите стойности представляват достоверни приближения на справедливите стойности.

б) Дългове и други привлечени средства

За привлечените средства, които са или краткосрочни, или преоценявани на чести интервали, балансовата стойност представлява разумно приближение на справедливите стойности.

Справедливите стойности на привлечените средства с фиксиран лихвен процент се определят чрез дисконтиране на очакваните парични потоци с коригиран спрямо риска курс,

при който собственият кредитен риск на Банката се определя чрез входни индиректно наблюдаеми, т.е. котираны цени на подобни ценни книжа, емитирани от Банката или други емитенти.

Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност

Активите за търгуване, деривативните финансови инструменти и други сделки, които се извършват с цел търгуване, ценни книжа отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се оценяват по справедлива стойност, определена на база на котираны цени, ако има такива. Ако няма котираны цени, справедливата стойност се определя като се използват подходящи техники за оценка.

Финансовите инструменти, които се отчитат по справедлива стойност, са групирани в зависимост от това дали входящите данни за справедливата цена са наблюдаеми или ненаблюдаеми по следния начин в трите нива на йерархията на справедливата стойност към 31 декември 2021 г.:

Ниво 1 – Финансови инструменти, оценявани на базата на котираны цени на активни пазари за идентични финансови инструменти, до които Банката има достъп към датата на оценката. Пазарът се счита за активен, ако котираните цени са лесно и редовно предоставяни от борси, дилъри, брокери, индустриални групи, оценителски компании или регулаторни агенции и тези цени представляват действителни и редовно осъществявани пазарни трансакции. Те включват котираны дългови инструменти, капиталови и деривативни инструменти, търгувани на борси, както и взаимни фондове и други продукти свързани с дялове, които имат редовни и често публикувани котировки.

Ниво 2 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със следните входящи данни: i) котираны цени на подобни финансови инструменти на активни пазари, ii) котираны цени за идентични или подобни финансови инструменти на пазари, които не са активни; iii) входящи данни, различни от котираны цени, които са наблюдаеми пряко или косвено – основно наблюдаеми на стандартни интервали лихвени проценти и криви на доходност за стандартни интервали, форуърдни валутни курсове, цени на капиталови инструменти, кредитни спредове и имплицитна волатилност, получени от международно признати доставчици на пазарни данни и iv) може да включват и други ненаблюдаеми входящи данни, които обаче имат незначителен дял за цялостната оценка на справедливата стойност. Финансовите инструменти от Ниво 2 включват основно извънборсови деривати и по-малко ликвидни дългови инструменти.

Ниво 3 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със значителни ненаблюдаеми входящи данни. Когато се определят ненаблюдаемите входящи данни, се използва най-добрата налична информация, включително собствена информация, като същевременно се вземат под внимание допусканията на пазарните участници (например допусканията относно риска). Финансовите инструменти от Ниво 3 включват некотираны капиталови инструменти и неликвидни дългови ценни книжа. Категоризацията на йерархията на справедливата стойност на активите и пасивите, признати по справедлива стойност, е представена в следващата таблица:

31 декември 2022				
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи, държани за търгуване				
- Дългови ценни книжа	33,604	-	-	33,604
- Капиталови ценни книжа	1,624	-	-	1,624
Деривативни финансови инструменти	-	52,615	-	52,615
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	855,989	395,521	-	1,251,510
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	179	48,065	13,355	61,599
Общо финансови активи	891,396	496,201	13,355	1,400,952
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	36,873	-	36,873
Общо финансови пасиви	-	36,873	-	36,873
31 декември 2021				
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи, държани за търгуване				
- Дългови ценни книжа	37,097	-	-	37,097
- Капиталови ценни книжа	1,272	-	-	1,272
Деривативни финансови инструменти	-	11,460	-	11,460
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	1,310,739	300,987	-	1,611,726
- Ценни книжа в инвестиционен портфейл отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	46,123	17,573	63,696
Общо финансови активи	1,349,108	358,570	17,573	1,725,251
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	9,139	-	9,139
Общо финансови пасиви	-	9,139	-	9,139

Равнение на измерване на справедливата стойност на Ниво 3	2022 г.	2021 г.
Балансова стойност на 1 януари	17,573	15,605
Общо печалба (загуба) за периода включена в печалбата или загубата	(4,218)	1,968
Балансова стойност на 31 декември	13,355	17,573

Реализираната печалба / загуба за инструменти от ниво 3 се признава в реда „Печалба от ценни книжа в инвестиционен портфейл, нетно“.

Процесите на оценяване, използвани от Банката

Банката използва широко приети модели за оценка за определяне на справедливата стойност на обичайни финансови инструменти като лихвени и валутни суапи и форуърди, за които се използват само наблюдавани пазарни данни и изискват малки управленски преценки. Наблюдавани цени или входящи данни за моделите обикновено са налични за борсово търгувани дългови или капиталови ценни книжа, борсови или обикновени извънборсови деривати. Наличието на наблюдавани пазарни цени и входящи данни за моделите намалява нуждата от управленски преценки и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливата стойност.

Там, където за определянето на справедливата стойност на финансови инструменти са използвани оценителски методи, те се потвърждават спрямо исторически данни и публикувани прогнози, а където е възможно спрямо текущи или скорошни наблюдавани сделки с различни инструменти, като периодично се прави преглед от квалифициран персонал, различен от персонала, който ги е създал. Всички модели се одобряват преди да бъдат използвани и се коригират, за да бъде подсигурано, че изходящите данни отразяват действителна информация и сравними пазарни цени. Оценки на справедливата стойност, получени от модели, се коригират и с други фактори като ликвиден риск или несигурност в модела до степента, до която пазарните участници биха ги взели под внимание при оценяване на инструментите. Справедливата стойност отразява кредитния риск на инструмента и включва корекции, които вземат под внимание кредитния риск на Банката и контрагента, когато е уместно.

Банката следва процеси и процедури за определяне на справедливата стойност, които са въведени на групово ниво от сектор „Пазарен и контрагентски риск“ на Групата. Някои от специфичните оценителски контроли включват: потвърждаване на наблюдаваното оценяване, повторно извършване на оценките съгласно модела, процес на преглед и одобрение на новите модели или промени в моделите, допълнителни настройки и бек-тестване спрямо наблюдавани пазарни сделки, когато такива са налични, анализи на значителни движения в оценките и др. Там, където за определяне на справедливата стойност са използвани оценки от трети страни, те се подлагат на преглед, за да се осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

Техники за оценяване

Справедливата стойност на извънборсовите деривативни финансови инструменти се определя като се дисконтират очакваните парични потоци, използвайки пазарни лихвени проценти към датата на оценка. Към извънборсовите деривативни инструменти се прилагат корекции за кредитен риск на контрагента и собствен кредитен риск там, където е приложимо. Двустранните корекции за кредитен риск вземат под внимание очакваните парични потоци между Банката и контрагентите ѝ, съответните условия на деривативните инструменти и ефекта на кредитния риск върху оценката на тези парични потоци. Когато

е уместно, Банката взема под внимание и ефектите на всички споразумения за редуциране на кредитния риск, включително обезпечителни споразумения и рамкови споразумения за нетиране, при изчисляването на корекциите за оценка на кредитния риск (CVAs).

Банката определя справедливата стойност на дълговите инструменти, които притежава, като използва котировки от активни пазари за ценни книжа със сходен кредитен риск, матуритет и доходност или като използва метода на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на нерегистрираните за търговия капиталови инструменти се изчислява основно: 1) като се използват оценителски доклади от трети страни, основани на нетните активи на дружеството, в което е инвестирано и ръководството не извършва допълнителни корекции, 2) оценка на нетните активи, коригирани, където се прецени за необходимо.

6 Нетен доход от лихви		
Приходи от лихви и подобен приход	2022 г.	2021 г.
Предоставени кредити на клиенти	390,888	352,904
Предоставени средства на банки	20,210	4,095
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	22,786	14,183
Приход от лихви изчислен по метода на ефективната лихва	433,884	371,182
Деривативни инструменти	13,592	5,578
Ценни книжа в оборотен портфейл	628	481
Приход от лихви по финансов лизинг	1,221	892
Друг приход от лихви	15,441	6,951
Общо приход от лихви	449,325	378,133

Сумата на компенсирани на дисконтирането на ОКЗ (Приложение 18) в размер на 3,149 хил.лв. (2021 г.: 6,457 хил. лева) е включена в приходите от лихви по обезценени кредити и аванси.

Лихвените приходи включват начислени лихви по обезценени кредити на клиенти в размер на 10,116 хил. лева (2021 г.: 16,944 хил. лева), от които 970 хиляди лева (2021 г.: 1,777 хил. лева) остават дължими от клиенти към края на годината.

Приходите от лихви включват 21,017 хил. лв. (2021: 19,071 хил.лв.) приходи от застрахователи, свързани с платени премии по застраховки от кредиторополучателите като неразделна част от основната кредитна сделка.

Разходи за лихви и подобен разход	2022 г.	2021 г.
Депозити от клиенти	6,157	2,751
Хеджирани инструменти	3,439	2,616
Депозити от банки	3,972	5,312
Други привлечени средства	8,572	324
Оперативен лизинг	69	67
Деривативни инструменти	14	-
Общо разход за лихви и подобен разход	22,223	11,070
Общо нетен доход от лихви	427,102	367,063

7 Нетен доход от такси и комисиони		
Приходи от такси и комисиони	2022 г.	2021 г.
Преводи	44,281	36,046
Поддържане на сметки	40,034	37,037
Комисиони от покупко-продажба на валута	26,170	19,468
Такси свързани с кредитиране	13,572	12,422
Постъпления от продажба на услуги	35,529	23,509
Касови операции	15,851	13,348
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	2,347	2,641
Други такси	1,080	830
Общо приходи от такси и комисиони от договори с клиенти	178,864	145,301
Договори за финансова гаранция и ангажименти за заем	3,049	3,178
Общо приходи от такси и комисионни	181,913	148,479
Разходи за такси и комисиони	2022 г.	2021 г.
Такси свързани с кредитиране	9,121	2,767
Преводи	24,799	18,615
Касови операции и кореспондентски сметки	1,299	1,018
Други такси	3,951	1,354
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	706	824
Общо разходи за такси и комисионни	39,876	24,578
Общо нетен доход от такси и комисионни	142,037	123,901

8 Други оперативни приходи, нетно		
	2022 г.	2021 г.
Нетна печалба от отписване на финансови активи	4,082	2,591
Нетна (загуба) от модификация на нереструктурирани кредити	(351)	(325)
Нетна печалба от продажба на дълготрайни активи	391	545
Приходи от наеми	118	174
Други приходи (Оперативен лизинг МСФО 16)	(21)	(27)
Обезценка на инвестиционни и собствени имоти	(3,840)	(704)
Общо	379	2,254

9 Нетна печалба от търгуване

	2022 г.	2021 г.
Нетен резултат от деривативни инструменти	(862)	486
от които:		
(Загуба) от деривативни инструменти – хеджиращи (Приложение 25)	(2,231)	(40)
Печалба от деривативни инструменти - нехеджиращи	1,369	526
Общо	(862)	486

10 Други разходи за дейността

	2022	2021 г.
Разходи за персонала (Приложение 11)	130,946	115,400
Амортизация на ДМА и активи с право на ползване (Приложение 21)	23,914	21,518
Ремонт и поддръжка	17,054	14,077
Разходи за софтуер	14,407	11,866
Външни услуги	12,295	10,718
Амортизация на нематериални активи (Приложение 22)	11,270	9,089
Реклама и маркетинг	8,968	6,914
Сигурност	8,069	7,118
Други оперативни разходи	5,353	6,729
Наеми по оперативен лизинг	1,043	1,146
Материали	1,169	1,048
Разходи за командировки	1,068	109
Застраховки	1,068	760
Комуникации	788	686
Общо	237,412	207,178

Начислени суми през 2022 г. за предоставените услуги от регистрираните одитори за задължителен съвместен независим финансов одит, са следните: за КПМГ Одит ООД - 370 хил. лева без ДДС, за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 41 хил. лева без ДДС.

През 2022 г. Банката е начислила суми за групи незадължителни одиторски услуги, предоставени от КПМГ Одит ООД на обща стойност 219 хил. лева без ДДС и за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 16 хил. лева без ДДС.

Начислени суми през 2021 г. за предоставените услуги от регистрираните одитори за задължителен съвместен независим финансов одит, са следните: за КПМГ Одит ООД - 352 хил. лева без ДДС, за Бейкър Тили Клиту и Партньори ООД - 37 хил. лева без ДДС.

През 2021 г. Банката е начислила суми за други незадължителни одиторски услуги, предоставени от КПМГ Одит ООД на обща стойност 134 хил. лева без ДДС и Бейкър Тили - 2 хил. лева без ДДС.

11 Разходи за персонала		
	2022 г.	2021 г.
Заплати и други възнаграждения	108,482	96,159
Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани вноски	11,875	10,370
Разходи за социално осигуряване	6,956	6,166
Други	3,075	2,148
Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани доходи (Приложение 30)	558	557
Общо	130,946	115,400

12 Разходи от обезценка за кредитни загуби		
	2022 г.	2021 г.
Предоставени кредити на клиенти (Приложение 18)	(71,878)	(83,375)
Провизии по задбалансови ангажименти – (заделени)/възстановени	(640)	197
Други (заделени)/възстановени загуби от обезценка	(3,467)	(1,207)
Общо	(75,985)	(84,385)

Други възстановени/(заделени) загуби от обезценка включват възстановени или начислени разходи за очаквани кредитни загуби през 2022 г. и 2021 г. съгласно МСФО 9 по финансови активи, различни от кредити предоставени на клиенти (ценни книжа, банкови депозити и др.).

13 Разход за данъци		
	2022 г.	2021 г.
(Приходи)/Разходи по отсрочени данъци (Приложение 28)	1,088	1,779
Данък за текущата година	22,136	17,287
Общо	23,224	19,066

Официалната данъчна ставка е 10% (2021 г.: 10%) върху облагаемата печалба съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане.

Данъкът върху доходите от дейността се различава от теоретичната сума, която би възникнала в случай, че се приложи основната данъчна ставка, както следва:

	2022 г.		2020 г.	
	Дан. ставка	Сума	Дан. ставка	Сума
Печалба преди данъци		230,050		188,292
Данък, изчислен по основната данъчна ставка	10%	23,005	10%	18,829
Данъчен ефект от:				
Разходи, непризнати за данъчни цели	(2.4%)	(5,558)	0,7%	1,290
Приходи, непризнати за данъчни цели	(0.5%)	(1,063)	(1.3%)	(2,541)
(Печалба)/ загуба, призната в друг всеобхватен доход	3%	6,840	0,8%	1,488
Разход за данъци	10.1%	23,224	10.2%	19,066

Допълнителна информация за данъчните временни разлики е изложена в Приложение 28.

Данъчните власти могат да проверяват Банката по всяко време за 5 годишен период, следващ отчетната данъчна година, като могат да наложат допълнителни данъци и глоби. Ръководството на Банката няма информация за събития, които могат потенциално да доведат до значителни данъчни задължения.

Последната пълна данъчна проверка приключи през 2014 г. и обхваща периода 2008 г. – 31.03.2013 г. по ЗДДС и 2008 г. – 31.12.2012 г. по ЗКПО.

14 Ефект на данъка върху печалбата върху всеобхватния доход

	Годината, завършваща на 31 декември 2022 г.			Годината, завършваща на 31 декември 2021 г.		
	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи)/ приходи	Стойност след данъци	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи)/ приходи	Стойност след данъци
Ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	(68,389)	6,839	(61,550)	(14,930)	1,493	(13,437)
Промяна в справедливата стойност на имоти и оборудване, нетно от данък	3,593	(359)	3,234	3,746	(375)	3,371
Преизчислени задължения по планове с дефинирани доходи	558	(56)	502	4,812	(481)	4,331
Общо	(64,238)	6,424	(57,814)	(6,372)	637	(5,735)

15 Пари и парични еквиваленти и салда при Централната банка

	2022 г.	2021 г.
Пари и парични еквиваленти	183,171	157,775
Салда при Централната банка	1,387,970	1,981,774
Общо	1,571,141	2,139,549
<i>от които:</i> Задължителен резерв в БНБ в съответствие с Наредба 21 на БНБ	1,268,308	1,133,742

Задължителните резерви в БНБ представляват минималното ниво на средни месечни депозити, които Банката е задължена да поддържа по сметки в БНБ. Към края на 2022 г. и 2021 г. Банката е изпълнила задължението си да поддържа минимум 100% покритие на изискуемите резерви с парични средства в БНБ на месечна база. Тези суми могат да бъдат ползвани от Банката свободно на дневна база, при условие, че се поддържа определено средно месечно ниво на депозитите.

16 Предоставени средства на банки

	2022 г.	2021 г.
Депозити в банки	1,444,087	505,528
Намалено с обезценка	(491)	(166)
Общо	1,443,596	505,362

В сумата на предоставените средства на други банки е включена начислена лихва в размер на 120 хиляди лева (2021 г.: 27 хиляди лева). Направените обезценки по МСФО 9 към края на 2022 г. възлизат на 491 хил. лв. (2021 г.: 166 хиляди лева).

Приблизително 100% (2021 г.: 81%) от предоставените средства на други банки представляват депозити в банки, опериращи в страните членки на ОИСР (Организация за икономическо сътрудничество и развитие).

17 Ценни книжа в оборотен портфейл

	2022 г.	2021 г.
Български държавни облигации	33,604	37,097
<i>от които заложи</i>	14,537	-
Акции	1,624	1,272
Общо	35,228	38,369
Капиталови ценни книжа - Листвани на фондова борса	1,624	1,272
Дългови ценни книжа - Листвани на фондова борса	33,604	37,097
<i>от които заложи</i>	14,537	-

Облигациите включват начислена лихва в размер на 23 хиляди лева (2021 г.: 23 хиляди лева).

Печалба/ (загуба) от ценни книжа в оборотен портфейл	2022 г.	2021 г.
Дългови ценни книжа	(2,520)	(83)
Капиталови ценни книжа	430	251
Общо	(2,090)	168

18 Предоставени кредити и аванси на клиенти

	2022 г.	2021 г.
- Потребителски кредити (включително кредитни карти)	1,869,385	1,498,719
- Малък бизнес	907,957	760,460
- Ипотечни кредити	3,082,986	2,571,218
- Корпоративни кредити	4,550,292	4,262,292
Кредити и аванси (брутни)	10,410,620	9,092,689
Минус разходи от обезценка за кредитни загуби	(347,187)	(298,738)
Нетна балансова стойност на кредитите и аванси на клиенти	10,063,433	8,793,951

В сумата на предоставените кредити и аванси е включена начислена лихва от 33,941 хиляди лева (2021 г.: 34,059 хиляди лева). През 2022 г., Банката не е придобивала портфейли (През 2021 г., Банката не е придобивала портфейли).

	2022 г.	2021 г.
Десетте най-големи експозиции към клиенти	893,263	948,653
Процент от брутните кредити	8.58%	10.43%

Промените в провизиите за обезценка на кредити и аванси по класове са както следва:

Към 31 декември 2022

	Корпоративни			POCI	Ипотечни			POCI	Потребителски			POCI	Малък бизнес			Общо	
	12-месечена ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3		12-месечена ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3		12-месечена ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3		12-месечена ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3		
Салдо към 1 януари	5,672	1,857	51,354	8,351	2,379	9,088	72,815	2,953	19,241	17,519	40,981	121	7,833	7,571	49,946	1,057	298,738
Нови кредити и аванси възникнали или закупени	1,226	-	-	-	1,400	-	-	-	12,030	-	-	-	1,640	-	-	-	16,296
Трансфери между фази																	
- с 12-месечна ОКЗ	1,009	(1,008)	(1)	-	3,380	(2,521)	(859)	-	4,079	(3,729)	(350)	-	3,705	(3,167)	(538)	-	-
- с ОКЗ за живота на кредита	(536)	536	-	-	(137)	2,616	(2,479)	-	(1,438)	2,787	(1,349)	-	(615)	1,783	(1,168)	-	-
- с ОКЗ за живота на обезценени кредити	(17)	(54)	71	-	(34)	(725)	759	-	(177)	(3,100)	3,277	-	(35)	(811)	846	-	-
Ефект от нетно преизчисление на ОКЗ	3,054	6,787	14,318	179	791	(426)	6,219	1,337	(5,631)	3,030	22,853	7	1,348	(743)	2,797	(338)	55,582
Възстановени обезценки от изписани кредити	-	-	12,024	-	-	-	4,149	-	-	-	3,638	-	-	-	2,261	-	22,072
Отписани кредити и аванси/реклаифицирани в държани за продажба	-	-	-	-	-	-	(250)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(250)
Изписани кредити	-	-	(3,482)	-	-	-	(3,965)	-	-	-	(16,184)	-	-	-	(12,681)	-	(36,312)
Компенсирани на дисконтирането	-	-	(1,538)	-	-	-	(159)	-	-	-	(1,430)	-	-	-	(22)	-	(3,149)
Курсови разлики и други движения	7,019	1,459	(13,792)	(580)	(5,014)	1,479	(149)	(160)	(4,815)	10,185	(838)	(120)	(3,537)	3,801	(613)	(115)	(5,790)
Салдо към 31 декември	17,427	9,577	58,954	7,950	2,765	9,511	76,081	4,130	23,289	26,692	50,598	8	10,339	8,434	40,828	604	347,187

Към 31 декември 2021

	Корпоративни				Ипотечни				Потребителски				Малък бизнес				Общо
	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	12-месечна ОКЗ	ОКЗ за живота на кредити фаза 2	ОКЗ за живота на обезценени кредити фаза 3	POCI	
Салдо към 1 януари	13,750	8,557	51,877	5,271	3,881	3,752	58,878	836	12,071	10,292	34,353	15	7,492	8,010	45,312	621	264,968
Нови кредити и аванси възникнали или закупени	3,168	-	-	-	1,085	-	-	-	11,348	-	-	-	4,924	-	-	-	20,525
Трансфери между фази																	
- с 12-месечна ОКЗ	(5,262)	4,984	278	-	(5,325)	1,028	4,297	-	(4,777)	2,037	2,740	-	(4,621)	2,194	2,427	-	-
- с ОКЗ за живота на кредита	1,452	(1,453)	1	-	133	(5,528)	5,395	-	1,135	(3,963)	2,828	-	1,121	(2,144)	1,023	-	-
- с ОКЗ за живота на обезценени кредити	164	19	(183)	-	8	798	(806)	-	161	2,435	(2,596)	-	54	2,015	(2,069)	-	-
Ефект от нетно преизчисление на ОКЗ	(7,599)	(10,250)	18,756	3,080	2,599	9,041	9,764	2,117	(697)	6,718	15,406	106	(1,137)	(2,380)	16,890	436	62,850
Възстановени обезценки от изписани кредити	-	-	8,517	-	-	-	6,277	-	-	-	3,142	-	-	-	3,185	-	21,121
Отписани кредити и аванси/рекласифицирани в държани за продажба	-	-	(10,159)	-	-	-	(3,164)	-	-	-	(556)	-	-	-	(711)	-	(14,590)
Изписани кредити	-	-	(16,256)	-	-	-	(4,455)	-	-	-	(12,657)	-	-	-	(14,634)	-	(48,002)
Компенсирани на дисконтирането	-	-	(1,346)	-	-	-	(2,236)	-	-	-	(1,522)	-	-	-	(1,353)	-	(6,457)
Курсови разлики и други движения	(1)	-	(131)	-	(2)	(3)	(1,135)	-	-	-	(157)	-	-	(124)	(124)	-	(1,677)
Салдо към 31 декември	5,672	1,857	51,354	8,351	2,379	9,088	72,815	2,953	19,241	17,519	40,981	121	7,833	7,571	49,946	1,057	298,738

**Кредитни ангажименти, финансови гаранции и други ангажименти
към 31 Декември 2021 и 31 Декември 2022**

	12-месечна ОКЗ фаза 1	ОКЗ за живота на кредита – необезценени фаза 2	ОКЗ за живота на кредита – обезценени фаза 3	Общо
Салдо към 1 януари 2022 г.	203	5	120	328
Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка	134	-	-	134
Увеличение на провизиите през годината	269	396	(25)	640
Валутни разлики и други движения	(190)	57	-	(133)
Салдо към 31 декември 2022 г.	416	458	95	969
Салдо към 1 януари 2021 г.	392	7	122	521
Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка	123	-	-	123
Увеличение на провизиите през годината	(190)	(7)	-	(197)
Валутни разлики и други движения	(122)	5	(2)	(119)
Салдо към 31 декември 2021 г.	203	5	120	328

	2022	2021 г.
Салдо към 1 януари	298,738	264,968
Изписани кредити	(36,312)	(48,002)
Движение в печалби/загуби	71,878	83,375
Възстановени обезценки от изписани кредити	22,072	21,121
Компенсиране на дисконтирането	(3,149)	(6,457)
Кредити и аванси, отписани през годината	(250)	(14,590)
Други движения (Разходи за събиране, валутни преоценки, модификации)	(5,790)	(1,677)
Салдо към 31 декември	347,187	298,738

19 Ценни книжа в инвестиционен портфейл

а) Ценни книжа в инвестиционен портфейл разпределение	2022 г.	2021 г.
Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	23,935	24,571
Инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност	1,436,645	961,653
<i>от които заложен</i>	72,212	-
ОКЗ за инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност	(2,041)	(1,287)
Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход – дългови инструменти	1,251,510	1,611,726
<i>от които заложен</i>	521,774	239,011
Инвестиция във взаимни фондове оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	37,664	39,125
Общо	2,747,713	2,635,788
Капиталови Ценни книжа	179	-
- Листвани на фондова борса	61,421	63,696
- Нелиствани на фондова борса		
Дългови Ценни книжа	1,513,537	2,102,448
- Листвани на фондова борса	1,172,576	469,644
- Нелиствани на фондова борса		
Общо	2,747,713	2,635,788

б) Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Движението на инвестиционните ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е представено в таблицата по-долу:

Балансова стойност към 31 декември 2022г.	1,251,510
Ценни книжа възникнали при придобиване/вливане	734,000
Закупени ценни книжа	(364,718)
Продадени ценни книжа	1,731
Изменение в начислените лихви	(23,990)
Амортизация на сконто и премия	(98,087)
Намаление в справедливата стойност	24,387
Курсови разлики от преоценка	(633,539)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	1,611,726
Закупени ценни книжа	1,312,312
Продадени ценни книжа	(46,926)
Изменение в начислените лихви	1,625
Амортизация на сконто и премия	(14,114)
Намаление в справедливата стойност	(22,573)
Курсови разлики от преоценка	25,198
Падежирани	(631,687)
Балансова стойност към 31 декември 2020г.	987,891

Печалба, намалена със загуба и обезценка на инвестиционни ценни книжа	2022 г.	2021 г.
Преоценъчен резерв, прехвърлен от друг всеобхватен доход в отчета за доходите	(220)	16
Печалба/ (загуба) от продажба на ценни книжа отчетени в друг всеобхватен доход	223	(16)
Печалба/ (загуба) отчетена от обезценка на ценни книжа в инвестиционен портфейл	(1,461)	1,230
Печалба/ (загуба) от операции с деривативни инструменти (хеджиращи)	(1,461)	-
Общо	(2,919)	1,230
в) Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2022 г.	2021 г.
Облигации издадени от банки	645,892	526,674
ОКЗ на облигациите издадени от банки	(1,538)	
	195,539	(1,272)
	(460)	
Държавни облигации	595,214	434,979
ОКЗ на държавните облигации	(43)	(15)
Общо	1,434,604	960,366

Движението на провизиите за обезценка на инвестиционните ценни книжа е представено в таблицата по-долу:

	Инвестиционни ценни книжа оценявани по амортизирана стойност 12-месечна ОКЗ	Инвестиционни ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход 12-месечна ОКЗ
Салдо към 01 Януари 2021 г.	820	703
Нововъзникнали или купени финансови инструменти	834	856
Промени, дължащи се на промяна в рисковите параметри на ОКЗ (различни от трансферите)	(234)	(79)
Финансови активи отписани през периода	(133)	(16)
Салдо към 31 декември 2021	1,287	1,464
Нововъзникнали или купени финансови инструменти	1,289	717
Промени, дължащи се на промяна в рисковите параметри на ОКЗ (различни от трансферите)	(504)	2,109
Финансови активи отписани през периода	(31)	(449)
Салдо към 31 декември 2022 г.	2,041	3,841

20 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се държат с цел увеличаване на стойността на капитала и не се обитават от Банката.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се актуализира с цел да отразява пазарните условия към края на отчетния период, като се използват оценителски доклади на лицензирано оценителско дружество. Справедливата стойност на инвестиционния имот е цената, която може да бъде получена при продажба на имота в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Най-добрият пример за справедлива стойност е текущата цена на активен пазар за подобни недвижими имоти. При липсата на подобна информация, оценката на справедливата стойност, извършена от външен оценител, се основава на скорошни цени на имоти в различно състояние или местоположение, с корекции отразяващи тези различия.

За целите на оповестяването справедливата стойност се основава на оценителски доклади, изготвени от оценителско дружество към края на отчетния период. При определяне на справедливи цени на имотите, ръководството на Банката прави преценка доколко на имотния пазар е налице достатъчна активност, която да осигурява сравними цени за обичайни сделки със сходни имоти.

Инвестиционни имоти	2022 г.	2021 г.
В началото на годината	797	890
Нетни загуби от промени в справедливата стойност	(417)	(116)
Модификации	108	23
В края на годината	488	797

Към 31 декември 2022 г. размерът на правото на ползване на инвестиционен имот, включен в горната таблица, е 48 хил. лв. (2021 г.: 345 хил. лв.).

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3).

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31/12/2022 г. в хиляди лева	Методи за оценка	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2022 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2021 г. в лева	Връзка между ненаблюдаваните входящи данни и справедливата стойност
Земя	440	Подход на пазарните сравнения	Цена на м ²	13.01	13.35	Значително увеличение на цената на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност
Имоти за използване с търговски цели	48	Метод на база на приходите	наем на м ²	13.69	13.69	Значително увеличение на наема на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност.
			Дисконтов процент	11.2%	11.2%	Значително увеличение в дисконтовия процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност

21 Имоти и оборудване						
	Земя и сгради	Подобрения на наети активи	Обзавеждане и инвентар	Земя и сгради - Активи с право на ползване	Автомобили - Активи с право на ползване	Общо имоти и оборудване
<i>Към 31 декември 2020 г.</i>						
Отчетна стойност	99,287	36,423	104,347	83,133	2,960	326,150
Натрупана амортизация	(1,405)	(24,985)	(65,799)	(21,145)	(1,561)	(114,895)
Балансова стойност	97,882	11,438	38,548	61,988	1,399	211,255
<i>Към 31 декември 2021 г.</i>						
В началото на периода	97,882	11,438	38,548	61,988	1,399	211,255
Новопридобити активи	2,981	5,319	7,557	-	201	16,058
Преоценени и отписани	3,525	(246)	(169)	-	-	3,110
Трансферирани	1,332	(1,332)	428	-	-	428
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	23,808	(951)	22,857
Движение в натрупана амортизация						
Разход за амортизация (Приложение 10)	(2,258)	(1,206)	(5,661)	(11,512)	(881)	(21,518)
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	2,063	1,002	3,065
В края на периода	103,462	13,973	40,703	76,347	770	235,255
Отчетна стойност	104,222	34,928	88,616	106,941	2,210	336,917
Натрупана амортизация	(760)	(20,955)	(47,913)	(30,594)	(1,440)	(101,662)
Балансова стойност	103,462	13,973	40,703	76,347	770	235,255
<i>Към 31 декември 2022 г.</i>						
В началото на периода	103,462	13,973	40,703	76,347	770	235,255
Новопридобити активи	7,144	17,479	18,860	8,629	2,474	54,586
Преоценени, обезценени и отписани	3,372	(56)	(37)	-	-	3,279
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	6,999	(700)	6,299
Движение в натрупана амортизация						
Разходи за амортизации (Приложение 10)	(2,515)	(2,253)	(6,370)	(12,078)	(698)	(23,914)
Прекратяване/ Модификации	-	-	-	1,999	680	2,679
В края на периода	111,463	29,143	53,156	81,896	2,526	278,184
<i>Към 31 декември 2022 г.</i>						
Отчетна стойност	(2,515)	(2,253)	(6,370)	(12,078)	(698)	(23,914)
Натрупана амортизация	-	-	-	1,999	680	2,679
Балансова стойност	111,463	29,143	53,156	81,896	2,526	278,184

	2022 г.	2021 г.
Земя и сгради по преоценена стойност	111,463	103,462
Преоценъчен резерв, нетно от данъци	(9,371)	(6,138)
Разлика между натрупаната амортизация, изчислена по цена на придобиване и по преоценена стойност, нетрансферирана към неразпределена печалба	630	629
Отсрочени данъци по преоценка	(1,041)	(682)
Земя и сгради по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация	101,681	97,271

21 Имоти и оборудване

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3):

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31/12/2022 г. в хиляди лева	Методи за оценка	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2022 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2021 г. в лева
Земя	15,077	Метод на пазарните сравнения	Наем на м ²	11.25 - 778.17 (451.68)	11.68 - 756.20 (497.26)
Офис	82,305	Метод на база на приходите	Цена на м ²	5.53 - 32.52 (18.81)	6.57-22.61 (19.79)
Офис	13,802	Метод на пазарните сравнения	Наем на м ²	60.59 - 3700.43 (1276.71)	62.45-2280.5 (760.94)
Офис	279	Метод на историческата стойност	Цена на м ²	34.9	34.24
Общо	111,463				

Земята и сградите са класифицирани изцяло на Ниво 3 в йерархията на справедливата стойност. Равнението на движението на Ниво 3 за годината може да бъде видяно в таблиците, показани по-горе.

22 Нематериални активи

	Софтуер	Лицензи	Вътрешно разработени	Общо нематериални активи
<i>Към 31 декември 2020 г.</i>				
Отчетна стойност	94,757	32,389	7,563	134,709
Натрупана амортизация	(36,358)	(18,531)	(2,904)	(57,793)
Балансова стойност	58,399	13,858	4,659	76,916
<i>Към 31 декември 2021 г.</i>				
В началото на периода	58,399	13,858	4,659	76,916
Новопридобити активи	5,552	7,020	1,214	13,786
Преоценени и отписани	(245)	(1,270)	-	(1,515)
Трансферирани	-	(428)	-	(428)
Разход за амортизация (Приложение 10)	(5,643)	(2,828)	(618)	(9,089)
В края на периода	58,063	16,352	5,255	79,670
<i>Към 31 декември 2021 г.</i>				
Отчетна стойност	97,653	34,923	8,760	141,336
Натрупана амортизация	(39,590)	(18,571)	(3,505)	(61,666)
Балансова стойност	58,063	16,352	5,255	79,670
<i>Към 31 декември 2022 г.</i>				
В началото на периода	58,063	16,352	5,255	79,670
Новопридобити активи	9,167	5,155	1,291	15,613
Възникнали от придобиване /вливане	(18)	(3,422)	(1)	(3,441)
Разход за амортизация (Приложение 10)	(8,523)	(2,216)	(531)	(11,270)
В края на периода	58,689	15,869	6,014	80,572
<i>Към 31 декември 2022 г.</i>				
Отчетна стойност	98,651	33,361	9,223	141,235
Натрупана амортизация	(39,962)	(17,492)	(3,209)	(60,663)
Балансова стойност	58,689	15,869	6,014	80,572

23 Други активи

	2022 г.	2021 г.
Преводи	47,001	12,599
Разходи за бъдещи периоди	20,057	13,364
Активи за препродажба	12,911	12,118
Други дебитори	7,319	2,291
Други активи	1,741	1,974
Материали	752	701
Минус: обезценка на други финансови активи	(3,829)	(1,710)
Общо	85,952	41,337

Финансовите активи, включени в Други активи, са в размер на 52,232 хиляди лева (2021 г.: 15,153 хиляди лева). Натрупаната обезценка на финансовите активи е в размер на 3,829 хиляди лева (2021 г.: 1,710 хиляди лева). Нефинансовите активи в размер на 33,720 хиляди лева (2021 г.: 26,183 хиляди лева) се очаква да бъдат използвани в рамките на 12 месеца.

Обезценка на други активи	2022 г.	2021 г.
Начално салдо към 1 януари	1,710	3,468
Начислени обезценки в отчета за доходите	638	780
Освободени обезценки в отчета за доходите	(3)	(88)
Увеличени/(Използвани) през годината	1,484	(2,450)
Крайно салдо към 31 декември 2020	3,829	1,710

24 Привлечени средства от банки

	2022 г.	2021 г.
Разплащателни сметки	3,996	9,190
Депозити на други банки	19,908	345
Общо	23,904	9,535

25 Деривативни финансови инструменти

Банката сключва следните договори за деривативни инструменти, както с цел хеджиране, така и за нехеджиращи (бизнес) цели: валутни форуърди, валутни суапи, лихвени суапи, между-валутни лихвени суапи в различни валути, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент (FRA), валутни опции и лихвени опции.

Договорите за валутни форуърди представляват задължение определена сума от дадена валута да бъде обменена за друга валута по определен обменен курс на конкретна бъдеща дата. Тъй като валутните форуърди са извънборсови сделки, те могат да бъдат структурирани така, че точно да отговарят на изискванията на клиентите по отношение на размера, точната бъдеща дата и използваната валутна двойка.

Валутните суапи представляват ангажимент за обмен на един набор от парични потоци срещу друг. Икономическият резултат от суапите е размяна на валути или комбинация от валути и лихвени проценти (при лихвени суапи в различни валути). Кредитният риск за Банката се представя чрез потенциалните разходи за замяна на договорите за суап, в случай, че съответните контрагенти не изпълнят задължението си. Тъй като при валутните суапи се изисква размяна на главниците в съответните валути в края на договора (съответно засилената значимост на ефекта на дифузия), профилът на потенциалната кредитна експозиция обикновено е възходящ.

Тези рискове и съответно настояща справедлива стойност и потенциална бъдеща кредитна експозиция (включително като дял от съответните условни стойности) се следят както текущо, така и в перспектива. За да контролира поетия кредитен риск, Банката изготвя кредитни оценки на контрагентите, прилагайки подобни техники, които използва при кредитната си дейност.

Лихвените суапи са ангажименти за обмен на един набор от парични потоци за друг. Икономическият резултат от суапите е обмен на лихвени проценти. Профилите на очакваната и максималната кредитни експозиции по лихвени суапи се оценяват непосредствено преди сключването им с помощта на финансово моделиране. Те зависят от „ефекта на дифузия“ (волатилността на базисния инструмент и други стохастични свойства) и „ефекта на амортизация“ (изтичането на живота на сделката с изминаване на времето). Експозицията достига своя пик в междинна точка от живота на суапвата сделка. Тъй като самите условни суми не биват разменяни, сумата, изложена на кредитен риск, представлява относително малък процент от условния размер при обичайни условия на пазара.

Форуърдният договор с фиксиран лихвен процент (FRA) представлява сделка между два контрагента, при която една от страните (купувачът или заемащият „дълга позиция“) се съгласява да направи предварително известно лихвено плащане към другата страна (продавача или заемащия „къса“ позиция) на определена бъдеща дата, като продавачът се съгласява да направи лихвено плащане към купувача на базата на неизвестен към момента на сключването на сделката процент, който ще бъде определен при изтичането на договора. Повечето FRA договори се базират на добре установен референтен лихвен процент като например доларов LIBOR или EURIBOR.

Опциите са финансови инструменти, които предоставят на едната страна правото, но не и задължението, да закупи или продаде базовия актив от или на друга страна, при фиксирана цена за определен период от време или на определена предварително конкретна бъдеща дата. Опциите обикновено не са свързани с периодични плащания, а се характеризират със заплащане на премия при сключването на договора и окончателно изплащане на съответната дължима сума при упражняването на правото. Обикновено ефектът на дифузия е по-силен от ограничения ефект на амортизация – по-дългите времеви периоди се транслират в по-широки диапазони на движение на базовата променлива, което би могло да доведе до голяма кредитна експозиция, свързана с опцията (при закупени опции).

Условните суми по някои видове финансови инструменти представляват база за сравнение с инструментите в баланса на Банката, но не е задължително те да са индикатор за размера на бъдещите парични потоци, свързани с инструмента или за настоящата му справедлива стойност и следователно не представляват измерител за експозицията на Банката към

кредитен или пазарен риск. Деривативните инструменти могат да доведат до положителен резултат (активи) или отрицателен резултат (пасиви) като следствие от флукуациите на пазарните лихвени проценти или обменни курсове и съпоставянето на тези променливи със заложените в договора условия. Общата договорна или условна сума на наличните деривативни финансови инструменти, степента до която те са печеливши или губещи, и съответно агрегираната справедлива стойност на деривативните финансови активи и пасиви, могат да варират значително в някои случаи.

Справедливите стойности на деривативните инструменти са посочени по-долу:

	Справедлива стойност		
	Номинална стойност	Активи	Пасиви
<i>Към 31 декември 2022 г.</i>			
Деривати, държани за търгуване, които не отговарят на изискванията за деривати държани за хеджиране			
Валутни деривати			
Валутни форуърди	3,827	123	117
Извънборсови валутни суапи	1,268,380	76	12,654
Общо валутни деривати	1,272,207	199	12,771
Лихвени деривати			
Извънборсови лихвени суапи	523,944	22,543	23,295
Извънборсови лихвени опции купени и продадени	54,361	807	807
Общо лихвени деривати	578,305	23,350	24,102
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	335,969	29,066	0
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	335,969	29,066	0
Общо признати деривативни активи/пасиви		52,615	36,873
<i>Към 31 декември 2021 г.</i>			
Деривати, държани за търгуване, които не отговарят на изискванията за деривати държани за хеджиране			
Валутни деривати			
Извънборсови валутни суапи	1,283,213	762	149
Общо валутни деривати	1,283,213	762	149
Лихвени деривати			
Извънборсови валутни суапи	202,361	5,996	6,113
Извънборсови лихвени опции купени и продадени	61,331	48	48
Общо лихвени деривати	263,692	6,044	6,161
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	389,301	4,654	2,829
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	389,301	4,654	2,829
Общо признати деривативни активи/пасиви		11,460	9,139

Банката хеджира част от лихвеният си риск, произтичащ от евентуалното намаление в справедливата стойност на облигации с фиксиран лихвен процент, деноминирани в чуждестранна валута, като използва лихвени суапи.

През 2022 г. печалбата от хеджиращия инструмент, дължаща се на промяна в справедливата стойност е 51,855 хил.лв. (2021 г.: печалба в размер на 7,030 хил. лв.), използвана за база за признаване на хедж ефективност и загуба от хеджираните позиции, дължаща се на промени в хедж риск в размер на 54,086 хиляди лева (2021 г.: загуба в размер на 7,070 хил. лв.). Нетният ефект, отразен в отчета за доходите, е загуба в размер на 2,231 хиляди лева (2021 г.: загуба в размер на 40 хил. лв.). През 2022 г. хеджирането на справедливата стойност беше ефективно (2021 г.: високо ефективно).

Хеджиране на справедливата стойност

Към 31 декември 2022 г. сумите, свързани с позиции, определени като хеджирани позиции на справедлива стойност, са както следва:

Към 31 декември 2022 г.

Хеджиране на справедливата стойност	Нетна балансова стойност	Натрупана сума от корекциите за хеджиране на справедливата стойност по хеджираната позиция	Промяна в стойността като база за признаване на ефективността на хеджирането
Дългови ценни книжа	299,424	30,113	-
Общо	299,424	30,113	-

Към 31 декември 2022 г. натрупаната сума от корекции за хеджиране на справедливата стойност, отразени в счетоводния баланс за всички хеджирани позиции, по които отчитането на корекции за хеджиране е преустановено, е 0 лева (2021 г.: 0 лева).

Към 31 декември 2022 г. падежирането на номиналната сума на финансовите инструменти, определени от Банката по отношение на хеджиране на справедливата стойност, е представено в таблицата по-долу:

Хеджиране на справедливата стойност

Към 31 декември 2022 г.

Номинална сума	По-малко от 1 месец	1-3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	Над 5 години	Общо
Лихвени суапи	-	-	-	106,349	229,620	335,969
Общо	-	-	-	106,349	229,620	335,969

26 Привлечени средства от клиенти

	2022 г.	2021 г.
Големи корпоративни клиенти	3,053,112	2,627,456
Средни корпоративни клиенти	754,426	725,842
Общо корпоративни клиенти	3,807,538	3,353,298
Клиенти на дребно	9,874,494	8,960,210
Общо	13,682,032	12,313,508

В привлечените средства от клиенти са включени задължения по начислени лихви, възлизащи на 5,696 хиляди лева (2021 г.: 1,682 хиляди лева).

27 Други привлечени средства

	2022 г.	2021 г.
Получен кредит във връзка с минималното изискване за собствени средства и допустими задължения (MREL) Юробанк С.А.	461,414	146,765
Получени кредити от Българската банка за развитие	14,184	19,813
Общо	475,598	166,578

Движението на задълженията, произтичащи от финансиращите дейности, е представено в таблицата по-долу:

	2022 г.	2021 г.
Салдо към 1 януари	166,578	29,370
Получено ново финансиране	312,933	146,687
Изплащане на дългосрочен дълг (главница)	(5,654)	(9,566)
Разход за лихви	8,571	429
Платени лихви	(6,830)	(342)
Салдо към 31 декември	475,598	166,578

а) Кредити, получени от Българската банка за развитие

През юли 2015 г. Юробанк България АД и Българската банка за развитие подписаха договор за кредит по партньорска програма "НАПРЕД" за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес, в размер на 30,000 хиляди лева. Средствата от кредита се усвояват на три равни транша от по 10,000 хиляди лева всеки, в рамките на съответно договорения период за усвояване. Към 31 декември 2022 г. общата сума на задължението е 8,854 хиляди лева. (2021 г.: 12,368 хиляди лева).

С придобиването на Банка Пуреос България АД, Юробанк България АД наследи договор за заем от Българската банка за развитие по партньорска програма "НАПРЕД". Договорът за заем е

склучен при сходни условия с този, получен от Пощенска банка през 2015 г. – за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес и комбиниране на финансиране и споделяне на риска. Към 31 декември 2022 г. общата сума на задължението е 5,330 хиляди лева (2021 г.: 7,445 хиляди лева).

б) Целеви финансираня в рамките на гаранционно споразумение между Юробанк България и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на групата на Световната Банка

През февруари 2012 г. Юробанк България АД и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на Световната Банка, договориха Споразумение за Търговско Финансиране за подпомагане на търговски сделки на местно ниво под формата на краткосрочно финансиране на пред-експортни/импортни трансакции, предоставяне на гаранции и акредитиви, в размер на 20,000 хиляди щатски долара. През декември 2013 г. размерът на лимита бе увеличен до 40,000 хиляди щатски долара.

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. използваният лимит по тази кредитна линия е 0 лева.

в) Кредит от Юробанк С.А (дълг по линията на МИСКПЗ)

През декември 2021 г. Юробанк България АД получи вътрешно-групов заем от Юробанк С.А. в размер на 75,000 хиляди евро (146,678 хиляди лева) за покриване на регулаторното минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения съгласно Регламент (ЕС) № 806/2014. Към 31 декември 2022, общата сума на задължението по заема е 146,856 хиляди лева (2021: 146,765 хиляди лева).

През юни 2022 г. Юробанк България АД получи нов вътрешно-групов заем от Юробанк С.А. в размер на 50,000 хиляди евро (97,792 хиляди лева) за допълване на покритието до регулаторното минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения съгласно Регламент (ЕС) № 806/2014. Към 31 декември 2022, общата сума на задължението по заема е в размер на 97,869 хиляди лева.

През декември 2022 г. Юробанк България АД получи нов вътрешногрупов заем от Eurobank S.A. в размер на 110,000 хил. евро (215,141 хиляди лева). Целта на заема е да покрие регулаторните изисквания за MREL в съответствие с Регламент (ЕС) № 806/2014. Банката е подала заявление за регулаторно одобрение заема да бъде включен в капитала от втори ред като подчинен заем. Към 31 декември 2022 г. непогасеното салдо по заема е в размер на 216,689 хиляди лева.

Съгласно Директива 2014/59 (Директива за възстановяване и реструктуриране на банки или BRRD), изменена с Директива 2019/879 (BRRD II), която беше транспонирана в българското законодателство съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, от Европейските банки се изисква да отговарят на минималното изискване за собствени средства и допустими задължения (MREL). Съгласно законодателството целта за MREL се определя от съответния орган за реструктуриране, което изискване банките трябва да спазват от 1 януари 2024 г., когато междинните обвързващи цели са в сила от 1 януари 2022 г.

28 Отсрочени данъци

Отсроченият данък е изчислен върху всички временни разлики по балансовия пасивен метод като е използвана данъчна ставка от 10% (2021 г.: 10%). Движението на отсрочените данъци е както следва:

	2022 г.	2021 г.
Отсрочени данъчни активи в началото на годината	(8,556)	(11,191)
Отсрочени данъчни пасиви, признати в друг всеобхватен доход, нетно	415	856
(Приходи)/разходи по отсрочени данъци (Приложение 13)	1,088	1,779
Нетно отсрочени данъчни (активи)/пасиви в края на годината	(7,053)	(8,556)

Отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят до следните елементи:

	2022 г.	2021 г.
Отсрочени данъчни пасиви		
Ускорена амортизация	6,035	4,865
Преоценка на дълготрайни активи	1,041	682
Печалба от замяна на акции	519	519
Отсрочени данъчни пасиви свързани с печалба по придобиване (справедлива стойност на кредити, акции)	311	354
Договори отчитани по МСФО 16	4,369	2,936
Отсрочени данъчни активи	12,275	9,356
Начисления за неизползвани отпуски	122	119
Провизии по съдебни дела	1,193	1,113
Задължения по планове с дефинирани доходи	887	855
Отсрочен данъчен актив свързан с актюерски загуби	(548)	(492)
Отсрочен данъчен актив по провизии за реструктуриране	629	278
Отсрочени данъчни активи свързани с печалба по придобиване (справедлива стойност на ценни книжа, гаранции/акредитиви)	10,402	11,568
Отложен данъчен актив за инвестиционен имот отчитан по МСФО 16	521	476
Други временни разлики	2,215	1,376
Договори отчитани по МСФО 16	3,907	2,619
Общо	19,328	17,912

(Приход)/разход по отсрочени данъци, посочени в отчета за доходите, произтича от следните временни разлики:

	2022 г.	2021 г.
Амортизация	1,170	396
Начисления за неизползвани отпуски	(2)	21
Провизии по съдебни дела и задбалансови задължения	(80)	(33)
Други временни разлики	(840)	(177)
Провизии за реструктуриране и за други задължения	(350)	263
Задължения по планове с дефинирани доходи	(32)	(21)
Разход по отсрочени данъци, признати за погасени кредити от Банка Пиреос	1,122	1,202
Отложен данъчен актив инв.имот по МСФО 16	(45)	(11)
Отложен данъчен пасив – договори по МСФО 16	1,433	1,385
Отложен данъчен актив – договори по МСФО 16	(1,288)	(1,246)
(Приходи)/ разходи по отсрочени данъци (Приложение 13)	1,088	1,779

29 Провизии по други пасиви

а) Съдебни процедури

Банката е страна в съдебни процедури, възникващи в нормалния ход на дейността ѝ. Периодът, в който се очакват изходящи парични потоци във връзка със съдебни дела не може да бъде точно определен. Базирайки се на преценка на Ръководството, се очаква до две години изходящият поток да бъде реализиран. По-детайлна информация е представена в Приложение 35 (а).

В таблицата по-долу е представено движението на провизиите по съдебните искове:

Провизии по съдебни спорове	2022 г.	2021 г.
Начално салдо към 1 януари	11,113	11,028
Начислени в отчета за доходите	4,830	5,076
Използвани през годината	(1,889)	(3,934)
Освободени през годината	(2,121)	(1,057)
Крайно салдо	11,933	11,113

б) Провизии за реструктуриране

През 2019 г. Банката призна резерви за реструктуриране в съответствие с МСС 37, след одобряването на официален план за реструктуриране с оглед придобиването на

Банка Пиреос България. Планът предвижда съществени и големи договори, локализация на клонове и оптимизиране на персонала, и се очаква да се проведе в тригодишен хоризонт след сливането.

Таблицата по - долу показва движението на провизиите по реструктуриране:

Провизии по реструктуриране	2022 г.	2021 г.
Начално салдо към 1 януари	304	2,398
Използвани през годината	-	(2,094)
Крайно салдо	304	304

в) Заложени активи

Активи са заложени като обезпечение по бюджетни сметки и по получено дългосрочно финансиране от Българска банка за развитие и по Споразумение за заем на ценни книжа с Дойче Банк. В съответствие с националното законодателство Банката поддържа задължителните резерви в БНБ, изчислени като процент върху депозитната база, основно за обезпечаване на ликвидността:

	Активи		Съответни пасиви	
	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.
Пари по сметки в БНБ (задължителни резерви)	1,268,308	1,133,742	14,188,272	12,499,367
ЦК заложени по бюджетни сметки	219,010	82,003	72,359	51,715
Инвестиционни ценни книжа (заложени по договор за заем на ценни книжа)	389,512	157,008	-	-
Кредити, заложени във връзка с дългосрочно финансиране	9,098	11,347	14,184	19,813
Общо	1,885,928	1,384,100	14,274,815	12,570,895

Заложенията финансови активи, служещи като обезпечения по задължения (включващи сумите, отразени по-горе), към 31 декември 2022 г. са 1,885,928 хил. лв. (2021 г.: 1,384,100 хил. лв.). Тези трансакции са направени при обичайни условия за стандартно кредитиране, за наети/отдадени под наем ценни книжа, както и изискванията, определени за размяна, когато Банката участва като посредник.

Сумата от 299 хил. лева (2021 г.: 300 хил. лева) е блокирана по сметката в БНБ, свързана с оспорвано постановление на съда. Заложенията средства по Споразумение за кредитна подкрепа са 15,764 хил. лева (2021 г.: 6,982 хил. лева).

Банката е установила, че задържа всички рискове и ползи от заложените кредити и ценни книжа за търгуване в инвестиционен портфейл и поради това тези активи не са били отписани. Съответните пасиви са признати в „Привлечени средства от клиенти“ (Приложение 26) и „Други привлечени средства“ (Приложение 27).

30 Задължения по планове с дефинирани доходи

МСС 19 „Доходи на наети лица“ установява принципа, че разходите за доходи на персонала трябва да се признават в периода, в който са заработени от служителя, а не когато са платени или дължими.

Плановите с дефинирани доходи включват актюерски допускания при измерването на задълженията и разходите. В следствие на това възниква актюерска печалба и загуба. Задълженията се изчисляват чрез дисконтиране, тъй като те биха могли да бъдат уредени много години, след като наетите лица са ги заработили.

Според ревизирувания МСС 19, задължението за доходи на наети лица, признато в баланса в края на годината трябва да е равно на задължението в баланса към началото на годината след ефекта от:

- разходи за текущ трудов стаж;
- разходи за лихви;
- вноски на работодателите;
- изплатени обезщетения;
- печалби или загуби от свиване или уреждане на плана;
- печалби или загуби в актюерските задължения или активите на плана.

Задължения по планове с дефинирани доходи	2022 г.	2021 г.
Задължения по планове с дефинирани доходи към 1 януари	3,629	8,238
Разходи за текущ трудов стаж	536	524
Разходи за лихви	22	33
Изплатени обезщетения	(238)	(353)
Преизчисление	(560)	(4,813)
Задължения по планове с дефинирани доходи към 31 декември	3,389	3,629
Разходи, признати в отчета за доходите		
Разходи за текущ трудов стаж	536	524
Разходи за лихви	22	33
Обща сума, включена в разходите за персонал (Приложение 11)	558	557
Общо преизчисление признато в отчета за всеобхватния доход	(560)	(4,813)
Значителни актюерски предположения:	2022 г.	2021 г.
Норма на дисконтиране	3.23%	0.60%
Процент на бъдещо увеличение на заплатите:		
2021 г.:	2.00%	2.00%
2022 г.:	2.00%	2.00%
2023 г.:	3.00%	2.00%

МСС 19 изисква използването на дисконтов фактор, определен чрез позоваване на доходността на висококачествени корпоративни облигации или ДЦК към отчетната дата, ако няма „дълбок“ пазар за подобен дълг. Дисконтовият фактор трябва да отразява процентът, при който задълженията се очаква да бъдат изцяло уредени. Дисконтовият фактор се определя на базата на доходността по дългосрочни ДЦК с фиксиран лихвен процент, емитирани от българското правителство.

Анализ на чувствителността

Количественият анализ на чувствителността, основан на разумно очаквани промени на значими актюерски допускания към 31 декември 2022 година, включва:

Увеличение/намаление на дисконтовия фактор с 0.5% би довело до понижение/увеличение на стандартните законови задължения за обезщетение при пенсиониране с 4.4% или 149 хил. лева / с 4.1% или 139 хил. лева.

Увеличение/намаление на бъдещите предполагаеми увеличения на работните заплати с 0.5% би довело до повишение/намаление на стандартните законови задължения за обезщетение при пенсиониране с 4.1% или 139 хил. лева / с 4.4% или 149 хил. лева.

Анализът на чувствителността, описан по-горе, е основан на промяна в определени допускания при непроменени стойности на останалите допускания. В действителност подобно предположение е малко вероятно да се случи и при промени в някои от допусканията може да има корелация със стойностите на други допускания.

Методите и допусканията, използвани при изготвянето на горния анализ на чувствителността, са прилагани последователно при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи и не са променени спрямо предходната година.

31 Други пасиви		
	2022г.	2021г.
Лизингови задължения	84,940	79,114
Други кредитори	66,022	69,055
Начислени разходи	33,115	28,231
Задължения за данъци	8,439	9,572
Други	1,351	776
Начисления за неизползвани отпуски	1,215	1,192
Приходи за бъдещи периоди	334	334
Общо	195,416	188,274

Към 31 декември 2022 г. финансовите пасиви, включени в Други пасиви, са в размер на 181,136 хиляди лева (2021 г.: 168,623 хиляди лева).

32 Капитал, резерви и дивиденди

а) Акционерен капитал

Към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. общият брой на акциите на Юробанк България АД е 560,323,302 с номинал стойност 1 лев на акция. Юробанк С.А. притежава пряко 56.14%, другите 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Ню Юрпн Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

б) Същност и предназначение на резервите

I) Фонд резервен

Съгласно чл. 246 от Търговския закон в България, Банката трябва да заделя една десета от печалбата във фонд „Законови резерви“, докато не достигне една десета или повече от собствения капитал на Банката. Средствата от резерва могат да се използват само за покриване на загуби от текущата или от предходната година. Съгласно банковото законодателство средствата, акумулирани в сметката за законови резерви, не могат да бъдат разпределени като дивидент без съгласието на местния банков регулатор.

II) Резерв от промяна в справедливата стойност (преоценъчен резерв)

Резервът от промяна на справедлива стойност включва нетната промяна в справедливата стойност на дълговите ценни книжа с натрупване, измерена в FVOCI, докато активите не бъдат отписани или рекласифицирани. Резервът се коригира със сумата на натрупаната загуба по сметката за обезценка (Приложение 2.2.10).

III) Преоценъчен резерв от собствени имоти

Преоценъчният резерв на собствени имоти включва промените в справедливата стойност на земя и сгради доколкото Банката прилага преоценъчния метод по МСС16. Този метод предполага, че активът се отчита по преоценената му стойност, представляваща неговата справедлива стойност към датата на преоценка и последваща амортизация и обезценка, при условие, че справедливата стойност може да бъде надеждно определена (Приложение 2.2.7).

в) Дивиденди

Банката не е изплатила дивиденди на акционерите през 2022 г. и 2021 г.

33 Парични средства и еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и еквиваленти се състоят от следните активи с падеж до 90 дни от датата на възникване:

	2022 г.	2021 г.
Пари и парични еквиваленти (Приложение 15)	183,171	157,775
Парични средства в БНБ с изключение на минималното ниво на задължителни резерви	753,852	1,414,924
Предоставени средства на банки	1,444,087	407,716
Общо парични средства и еквиваленти	2,381,110	1,980,415
Намлаени с обезценка	(528)	(49)
Общо парични средства и еквиваленти - нетно	2,380,582	1,980,366

50% от минималното ниво на задължителните резерви, държани в БНБ, се считат за част от паричните средства и еквиваленти, тъй като Банката може да ги използва по всяко време, без да е необходимо да заплаща лихва.

34 Сделки със свързани лица

Юробанк Ергасиас Сървисиз енд Холдингс С.А. („Дружеството“ или „Юробанк Холдингс“) е компания майка на Юробанк С.А.

Бордът на Директорите (БД) на Юробанк Холдингс е същият като Борда на Директорите на Юробанк С.А. и част от Ключовият Управленски персонал на Юробанк С.А, предоставящ услуги на Юробанк Холдингс, съгласно условията на съответното споразумение между двете дружества.

Смята се, че Феърфакс Груп, която притежава 32,99% от правата на глас на Юробанк Холдинг към 31 декември 2022 г. (31 декември 2021 г.: 33%), има значително влияние върху Дружеството.

Редица банкови транзакции се сключват със свързани лица в хода на обичайната дейност и се извършват на пазарен принцип. Те включват заеми, депозити и гаранции. Освен това, като част от обичайната си дейност в областта на инвестиционното банкиране, Групата понякога може да държи позиции в дългови и капиталови инструменти на свързани лица.

Обемите на сделките със свързани лица, салдата в края на годината и свързаните с тях разходи и приходи за годината са както следва:

	31 декември 2022			31 декември 2021		
	Компания майка	Други лица от групата*	Ръководен персонал	Компания майка	Други лица от групата*	Ръководен персонал
Закупени кредити и аванси от свързани лица (Приложение 18)	-	-	-	-	-	-
Кредити и аванси към банки (средно претеглен лихвен процент 2022 г.: 1.87%, 2021 г.: 0.99%)	1,280,498	-	-	296,211	97,812	-
Предоставени кредити на клиенти (средно претеглен лихвен процент 2022 г.: 0.45%, 2021 г.: 0.39%)	-	-	985	-	254,289	22
Дългови ценни книжа	201,889	-	-	79,564	2,349	-
Деривативни финансови активи	29,949	-	-	6,046	-	-
Други активи	-	74	2	-	3	-
Привлечени средства от банки	462,020	336	-	152,123	450	-
Привлечени средства от клиенти (средно претеглен лихвен процент 2022 г.: 0.002%, 2021 г.: 0.001%)	-	4,370	2,181	-	7,734	843
Деривативни финансови пасиви	36,066	-	-	8,485	-	-
Други пасиви	-	59	-	169	79	-
Приходи от лихви	29,435	940	-	9,550	1,662	-
Разходи за лихви	(11,696)	-	-	(2,719)	-	-
Приходи от такси и комисиони	2,522	810	-	1,890	647	-
Разходи за такси и комисиони	(131)	(4)	-	(137)	(1)	-
Нетен приход/(разход) от търговия	36,110	-	-	1,362	-	-
Възнаграждения и други краткосрочни приходи	-	-	3,238	-	-	3,206
Приходи/(разходи) за наем	-	5	-	-	69	-
Други разходи	-	(565)	-	(59)	(745)	-
Издадени гаранции	-	-	-	254,258	1,565	-

*представяват други дружества с общ контрол

Отпуснатите кредити на свързани лица към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 г. са категоризирани като необезценени (Фаза 1) съгласно политиката на Банката за провизиране. Крайното контролиращо дружество на Банката е Юробанк С.А. Ключовият ръководен персонал включва членовете на Управителния и Надзорния съвет на Банката.

Списък на свързаните дружества за Банката през 2022 г. е представен в таблицата по-долу:

Свързано дружество (име на компанията)	Държава	Свързаност с дружеството
Eurobank S.A.	Гърция	Дружество майка
ERB Hellas Plc	Великобритания	Друго дружество от Групата *В ликвидация от 21.06.2022 г.
Be-Business Exchanges S.A.	Гърция	Друго дружество от Групата
Eurobank Direktna A.D. (former Eurobank A.D. Beograd)	Сърбия	Друго дружество от Групата
Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A.	Люксембург	Друго дружество от Групата
Eurobank Holding S.A	Гърция	Друго дружество от Групата
Eurobank Factors Single Member S.A.	Гърция	Друго дружество от Групата *През 2019 г. юридическото наименование на дружеството е променено с включването на термина "Single Member"
Eurobank Holding (Luxembourg) S.A.	Люксембург	Дружеството е ликвидирано през декември 2021 г.
IMO Property Investments Sofia E.A.D.	България	Друго дружество от Групата
IMO 03 E.A.D	България	Дружеството е продадено на трета страна през 02.2022 г.
Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.	Люксембург	Друго дружество от Групата
IMO Property Investments Bucuresti S.A.	Румъния	Друго дружество от Групата

35 Условни пасиви и ангажименти

(а) Съдебни искиове

Банката е обект на определен брой съдебни искиове, произтичащи от обичайната дейност. Освен провизиите, които са начислени (Приложение 29), не са оповестени други условни пасиви, свързани с правни искиове, тъй като професионалното становище е, че практически е невъзможно да се определи времето на възникване на съществени загуби в бъдеще.

(б) Ангажименти по кредити, гаранции и други финансови улеснения

Към 31 декември 2022 и 31 декември 2021 Банката има договорени суми по своите забалансови финансови инструменти, които я задължават допълнително да предостави кредити на клиенти, да осъществи плащане по гаранции и други финансови улеснения, както следва:

	2022 г.	2021 г.
Финансови гаранции	182,742	175,708
Акредитиви	42,734	27,714
Ангажименти по кредити и други кредитни пасиви	1,847,543	1,704,848
Общо	2,073,019	1,908,270

(в) Капиталови разходи

Към 31 декември 2022 Банката има следните ангажименти по капиталови разходи:

	2022 г.	2021 г.
Капиталови разходи	23,398	16,932

36 Лизинг
Банката като лизингополучател

Банката наема помещения за офиси и клонове, и моторни превозни средства. По-голямата част от наетите от Банката имоти са при условията на дългосрочни договори (за срок от 12 месеца или повече в случаите, когато наетите активи са недвижими имоти), с възможност за продължаване или прекратяване на лизинга съгласно условията на всеки договор и обичайните условия на търговски лизинг, приложими във всяка юрисдикция, докато договорите за наем на моторните превозни средства обикновено имат продължителност до 4 години. Опциите за удължаване, с които Банката разполага, се включват в срока на лизинга, когато въз основа на преценка на ръководството е достатъчно сигурно, че опциите ще бъдат упражнени.

Информация за лизинговите договори, по които Банката е лизингополучател, е представена по-долу:

Активи с право на ползване

Към 31 декември 2022 г. активите с право на ползване, включени в имоти и оборудване, възлизат на 84,422 хил. лв. (2021 г.: 77,117 хил. лева) (Приложение 21), докато тези, които отговарят на определението за инвестиционни имоти, възлизат на 48 хил. лева (2021 г.: 345 хил. лв.) (Приложение 20).

Задължение за лизинг

Към 31 декември 2022 г. лизинговите задължения, включени в други пасиви са 84,940 хил. лева (2021 г.: 79,114 хил. лв.) (Приложение 31). Падежният анализ на лизинговите задължения към 31 декември 2022 г. въз основа на недисконтираните договорни парични потоци е представен в Приложение 5.2.3 – Ликвиден риск.

Суми признати в печалба или загуба

Лихвите по лизинговите задължения са представени в Приложение 6, а разходите за лизинг, свързани с краткосрочни лизинги, са представени в Приложение 10. През 2022 г. Банката отчита общо изходящи парични потоци за лизинг в размер на 15,518 хил. лв. (12,398 хил. лв. през 2021 г.).

Сравнението на движенията на задължението за лизинг към паричните потоци, произтичащи от дейности по лизингово финансиране, е представено в таблицата по-долу:

	2022 г.	2021 г.
Начално салдо към 31 януари	(79,114)	(66,811)
Нови договори за лизинг	(11,072)	(2,375)
Погасяване на главници от лизинговото задължение	14,406	13,932
Разход за лихви	(69)	(67)
Платени лихви	69	67
Разходи за лизинг на активи с ниска стойност	(1,043)	(1,146)
Плащания за лизинг на активи с ниска стойност	1,043	1,146
Валутна преоценка	(47)	(50)
Модификации	(9,113)	(23,810)
Салдо към 31 декември	(84,940)	(79,114)

Оперативен лизинг

Банката отдава под наем инвестиционния си имот при обичайните условия на търговски лизинг, приложими във всяка юрисдикция. Когато такъв лизинг не прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху лизингованите активи, Банката класифицира този лизинг като оперативен лизинг. Падежният анализ на вземанията от оперативен лизинг въз основа на недисконтираните лизингови плащания, които ще бъдат получени след датата на отчета, е представен по-долу:

	2022 г.	2021 г.
до 1 година	81	173
от 1 до 2 години	39	137
от 2 до 3 години	33	117
от 3 до 4 години	-	115
от 4 до 5 години	-	85
Над 5 години	-	64
Общо	153	691

Финансов лизинг

В таблицата по-долу са представени салдата по финансов лизинг за Банката като лизингодател за периода, приключващ на 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.:

	2022 г.	2021 г.
до 1 година	14,448	12,525
от 1 до 2 години	11,590	9,934
от 2 до 3 години	8,257	7,085
от 3 до 4 години	4,575	4,187
от 4 до 5 години	2,495	1,802
Над 5 години	289	586
Брутна инвестиция във финансов лизинг	41,654	36,119
Намалена с: финансови приходи за бъдещи периоди	(5,325)	(2,818)
Нетна инвестиция във финансов лизинг	36,329	33,301
Намалена с натрупана обезценка	(756)	(425)
Общо	35,573	32,876

37 Акции в дъщерни дружества

Към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. Банката няма акции в дъщерни дружества.

38 Оповетяване съгласно чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции

Предоставените данни са към 31 декември 2022 г.:

Име	Описание на дейността	Седалище	Сума на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Възвръщаемост на активите	Получени държавни субсидии *
Юробанк България АД	Кредитна институция	България, София	632,218	3,333	230,050	(23,224)	1.36%	2,854

* През 2022 и 2021 г. Банката се е възползвала от преференциите по Програмата за компенсиране на небитови клиенти на електрическа енергия, одобрена с Решение № 739 и 771 на Министерския съвет от 2021 г. и е отчела тази отстъпка като правителствена безвъзмездна помощ по МСС 20.

Банката счита, че безвъзмездната помощ е предназначена да компенсират нейните оперативни разходи и в тази връзка ползата се разпределя в Разходи за ремонт и поддръжка. Предоставените данни са към 31 декември 2021 г.:

Име	Описание на дейността	Седалище	Сума на оборота	Брой служители	Печалба преди данъци	Начислен данък	Възвръщаемост на активите	Получени държавни субсидии *
Юробанк България АД	Кредитна институция	България, София	531,267	3,289	188,292	(19,066)	1.28%	288

39 Събития след датата на баланса

Придобиване на БНП Париба Лични Финанси

На 5 декември 2022 г. Пощенска банка подписа писмо за пунт-опция в полза на БНП Париба Лични Финанси за придобиване на бизнеса им в България. След успешното приключване на Консултативния процес, на 20 януари 2023 г. Пощенска банка и БНП Париба Лични Финанси подписаха договор за прехвърляне на бизнеса. Страните са в процес на изпълнение на две предварителни условия - получаване на Разрешение(я) за конкуренция от Комисията за защита на конкуренцията и Одобрение от БНБ. Клонът е един от лидерите на пазара на потребителско финансиране в страната и това придобиване представлява огромна възможност за Банката да навлезе в нов бързо развиващ се и високо печеливш сегмент. През последните повече от 15 години БНП Париба Лични Финанси изгражда разпознаваем франчайз, върху който Банката иска да надгражда и да подобрява. Придобиването не само ще позволи на Юробанк България да увеличи пазарния си дял и да се насочи към второто място в сегмента, но и предлага възможности за кръстосани продажби и нови начини за обслужване на клиентите.

Няма други, значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2022 г.

